

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการ “การจัดการความรู้และการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้”

โดย

นายไชยวรรณ วัฒนจันทร์

สิงหาคม 2560

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการ “การจัดการความรู้และการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้” เป็นโครงการซึ่งอยู่ภายใต้การดูแลของหน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม (University Social Engagement) มีเป้าหมายการทำงาน เน้นเรื่องการจัดการความรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาของพื้นที่ ใน 3 มิติ คือ มิติ เศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติทรัพยากร โดยคาดหวัง**ผลผลิต** (output) 3 ด้าน (1) ด้านข้อมูลและองค์ความรู้ (2) ด้านกลไกและกระบวนการทำงาน (3) ด้านการขับเคลื่อนการพัฒนา สำหรับ**ผลลัพธ์** (outcome) ที่คาดหวัง คือ เกิดการนำข้อมูล ความรู้ไปใช้ในการตัดสินใจและหรือกำกับทิศทางการพัฒนาพื้นที่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำโจทย์หรือประเด็นซึ่งเป็นข้อสรุปจากเวที Forum ไปดำเนินการหรือส่งต่อไปยังหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผลงานวิจัยถูกนำไปใช้ในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหา/พัฒนาพื้นที่ สำหรับด้าน**ผลกระทบ** (impact) นั้น คาดหวังว่าปัญหาในพื้นที่ทั้งในมิติสังคม เศรษฐกิจ และทรัพยากรได้รับการคลี่คลาย จังหวัดและหรือหน่วยงานในพื้นที่มีกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของพื้นที่ ตลอดจนหน่วยงานต่าง ๆ ตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานแบบมีส่วนร่วม

สำหรับการดำเนินงานในระยะที่ผ่านมา หน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม ได้ขับเคลื่อนงานบนหลักการพื้นฐาน 4 ประการ ของสถาบันคลังสมอง คือ (1) ร่วมคิดร่วมทำแบบพันธมิตรและหุ้นส่วน (Partnership) (2) เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (mutual benefits) (3) เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และเกิดผลงานวิชาการ(knowledge sharing and scholarship) และ (4) เกิดผลกระทบต่อสังคมที่ประเมินได้ (measurable social impact) ร่วมกับคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรในพื้นที่ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค 4 สน.) และศอ.บต. ตลอดจนเครือข่ายวิชาการในพื้นที่ โดยใช้เวที Forum เป็นเครื่องมือในการดำเนินการ โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1) การเชื่อมโยงข้อมูล ความรู้ และผู้เชี่ยวชาญสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่

ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ หัวหน้าโครงการและคณะ ได้ลงพื้นที่ร่วมกับคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรในพื้นที่ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค 4 สน.) และ ศอ.บต. ตลอดจนเครือข่ายวิชาการในพื้นที่ เพื่อเชื่อมโยงข้อมูล ความรู้ และผู้เชี่ยวชาญเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ การติดตามเพื่อแก้ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการน้ำ การแก้ปัญหาเรื่องรายได้-อาชีพ เหล่านี้เป็นต้น

2) การพัฒนางานวิจัยที่มีช่องว่างความรู้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่

หน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคมได้ดำเนินการ **จัดเวที ABC-Forum ความรู้เพื่อสาธารณะ** เพื่อระดมสมอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และหรือวิเคราะห์ยุทธศาสตร์จังหวัด เกี่ยวกับโครงการเมืองต้นแบบการพัฒนาเศรษฐกิจ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ซึ่งที่ประชุมคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการให้ดำเนินการเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2559 เพื่อหาช่องว่างความรู้นำมาซึ่งประเด็นกรอบโจทย์วิจัยที่สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของพื้นที่ จากนั้นได้มีการ**จัดเวทีเพื่อประกาศรับข้อเสนอเชิงหลักการ** “ทุนวิจัยเพื่อสนับสนุนนโยบายขับเคลื่อน 3 เมืองต้นแบบ” ภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยในพื้นที่วิจัยเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Research Areas : SRA) ขึ้นเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2559 โดยในเวทีดังกล่าวมี

คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในพื้นที่เข้าร่วมกว่า 50 คน ผลจากการจัดเวทีนำมาซึ่งการส่งข้อเสนอโครงการเข้ารับการพิจารณาจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จำนวนทั้งสิ้น 29 โครงการ ประกอบด้วย ชุดโครงการวิจัย จำนวน 10 ชุดโครงการ และโครงการวิจัยเดี่ยว จำนวน 16 โครงการ จากนั้นได้ดำเนินการจัดเวทีพัฒนาข้อเสนอโครงการ เพื่อให้ได้มาซึ่งโครงการที่มีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการและเกิดประโยชน์สูงสุด เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2560 ได้มาซึ่งโครงการที่ผ่านการพิจารณาจำนวนทั้งสิ้น 6 โครงการ อย่างไรก็ตามหลังจากเปิดโอกาสให้นักวิจัยปรับแก้ไขข้อเสนอโครงการตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วพบคงเหลือโครงการที่สามารถออกออกสัญญาโดยหน่วยบูรณาการวิจัยและความร่วมมือเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ (ABC) สกว. จำนวน 4 โครงการ นอกจากนี้ทางหน่วยพันธกิจได้ดำเนินการพัฒนาข้อเสนอโครงการและออกสัญญาเงินทุนในประเด็นซึ่งเป็นปัญหาเร่งด่วนของพื้นที่ อีกจำนวน 2 โครงการ รวมโครงการที่สนับสนุนภายใต้การดำเนินงานของโครงการ “การจัดการความรู้และการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้” จำนวนทั้งสิ้น 6 โครงการ ดังนี้

ชื่อโครงการวิจัย	ผู้รับทุน/สังกัด	งบประมาณ (บาท)
ออกสัญญาโดยหน่วยบูรณาการวิจัยและความร่วมมือเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ (ABC) สกว. จำนวน 4 โครงการ		
1. โครงการ “ยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองเบตงให้เป็นเมืองท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน”	ผศ.ดร.ชัยรัตน์ จุสปาโล คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยสงขลา	3,000,000
2. โครงการ “การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนากลุ่มผลิตโกปี (กาแฟโบราณ) อำเภอเบตง จังหวัดยะลา”	อาจารย์สุพัตรา รุ่งรัตน์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	1,320,000
3. โครงการ “การพัฒนาทรัพยากรบุคคลและแรงงานข้ามแดน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนสู่เมืองต้นแบบการค้าชายแดน อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส”	อาจารย์รอยฮาน สะอารี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	1,107,700
4. โครงการ “การจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองเบตง”	ผศ.ดร.มนทรา ลีลาเกรียงศักดิ์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	1,082,500
ออกสัญญาโดยหน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม จำนวน 2 โครงการ		
5. โครงการ “การพัฒนาศักยภาพของนวัตกรรมอาหารไทยโดยใช้ส่วนผสม (Ingredients) จากจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย สำหรับตลาดจีน”	น.ส.วนันท์ กนกพัฒนางูร บริษัท โอโยราเซ็นเตอร์	5,999,600
6. โครงการ “การจัดการโรค Bugtok ของกล้วยอย่างยั่งยืน”	ดร.ปฏิมาพร ปลอดภัย คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	1,299,000

3) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลความรู้เพื่อเผยแพร่ในเชิงสาธารณะ

ด้วย สกว. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาฐานข้อมูล และเชื่อมโยงข้อมูลงานวิจัยสู่การแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ หน่วยพันธกิจฯ จึงมีแนวคิดในการสนับสนุนการพัฒนาฐานข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลงานวิจัย/ผู้เชี่ยวชาญ เข้ากับแผนงานความต้องการของชุมชนพื้นที่ และหรืองบประมาณ/โครงการของหน่วยงานในพื้นที่ โดยคาดหวังว่า หากดำเนินการสำเร็จจะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องมีฐานข้อมูลงานวิจัย-งานวิชาการ/ ผู้รู้ /ผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนระบบเชื่อมโยงข้อมูลงานวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ที่ถูกต้อง/ เชื่อถือได้ ในการนี้หน่วยพันธกิจได้ดำเนินการทาบทามนักวิจัยซึ่งมองว่ามีความรู้ความสามารถด้านนี้ให้จัดทำข้อเสนอโครงการมาขอรับงบประมาณสนับสนุน แต่ท้ายที่สุดมีมติจาก สกว.ขอระงับโครงการดังกล่าวไว้ก่อน

อย่างไรก็ตาม แม้การดำเนินงานโครงการ “การจัดการความรู้และการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้” ไม่เป็นไปตามกรอบและหรือผลที่ได้รับไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้เท่าที่ควร แต่สิ่งหนึ่งที่ได้เห็นได้ชัดคือ เกิดกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตัวจริงอันจะนำไปสู่การจัดการ/แก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ต่อไป นำมาซึ่งข้อค้นพบสำคัญที่ถือเป็นจุดเด่นของการขับเคลื่อนงานยุทธศาสตร์วิจัยเชิงพื้นที่ (Strategic Research Area : SRA) จังหวัดชายแดนใต้ คือ (1) การดำเนินงานภายใต้คณะทำงานขับเคลื่อนฯ นอกจากสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการใช้กลไกประชารัฐขับเคลื่อนการพัฒนาแล้วยังเป็นกลไกช่วยนำพาองค์ความรู้ในพื้นที่สู่การแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้แบบบูรณาการมากยิ่งขึ้น (2) เกิดการสร้างบรรยากาศทางวิชาการผ่านกิจกรรม Forum ที่ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวิชาการและได้ประเด็นปัญหาที่สามารถนำมาใช้เป็นกรอบโจทย์วิจัยเพื่อให้ทุนสนับสนุนต่อไปในอนาคต และ (3) เกิดเครือข่ายและแนวทางการผลักดันงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ร่วมกับภาคีและมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ในพื้นที่

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาของโครงการ	1
วัตถุประสงค์	6
ขอบเขตการดำเนินงาน	6
กรอบแนวคิด	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 ผลการดำเนินงาน	
การเชื่อมโยงข้อมูล ความรู้ และผู้เชี่ยวชาญสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่	9
การพัฒนาโจทย์และสนับสนุนงานวิจัยที่มีช่องว่างความรู้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่	12
การพัฒนาระบบฐานข้อมูลความรู้เพื่อเผยแพร่ในเชิงสาธารณะ	30
ภาคผนวก	
1. สรุปประเด็นที่ควรดำเนินการเร่งด่วน	
2. รายละเอียดผลการดำเนินงานโครงการ ปี 2558	
3. รายงานการประชุม “คณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจสังคม และทรัพยากรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้” ครั้งที่ 1/2559	
4. รายละเอียดการจัดเวที Forum	
5. ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเมืองต้นแบบการพัฒนาเศรษฐกิจ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”	
6. ข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเมืองต้นแบบการพัฒนาเศรษฐกิจ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”	
7. สรุปผลกิจกรรมการดำเนินงาน	
8. รายงานผลการดำเนินงานฝ่ายประชาสัมพันธ์	
9. ผลการดำเนินงานของสำนักประสานงาน ABC ภาคใต้ตอนกลาง	
10. ผลการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนข่าวโครงการ “การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาพลวงชมพู (ปลากือเลาะห์) ราชินีแห่งแม่น้ำสายบุรี เพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้	

บทที่ 1 บทนำ

1. ความเป็นมาของโครงการ

ผลจากการที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) โดย ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการ สกว. ได้ประสานความร่วมมือกับกองทัพภาคที่ 4 กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค 4 สน.) ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ม.อ.) ในปี พ.ศ. 2557 มีผลทำให้ทาง กอ.รมน.ภาค 4 สน.สั่งตั้งคณะทำงาน ขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรในพื้นที่ จังหวัดชายแดนใต้ ขึ้นเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2557 โดยมีเป้าหมายเพื่อเกื้อหนุนการทำงานแก้ปัญหา จังหวัดชายแดนใต้ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากร โดยใช้การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือแก้ไขปัญหา และพัฒนาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา ใน 3 มิติ คือ มิติเศรษฐกิจ มิติ สังคม และมิติทรัพยากร ทั้งนี้ทางฝั่งของกลไกผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัยคือ กองทัพภาค 4 กอ.รมน.ภาค 4 สน. และศอ.บต. จะเน้นดำเนินการใน 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง ดำเนินการในส่วนที่เป็นความต้องการเร่งด่วน ที่ จำเป็นจะต้องใช้ปฏิบัติการที่รวดเร็ว ทันเวลา เพื่อให้สามารถควบคุมสถานการณ์ สภาพปัญหาไม่ให้ลุกลาม และเป็นสาเหตุเหนี่ยวนำไปสู่ปัญหาความมั่นคงอื่นๆ ส่วนที่สอง การแก้ไขปัญหาที่ต้องใช้ระยะเวลาในการ ดำเนินการ ซึ่งต้องอาศัยความประณีตและความถูกต้องตามหลักวิชาการ ร่วมกับการมีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่ายวิชาการที่มีผลงานชัดเจน และสามารถร้อยเรียงสิ่งเหล่านี้ มาใช้ประโยชน์เพื่อที่จะเผยแพร่ ขยายผล และเป็นการวางแผนการแก้ไขปัญหา ดำเนินการแก้ไขปัญหาบนฐานของการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนอย่าง แท้จริง เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องนั้นๆ เป็นไปอย่างต่อเนื่องและสามารถเข้าถึงใจของประชาชนได้ งานใน ส่วนหลังนี้เองเป็นส่วนที่ทางกองทัพภาค 4 คาดหวังให้ สกว. เข้ามาช่วยสนับสนุนการดำเนินงาน

สำหรับในส่วนของการบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อตอบโจทย์ดังกล่าว สกว. ได้หารือกับอธิการบดีและ คณะผู้บริหารของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในการพัฒนางานวิจัยและการจัดการความรู้เพื่อการแก้ไข ปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและทรัพยากรในจังหวัดชายแดนใต้ โดยปรับการทำงานของสำนัก ประสานงาน ชุดโครงการการวิจัยและพัฒนาเชิงพื้นที่ภาคใต้ตอนกลาง (ABC ไต๋กลาง) ให้เข้ามารองรับงาน ผ่านโครงการ “ยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้แบบมีส่วนร่วม” รวมถึงการให้ มหาวิทยาลัยรับงานนี้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างการทำงานของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ภายใต้หน่วย พันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม (University Social Engagement : USE) โดยเป้าหมายการทำงาน เน้นเรื่องการจัดการความรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาของพื้นที่ ใน 3 มิติ คือ มิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และ มิติทรัพยากร โดยคาดหวัง ผลผลิต (output) 4 ด้าน คือ (1) มี forum ในการเชื่อมความรู้กับการพัฒนา (2) มีฐานข้อมูล/ความรู้เพื่อใช้เป็นฐานในการขับเคลื่อนการพัฒนา (3) มีงานวิจัยที่เป็นชิ้นงานใหม่ในการ เติมเต็มการพัฒนา และ (4) มีเครือข่าย ส่วนในด้าน ผลลัพธ์ (outcome) คือ เกิดการนำข้อมูล ความรู้และ เครือข่ายไปสู่การตัดสินใจของหน่วยงานปฏิบัติในพื้นที่ และมหาวิทยาลัยเกิดการเชื่อมโยงงานตามพันธกิจใน การตอบสนองโจทย์พื้นที่ ด้าน ผลกระทบ (impact) คือการคลี่คลายปัญหาในพื้นที่

อย่างไรก็ตามในปีแรก (พ.ศ. 2558) ได้กำหนดจุดเน้นของงานในแต่ละมิติ ดังนี้ คือ มิติเศรษฐกิจ เน้น เรื่องยารักษา ที่มีฐานการทำงานของ สกว.และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่สามารถเชื่อมโยงงานความรู้ และเครือข่ายวิชาการในการขับเคลื่อนการแก้ปัญหาได้ มิติสังคม เน้นเรื่องเยาวชนนอกระบบ โดยใช้ฐานการ ทำงานของสถาบันรามจิตติกับเครือข่ายเยาวชน (ชุมชนศรีธธา) ในการทำงานข้อมูลสภาวะการณ์ ความต้องการ

และข้อเสนอในการพัฒนาเด็กนอกระบบจากฐานพื้นที่ อีกทั้งเพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงเด็กกลุ่มดังกล่าวแก่หน่วยงานภาครัฐ **มิติทรัพยากร** เน้นเรื่องการบริหารจัดการน้ำซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของพื้นที่ที่สะท้อนผ่านแผนชุมชนโดยในขั้นต้นได้ใช้ฐานการทำงานโครงการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรลุ่มน้ำสายบุรี ที่สกว.ให้การสนับสนุน ซึ่งมีข้อเสนอการแก้ปัญหาในระดับพื้นที่ (8พื้นที่) และเครือข่ายชุมชนมาขับเคลื่อนการทำงานร่วมกับหน่วยสนับสนุน โดยได้มีการจัดเวทีหารือและขับเคลื่อนการทำงานรายประเด็นเป็นระยะๆ

สำหรับผลการดำเนินงานในปีแรก (พ.ศ. 2558) หน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม ได้ขับเคลื่อนงานบนหลักทางวิชาการ ร่วมกับการมีส่วนร่วมของประชาชน หน่วยงานและเครือข่ายวิชาการ โดยมีผลงานในแต่ละมิติ ดังนี้

- (1) **มิติสังคม** ซึ่งเน้นงานเรื่องเด็กนอกระบบ ได้สนับสนุนให้สถาบันรามจิตติและเครือข่ายเยาวชนในพื้นที่ ทำงานสำรวจข้อมูลสถานการณ์ด้านเด็กเยาวชนนอกระบบการศึกษา การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของเยาวชนเพื่อเสนอปัญหาและความต้องการ วิเคราะห์และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายและบริบทพื้นที่ ภายใต้ “โครงการศึกษาสถานการณ์และแนวทางการพัฒนาเด็กนอกระบบในจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยดำเนินงานในพื้นที่ 45 หมู่บ้านในพื้นที่จังหวัดยะลา นราธิวาส ปัตตานีและสงขลา ที่กำหนดร่วมกันกับหน่วยงานในพื้นที่ ซึ่งปัจจุบันการดำเนินงานมีข้อมูล และผลการวิเคราะห์ ที่จัดว่ามีความคืบหน้ามาก อีกทั้งได้มีการเชื่อมโยงการสนับสนุนเพื่อจัดตั้งกลุ่มอาชีพกับ ศอ.บต. แล้ว 8 พื้นที่
- (2) **มิติศรษฐกิจ** ได้ดำเนินการในสองส่วน คือ *ส่วนแรก* เป็นประเด็นเร่งด่วนเรื่องการแก้ปัญหา ยางพาราทั้งระบบ ได้มีการจัดเวที forum เพื่อเชิญหน่วยงาน นักวิจัย เครือข่ายภาคประชาชน สื่อมวลชนและผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมแลกเปลี่ยนและวางแผนการทำงานร่วมกัน ผลการประชุมได้มาซึ่งทิศทางการทำงานและหน่วยงานที่รับเป็นกลไกหลักในการสานต่อคือ สถาบันวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมยางพารา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ด้วยเป็นหน่วยงานที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลเพื่อแก้ปัญหาวิกฤติการณ์ยางพารา ในด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางพารา การถ่ายทอดเทคโนโลยียางพาราจากงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ การพัฒนาผู้ประกอบการแปรรูปยางพาราเพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนใต้ เป็นต้น ทั้งนี้มีงานวิจัยที่จะพัฒนาต่อคือทางเลือกในการดำรงชีพของครัวเรือนเกษตรกรรายย่อยชาวสวนยางพารา *ส่วนที่สอง* เป็นงานศึกษารูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสงขลา เพื่อใช้กำหนดทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่ซึ่งได้สนับสนุนงบประมาณแก่คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีการลงขันร่วมกันระหว่างสกว. และ ม.อ. (MOU ม.อ.-สกว.)
- (3) **มิติทรัพยากร** เน้นเรื่องการบริหารจัดการน้ำ ในพื้นที่เร่งด่วนจากข้อเสนอของโครงการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรลุ่มน้ำสายบุรี โดย กอ.รมน.ภาค 4 สน. และ ศอ.บต. รับผิดชอบดำเนินการผ่านการจัดเวทีพูดคุย การลงพื้นที่สำรวจสภาพปัญหาร่วมกับเครือข่ายชุมชนที่เสนอโครงการและหน่วยงาน ซึ่งมีทีมงานที่สามารถประสานทรัพยากรในการสนับสนุนได้เลยเนื่องจากมีความพร้อมของอุปกรณ์และแผนงานของหน่วยงาน งานบางส่วนจำเป็นต้องรอการประสานกับหน่วยงาน ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบหลัก และบางส่วนมีการปรับเปลี่ยนแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับสภาพของพื้นที่ อาทิ กรณีบ้านบุง ต.ช้างเผือก อ.จะนะ จ.นราธิวาส ที่เดิม

เสนอเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ล่องแก่ง) เพื่อเป็นแนวทางการเสริมรายได้จากฐานทรัพยากรพื้นที่ แต่ด้วยเงื่อนไขการเข้าถึงและเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ทำให้มีการปรับกิจกรรมเป็นการสร้างกลุ่มอาชีพจากฐานทรัพยากร ได้แก่ การเพาะเลี้ยงปลากือเลาะห์ หรือ ปลาพลวงชมพู ซึ่งเป็นปลาท้องถิ่นที่กำลังเป็นที่ต้องการของตลาดจีนและมาเลเซีย แต่ด้วยประเด็นดังกล่าวยังมีข้อจำกัดที่ต้องศึกษาวิจัยเพิ่มเติม หน่วยพันธกิจจึงได้ประสานงานและสนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัย “โครงการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและขยายพันธุ์ ปลาพลวงชมพู (ปลากือเลาะห์) ราชอาณาจักรน้ำสายบุรีเพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้” ซึ่งมี ผศ.ดร.ศราวุธ เจ๊ะโสะ อาจารย์จากคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นหัวหน้าโครงการ

อนึ่ง นอกจากงานใน 3 มิติข้างต้นแล้ว หน่วยพันธกิจ ยังพัฒนาและสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินงานโครงการ “การออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้านพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้” โดยเป็นการทำงานร่วมกับทีมงานฝ่ายแผนของ กอ.รมน.ภาค 4 สน. และ ศอ.บต กับทีมวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คือ ศ.ดร.บัญชา สมบูรณ์สุข สังกัดคณะทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งจะช่วยให้ฝ่ายยุทธศาสตร์มีข้อมูลในการบริหารกำกับแผน และงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตามจากผลการดำเนินงานที่นำเสนอไปข้างต้น เป็นการดำเนินงานตามโครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้แบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นงานภายใต้ความรับผิดชอบของหน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม ซึ่งสังกัดสำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ แต่เพื่อให้เห็นภาพการทำงานที่ชัดเจนขอแยกการนำเสนอผลการดำเนินงานในระยะเวลาที่ผ่านมา ออกเป็น 2 ส่วน คือ

- 1) ผลการดำเนินงานที่เกิดจากการขับเคลื่อนงานร่วมกับคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรในพื้นที่ โดยใช้เวที Forum เป็นเครื่องมือหลักในการประสานเพื่อให้เกิดการพูดคุย เพื่อสร้างบรรยากาศทางวิชาการ เพื่อทราบปัญหาความต้องการ เหล่านี้เป็นต้น โดยในระยะเวลาที่ผ่านมา มีการจัดเวที Forum ขึ้น 2 ครั้ง คือ เวที “การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ” ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2558 นำมาซึ่งข้อสรุปเพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เร่งด่วน 8 พื้นที่ตามข้อเสนอของภาคประชาชนและสมาคมลุ่มน้ำสายบุรี และเวที “การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาทางพารา 5 จังหวัดชายแดนใต้” เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2558 ได้มาซึ่งทิศทางการทำงานและหน่วยงานที่รับเป็นกลไกหลักในการสานต่อ ในส่วนของการสนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัย ได้ดำเนินการพัฒนาข้อเสนอโครงการและสนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 3 โครงการ ได้แก่ โครงการ “การศึกษาสภาพการณ์และแนวทางการพัฒนาเด็กนอกระบบในจังหวัดชายแดนภาคใต้” ซึ่งมี นายจิรศักดิ์ อุดหนุน สังกัดสถาบันรามจิตติ เป็นหัวหน้าโครงการ โครงการ “การออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้านพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้” ซึ่งมี ศ.ดร.บัญชา สมบูรณ์สุข สังกัดคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เป็นหัวหน้าโครงการ และโครงการ “การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาพลวงชมพู (ปลากือเลาะห์) ราชอาณาจักรน้ำสายบุรีเพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้” ซึ่งมี ผศ.ดร.ศราวุธ เจ๊ะโสะ สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นหัวหน้าโครงการ ซึ่งขณะนี้โครงการทั้งหมดกำลังอยู่ระหว่างการดำเนินงาน แต่อย่างไรก็ตาม

ผลจากการดำเนินงานวิจัยสามารถนำไปสู่การขยายผลหรือเกิดการขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรมแล้ว อาทิ คอ.บต. ได้นำข้อเสนอด้านอาชีพจากโครงการ “การศึกษาสภาวะการเด็กนอกระบบ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้” ไปส่งต่อให้หน่วยที่รับผิดชอบหลักเพื่อพิจารณาทางงบประมาณสนับสนุน ในส่วนของ คอ.บต. เองได้จัดตั้งกลุ่มอาชีพขึ้นในพื้นที่ จำนวน 8 กลุ่ม โดยตั้งเป้าพัฒนาทั้ง 8 กลุ่มเป็นศูนย์เรียนรู้ต่อไป

- 2) ผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจากการทำงานในภาพของมหาวิทยาลัย ด้วยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เห็นความสำคัญของการขับเคลื่อนงานวิชาการเพื่อรับใช้สังคม จึงได้มีการจัดตั้งหน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคมขึ้น ภายใต้โครงสร้างของสำนักวิจัยและพัฒนา และมอบหมายให้ ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ ในฐานะรองผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา ฝ่ายวิจัยอุตสาหกรรมและชุมชน เป็นผู้ดูแล อันจะเป็นผลดีในการขับเคลื่อนพันธกิจของ ม.อ. และสกว.ไปด้วยกัน เริ่มด้วยการที่ม.อ.ลงขันงบประมาณ จำนวน 1 ล้านบาท ร่วมกับสกว.เพื่อพัฒนาข้อเสนอโครงการและสนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัยจำนวน 1 โครงการ คือ โครงการ “รูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสงขลาเพื่อความยั่งยืน” ซึ่งมี ผศ.ปรีดีพรหมมีสังกัดคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เป็นหัวหน้าโครงการ นอกจากนี้ยังสนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัยต่อยอดโครงการวิจัยเด่นของ ABC ได้กลาง สกว.ประจำปี 2558 อีก 1 โครงการ คือ โครงการ “แอปพลิเคชันการท่องเที่ยวแบบมีปฏิสัมพันธ์ กรณีศึกษา เกาะสาหร่าย จังหวัดสตูล” ซึ่งมี ผศ.เอกิง วงศ์ศิริโชติ เป็นหัวหน้าโครงการ ในส่วนของการเชื่อมโยงความรู้และเครือข่ายนักวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เพื่อขับเคลื่อนงานในจังหวัดชายแดนใต้นั้น นอกเหนือจากประเด็นเรื่องยางพาราที่มีการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องแล้ว ในประเด็นอื่น ๆ นั้นจะเป็นการลงไปหนุนเสริมตามวาระที่มีการร้องขอ อาทิ การเชิญให้ รศ.ดร.วันวิชาติ งามผ่องใส หัวหน้าภาควิชาสัตวศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ ลงพื้นที่ตำบลช้างเผือก เพื่อปรึกษาหารือเรื่องการส่งเสริมอาชีพเลี้ยงโคเนื้อ ให้แก่เยาวชนบ้านบุง และเชื่อมโยงการเลี้ยงโคเนื้อกับโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจและฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านไอร์บือแต ตำบลช้างเผือก แต่ผลจากการจัดกิจกรรมพูดคุยมีข้อสรุปว่าเยาวชนสนใจที่จะเพาะเลี้ยงปลาเก๋เอะห์เพื่อเป็นอาชีพเสริมมากกว่า

ข้อค้นพบจากการทำงานในระยะที่ผ่านมา คือ (1) การดำเนินงานภายใต้คณะทำงานขับเคลื่อนฯ นอกจากสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการใช้กลไกประชารัฐเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาแล้วยังเป็นกลไกช่วยนำองค์ความรู้ในพื้นที่ในการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (2) เกิดการสร้างบรรยากาศทางวิชาการผ่านกิจกรรม Forum ที่ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวิชาการและได้ประเด็นปัญหาที่สามารถนำมาใช้เป็นกรอบโจทย์วิจัยเพื่อให้ทุนสนับสนุนต่อไป (3) เกิดเครือข่ายและแนวทางการผลักดันงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ร่วมกับมหาวิทยาลัยอื่นๆในพื้นที่

สำหรับการดำเนินงานในปีที่สอง (พ.ศ.2559) หน่วยพันธกิจฯ ยังคงสานต่อการดำเนินงานจัดการความรู้สู่การปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาในด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากร ภายใต้การทำงานร่วมกับคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรในพื้นที่ อันเป็นการทำงานเชิงวิชาการบนหลักการพื้นฐาน 4 ประการ คือ (1) ร่วมคิด ร่วมทำแบบพันธมิตรและหุ้นส่วน (Partnership) (2) เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (mutual benefits) (3) เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และเกิดผลงานวิชาการ(knowledge sharing and scholarship)และ (4) เกิดผลกระทบต่อสังคมที่ประเมิน

ได้(measurable social impact) ร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ (กอ.รมน.ภาค 4 สน. และ ศอ.บต.) โดยวางแผน
ทางการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2559 ไว้ 2 ลักษณะ ดังนี้

- (1) ประสาน/ติดตามการขับเคลื่อนงานเชิงประเด็นที่ต่อเนื่องจากปี พ.ศ. 2558 ซึ่งมุ่งเน้นการสร้าง
งานวิจัยที่ทำให้ได้ทั้งข้อมูลและกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตัวจริง นำไปสู่
การแก้ปัญหา และพัฒนาพื้นที่ทั้งในส่วนของงานที่สนับสนุนตรง และส่วนที่สนับสนุนผ่าน
โครงการความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย (MOU) ได้แก่
 - (ก) มติสังคม จำนวน 1 เรื่อง
 - ติดตามผลการดำเนินงานโครงการ “ศึกษาสถาवरณและแนวทางการพัฒนาเด็กนอก
ระบบในจังหวัดชายแดนภาคใต้”
 - (ข) มติเศรษฐกิจ มี 2 เรื่อง
 - ติดตามผลการดำเนินงานโครงการ “รูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสงขลาเพื่อความ
ยั่งยืน” ซึ่งเป็นโครงการร่วมทุน (MOU) ระหว่าง สกว. กับ ม.อ. ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2559
ม.อ. ได้ขอให้คณะวิจัยขยายขอบเขตการวิจัยให้ครอบคลุมเรื่องการพัฒนาเขตเศรษฐกิจ
พิเศษของจังหวัดสงขลา โดยสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมอีกประมาณ 150,000.- บาท
 - พัฒนาและสนับสนุนโครงการวิจัยเพื่อหารูปแบบการดำรงชีพของครัวเรือนเกษตรกร
ชาวสวนยางพารา ภายใต้ระบบเกษตรสวนยางพาราในจังหวัดชายแดนภาคใต้
 - (ค) มติทรัพยากร มี 2 เรื่อง
 - ติดตามผลการดำเนินงานโครงการ “การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการ
ขยายพันธุ์ปลาพลวงชมพู (ปลากือเลาะห์) ราชาน้ำแม่ น้ำสายบุรีเพื่อสร้างอาชีพใหม่ใน
พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้”
 - ติดตามการดำเนินการแก้ไขปัญหาการจัดการน้ำในพื้นที่เร่งด่วน 8 พื้นที่ ตาม
ข้อเสนอของสมาคมลุ่มน้ำสายบุรี
 - (ง) การจัดการข้อมูลเชิงพื้นที่ มี 1 เรื่อง
 - ติดตามผลการดำเนินงานโครงการ “การออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศการ
พัฒนาศักยภาพของพื้นที่เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้านในพื้นที่
3 จังหวัดชายแดนภาคใต้”
- (2) การขับเคลื่อนงานใหม่ยังคงเน้นการจัดการความรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติ การพัฒนาและสนับสนุน
งานวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ ใน 3 มิติ คือ มติสังคม มติเศรษฐกิจ และมติทรัพยากร ซึ่ง
มีจุดเน้นของงานในแต่ละมิติ คือ มติสังคม เน้นการขับเคลื่อนงานเชิงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ
“การจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างยั่งยืน” เพื่อให้ได้มาซึ่งกลไก และข้อมูล
ที่จะนำไปสู่การวางโครงสร้างการทำงาน/การกำหนดนโยบายเพื่อการจัดการศึกษาในพื้นที่
ร่วมกัน มติเศรษฐกิจ เน้นเรื่องการสร้างรายได้ สร้างอาชีพ แก่ประชาชนในพื้นที่ โดยการพัฒนารูปแบบเพื่อเป็นทางเลือกแก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา การพัฒนาและสนับสนุนการท่องเที่ยวที่
เชื่อมโยงกับศาสนา วัฒนธรรม ความเชื่อ การฟื้นฟูและพัฒนาอัตลักษณ์ การสืบค้นความหมาย
ของสถานที่ การให้ความสำคัญกับปลาถิ่น ฯลฯ เพื่อสร้างเรื่องราวของแหล่งท่องเที่ยวที่แตกต่าง
มติทรัพยากร ยังคงเน้นเรื่องการบริหารจัดการน้ำ เพื่อติดตามการแก้ปัญหาในพื้นที่เร่งด่วน ผ่าน
การจัดเวที Forum การสนับสนุนงานวิจัยเพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของเยาวชนในพื้นที่ลุ่ม
น้ำสายบุรีเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ปลาพลวงชมพูอย่างยั่งยืน เป็นต้น

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1) เพื่อเชื่อมโยงข้อมูล ความรู้ และผู้เชี่ยวชาญทั้งจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และจากเครือข่ายมหาวิทยาลัยในพื้นที่สู่การปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ใน 3 มิติ คือ มิติสังคม มิติเศรษฐกิจ และมิติทรัพยากร

2) เพื่อพัฒนาโจทย์และสนับสนุนงานวิจัย ที่มีช่องว่างความรู้ (Research gap) เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ ใน 3 มิติ คือ มิติสังคม มิติเศรษฐกิจ และมิติทรัพยากร

3) เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลความรู้เพื่อเผยแพร่ในเชิงสาธารณะ

3. ขอบเขตการดำเนินงาน

1) ขอบเขตด้านเนื้อหา

- สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัยที่สามารถตอบโจทย์ปัญหาและความต้องการเพื่อการพัฒนาพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา โดยการทำงานร่วมกับคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรในพื้นที่ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค 4 สน.) และศอ.บต. โดยใช้เวที Forum เป็นเครื่องมือในการดำเนินการ เพื่อรับทราบปัญหา/ความต้องการ สังเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ เพื่อเชื่อมโยงผู้รู้ และความรู้ที่มีอยู่แล้วในการจัดการขับเคลื่อนการแก้ปัญหา/พัฒนา ทั้งนี้กรณีไม่มีข้อมูล/ความรู้ในเรื่องใดก็จะดำเนินการพัฒนาเป็นกรอบโจทย์วิจัยเพื่อประกาศรับข้อเสนอโครงการ และให้ทุนสนับสนุนเพื่อทำวิจัยต่อไป

- ติดตามและสนับสนุนโครงการวิจัยเดิมที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และจากโครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดสงขลาแบบสร้างสรรค์ (MOU ม.อ. – สกว.) ให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยกระบวนการจัดการงานวิจัย

- สนับสนุนการทำงานพัฒนาของหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ ในการนำความรู้ทางวิชาการไปช่วยสนับสนุนการทำงานในพื้นที่ให้เกิดผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม ต่อเนื่อง เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

- เผยแพร่องค์ความรู้ และนวัตกรรมจากงานวิจัยเดิม และจากภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน โดยใช้เวที Forum เป็นเครื่องมือในการดำเนินการและใช้สื่อเป็นอีกช่องทางในการเผยแพร่

2) ขอบเขตด้านพื้นที่

จังหวัดชายแดนใต้ : จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส

จังหวัดสงขลา : อำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอนาทวี และอำเภอสะบ้าย้อย

4. กรอบแนวคิดและกระบวนการทำงาน

1) กลไกการพัฒนาและกระบวนการจัดการงานวิจัย

- กรณีที่เป็นงานใหม่ คือ การจัดการความรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติ การพัฒนาและสนับสนุนงานวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ ใน 3 มิติ คือ มิติสังคม มิติเศรษฐกิจ และมิติทรัพยากร โดยดำเนินงานร่วมกับคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรในพื้นที่ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค 4 สน.) และศอ.บต. ตลอดจนเครือข่ายวิชาการในพื้นที่ โดยใช้เวที Forum เป็นเครื่องมือในการดำเนินการ เพื่อรับทราบปัญหา/ความต้องการ สังเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ เพื่อเชื่อมโยงผู้รู้ และความรู้ที่มีอยู่แล้วในการจัดการขับเคลื่อน

การแก้ปัญหา/พัฒนาพื้นที่ ทั้งนี้กรณีไม่มีข้อมูล/ความรู้เกี่ยวกับประเด็นซึ่งเป็นปัญหา/ความต้องการก็จะดำเนินการพัฒนาเป็นกรอบโจทย์วิจัยเพื่อประกาศรับข้อเสนอโครงการ และให้ทุนสนับสนุนเพื่อทำวิจัยบนหลักการพื้นฐาน 4 ประการ คือ (1) ร่วมคิด ร่วมทำแบบพันธมิตรและหุ้นส่วน (Partnership) (2) เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (mutual benefits) (3) เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และเกิดผลงานวิชาการ (knowledge sharing and scholarship) และ (4) เกิดผลกระทบต่อสังคมที่ประเมินได้ (measurable social impact)

- กรณีของการติดตามงานเดิมใช้รูปแบบและกระบวนการจัดการงานวิจัยตามกรอบแนวคิดการทำงานของ ABC สกว. เพื่อมุ่งเน้นการสร้างงานวิจัยที่ทำให้ได้ทั้งข้อมูลและกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตัวจริง นำไปสู่การจัดการ/แก้ปัญหา และพัฒนาพื้นที่ในมิติสังคม มิติเศรษฐกิจ และมิติทรัพยากร

2) เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนใน 3 มิติ

- มิติสังคม เน้นการขับเคลื่อนงานเชิงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ “การจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างยั่งยืน” เพื่อให้ได้มาซึ่งกลไก และข้อมูล ที่จะนำไปสู่การวางโครงสร้างการทำงาน/การกำหนดนโยบายเพื่อการจัดการศึกษาในพื้นที่ร่วมกัน โดยหวังว่าในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้จะมีระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และสามารถดึงเด็กกลุ่มเสี่ยงกลับเข้าสู่ระบบการศึกษาได้เพิ่มขึ้น

- มิติเศรษฐกิจ เน้นเรื่องการสร้างรายได้ สร้างอาชีพ แก่ประชาชนในพื้นที่ โดยการพัฒนา รูปแบบเพื่อเป็นทางเลือกแก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา การพัฒนาและสนับสนุนการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับศาสนา วัฒนธรรม ความเชื่อ การฟื้นฟูและพัฒนาอัตลักษณ์ การสืบค้นความหมายของสถานที่ การให้ความสำคัญกับปลาถิ่น ฯลฯ เพื่อสร้างเรื่องราวของแหล่งท่องเที่ยวที่แตกต่าง ทั้งนี้คาดหวังว่าประชาชนในพื้นที่จะมีทางเลือกด้านอาชีพ มีรายได้และชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ผ่านการสนับสนุน/หนุนเสริมที่ตรงกับความต้องการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- มิติทรัพยากร เน้นเรื่องการบริหารจัดการน้ำ เพื่อติดตามการแก้ปัญหาในพื้นที่เร่งด่วน ผ่านการจัดเวที Forum การสนับสนุนงานวิจัยเพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของเยาวชนในพื้นที่ลุ่มน้ำสายบุรี เพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ปลาพลวงชมพูอย่างยั่งยืน เป็นต้น ซึ่งคาดว่าประชาชนในพื้นที่เกิดการเรียนรู้อันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการน้ำร่วมกันอย่างเป็นระบบและยั่งยืนต่อไป

3) เครื่องมือในการพัฒนา

- ระบบฐานข้อมูลเพื่อเผยแพร่ความรู้ ทางหน่วยฯ จะสนับสนุนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่ สามารถเชื่อมโยงข้อมูลงานวิจัย/ผู้เชี่ยวชาญ จากทุนการทำงานเดิม และการสนับสนุนโครงการวิจัยใหม่และเครือข่าย กับแผนงานความต้องการจากภาคประชาชน และงบประมาณ/โครงการของหน่วยงานในพื้นที่ ทั้งนี้ หากดำเนินการสำเร็จจะช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีข้อมูลที่ถูกต้อง/เชื่อถือได้สำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการจัดสรรงบประมาณเพื่อแก้ปัญหาตามความต้องการเร่งด่วนของประชาชน ที่ผ่านการตรวจสอบแล้วและสอดคล้องตรงกันกับภารกิจหลักของแต่ละหน่วยงาน เพื่อลดความซ้ำซ้อน เพื่อขับเคลื่อนการแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ต่อไป

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ระดับชุมชน เยาวชนและประชาชนในพื้นที่มีโอกาส มีทางเลือก มีคุณภาพชีวิตและรายได้ที่สูงขึ้น เนื่องจากปัญหาต่างๆ ได้รับการคลี่คลาย ความขัดแย้งระหว่างภาคประชาชนและภาครัฐลดลง

ระดับมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมคณาจารย์และนักวิชาการของ ม.อ. เกิดการเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ในการ

ทำงานวิชาการเพื่อรับใช้สังคมอันนำไปสู่การวิจัย บริการวิชาการ การเรียนการสอน รวมทั้งผลงานตีพิมพ์ เผยแพร่ มหาวิทยาลัยมีเครือข่ายการทำงานที่สอดคล้องยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยวิจัยเพื่อนวัตกรรมและสังคม (University Engagement)

ระดับพื้นที่/จังหวัด หน่วยงานระดับพื้นที่/จังหวัด มีองค์ความรู้ที่ใช้เป็นกรอบในการกำกับ/คัดกรอง แผนงานโครงการจากระทรวง ทบวง กรม ที่จะลงมาในพื้นที่ เพื่อการพัฒนาที่สามารถลงสู่ประชาชนได้อย่างแท้จริงเกิดเครือข่ายในการทำงานจากทุกภาคส่วนทั้งภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาชน ภาควิชาการ พื้นที่ได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมตามยุทธศาสตร์ในการพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช คือ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ที่พระราชทานให้แก่หน่วยงานต่างๆ ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

บทที่ 2 ผลการดำเนินงาน

1. การเชื่อมโยงข้อมูล ความรู้ และผู้เชี่ยวชาญสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยหน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม ได้รับงบประมาณสนับสนุนเพื่อดำเนินงานโครงการ “การจัดการความรู้และการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้” จาก สกว. ซึ่งภายใต้การดำเนินงานในระยะที่ผ่านมา ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ หัวหน้าโครงการและคณะ ได้ลงพื้นที่ร่วมกับคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจสังคม และทรัพยากรในพื้นที่ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค 4 สน.) และ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ตลอดจนเครือข่ายวิชาการในพื้นที่ เพื่อเชื่อมโยงข้อมูล ความรู้ และผู้เชี่ยวชาญเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ การติดตามเพื่อแก้ปัญหาเรื่องการบริหารจัดการน้ำ การแก้ปัญหาเรื่องรายได้-อาชีพ เหล่านี้เป็นต้น รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1 ทั้งนี้เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2559 ได้ดำเนินการจัดทำสรุปประเด็นเร่งด่วน (รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวกที่ 1) ส่งไปยัง ศอ.บต และ กอ.รมน. เพื่อพิจารณาดำเนินการ ซึ่งมีใจความสำคัญ ดังนี้

สืบเนื่องจากผลการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและทรัพยากรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 27 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 เวลา 09.30 – 13.00 น. ณ ห้องประชุมเลิศพัฒน์ สำนักวิจัยและพัฒนา อาคารศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ ชั้น 12 ม.สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา มีประเด็นต่าง ๆ ที่ควรเร่งดำเนินการ ดังนี้

(1) ติดตามผลการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เร่งด่วน 8 พื้นที่ตามข้อเสนอของภาคประชาชน และสมาคมลุ่มน้ำสายบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อการทำงานของฝ่ายความมั่นคง (กอ.รมน. และศอ.บต.)

(2) การแก้ปัญหาด้านการศึกษาของเยาวชนในพื้นที่ที่ประชุมเห็นสมควรให้ทำการสังเคราะห์ผลงานวิจัย (Document Research) ก่อนตามข้อเสนอแนะของ ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองหัวหน้าคณะทำงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งผลงานวิจัยเด่นและผู้รู้ที่สามารถตอบโจทย์หรือแก้ปัญหการบริหารจัดการศึกษาในพื้นที่ โดยที่ประชุมมอบหมายให้ ผู้ช่วยเลขานุการฯ ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ ดำเนินการประสานงานต่อโดยให้เชิญผู้เกี่ยวข้อง มาร่วมแลกเปลี่ยนและให้ความเห็น เพื่อนำผลมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ต่อไป

(3) การแก้ไขปัญหาด้านอาชีพ ดำเนินการโดยศอ.บต. โดยประธานได้มอบหมายให้ ดร.ชนัญญา แสงพุ่ม ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มอาชีพให้กับเยาวชนกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัย ให้เป็นผลสำเร็จจอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นพี่เลี้ยงสนับสนุนการพัฒนากลุ่มเยาวชนเพื่อให้สามารถดูแลและบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่การสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับกลุ่มที่ตั้งให้สามารถช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคมต่อไป

(4) การบูรณาการข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้มีข้อเสนอว่า ควรจัดให้มีการบูรณาการข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ทำงาน หรือให้ทุนในด้านการ

วิจัยและพัฒนาในพื้นที่ จว.ชต. อยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อให้ทุกหน่วยงานมีข้อมูลที่ทันสมัย เท่าเทียมกัน อันเป็นการช่วยลดความซ้ำซ้อนของการทำงานและงบประมาณต่าง ๆ ในลักษณะเช่นเดียวกับการจัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ด้านยางพาราที่จัดขึ้นในระยะที่ผ่านมา ในเรื่องนี้จึงเห็นควรให้ผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงานฯ ร่วมกับ ศอ.บต. จัดเวทีบูรณาการข้อมูลต่อไป

อย่างไรก็ตามด้วยการดำเนินงานของโครงการฯ เน้นการทำงานร่วมกัน ภายใต้คณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรในพื้นที่ แต่ด้วยตำแหน่งหัวหน้าคณะทำงาน (รอง ผอ.รมน.ภาค 4 สน.) และคณะทำงานหลัก (รองเลขาธิการ ศอ.บต.) มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง เป็นเหตุให้หน่วยพันธกิจฯ ต้องเดินทางลงพื้นที่และหรือจัดทำสรุปผลการดำเนินงาน ภายใต้กรอบความร่วมมือแจ้งให้ภาคีหลักทั้ง 2 ส่วนทราบเป็นระยะ ทั้งนี้เพื่อความต่อเนื่องของการทำงานร่วมกันต่อไป ดังนี้

- เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2559 หน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม นำโดย ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ ได้เข้าพบ นายจ่านัล เหมือนดำ ซึ่งดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการ ศอ.บต. ในขณะนั้น ณ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ จ.ยะลา เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นความร่วมมือเพื่อทำงานในพื้นที่และเพื่อติดตามผลการดำเนินงานในประเด็นต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำ และการสนับสนุนงบประมาณแก่โครงการ “การศึกษาสาวการณ์และแนวทางการพัฒนาเด็กนอกระบบในจังหวัดชายแดนภาคใต้” เพื่อให้เยาวชนมีพื้นที่สร้างสรรค์สำหรับทำกิจกรรมร่วมกันต่อไป

- จัดทำสรุปผลการดำเนินงานโครงการฯ ในส่วนของการสนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัยในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 4 โครงการ ได้แก่ (1) โครงการ “การศึกษาสาวการณ์และแนวทางการพัฒนาเด็กนอกระบบในจังหวัดชายแดนภาคใต้” ซึ่งมีนายจรัสศักดิ์ อุดหนุน สังกัดสถาบันรามจิตติ เป็นหัวหน้าโครงการ (2) โครงการ “การออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้านพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้” ซึ่งมี ศ.ดร.บัญญัติ สมบูรณ์สุข สังกัดคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เป็นหัวหน้าโครงการ (3) โครงการ “การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาพลวงชมพู (ปลากือเลาะห์) ราชานแห่งแม่น้ำสายบุรีเพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่จังหวัด

ชายแดนใต้” ซึ่งมีผศ.ดร.ศราวุธ เจ๊ะโสภา สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นหัวหน้าโครงการ และ (4) โครงการ “แนวทางการดำรงชีพ ของครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนยางภายใต้ระบบเกษตรสวนยางพาราใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส)” ซึ่งมี ศ.ดร.บัญชา สมบูรณ์สุข สังกัดคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เป็นหัวหน้าโครงการ เพื่อส่งให้ผู้เกี่ยวข้องนำเสนอ ข้อมูลต่อผู้บังคับบัญชา (รอง ผอ.รมน. ภาค 4 สน.) รับทราบในโอกาสเข้ารับตำแหน่งใหม่ (รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวกที่ 2)

ตารางที่ 1 กิจกรรมการดำเนินงานร่วมกับศอ.บต.และกอ.รมน.ภาค 4 สน. เพื่อเชื่อมโยงข้อมูล ความรู้ และผู้เชี่ยวชาญสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่

เรื่อง	ภาคี	วัน/เวลา/สถานที่
1. การพัฒนากลุ่มอาชีพ	ศอ.บต.	1 พฤศจิกายน 2558 ลงพื้นที่บ้านไอบีออต และบ้านบุง จังหวัดนราธิวาส เพื่อประชุมกลุ่มอาชีพ ผลคือ เยาวชน ต้องการเลี้ยงปลาเกลือทะเลเป็นอาชีพเสริม
2. การพัฒนาอาชีพ	ศอ.บต.	2 สิงหาคม 2559 ลงพื้นที่บ้านไอบีออต และบ้านบุง จังหวัดนราธิวาส เพื่อพบปะกลุ่มเยาวชนในพื้นที่
3. การพัฒนาอาชีพ	ศอ.บต.	27 พฤศจิกายน 2559 ลงพื้นที่ อ.หนองจิก เพื่อวางแผน พัฒนาการปลูกปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และการเลี้ยงโค
4. การเลี้ยงไก่เบตง	ศอ.บต.	26 ธันวาคม 2559 ณ ห้องประชุมคณะทรัพยากรธรรมชาติ ม.สงขลานครินทร์
5. การเลี้ยงไก่เบตง	ศอ.บต.	9 มกราคม 2560 ณ ห้องประชุมคณะทรัพยากรธรรมชาติ ม.สงขลานครินทร์
6. การต่อยอดงานวิจัย “ปลา พลงชมพู”	กรมประมง	16 กุมภาพันธ์ 2560 ณ ห้องประชุมเลิศพัฒน์ ตึก LRC ชั้น 12 สำนักวิจัยและพัฒนา ม.สงขลานครินทร์
7. เมืองปศุสัตว์ (ไก่เบตง, แพะ)	ศอ.บต. กรมปศุสัตว์	6 มีนาคม 2560 ณ ห้องประชุมเลิศพัฒน์ ตึก LRC ชั้น 12 สำนักวิจัยและพัฒนา ม.สงขลานครินทร์
8. การสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืน (กลุ่มจังหวัด ชายแดนใต้)	ศอ.บต.	21 เมษายน 2560 ณ ห้องประชุมปัญจเพชร ชั้น 3 อาคาร อเนกประสงค์ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดน ภาคใต้ (ศอ.บต.) อ.เมือง จ.ยะลา
9. การพัฒนาเครือข่าย ไก่เบตงประจํารัฐ	ศอ.บต. กรมปศุสัตว์ กอ.รมน.	4 พฤษภาคม 2560 ณ ห้องประชุมประสานนโยบายการ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัด ชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) อ.เมือง จ.ยะลา

2. การพัฒนาโจทย์และสนับสนุนงานวิจัยที่มีช่องว่างความรู้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่

สืบเนื่องจากการจัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2559 (รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวกที่ 3) ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้โครงการ “การจัดการความรู้และการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้” พัฒนาและสนับสนุนงานวิจัยที่มีช่องว่างความรู้ (Research gap) เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ใน 3 มิติ คือ มิติสังคม มิติเศรษฐกิจ และมิติทรัพยากร โดยใช้เวที forum เป็นเครื่องมือให้ได้มาซึ่งกรอบโจทย์วิจัยที่สอดคล้อง/เหมาะสมกับศักยภาพและความต้องการของพื้นที่ นำสู่การประกาศรับข้อเสนอโครงการ การพัฒนาและการสนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดและผลการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 จัดเวที Forum เพื่อให้ได้มาซึ่งโจทย์วิจัย

หน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม ร่วมกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) จัดเวที ABC-Forum ความรู้เพื่อสาธารณะ เพื่อระดมสมอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และหรือวิเคราะห์ยุทธศาสตร์จังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ โครงการเมืองต้นแบบการพัฒนาเศรษฐกิจ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ซึ่งที่ประชุมคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการให้ดำเนินการเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2559 เพื่อหาช่องว่างความรู้ นำสู่การสนับสนุนทุนวิจัย จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ (1) วันที่ 22 พฤศจิกายน 2559 ณ ห้องประชุมสนามกีฬามหาราชบุรี เทศบาลเมืองสุโขทัย จ.สุโขทัย (2) วันที่ 23 พฤศจิกายน 2559 ณ ห้องประชุมชั้น 3 วิทยาลัยการอาชีพเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา และ (3) วันที่ 6 ธันวาคม 2559 ณ ห้องประชุม 1 ที่ว่าการอำเภอหนองจิก จ.ปัตตานี โดยแต่ละเวทีมีภาคีต่าง ๆ เข้าร่วมให้ข้อมูลอย่างพร้อมเพรียงกัน ประกอบด้วย นักวิชาการ/นักวิจัย หน่วยงานในพื้นที่ สื่อมวลชนท้องถิ่น และภาคประชาสังคม (รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวกที่ 4) นำมาซึ่งประเด็นกรอบโจทย์วิจัยในแต่ละพื้นที่ ดังนี้

❶ อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนราธิวาส : เมืองต้นแบบการค้าชายแดนระหว่างประเทศ

สนับสนุนทุนวิจัยในโจทย์วิจัยตามกรอบและประเด็นวิจัยสำคัญดังต่อไปนี้

กรอบการวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนาเมืองรองรับการค้าชายแดนครบวงจร

เป้าหมาย

เพื่อพัฒนารูปแบบ กลไก และกระบวนการในการพัฒนาเมืองในทุกมิติเพื่อรองรับเมืองการค้าชายแดนครบวงจร สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันและการค้าที่เป็นธรรมจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ประเด็นการวิจัย

- (1) การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการอำนวยความสะดวกในการทำธุรกิจชายแดนและ OSS (One Stop Service) อาทิ 1) ระบบ IT ของด่าน 2) การออกเอกสาร 3) กฎระเบียบต่างๆ และ 4) ช่องทางผ่านแดน

- (2) รูปแบบการพัฒนาเมืองสุโขทัย-ลพบุรีให้เป็นเมืองปลอดภัย
- (3) ระบบ Supply Chain และช่องทางตลาดสินค้าเกษตร ที่สอดคล้องกับโอกาสจากการพัฒนาของประเทศไทย
- (4) การพัฒนาทรัพยากรบุคคลและแรงงานข้ามแดนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- (5) รูปแบบการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายพื้นที่การพัฒนาเพื่อรองรับกับตัวเมืองนครราชสีมาในระยะกลาง และขยายการพัฒนาตลอดแนวชายแดนของจังหวัดนครราชสีมาในระยะยาว

๒ อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี : เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมเกษตร

สนับสนุนทุนวิจัยในโจทย์วิจัยตามกรอบและประเด็นวิจัยสำคัญดังต่อไปนี้

กรอบการวิจัย

การวิจัยและพัฒนารูปแบบการเกษตรเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและรองรับการพัฒนาการเกษตรแบบอุตสาหกรรม

เป้าหมาย

เพื่อพัฒนารูปแบบ กลไก และกระบวนการที่สนับสนุนการพัฒนาเมืองนองจิกใน 2 ด้าน ได้แก่ 1) การวิจัยและพัฒนารูปแบบการเกษตรที่ยั่งยืนเพื่อเศรษฐกิจฐานรากตามศักยภาพของพื้นที่ และ 2) การวิจัยและพัฒนารูปแบบการเกษตรเพื่อรองรับการเกษตรแบบอุตสาหกรรมในพื้นที่แบบครบวงจร

ประเด็นวิจัยในหัวข้อที่ 1) การวิจัยและพัฒนารูปแบบการเกษตรที่ยั่งยืนเพื่อเศรษฐกิจฐานรากตามศักยภาพของพื้นที่ ได้แก่ (1) การวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับการเพาะเลี้ยงและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้าน (2) รูปแบบการจัดการปศุสัตว์แบบผสมผสาน (3) การวิจัยเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ของเกษตรกรในการพัฒนาการเกษตรเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต

ประเด็นวิจัยในหัวข้อที่ 2) การวิจัยและพัฒนารูปแบบการเกษตรเพื่อรองรับการเกษตรแบบอุตสาหกรรมในพื้นที่แบบครบวงจร (1) การพัฒนาการเกษตรอุตสาหกรรมโดยกลไกภาครัฐเพื่อรองรับนโยบายภาครัฐแบบยั่งยืน : การวิจัยเพื่อให้ได้ ห่วงโซ่คุณค่าครบวงจร (Network Value Chain) ของการเกษตรอุตสาหกรรมเป้าหมาย (ปาล์มและการประมง) และสร้างกลไกความร่วมมือแบบภาครัฐเชื่อมโยงฐานการผลิตไปสู่การตลาดโดยมีการวางโครงสร้างการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม (Fair Trade)

๓ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

สนับสนุนทุนวิจัยในโจทย์วิจัยตามกรอบและประเด็นวิจัยสำคัญ ดังนี้

กรอบการวิจัย

การพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเต็มรูปแบบโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

เป้าหมาย

การวิจัยเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและสร้างกลไกการพัฒนาเมืองในทุกมิติ เพื่อรองรับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเต็มรูปแบบ ได้แก่ มิติการพัฒนาเมือง (ผังเมือง ระบบการจัดการและระเบียบต่างๆ) มิติพลังงาน มิติการเกษตร เป็นต้น

ประเด็นการวิจัย

- (1) การพัฒนาขีดความสามารถของเมืองเบตงในการจัดการตัวเองแบบครบวงจรและทันสมัย โดยคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของพื้นที่และสามารถรองรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
- (2) การสร้างตัวแบบของความมั่นคงทางพลังงานเพื่อรองรับการขยายตัวของพัฒนาเมืองเบตง
- (3) การพัฒนารูปแบบการเกษตรเป้าหมาย (ไก่และพืชสำคัญ) และการสร้างความมั่นคงทางอาหารเพื่อรองรับการพัฒนาเมืองเบตงอย่างเต็มรูปแบบและยั่งยืน

2.2 ประกาศโจทย์วิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่

หน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม ร่วมกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้ดำเนินการจัดประชุมประกาศรับข้อเสนอเชิงหลักการผ่านการจัดเวที เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2559 ณ โรงแรมสยามโอเรียลทอลล์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ภายใต้ชื่อกิจกรรมประชุมประชาสัมพันธ์ “ทุนวิจัยเพื่อสนับสนุนนโยบายขับเคลื่อน 3 เมืองต้นแบบ” ภายใต้ยุทธศาสตร์การวิจัยในพื้นที่วิจัยเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Research Areas : SRA) รายละเอียดการประกาศโจทย์ ดังแสดงในภาคผนวกที่ 5 โดยในเวทีดังกล่าวมีคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในพื้นที่เข้าร่วมกว่า 50 คน ผลจากการจัดเวทีนำมาซึ่งการส่งข้อเสนอโครงการเข้ารับการพิจารณา จำนวนทั้งสิ้น 29 โครงการ ประกอบด้วย ชุดโครงการวิจัย จำนวน 13 ชุดโครงการ และโครงการวิจัยเดี่ยว จำนวน 16 โครงการ รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวกที่ 6

นอกเหนือจากการประกาศโจทย์วิจัยในประเด็นที่สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่แล้ว ทางหน่วยพันธกิจฯ ยังใช้วิธีการทาบทามนักวิจัยที่มีความรู้ความสามารถในประเด็นซึ่งมีความสำคัญเร่งด่วน และหรือมีความน่าสนใจ อาทิ ประเด็นการฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม เพื่อการสร้างรายได้สร้างอาชีพแก่คนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประเด็นการแก้ปัญหาการระบาดของโรคในกล้วยหิน เป็นต้น นำสู่การจัดทำข้อเสนอโครงการส่งเข้ามาขอรับการพิจารณา จำนวน 3 โครงการ ได้แก่

- 1) โครงการ "การฟื้นฟูผ้าปลางจิ้งร้อยปีสี่ธรรมชาติของชาว อ.รามัน จ.ยะลา" ซึ่งมี อ.นราวดี โลหะจินดา สังกัดสถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นผู้เสนอโครงการ
- 2) โครงการ “การพัฒนาศักยภาพของนวัตกรรมอาหารไทย โดยใช้ส่วนผสม (Ingredients) จากจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย สำหรับตลาดจีน” ซึ่งมี นางสาวนันทน์ กนกพัฒนางกูร สังกัด บริษัท ไอยราเซ็นเตอร์ จำกัด เป็นผู้เสนอโครงการ
- 3) โครงการ “การจัดการโรค Bugtok ของกล้วยอย่างยั่งยืน” ซึ่งมี ดร.ปฎิมาพร ปลอดภัย สังกัด คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นผู้เสนอโครงการ

2.3 การพัฒนาข้อเสนอโครงการ

กระบวนการพัฒนาข้อเสนอโครงการเป็นกระบวนการที่สำคัญ เพื่อให้ได้มาซึ่งโครงการที่มีประสิทธิภาพ ตรงตามความต้องการและเกิดประโยชน์สูงสุด ในระยะที่ผ่านมาหน่วยพันธกิจฯ ได้ดำเนินการจัดประชุมพัฒนาข้อเสนอโครงการขึ้น 2 ครั้ง ดังนี้

① วันที่ 15 กันยายน 2559 จัดเวทีพัฒนาข้อเสนอโครงการ ในกลุ่มของโครงการที่เป็นประเด็นซึ่งเป็นความต้องการของชุมชนพื้นที่ จำนวน 1 โครงการ¹ ได้แก่ โครงการ "การฟื้นฟูผ้าปลาดึงร้อยปีสีธรรมชาติของชาว อ.รามัน จ.ยะลา" ซึ่งจัดขึ้น ณ ห้องประชุมเลิศพัฒน์ สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ (ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย ดร.กิตติ สัจจาวัฒนา รศ.ดร.จूरรัตน์ บัวแก้ว และคุณเบญจมาศ ตีระมาศวณิช) พิจารณาแล้วเห็นควรให้การสนับสนุน แต่เพื่อให้โครงการมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับแก้ไขข้อเสนอโครงการ อาทิ ควรจัดทำข้อเสนอโครงการในรูปแบบของ “ชุดโครงการ” โดยในระยะแรกอาจดำเนินการใน 3 ประเด็น คือ 1) การศึกษาประวัติศาสตร์ 2) การศึกษาลวดลาย/เทคนิคการผลิต 3) การย้อมสีธรรมชาติ ทั้งนี้ควรจัดทำ Framework ใหญ่ของงานเพื่อให้เห็นกรอบการดำเนินงานทั้งระบบ ภายใต้กรอบแนวคิด “สร้างคุณค่า สร้างรายได้ สร้างแรงบันดาลใจ โดยใช้ทุนทางศิลปวัฒนธรรมในพื้นที่” เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งนักวิจัยยินดีรับข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปดำเนินการ แต่ด้วยระหว่างการปรับแก้ไขข้อเสนอโครงการนั้นนักวิจัยประสบปัญหาป่วยเป็นโรคต่อมไทรอยด์ทำงานบกพร่อง เป็นเหตุให้ต้องยุติการขอรับงบประมาณสนับสนุน

วันที่ 31 มกราคม 2560 หน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม โดย ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ ร่วมกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) โดย ดร.กิตติ สัจจาวัฒนา รอง ผอ.หน่วยบูรณาการวิจัยและความร่วมมือเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ และ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) โดย ดร.ชนัญญา แสงพุ่ม ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอโครงการ ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินเพื่อคัดกรองข้อเสนอโครงการฯ เบื้องต้น ดังนี้

1. หัวข้อ/โจทย์วิจัยมีความสอดคล้องกับกรอบการประกาศทุน
2. พื้นที่ดำเนินการวิจัยตรงกับพื้นที่ 3 เมืองต้นแบบ ซึ่งประกอบด้วย
 - 2.1 อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี
 - 2.2 อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส
 - 2.3 อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
3. นักวิจัยมีศักยภาพ (ดูจาก CV. ของนักวิจัย) และมีทุนเดิม (Review) การทำงานในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้
4. มีรายละเอียดแสดงให้เห็นถึงเป้าของการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย งบประมาณ ผลผลิตที่สอดคล้องและเชื่อได้ว่าจะทำได้จริง
5. มีการตรวจสอบบริบทของพื้นที่ โดยมีการจัดประชุม/หารือ ร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ เพื่อร่วมพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย (จะพิจารณาเป็นพิเศษ)

¹ เดิมมีโครงการที่จะเข้าสู่เวทีการพัฒนาข้อเสนอโครงการ ทั้งสิ้น 2 โครงการ แต่จากการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการเบื้องต้น ในวันที่ 14 กันยายน 2559 ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นควรให้ระงับข้อเสนอของโครงการ “การพัฒนากระบวนการวิจัยข้อมูลสำหรับงานวิจัยการมีส่วนร่วมทางสังคมในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย” ซึ่งมี ผศ.ดร.วิภาดา เวทย์ประสิทธิ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นผู้เสนอโครงการไว้ก่อน

จากการพิจารณาร่วมกันตามเกณฑ์ข้างต้น พบมีโครงการที่ผ่านการคัดเลือกเข้าสู่กระบวนการพัฒนาข้อเสนอโครงการต่อไป จำนวนทั้งสิ้น 10 โครงการ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 รายละเอียดโครงการที่ผ่านการพิจารณา (รอบที่ 1)

โครงการ	นักวิจัย/หน่วยงาน	พื้นที่วิจัย
1. ชุดโครงการ "พัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมสำหรับชุมชนจังหวัดชายแดนภาคใต้สู่ชุมชนเกษตรบันดาคูนต้อย ยีบะตุน (ชุมชนอุดมสมบูรณ์ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน) ด้วยหลักพื้นฐานทางซารีอะห์ 6 ประการ" <i>ประกอบด้วย 6 โครงการวิจัยย่อย</i>	ผศ.ดร.จารุวัจน์ สองเมือง คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี และคณะ	ยะลา/ปัตตานี/ นราธิวาส
2. ชุดโครงการ "การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงอนุรักษ์ และความมั่นคงทางอาหาร เพื่อการพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน ในพื้นที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา" <i>ประกอบด้วย 3 โครงการวิจัยย่อย</i>	ผศ. ดร.ชัยรัตน์ จุสปาโล มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ และคณะ	ยะลา
3. โครงการ "การพัฒนาขีดความสามารถการบริหารจัดการทุนทางสังคมในการเชื่อมโยงสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ของอำเภอเบตง จังหวัดยะลา"	ผศ.ว่าที่ ร.ต.จตุพล ดวงจิตร คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยสวน ดุสิต	ยะลา
4. ชุดโครงการ "การพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ: เบตง จ.ยะลา" <i>ประกอบด้วย 3 โครงการวิจัยย่อย</i>	ผศ.ดร.นันทรัตน์ นามบุรี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และคณะ	ยะลา
5. ชุดโครงการ "แนวทางการพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการตนเองของชุมชนอย่างยั่งยืนโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม อำเภอเบตง จังหวัดยะลา" <i>ประกอบด้วย 4 โครงการวิจัยย่อย</i>	นายชูลฟีกอร์ มาโซ คณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏยะลา และคณะ	ยะลา
6. ชุดโครงการ "การจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวอำเภอเบตงอย่างยั่งยืน" <i>ประกอบด้วย 2 โครงการวิจัยย่อย</i>	ผศ.ดร.มนทิรา ลีลาเกรียงศักดิ์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.สงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี และคณะ	ยะลา
7. ชุดโครงการ "การเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของปาล์มน้ำมันสำหรับโรงงานต้นแบบเพื่อการแปรรูปผลปาล์มเชิงพาณิชย์ในพื้นที่อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี"	ดร.อิสมะแอ เจ๊ะหลง คณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการเกษตร มรภ.ยะลา และคณะ	ปัตตานี

โครงการ	นักวิจัย/หน่วยงาน	พื้นที่วิจัย
8. โครงการ “การพัฒนาทรัพยากรบุคคลและแรงงานข้ามแดนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนสู่เมืองต้นแบบการค้าชายแดน อำเภอสุโขทัย โขงโลก จังหวัดนราธิวาส” (โครงการย่อย 1 ภายใต้ชุดโครงการ “อำเภอสุโขทัย โขงโลก จังหวัดนราธิวาส เมืองต้นแบบการค้าชายแดนระหว่างประเทศ”)	อาจารย์รอยฮาน สะอารี คณะวิทยาการจัดการ ม.นราธิวาสราชนครินทร์	นราธิวาส
9. โครงการ “ระบบโซ่อุปทานสินค้าเกษตร การค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนด่านสุโขทัย โขงโลกจังหวัดนราธิวาส” (โครงการย่อย 2 ภายใต้ชุดโครงการ “อำเภอสุโขทัย โขงโลก จังหวัดนราธิวาส เมืองต้นแบบการค้าชายแดนระหว่างประเทศ”)	มะหมุด หะยีหมัด วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	นราธิวาส
10. โครงการ “การพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการและแรงงานเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในบริบทอาเซียน” (โครงการย่อยที่ 4 ภายใต้ชุดโครงการ “สุโขทัย โขงโลก” เมืองต้นแบบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจังหวัดชายแดนใต้สู่การค้าชายแดนระหว่างประเทศ)	อาจารย์กิตติยา อินทกาญจน์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย (สงขลา)	นราธิวาส

② วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2560 เวลา 08.30 – 16.30 น. หน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม ร่วมกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้ดำเนินการจัดประชุมเพื่อพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย ภายใต้ชุดโครงการ การวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเมืองต้นแบบการพัฒนาเศรษฐกิจ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ประจำปี 2560 ณ ห้องจตุรี โรงแรมพรรษา เจบี อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ทั้งนี้เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้คณะวิจัยได้นำเสนอกรอบแนวคิดในการดำเนินงาน ทั้งนี้ในเวทีได้มีกิจกรรมสำคัญคือ การให้ความเห็นที่เป็นประโยชน์จากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ อันได้แก่ (1) ดร.กิตติ สัจจาวัฒนา รองผอ.หน่วย ABC สกว. (2) รศ.ดร.จันทร์จรัส เรี่ยวเดชะ อดีต รอง ผอ.สกว. ด้านการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ (3) ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ รอง ผอ.สำนักวิจัยและพัฒนา ฝ่ายวิจัยอุตสาหกรรมและชุมชน ม.อ. (4) ดร.ชนธัญ แสงพุ่ม ผอ.กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร และผอ.ส่วนส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ (ศอ.บต.) (5) คุณจิรिका นุตาลัย สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) และ (6) คุณปกรณ์ ปรีชาวุฒิเดช รองประธานหอการค้า จังหวัดนราธิวาส โดยมีเกณฑ์การประเมินเพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการฯ ร่วมกัน ดังนี้

- หัวข้อ/โจทย์วิจัย : มีความสอดคล้องกับกรอบการประกาศทุน และพิจารณาจากข้อมูลและองค์ความรู้ที่คาดว่าจะได้รับสามารถนำไปผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพัฒนาเมืองที่สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเมืองต้นแบบ 3 แห่ง ของหน่วยงาน/องค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงประชาสังคมในพื้นที่เป้าหมาย โดยเฉพาะในมิติทางเศรษฐกิจ
- ความครบถ้วนของข้อเสนอโครงการเชิงหลักการ ตามที่ระบุไว้ในประกาศรับข้อเสนอโครงการประกอบด้วย
 - ที่มา/ความสำคัญของปัญหาการวิจัย ประกอบด้วย ข้อวิเคราะห์โจทย์ปัญหาความต้องการของพื้นที่ (Situation Review) ทุนเดิมของคณะผู้วิจัยในการทำงานร่วมกับหน่วยงาน/ภาคี

ในพื้นที่ และความพร้อมของคณะผู้วิจัยที่เชื่อมโยงกับการตอบโจทย์
ของพื้นที่ที่เลือก

- วัตถุประสงค์
- แนวคิด/ระเบียบวิธีวิจัย/แนวทางการดำเนินงาน
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- งบประมาณโครงการ

ทั้งนี้ หากมีการตรวจสอบบริบทของพื้นที่ โดยมีการจัดประชุม/หารือ ร่วมกับผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่
เพื่อร่วมพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย (จะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ)

3. พื้นที่ดำเนินการวิจัยที่เสนอมาตรงกับพื้นที่ 3 เมืองต้นแบบ ที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วย
 - 3.1 อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี
 - 3.2 อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส
 - 3.3 อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
4. ทูมการทำงานเดิมในพื้นที่เป้าหมาย 3 เมืองต้นแบบ หรือในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ และคุณวุฒิ
ของนักวิจัยผู้เสนอโครงการ (โดยพิจารณาจากประวัติของนักวิจัยที่แนบมาพร้อมข้อเสนอ
โครงการ รวมถึงการตรวจสอบประวัติที่เคยได้รับทุนวิจัยจากแหล่งทุนต่าง ๆ)

ผลจากการจัดประชุม ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ มีโครงการที่ผ่าน
การพิจารณา โดยให้รับข้อเสนอโครงการตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มเติม จำนวนทั้งสิ้น 6 โครงการ
ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 โครงการที่ผ่านการพิจารณา (รอบที่ 2)

โครงการ	นักวิจัย/หน่วยงาน	พื้นที่วิจัย
1. ชุดโครงการ "การจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว อำเภอเบตงอย่างยั่งยืน" ประกอบด้วย 2 โครงการวิจัยย่อย	ผศ.ดร.มนทิรา ลีลาเกรียงศักดิ์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และคณะ	จ.ยะลา
2. โครงการ “แนวทางการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมและเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่อำเภอเบตง จังหวัด ยะลา”	ผศ. ดร.ชัยรัตน์ จุสปาโล คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่	จ.ยะลา
3. โครงการ “การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมและเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ อำเภอเบตง จังหวัด ยะลา”	ผศ. สุจิตราภรณ์ จุสปาโล คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่	จ.ยะลา
4. โครงการ “การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการ เสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มกาแพโบราณ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	อาจารย์สุพัตรา รุ่งรัตน์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	จ.ยะลา

โครงการ	นักวิจัย/หน่วยงาน	พื้นที่วิจัย
5. โครงการ “การพัฒนาทรัพยากรบุคคลและแรงงานข้ามแดนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนสู่เมืองต้นแบบการค้าชายแดน อำเภอสุโขทัย จังหวัดนราธิวาส”	อาจารย์รอยฮาน สะอารี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	จ.นราธิวาส
6. โครงการ “ระบบโซ่อุปทานสินค้าเกษตร การค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนด่านสุโขทัยจังหวัดนราธิวาส”	มะหมุด หะยีหมัด วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	จ.นราธิวาส

2.4 การจัดทำสัญญาเงินทุน

เมื่อได้โครงการที่ผ่านการพิจารณา และหรือโครงการที่นักวิจัยปรับแก้ไขตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว กระบวนการต่อไป คือ การจัดทำสัญญาเงินทุนซึ่งภายใต้การดำเนินงานโครงการ “การจัดการความรู้และการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้” ดำเนินการออกสัญญาใน 2 ลักษณะ คือ ออกสัญญาโดยหน่วยพันธกิจฯ และออกสัญญาโดยหน่วยบูรณาการวิจัยและความร่วมมือเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ (ABC) สกว. รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 รายละเอียดโครงการที่ได้รับงบประมาณสนับสนุน

ชื่อโครงการวิจัย	ผู้รับทุน/สังกัด	รหัสโครงการ/ ระยะเวลา	งบประมาณ (บาท)
ออกสัญญาโดยหน่วยบูรณาการวิจัยและความร่วมมือเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ (ABC) สกว. จำนวน 4 โครงการ			
1. โครงการ “ยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองเบตงให้เป็นเมืองท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน”	ผศ.ดร.ชัยรัตน์ จุสปาโล คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย สงขลา	RDG60A0039 (1 ก.ค. 60 - 30 มิ.ย. 61)	3,000,000
2. โครงการ “การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนากลุ่มผลิตโกปี (กาแฟโบราณ)อำเภอเบตง จังหวัดยะลา”	อาจารย์สุพัตรา รุ่งรัตน์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	RDG60A0040 (1 ก.ค. 60 - 31 ธ.ค. 61)	1,320,000
3. โครงการ “การพัฒนาทรัพยากรบุคคลและแรงงานข้ามแดน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนสู่เมืองต้นแบบการค้าชายแดน อำเภอสุโขทัย โกลก จังหวัดนราธิวาส”	อาจารย์รอยฮาน สะอารี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์	RDG60A0041 (15 ก.ค. 60 - 14 ม.ค. 62)	1,107,700
4. โครงการ “การจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองเบตง”	ผศ.ดร.มนทิรา ลีลาเกียรียงศักดิ์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี	RDG60A0046 (15 ก.ย. 60 - 14 มี.ค. 62)	1,082,500

ชื่อโครงการวิจัย	ผู้รับทุน/สังกัด	รหัสโครงการ/ ระยะเวลา	งบประมาณ
ออกสัญญาโดยหน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม จำนวน 2 โครงการ			
5. โครงการ “การพัฒนาศักยภาพของนวัตกรรมอาหารไทย โดยใช้ส่วนผสม (Ingredients) จากจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย สำหรับตลาดจีน”	น.ส.วนันท์ กนกพัฒนางกูร /บริษัท โอโยราเซ็นเตอร์	RDG59A0011/ 01 (15 ก.ค. 60 – 14 ก.ค. 61)	5,999,600 (Co-funding) - สกว. : 2,999,800 - ศอ.บต. 2,999,800
6. โครงการ “การจัดการโรค Bugtok ของกล้วยอย่างยั่งยืน”	ดร.ปฐิมาพร ปลอดภัย/คณะ ทรัพยากรธรรมชาติและ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	RDG59A0011/ 02 (15 ส.ค. 60 – 14 ส.ค. 61)	1,299,000

2.5 การสนับสนุนและติดตามโครงการภายใต้การดูแลของหน่วยพันธกิจฯ

ในระหว่างที่ผ่านมาหน่วยพันธกิจฯ ได้ดำเนินการจัดประชุมและลงพื้นที่เพื่อติดตามผลการดำเนินงานโครงการภายใต้การสนับสนุน รายละเอียดดังตารางที่ 5 และภาคผนวกที่ 7 นำสู่การขออนุมัติขยายเวลาการดำเนินงานโครงการ ขออนุมัติเบิกเงินงวด และขออนุมัติปิดโครงการส่งผลให้คงเหลือโครงการที่อยู่ระหว่างการวิจัย ณ 20 สิงหาคม 2560 จำนวนทั้งสิ้น 4 โครงการ รายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 5 กิจกรรมการติดตามผลการดำเนินงานโครงการ

เรื่อง	ผู้จัด	วัน/เวลา/สถานที่
1. จัดเวทีรายงานความก้าวหน้า โครงการ “รูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสงขลาเพื่อความยั่งยืน”	หน่วยพันธกิจสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยกับสังคม	29 ก.พ. 59 ณ ห้องประชุมเลิศพัฒน์ สำนักวิจัยและพัฒนา อาคาร 1 ศูนย์ทรัพยากรการ เรียนรู้ (LRC) ชั้น 12
2. จัดเวทีพัฒนาข้อเสนอโครงการ “แนวทางการดำรงชีพของครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนยางภายใต้ระบบเกษตรสวนยางพาราใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส)”	หน่วยพันธกิจสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยกับสังคม	22 มี.ค. 59 ณ ห้องประชุมเลิศพัฒน์ สำนักวิจัยและพัฒนา อาคาร 1 ศูนย์ทรัพยากรการ เรียนรู้ (LRC) ชั้น 12
3. ร่วมประชุมเครือข่ายจิตอาสาของเทศบาลนครหาดใหญ่ เพื่อหาแนวทางในการทำงานร่วมกัน และผลักดันกลุ่มจิตอาสาในการช่วยเหลือสังคม	โครงการวิจัยเพื่อ พัฒนานวัตกรรมสังคม “สามประสานเพื่อการ ดูแลสุขภาพผู้สูงอายุที่ บ้านในเมืองหาดใหญ่ : ต้นแบบระบบบริการ	10 พ.ค. 59 ณ ห้องประชุมดวงดีสังข์ไชย ชั้น 2 อาคาร 2 คณะพยาบาลศาสตร์

เรื่อง	ผู้จัด	วัน/เวลา/สถานที่
	สุขภาพเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุในประเทศไทย	
4. ลงพื้นที่เพื่อติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานโครงการ “การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาพลวงชมพู (ปลากือเลาะห์) ราชาน้ำสายบุรี เพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้	หน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม	25 พ.ค. 59 ณ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ม.สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี อ.เมือง จ.ปัตตานี
5. ลงพื้นที่เพื่อร่วมประชุมรายงานความก้าวหน้าโครงการ "การออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้าน ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้"	หน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม	12 ก.ค. 59 ณ ห้องประชุม กอ.รมน.ภาค 4 ส่วนหน้า ค่ายศิรินธร จ.ปัตตานี
6. ร่วมเวทีประชาคม ครั้งที่ 2	โครงการ "รูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสงขลาเพื่อความยั่งยืน"	14 ก.ย. 59 โรงแรม ทรรษา เจบี
7. จัดเวทีพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัย "การฟื้นฟูผ้าปลาดึงร้อยปีสืบทอดชาติของชาว อ.รามัน จ.ยะลา" นำเสนอโดยนางสาวนราวดี โลหะจินดา สังกัดสถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา หัวหน้าโครงการ	หน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม	15 ก.ย. 59 เวลา 09.30 น. ณ ห้องประชุมเลิศพัฒน์ สำนักวิจัยและพัฒนา อาคาร 1 ศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ (LRC) ชั้น 12
8. จัดเวทีนำเสนอผลการศึกษา โครงการ "การศึกษาสภาพการณ์และแนวทางการพัฒนาเด็กนอกระบบในจังหวัดชายแดนภาคใต้"	หน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม	15 ก.ย. 59 เวลา 10.30 น. ณ ห้องประชุมเลิศพัฒน์ สำนักวิจัยและพัฒนา อาคาร 1 ศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ (LRC) ชั้น 12
9. จัดเวทีนำรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัย "การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาพลวงชมพู (ปลากือเลาะห์) ราชาน้ำสายบุรี	หน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม	15 ก.ย. 59 เวลา 3.00 น. ณ ห้องประชุมเลิศพัฒน์ สำนักวิจัยและพัฒนา อาคาร 1 ศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ (LRC) ชั้น 12

เรื่อง	ผู้จัด	วัน/เวลา/สถานที่
10. จัดเวทีรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัย "แนวทางการดำรงชีพของครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนยางภายใต้ระบบเกษตรสวนยางพาราใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส)"	หน่วยพันธกิจสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยกับสังคม	9 พ.ย. 59 เวลา 11.00 น. ณ ห้องประชุมเลิศพัฒน์ สำนักวิจัยและพัฒนา อาคาร 1 ศูนย์ทรัพยากรการ เรียนรู้ (LRC) ชั้น 12
11. จัดเวทีนำเสนอผลการวิจัยโครงการ "รูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสงขลาเพื่อความยั่งยืน"	หน่วยพันธกิจสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยกับสังคม	9 พ.ย. 59 เวลา 13.00 น. ณ ห้องประชุมเลิศพัฒน์ สำนักวิจัยและพัฒนา อาคาร 1 ศูนย์ทรัพยากรการ เรียนรู้ (LRC) ชั้น 12
12. เวทีนำเสนอผลการศึกษา โครงการ “ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายผังเมือง : ศึกษากรณีแนวคลองอู่ตะเภาในเขตพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ และอำเภอคลองหอยโข่ง”	หน่วยพันธกิจสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยกับสังคม	21 ธ.ค. 59 เวลา 13.30 น. ณ โรงแรมสยามโอเรียลทอลล์ หาดใหญ่ จ.สงขลา
13. จัดงานแถลงข่าว โครงการ “การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาพลวงชมพู (ปลากือเลาะห์) ราชานแห่งแม่น้ำสายบุรี เพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้	หน่วยพันธกิจสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยกับสังคม	31 ม.ค. 60 ณ ห้องประชุมศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จิตเขต 12 (สงขลา) อ.คลองหอยโข่ง จ.สงขลา
14. จัดประชุมกลุ่มย่อยแนวทางการดำเนินงานเพื่อทำวิจัยต่อยอด “ประเด็นปลากือเลาะห์”	หน่วยพันธกิจสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยกับสังคม	16 ก.พ. 60 ณ ห้องประชุมเลิศพัฒน์ สำนักวิจัยและพัฒนา อาคาร 1 ศูนย์ทรัพยากรการ เรียนรู้ (LRC) ชั้น 12
15. ลงพื้นที่เพื่อร่วมกิจกรรมสรุปและรายงานผลการออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศฯ โครงการ "การออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้าน ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้"	โครงการ "การออกแบบและพัฒนา ระบบสารสนเทศการ พัฒนาศักยภาพของ พื้นที่เพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตตามแผน ชุมชนหมู่บ้าน ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้"	28 มี.ค. 60 เวลา 13.30 ณ ห้องประชุม กอรมน.ภาค 4 ส่วนหน้า ค่ายศิรินธร จ.ปัตตานี

เรื่อง	ผู้จัด	วัน/เวลา/สถานที่
16. จัดเวทีนำรายงานความก้าวหน้า (รอบ 12 เดือน) โครงการ "การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาพลวงชมพู (ปลากือเลาะห์) ราชาน้ำสายบุรี"	หน่วยพันธกิจสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยกับสังคม	14 มิ.ย. 60 ณ ห้องประชุมเลิศพัฒน์ สำนักวิจัยและพัฒนา อาคาร 1 ศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ (LRC) ชั้น 12
17. จัดประชุมนำเสนอผลการดำเนินงาน (ปิดโครงการ) โครงการ "การออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้านในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้"	หน่วยพันธกิจสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยกับสังคม	14 มิ.ย. 60 ณ ห้องประชุมเลิศพัฒน์ สำนักวิจัยและพัฒนา อาคาร 1 ศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ (LRC) ชั้น 12

ตารางที่ 6 สถานะโครงการ

โครงการ	เลขที่สัญญา/ ระยะเวลาดำเนินงาน	สถานะ
1. แผนที่คุณค่าทรัพยากรและตัวชี้วัดความมั่นคงทางอาหาร ควน ป่า นา เล กรณีศึกษาอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา หัวหน้าโครงการ : นางสาวกัลยาภัสร์ อภิโชติเดชาสกุล มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	RDG57A0016 (15 ก.ย. 57 ถึง 14 ก.ย. 58) ขยายถึง 14 ธ.ค. 58	สิ้นสุดสัญญา
2. โครงการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมสังคม “สามประสานเพื่อการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุที่บ้านในเมืองหาดใหญ่ : ต้นแบบระบบบริการสุขภาพเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุในประเทศไทย” หัวหน้าโครงการ : ผศ.ดร.ชนิษฐา นาคะ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	RDG57A0019 (15 ก.ย. 57 ถึง 14 ก.ย. 58)	ขอยุติโครงการ (โดยนักวิจัย)
3. โครงการรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสงขลาเพื่อความยั่งยืน หัวหน้าโครงการ : ผศ.ปรี๊ดถ พรหมมี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	TRF-PSU_Engage5801 (15 พ.ค. 58 – 14 พ.ค. 59) ขยายถึง 14 ส.ค. 59	สิ้นสุดสัญญา
4. โครงการการศึกษาสภาวะการณ์และแนวทางการพัฒนาเด็กนอกระบบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ หัวหน้าโครงการ : นายจรัสศักดิ์ อุดหนุน สถาบันรามจิตติ	Engage5802 (1 มิ.ย. 58 – 31 พ.ค. 59)	สิ้นสุดสัญญา

โครงการ	เลขที่สัญญา/ ระยะเวลาดำเนินงาน	สถานะ
5. โครงการการออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้าน ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ หัวหน้าโครงการ : ศ.ดร.บัญชา สมบูรณ์สุข คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	Engage5803 (15 ธ.ค. 58 – 14 ธ.ค. 59) ขยายถึง 14 มี.ค. 60	สิ้นสุดสัญญา
6. โครงการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาพลวงชมพู (ปลากือเลาะห์) ราชาแห่งแม่น้ำสายบุรีเพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ หัวหน้าโครงการ : ผศ.ดร.ศราวุธ เจ๊ะโสภา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยาเขตปัตตานี)	Engage5804 (1 ก.พ. 59 – 31 ม.ค. 61)	อยู่ระหว่างดำเนินการวิจัย
7. โครงการแนวทางการดำรงชีพของครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนยางพาราใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) หัวหน้าโครงการ : ศ.ดร.บัญชา สมบูรณ์สุข คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	Engage5805 (15 เม.ย. 59 – 14 เม.ย. 60) ขยายถึง 14 มี.ย. 60	อยู่ระหว่างรอจัดประชุมนำเสนอผลการดำเนินงานเพื่อปิดโครงการ - โครงการฯส่ง (ร่าง) รายงานฉบับสมบูรณ์ วันที่ 28 มี.ย. 60
8. โครงการ “การพัฒนาศักยภาพของนวัตกรรมอาหารไทย โดยใช้ส่วนผสม (Ingredients) จากจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย สำหรับตลาดจีน” : น.ส.วนันท์ กนกพัฒนางกูร บริษัท โอโยราเซ็นเตอร์ จำกัด	RDG59A0011/01 (15 ก.ค. 60 – 14 ก.ค. 61)	อยู่ระหว่างดำเนินการวิจัย
9. โครงการ “การจัดการโรค Bugtok ของกล้วยอย่างยั่งยืน” : ดร.ปฎิมาพร ปลอดภัย คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	RDG59A0011/02 (15 ส.ค. 60 – 14 ส.ค. 61)	อยู่ระหว่างดำเนินการวิจัย

2.6 การเผยแพร่และผลักดันให้เกิดการใช้ประโยชน์

หน่วยพันธกิจยังคงสานต่อการประชาสัมพันธ์งานในรูปแบบเดิม กล่าวคือ ประชาสัมพันธ์งานผ่านเว็บไซต์ สื่อวิทยุ สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อสิ่งพิมพ์ (จดหมายข่าว) สื่อโทรทัศน์ นิทรรศการ และการเชิญสื่อมวลชนเข้าร่วมทำข่าวกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยพันธกิจฯ รายละเอียดดังตารางที่ 7 และภาคผนวก 8 นอกจากนี้ได้ดำเนินการจัดทำสื่อวีดิทัศน์ชุดความรู้ เพื่อ (1) นำเสนอการขับเคลื่อนงานของสำนักประสานงาน ABC ภาคใต้

ตอนกลาง ตลอดระยะเวลา 10 (พ.ศ. 2549 – 2559) รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวกที่ 9 และแผ่น CD ที่แนบมาพร้อมกับเอกสารฉบับนี้ (2) เพื่อเป็นการยกระดับการเข้าถึงงานวิจัย เป็นการย่อยงานวิจัยที่มีรายละเอียดและเนื้อหาเชิงวิชาการให้อยู่ในรูปแบบที่สั้น กระชับ และเข้าใจง่าย จำนวน 4 เรื่อง โดยมีรายละเอียดแสดงไว้ในแผ่น CD ซึ่งส่งมาพร้อมกับเอกสารฉบับนี้ ได้แก่

- 1) โครงการรูปแบบการจัดการความมั่นคงทางอาหารในพื้นที่ชุมชนชายฝั่งขนาดเล็ก:กรณีศึกษา ชุมชน บุกุบายตำบลแหลมสน อำเภอละงู จังหวัดสตูล ซึ่งมี ผศ.ดร.เสาวลักษณ์ รุ่งตะวันเรืองศรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นหัวหน้าโครงการ
- 2) โครงการการพัฒนาตัวชี้วัดและเครื่องมือประเมินความมั่นคงทางอาหารระดับครัวเรือนเกษตรกร กรณีศึกษา อ.รัตภูมิ จ.สงขลา ซึ่งมี ดร.พิไลวรรณ ประพุดติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นหัวหน้าโครงการ
- 3) โครงการแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหารของชุมชนภายใต้วิถีโหนด-นา-เล ในคาบสมุทรสหิงพระ ซึ่งมี นายเจตน์สุชัญญ์ สังข์พันธ์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เป็นหัวหน้าโครงการ
- 4) โครงการแนวทางการจัดการความมั่นคงทางอาหารเชิงเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนและชุมชนในพื้นที่อำเภอเมืองและอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ซึ่งมี ผศ.ดร.ชัยรัตน์ จุสปาโล มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เป็นหัวหน้าโครงการ

กิจกรรมสำคัญอีกกิจกรรมหนึ่งที่หน่วยพันธกิจฯ ได้ดำเนินการเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยที่ประสบความสำเร็จสู่สาธารณะ คือ กิจกรรมการจัดงานแถลงข่าวโครงการ “การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาลวงชมพู(ปลากือเลาะห์) ราชาน้ำแม่ น้ำสายบุรี เพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้” ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันอังคาร ที่ 31 มกราคม 2560 เวลา 09.00 – 12.00 น. ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเขต 12 (สงขลา) อ.คลองหอยโข่ง จ.สงขลา โดยกิจกรรมดังกล่าวมีสื่อมวลชนจากหลากหลายแขนงเข้าร่วมทำข่าว อาทิ สถานีโทรทัศน์ Hi cable สถานีโทรทัศน์ NationTV สถานีโทรทัศน์ NBT หนังสือพิมพ์โพกัสภาคใต้ หนังสือพิมพ์สมิหลาไทยส์ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ เว็บไซต์กิมหยงดอทคอม ฯลฯ รายละเอียดและสรุปผลการจัดกิจกรรมดังแสดงในภาคผนวกที่ 10

ตารางที่ 7 สรุปผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

ชนิดของสื่อ	ผลการดำเนินงาน
<p>1. วิทย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานีวิทยุ ม.อ.หาดใหญ่ - สถานีวิทยุ ม.อ.ปัตตานี - สถานีวิทยุ สวท.สงขลา 	<p><u>รายการสภากาแฟ สถานีวิทยุ ม.อ.หาดใหญ่</u></p> <p>7-06-59 // สัมภาษณ์ ผศ.ดร.ศราวุธ เจ๊ะโสะ และ รศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ โครงการการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาพลวงชมพู</p> <p>23-9-59 // ถ่ายทอดสด เสวนาหาดใหญ่เข้มแข็งสู้ภัยน้ำท่วม ครั้งที่ 7</p> <p>30-11-59 // สัมภาษณ์ รศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ ประเด็นงานวิจัยกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนใต้</p> <p>15-09-59// บันทึกเทปสัมภาษณ์ ดร.จุฬากรณ์ จากสถาบันรามจิตติ โครงการ “การศึกษาสภาวะการณ์และแนวทางการพัฒนาเด็กนอกระบบในจังหวัดชายแดนใต้”</p> <p><u>รายการแลบ้านแลเมือง</u></p> <p>23-11-59 // รายงานสดการจัดเวทีเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน</p> <p><u>รายการจับกาแฟไกลสภา</u></p> <p>26-11-59 // ออกอากาศเวทีเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน (จากการบันทึกเทปไว้เมื่อ 22-23 พ.ย. 59)</p>

ชนิดของสื่อ	ผลการดำเนินงาน
	<p>รายงานข่าวในสถานีวิทยุ ม.อ.ปัตตานี</p> <p>22-09-59 // คอ.บต.จับมือ สกว. และ ม.อ.ทำงานร่วมกับท้องถิ่นสานต่อโครงการเมืองต้นแบบเศรษฐกิจ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” (หนองจิก เบตง สุโงโกลก) ใช้แนวทาง “ประชารัฐ” ดึงการมีส่วนร่วมของ ปชช.</p> <p>สวท.สงขลา</p> <p>23-09-59 // รายงานสด ข่าวเสวนาหาดใหญ่เข้มแข็ง สู้ภัยน้ำท่วม ครั้งที่ 7</p>
<p>2. หนังสือพิมพ์</p>	<p>หนังสือพิมพ์โพกัสภาคใต้</p> <p>1.ข่าว “ต่อ ยอดเมืองต้นแบบ รัฐดี ปชช.-นักธุรกิจร่วมพัฒนา จชต.” // ฉบับที่ 971 วันที่ 26 พ.ย. – 2 ธ.ค. 59</p> <p>2.ข่าว “เมืองต้นแบบให้คน จชต.ดีขึ้น นายกฯย้ำเห็นผลปี 60-สมคิตจี้ให้ถึงชุมชน” // ฉบับที่ 980 วันที่ 4 ก.พ. – 10 ก.พ. 60</p> <p>3.ข่าว “เพาะปลากือเลาะห์ รับเมืองต้นแบบ” // ฉบับที่ 980 วันที่ 4 ก.พ. – 10 ก.พ. 60</p> <p>หนังสือพิมพ์ข่าวสด</p> <p>1.ข่าว “หวั่นปลาลวงชมพูแดนใต้สูญพันธุ์ ชี้ราคาแพงที่สุดในอาเซียน” // วันที่ 3 ก.พ. 60</p> <p>หนังสือพิมพ์มติชน</p> <p>1.ข่าว “นักวิชาการชี้ทางออกแก้ปัญหาป่าในเมือง”</p>
<p>3. สื่อมวลชน</p>	<p>เชิญสื่อมวลชนเข้าร่วมทำข่าว ดังนี้</p> <p>1.การจัดเสวนา หาดใหญ่เข้มแข็ง สู้ภัยน้ำท่วม ครั้งที่ 7</p> <p>2.การจัดเสวนาการพัฒนาเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน พื้นที่จังหวัดชายแดนใต้</p> <p>3.การจัดงานแถลงข่าวโครงการ การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาลวงชมพูเพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้</p> <p>สื่อมวลชนที่เข้าร่วม</p> <p>1.หนังสือพิมพ์โพกัสภาคใต้</p> <p>2.หนังสือพิมพ์สมิหลาไทมส์</p> <p>3.หนังสือพิมพ์เดลินิวส์</p> <p>4.สถานีวิทยุ สวท.สงขลา</p> <p>5.สถานีวิทยุ City radio 98.5</p>

ชนิดของสื่อ	ผลการดำเนินงาน
	6.สถานีวิทยุ ม.อ.หาดใหญ่ 7.สถานีวิทยุ ม.อ.ปัตตานี 8.โทรทัศน์ช่อง NBT 9.โทรทัศน์ Hicable 10.Nation TV 11.เว็บไซต์กิมหยงคอตคอม
4. เว็บไซต์	ประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมข่าวสาร ในเว็บไซต์ต่าง ดังนี้ 1.เว็บไซต์ RDO PSU 2.เว็บไซต์ Cilo 3.เว็บไซต์กิมหยงคอตคอม 4.เว็บไซต์ในเครือข่ายผู้จัดการ 5.เว็บไซต์ TRF 6.เว็บไซต์คมชัดลึก 7.เว็บไซต์ PSU 8.เว็บไซต์ สวท.สงขลา มีกิจกรรมต่างๆ ดังนี้ 1.การจัดเสวนา หาดใหญ่เข้มแข็ง สู้ภัยน้ำท่วม ครั้งที่ 7 2.การจัดเสวนาการพัฒนาเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน พื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ 3.การจัดงานแถลงข่าวโครงการ การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและ การขยายพันธุ์ปลาพลวงชมพูเพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ 4.ปิดโครงการการศึกษาสภาวะการณ์และแนวทางการพัฒนาเด็กนอกระบบ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้
5. สื่อสิ่งพิมพ์	จดหมายข่าว จดหมายข่าวเป็นอีกสื่อหนึ่งที่เราจัดทำเป็นประจำ ราย 2 เดือน “จดหมายข่าวหน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม สงขลา นครินทร์” โดยปี 2559 จัดทำ 5 ฉบับ คือฉบับที่ 1-5 โดยฉบับสุดท้ายได้ทำ รวมเล่มกับฉบับที่ 1 ประจำปี 2560 - จดหมายข่าว ปีที่ 2 ฉบับที่ 1-5 - จดหมายข่าว ปีที่ 3 ฉบับที่ 1-2

ชนิดของสื่อ	ผลการดำเนินงาน
6. เฟสบุค	มีการตั้ง “เฟสบุคหน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม สงขลา นครินทร์” ขึ้นมา เพื่อเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการเผยแพร่ กิจกรรม ข่าวสาร ซึ่งทุกครั้งที่เรามีการจัดกิจกรรม หรือเวทีการประชุม ก็จะมีการโพสต์ กิจกรรมลงในเฟสบุคทุกครั้ง
7. โทรทัศน์	มีสถานีโทรทัศน์ที่เป็นภาคีเครือข่าย ดังนี้ 1.สถานีโทรทัศน์ NBT 2.สถานีโทรทัศน์ Hi cable 3.สถานีโทรทัศน์ Nation TV 4.สถานีโทรทัศน์ช่อง 3 5.สถานีโทรทัศน์ช่อง 5 6.สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 ซึ่งที่ผ่านมา มีกิจกรรมที่เข้าร่วมดังนี้ 1.การจัดเสวนา หาดใหญ่เข้มแข็ง สู้ภัยน้ำท่วม ครั้งที่ 7 2.การจัดเสวนาการพัฒนาเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน พื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ 3.การจัดงานแถลงข่าวโครงการ การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาพลวงชมพูเพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้
8. วิทยุทัศน์ชุดความรู้	จัดทำวิทยุทัศน์ชุดความรู้ ดังนี้ 1. การดำเนินงาน ABC ที่ผ่านมา 1 เรื่อง 2. โครงการรูปแบบการจัดการความมั่นคงทางอาหารในพื้นที่ชุมชนชายฝั่งขนาดเล็ก:กรณีศึกษาชุมชน บุญยตำบลแหลมสน อำเภอละงู จังหวัดสตูล 3. โครงการการพัฒนาตัวชี้วัดและเครื่องมือประเมินความมั่นคงทางอาหารระดับครัวเรือนเกษตรกร กรณีศึกษา อ.รัตภูมิ จ.สงขลา 4. ชุดโครงการความมั่นคงทางอาหาร กรณี โครงการแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหารของชุมชน ภายใต้วิถีโหนด-นา-เล ในคาบสมุทรสหิงพระ 5. โครงการแนวทางการจัดการความมั่นคงทางอาหารเชิงเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนและชุมชนในพื้นที่อำเภอเมืองและอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา
9. นิทรรศการ	เข้าร่วมจัดแสดงนิทรรศการในงานเสวนา “ภาคใต้เข้มแข็ง สู้ภัยน้ำท่วม” ครั้งที่ 1 ณ ม.สงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี โดยเป็นการแสดงนิทรรศการงานวิจัย MOU ม.อ. – สกว.

3. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลความรู้เพื่อเผยแพร่ในเชิงสาธารณะ

ด้วย สกว. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาฐานข้อมูล และเชื่อมโยงข้อมูลงานวิจัยสู่การแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ หน่วยพันธกิจฯ จึงมีแนวคิดในการสนับสนุนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลงานวิจัย/ผู้เชี่ยวชาญ เข้ากับแผนงานความต้องการของชุมชนพื้นที่ และหรืองบประมาณ/โครงการของหน่วยงานในพื้นที่ โดยคาดหวังว่า หากดำเนินการสำเร็จจะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องมีฐานข้อมูลงานวิจัย-งานวิชาการ/ ผู้รู้ /ผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนระบบเชื่อมโยงข้อมูลงานวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ที่ถูกต้อง/ เชื่อถือได้ ในการนี้หน่วยพันธกิจได้ดำเนินการทาบทามนักวิจัยซึ่งมองว่ามีความรู้ความสามารถด้านนี้ โดยเมื่อวันที่ 10 พ.ค. 59 ได้เชิญ ผศ.ดร.วิภาดา เวทย์ประสิทธิ์ มาหารือเรื่องการจัดทำโครงการดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียด/แนวทางการสนับสนุนดังนี้

- 1) สกว. ภายใต้การดำเนินงานของหน่วยพันธกิจฯ ต้องการสนับสนุนโครงการ “การพัฒนาระบบฐานข้อมูล และเชื่อมโยงข้อมูลงานวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่”
- 2) วัตถุประสงค์ของโครงการที่จะสนับสนุน
 - เพื่อรวบรวมฐานข้อมูลงานวิจัย
 - เพื่อเชื่อมโยงข้อมูล ความรู้ และผู้เชี่ยวชาญทั้งจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และจากเครือข่ายมหาวิทยาลัยในพื้นที่สู่การปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ใน 3 มิติ คือ มิติสังคม เศรษฐกิจ และทรัพยากร
 - เพื่อวิเคราะห์/สังเคราะห์งานวิจัยที่สามารถเชื่อมโยงสู่การใช้แก้ปัญหา/พัฒนาพื้นที่
- 3) ผลที่คาดว่าจะได้รับ
 - ฐานข้อมูลงานวิจัยเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนงานวิชาการรับใช้สังคมที่สามารถตอบโจทย์การแก้ปัญหาของพื้นที่
 - ฐานข้อมูลวิชาการ/ผู้รู้/ผู้ทรงคุณวุฒิและความเชี่ยวชาญ
 - ระบบเชื่อมโยงข้อมูลงานวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่
- 4) ฐานงานเดิม/ทุนเดิมที่มีอยู่และมองว่าสามารถนำมาต่อยอดและหรือเชื่อมโยงกันได้ มีดังนี้
 - ระบบ PRPM ของสำนักวิจัยและพัฒนา
 - โครงการสังเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย (CILO)
 - โครงการ “การออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้าน ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้” ซึ่งมี ศ.ดร.บัญชา สมบูรณ์สุข เป็นหัวหน้าโครงการ

ในระหว่างที่ผ่านมานักวิจัยได้ดำเนินการจัดทำข้อเสนอโครงการ เรื่อง “การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสำหรับงานวิจัยการมีส่วนร่วมทางสังคมในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างของประเทศไทย” มาขอรับงบประมาณสนับสนุน เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2559 ซึ่งมี ผศ.ดร.วิภาดา เวทย์ประสิทธิ์ เป็นหัวหน้าโครงการ ภายใต้กรอบเงินงบประมาณ 1,400,000 บาท ระยะเวลาการดำเนินงาน 1 ปี 5 เดือน จากนั้นหน่วยพันธกิจฯ ได้ดำเนินการตามกระบวนการและประสานแจ้งยังนักวิจัยให้เตรียมข้อมูลมาเสนอในเวทีพัฒนาข้อเสนอ

โครงการ ซึ่งกำหนดจัดขึ้นในวันที่ 15 กันยายน 2559 แต่จากการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อพิจารณาข้อเสนอโครงการเบื้องต้น เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2559 ผู้ทรงคุณวุฒิ (ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย ดร.กิตติ สัจจาวัฒนา) เห็นควรให้ระงับข้อเสนอโครงการไว้ก่อน ด้วยเหตุผลว่าหากจะสนับสนุนโครงการที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าวควรดำเนินการผ่านกระบวนการปกติ คือการประกาศรับข้อเสนอโครงการ เพื่อเปิดโอกาสให้นักวิจัยที่สนใจส่งข้อเสนอโครงการเข้ารับการพิจารณา ทั้งนี้ในส่วนของงบประมาณนั้นไม่ควรมีค่าใช้จ่ายในส่วนของค่าอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ซึ่งจัดอยู่ในหมวดค่าครุภัณฑ์ คณะวิจัยควรมีความพร้อมและหรืออาจขอรับงบประมาณสนับสนุนจากแหล่งอื่นที่ไม่ใช่ สกว.

ที่ ศธ ๐๕๒๑.๑๑/๔๓๒

สำนักวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๑๕ ถ.กาญจนวนิชย์ ต.คอหงส์ อ.หาดใหญ่
จ.สงขลา ๙๐๑๑๐

๒๐ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง สรุปรายประเด็นที่ควรดำเนินการโดยเร่งด่วน

เรียน รอง ผอ.รมน.ภาค 4 สน. (พร.)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสำรวจผลการดำเนินงานเพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการน้ำ

สืบเนื่องจากผลการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและทรัพยากรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ครั้งที่ 1/2559 เมื่อวันที่ 27 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2559 เวลา 09.30 – 13.00 น. ณ ห้องประชุมเลิศพัฒน์ สำนักวิจัยและพัฒนา อาคารศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ ชั้น 12 ม.สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา มีประเด็นต่างๆ ที่ควรเร่งดำเนินการ ดังนี้

(1) ติดตามผลการดำเนินงาน การแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เร่งด่วน 8 พื้นที่ตามข้อเสนอของภาคประชาชนและสมาคมกลุ่มน้ำสายบุรี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อการทำงานของฝ่ายความมั่นคง (กอ.รมน. และ ศอ.บต.) รายละเอียดดังเอกสารแนบ

(2) การแก้ปัญหาด้านการศึกษาของเยาวชนในพื้นที่ ที่ประชุมเห็นสมควรให้ทำการสังเคราะห์ผลงานวิจัย (Document Research) ก่อนตามข้อเสนอแนะของ ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองหัวหน้าคณะทำงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งผลงานวิจัยเด่นและผู้รู้ที่สามารถตอบโจทย์หรือแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาในพื้นที่โดยที่ประชุมมอบหมายให้ผู้ช่วยเลขานุการฯ ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ ดำเนินการประสานงานต่อไปให้เชิญผู้เกี่ยวข้อง มาร่วมแลกเปลี่ยนและให้ความเห็น เพื่อนำผลมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์ในการแก้ปัญหาในพื้นที่ จว.ชต. ต่อไป

(3) การแก้ไขปัญหาด้านอาชีพ ดำเนินการโดยศอ.บต. โดยประธานได้มอบหมายให้ ดร.ชนัญญา แสงพุ่ม ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มอาชีพให้กับเยาวชนกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัย ให้เป็นผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม และเป็นพี่เลี้ยงสนับสนุนการพัฒนาของกลุ่มเยาวชนเพื่อให้สามารถดูแลและบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่การสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับกลุ่มที่จัดตั้งให้สามารถช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคมต่อไป

(4) การบูรณาการข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาในพื้นที่ จว.ชต. มีข้อเสนอว่า ควรจัดให้มีการบูรณาการข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ ที่ทำงาน หรือให้ทุนในด้านการวิจัยและพัฒนาในพื้นที่ จว.ชต. อยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อให้ทุกหน่วยงานมีข้อมูลที่ทันสมัย เท่าเทียมกัน อันเป็นการช่วยลดความซ้ำซ้อนของการทำงานและงบประมาณต่างๆ ในลักษณะเช่นเดียวกับการจัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ด้านยางพาราที่จัดขึ้นในระยะที่ผ่านมา ในเรื่องนี้จึงเห็นควรให้ผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงานฯ ร่วมกับ ศอ.บต. จัดเวทีบูรณาการข้อมูลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์)

รองผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา ฝ่ายวิจัยอุตสาหกรรมและชุมชน

แบบสำรวจผลการดำเนินงานเพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เร่งด่วน 8 พื้นที่

พื้นที่	ข้อเสนอ	สามารถดำเนินการได้ผ่านหน่วยงาน/งบประมาณปกติ	ต้องรอการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (เจ้าภาพหลัก)	ไม่สามารถดำเนินการได้ จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงานในระยะเวลาที่ผ่านมา
จังหวัดนราธิวาส					
1. บ้านมะยุง ตำบลปะลุกาสาเมาะ อำเภอบาเจาะ	1.1 การเพิ่มสันฝาย		✓ ประชาชน และหรือ หน่วยงานในพื้นที่ควรประสานงานกับ <u>ชลประทานจังหวัดนราธิวาส</u>		- คอ.บต.โดย ดร.ชนธิญ์ แสงฟุ้ง ได้ประสานกับสำนักงาน กปร. แล้ว โดยสำนักงาน กปร. ให้ ความเห็นว่าเรื่องดังกล่าว ประชาชน และหรือ หน่วยงานในพื้นที่สามารถประสานงานกับ ชลประทานจังหวัดนราธิวาส ในฐานะหน่วยงาน รับผิดชอบในพื้นที่ เพื่อพิจารณาหาแนวทางใน การแก้ปัญหาได้เลย ไม่จำเป็นต้องขออนุญาต จาก กปร. เพียงแต่เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นควร แจ้งให้กรมชลประทานส่วนกลาง และ กปร. ทราบต่อไป
	1.2 การสร้างบ่อบักน้ำ ขนาด 20*20 เมตรพร้อมฝาปิด และท่อส่งน้ำ				ยังไม่ดำเนินการ และเห็นสมควรประสานงานกับ ชลประทานจังหวัดเพื่อพิจารณาดำเนินการ ต่อไป
	1.3 การขุดลอกคูระบายน้ำโดยใช้ แรงงานคน	✓ ควรใช้กระบวนการมีส่วนร่วม ระหว่างหน่วยงานความมั่นคง (ทหาร) อบต. และประชาชน ในพื้นที่			

(ต่อ)

พื้นที่	ข้อเสนอ	สามารถดำเนินการได้ ผ่านหน่วยงาน/ งบประมาณปกติ	ต้องรอการประสานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (เจ้าภาพหลัก)	ไม่สามารถดำเนินการได้ จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยน แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงานในระยะเวลาที่ผ่านมา
	1.4 การปรับปรุงสระน้ำ	✓ ควรเป็นบทบาทของอบต. ผ่านงบประมาณปกติ			เห็นสมควรแจ้งให้ อบต. จัดสรรงบประมาณในการดำเนินการต่อไป
2. บ้านบุง ตำบลข้างฝือก อำเภอจะนะ	2.1 จัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (ล่องแก่ง)			✓ ไม่สามารถดำเนินการตาม ข้อเสนอได้เนื่องจาก - สภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม - ศักยภาพของกลุ่มยังไม่มี ความพร้อม - เยาวชนต้องการอาชีพเสริม เพื่อเพิ่มรายได้	- ศอ.บต. ได้นำเยาวชนไปศึกษาเรียนรู้เพื่อ เตรียมความพร้อมในการเลี้ยงสัตว์ตามข้อเสนอ และตามศักยภาพของกลุ่มแล้ว เช่น วิสาหกิจ โคขุนตำบลทรายขาว อำเภอหนองจิก จังหวัด ปัตตานี ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อัน เนื่องมาจากพระราชดำริ และฟาร์มตัวอย่าง ไอร์บือแต และการบริหารงานรูปแบบกองทุน วิสาหกิจชุมชน เป็นต้น - ม.อ. สนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัย โครงการ “วิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยง และขยายพันธุ์ปลาหลวงชมพู (ปลากือเลาะห์) ราชาแห่งแม่น้ำสายบุรีเพื่อสร้างอาชีพใหม่ใน พื้นที่จังหวัดชายแดนใต้”
3. บ้านตลิ่งสูง ตำบลสุไหงปาตี อำเภอสุไหงปาตี	3.1 ซ่อมแซมระบบประปาภูเขา ทั้งระบบ	✓ ชลประทานจังหวัด กอ.รมน.จังหวัด หรือ ฉก. จังหวัด และ อบต.			ยังไม่ดำเนินการ และเห็นสมควรประสานงาน กับชลประทานจังหวัดเพื่อพิจารณาดำเนินการ ต่อไป

(ต่อ)

พื้นที่	ข้อเสนอ	สามารถดำเนินการได้ ผ่านหน่วยงาน/ งบประมาณปกติ	ต้องรอการประสานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (เจ้าภาพหลัก)	ไม่สามารถดำเนินการได้ จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยน แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงานในระยะที่ผ่านมา
จังหวัดปัตตานี					
1. ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์	1.1 ซ่อมแซมฝายทุ่งต้นเซะ	✓ โครงการชลประทานปัตตานี			ยังไม่ดำเนินการ และเห็นสมควรประสานงาน กับชลประทานจังหวัดเพื่อพิจารณาดำเนินการ ต่อไป
2. บ้านกลาง อำเภอปะนาเระ	2.1 ปรับคันดินที่คลองโพรงกบ (บริเวณทำนบต่อละหมื่น) ให้แข็งแรง เพื่อกั้นน้ำเค็มและกักเก็บน้ำจืด		✓ (เจ้าภาพหลักเป็น หน่วยงานใด)		ยังไม่ดำเนินการ และเห็นสมควรจัดทำเวที พูดคุยในเรื่องนี้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอีกครั้ง
3. ตำบลไม้แก่น อำเภอไม้แก่น	3.1 ซุดคลองระบายน้ำเพิ่มอีกหนึ่ง สายจากบริเวณด้านเหนือของประตู ระบายน้ำปลักแตนตัดตรงสู่ทะเลที่ บ้านบางสาย ตำบลดอนทราย		✓ (เจ้าภาพหลักเป็น หน่วยงานใด)		ยังไม่ดำเนินการ และเห็นสมควรจัดทำเวที พูดคุยในเรื่องนี้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอีกครั้ง
	3.2 จัดตั้งคณะทำงานร่วมระหว่าง ชุมชนกับหน่วยงานรัฐในการควบคุม การระบายน้ำเปรี้ยวจากพรุบาเจาะ ในช่วงฤดูน้ำหลากให้สม่ำเสมอแบบ ค่อยเป็นค่อยไปเพื่อให้สัตว์น้ำปรับตัว	✓			ยังไม่ดำเนินการ และเห็นสมควรจัดทำเวที พูดคุยในเรื่องนี้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอีกครั้ง และตั้งคณะกรรมการร่วมต่อไป

(ต่อ)

พื้นที่	ข้อเสนอ	สามารถดำเนินการได้ ผ่านหน่วยงาน/ งบประมาณปกติ	ต้องรอการประสานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (เจ้าภาพหลัก)	ไม่สามารถดำเนินการได้ จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยน แผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงานในระยะที่ผ่านมา
จังหวัดยะลา					
1. พรุณควาย ตำบลท่าธง อำเภอรามัน	1.1 ปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง เช่น ประตูระบายน้ำ คลองระบายน้ำ ฯลฯ ให้เหมาะสมกับแนวทางการ พัฒนาอย่างยั่งยืนและสอดคล้อง กับระบบนิเวศ		✓ (เจ้าภาพหลักเป็น หน่วยงานใด)		ยังไม่ดำเนินการ และเห็นสมควรจัดทำเวที พูดคุยในเรื่องนี้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอีกครั้ง โดย เสนอให้ดำเนินการในลักษณะภาคประชาชน
	1.2 วางแผนและปฏิบัติการฟื้นฟู และพัฒนาปรับปรุงพื้นที่พรุและ ระบบนิเวศในพรุให้มีความสมดุล และยั่งยืนโดยกระบวนการมีส่วนร่วม ของชุมชน	✓			ยังไม่ดำเนินการ และเห็นสมควรจัดทำเวที พูดคุยในเรื่องนี้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอีกครั้ง โดย เสนอให้ดำเนินการในลักษณะภาคประชาชน
	1.3 จัดทำกฎกติกาการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์พรุและทรัพยากร ในพรุที่เหมาะสมสอดคล้องกับ ระบบนิเวศและวัฒนธรรมท้องถิ่น	✓			ยังไม่ดำเนินการ และเห็นสมควรจัดทำเวที พูดคุยในเรื่องนี้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอีกครั้ง โดย เสนอให้ดำเนินการในลักษณะภาคประชาชน

(ต่อ)

พื้นที่	ข้อเสนอ	สามารถดำเนินการได้ผ่านหน่วยงาน/งบประมาณปกติ	ต้องรอการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (เจ้าภาพหลัก)	ไม่สามารถดำเนินการได้ จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนงาน/โครงการ	ผลการดำเนินงานในระยะที่ผ่านมา
2. บ้านลำพะยา ตำบลลำพะยา อำเภอเมือง	2.1 ยกเลิกโครงการสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ 2.2 ปรับปรุงอ่างเก็บน้ำที่มีอยู่แล้ว คือ ทำนบฝรั่งเศส 2.3 จัดทำแก้มลิง โดยการขุดลอกบริเวณฝายในหลวง ม.2 และวังน้ำเขียวในเขตพื้นที่ราชพัสดุ		✓		ศอ.บต. ได้ดำเนินการประสานไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อขอความร่วมมือตรวจสอบสถานะโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำลำพะยาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งมีข้อสรุปจากสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (อ้างถึงหนังสือเลขที่ กร 0005/530 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2559) ออกมาแล้วว่าจะมีการก่อสร้าง โดยลดขนาดของพื้นที่ลงจากเดิม 4,500 ไร่ เหลือเพียง 1,000 ไร่ ซึ่งคาดว่าจะสามารถดำเนินการก่อสร้างได้ในปี พ.ศ. 2561 ส่วนที่เหลือเสนอให้เป็นภารกิจเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบโดยมอบให้ทางจังหวัดยะลาเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ

**รายละเอียดผลการดำเนินงานโครงการ ปี 2558 ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
หน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม**

ผลการดำเนินงานที่เกิดจากการขับเคลื่อนงานร่วมกับคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา ในระยะที่ผ่านมา ทางมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยหน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม สำนักวิจัยและพัฒนา ได้ดำเนินการจัดเวที Forum ขึ้นจำนวน 2 ครั้ง คือ (1) เวที “การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ” ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2558 นำมาซึ่งข้อสรุปเพื่อแก้ปัญหามานagement การจัดการน้ำในพื้นที่เร่งด่วน 8 พื้นที่ตามข้อเสนอของภาคประชาชนและสมาคมลุ่มน้ำสายบุรี และ (2) เวที “การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาทางพารา 5 จังหวัดชายแดนใต้” เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2558 ได้มาซึ่งทิศทางการทำงานและหน่วยงานที่รับเป็นกลไกหลักในการสานต่อ ในส่วนของการสนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัย ทางหน่วยฯ ได้ดำเนินการพัฒนาข้อเสนอโครงการและสนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 4 โครงการ ได้แก่

- (1) โครงการ “การศึกษาสภาพการณ์และแนวทางการพัฒนาเด็กนอกระบบในจังหวัดชายแดนภาคใต้” ซึ่งมีนายจรัสศักดิ์ อุดหนุน สังกัดสถาบันรามจิตติ เป็นหัวหน้าโครงการ
- (2) โครงการ “การออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้านพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้” ซึ่งมี ศ.ดร.บัญชา สมบูรณ์สุข สังกัดคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เป็นหัวหน้าโครงการ
- (3) โครงการ “การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาพลวงชมพู (ปลากือเลาะห์) ราชานแห่งแม่น้ำสายบุรีเพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้” ซึ่งมี ผศ.ดร.ศราวุธ เจ๊ะไธ้ สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นหัวหน้าโครงการ
- (4) โครงการ “แนวทางการดำรงชีพของครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนยางภายใต้ระบบเกษตรสวนยางพาราใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส)” ซึ่งมี ศ.ดร.บัญชา สมบูรณ์สุข สังกัดคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เป็นหัวหน้าโครงการ

ซึ่งมีรายละเอียดโดยสังเขปดังนี้

❶ โครงการ “การศึกษาสภาพการณ์และแนวทางการพัฒนาเด็กนอกระบบในจังหวัดชายแดนภาคใต้”

ที่มาของโครงการ

จากการวิเคราะห์แผนความต้องการพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่ (คัมภีร์ 8 เล่ม) ในมิติสังคมพบว่า ส่วนหนึ่งให้ความสำคัญกับเรื่องของเยาวชน เพื่อให้เยาวชนมีทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต เพื่อให้เยาวชนมีทางเลือกในการประกอบอาชีพ เพื่อสร้างสำนึกรักบ้านเกิดเหล่านี้เป็นต้นประกอภกับทางสกว. มีองค์ความรู้มีเครือข่ายที่ทำงานเกี่ยวกับกลุ่มเยาวชนนอกระบบ โดยเฉพาะในส่วนของสถาบันรามจิตติ ซึ่งดำเนินงานวิจัยด้านเด็กเยาวชนและการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มาอย่างต่อเนื่องกว่า 10 ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545) ซึ่งจากการดำเนินงานพบข้อมูลภาพรวมที่สำคัญเกี่ยวกับเด็ก 2 ประการคือ IQ เด็กลดลง และเส้นทางชีวิตของเด็กหลุดออกจากระบบการศึกษาไปเรื่อยๆ นอกจากนี้ยังพบว่าในบางพื้นที่เด็กหายจากหมู่บ้าน

ทั้งนี้ในระยะเวลาที่ผ่านมาสถาบันรามจิตติได้ใช้แนวคิดและฐานการทำงาน “โครงการชุมชนศรัทธา” เพื่อค้นหาและดึงเด็กที่หายไปกลับมาส่งผลให้ในขณะนี้เครือข่ายแกนนำเด็กและเยาวชนในพื้นที่ทั้งที่เป็นเยาวชนในระบบและเยาวชนนอกระบบกว่า 300 คน อย่างไรก็ตามเพื่อให้เครือข่ายและทุนซึ่งมีอยู่แล้วในพื้นที่สามารถขับเคลื่อนต่อไปได้ โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน หน่วยพันธกิจฯ จึงพัฒนาและสนับสนุนงานวิจัยดังกล่าว

วัตถุประสงค์

- (1) ศึกษาสภาพการณ์ด้านเด็กเยาวชน(อายุ 12-25 ปี)นอกระบบการศึกษาในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้
- (2) สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของเด็กเยาวชนนอกระบบในการเสนอปัญหาและความต้องการเพื่อการสร้างพื้นที่สร้างสรรค์
- (3) วิเคราะห์สังเคราะห์แนวทางการพัฒนาเด็กเยาวชนนอกระบบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
- (4) ให้ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานพัฒนาเด็กเยาวชนนอกระบบที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายและบริบทพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

โดยมีพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงานจำนวน 45 หมู่บ้าน แบ่งเป็น จังหวัดยะลา 9 หมู่บ้าน จังหวัดปัตตานี 18 หมู่บ้าน จังหวัดนราธิวาส 12 หมู่บ้าน และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา 6 หมู่บ้าน ที่มีบริบทแตกต่างกัน 3 ลักษณะ คือ 1) ชุมชนเมือง 2) ชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท และ 3) ชุมชนชนบท ทั้งนี้โครงการนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก 2 ส่วน คือ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ผ่านโครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้แบบมีส่วนร่วม จำนวน 2,214,000 บาท และงบประมาณจากศอ.บต. เพื่อสนับสนุนการจัดเวทีให้เยาวชนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นตามกรอบการดำเนินงาน จำนวน 15 เวที เป็นเงินประมาณ 540,000 บาท ซึ่งศอ.บต.จะสนับสนุนงบประมาณเป็นรายกิจกรรมตามจ่ายจริง

ระยะเวลาการดำเนินงาน

1 ปี (1 มิถุนายน 2558 – 31 พฤษภาคม 2559)

ผลการดำเนินงาน

❶ ผลการศึกษาสภาพการณ์เด็กนอกระบบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

- เด็กเยาวชนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75) อาศัยอยู่กับพ่อแม่ มีเพียงร้อยละ 25 ที่อาศัยอยู่กับผู้สูงวัยหรือผู้ปกครองที่ไม่ใช่พ่อแม่ ระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัวกว่าร้อยละ 68 อยู่เพียงระดับประถมศึกษา ส่งผลให้ครอบครัวขาดความพร้อมในการดูแลและส่งเสริมการเรียนรู้ที่ดีให้กับเด็กและเยาวชน ประกอบกับพ่อแม่ส่วนใหญ่ใช้เวลาไปกับการทำงานทั้งใน และนอกพื้นที่ ส่งผลให้ไม่มีเวลาอยู่กับลูกเท่าที่ควร ถือเป็นความเสี่ยงประการสำคัญที่ทำให้เด็กหลุดออกจากระบบกลายเป็นเด็กนอกระบบการศึกษา
- ช่วงอายุที่เด็กเริ่มหลุดออกจากระบบการศึกษา คือ ช่วงประถมปลาย ป.5-ป.6 หรือช่วงก่อนอายุ 12 ปี ส่งผลกระทบต่อชีวิตการเรียนรู้ระยะยาว โดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่ ครอบครัว ทั้งในแง่ของระดับการศึกษาของหัวหน้าครอบครัว การให้ความสำคัญกับการเรียนศาสนามากกว่าการเรียนสายสามัญ หรือการที่ครอบครัวให้ความสำคัญกับการมีรายได้มากกว่าการเรียน การศึกษาที่ไม่ตอบโจทย์การเรียนรู้ รวมทั้งปัญหาเรื่องคุณภาพผู้สอน การติด 0 ร. มส. ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กเยาวชนถอดใจจากการเรียน หันไปประกอบอาชีพรับจ้างและหรือไปอยู่กับกลุ่มเพื่อน

- สถานการณ์ความมั่นคง และความรุนแรงมีผลต่อการหลุดออกจากระบบของเยาวชน แต่ถือน้อยมากเมื่อเทียบกับปัญหาเสพติด (กระตอม และ สีคูณร้อย) ซึ่งถือเป็นปัญหาสำคัญของทุกพื้นที่

2 สภาพสภาวะการณ์พื้นที่และการจัดการ

จากผลดำเนินการเก็บข้อมูลสภาวะการณ์เด็กและเยาวชนนอกระบบ 45 หมู่บ้าน สามารถแบ่งลักษณะสภาวะการณ์ออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

- 1) **พื้นที่สภาวะการณ์สีเขียว** (9 หมู่บ้าน) เป็นพื้นที่ที่มีโครงสร้างของหมู่บ้านที่เข้มแข็ง กล่าวคือ มีครอบครัวที่ดี สามารถเป็นพื้นที่สร้างสุขให้กับเด็กและเยาวชน อีกทั้งยังอาจเป็นแบบอย่างในการป้องกันตนให้ห่างจากเหล้า บุหรี่ และยาเสพติด ผู้นำหมู่บ้านที่เข้มแข็ง มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนา เป็นที่เคารพของผู้นคนในหมู่บ้าน มีผู้นำทางศาสนาที่ดี เป็นศูนย์รวมจิตใจของผู้นคน สามารถชี้แนะ และเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติตนตามหลักศาสนาให้แก่ผู้นคนในชุมชน มีผู้นำท้องถิ่นที่เข้าถึงและพร้อมรับฟังปัญหาของผู้นคนในชุมชน เพื่อออกนโยบาย หรือโครงการเพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการใช้งบพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ สิ่งสุดท้ายที่สำคัญคือ มีผู้นำเยาวชนที่เข้มแข็ง สามารถรวบรวมเยาวชนให้เป็นกลุ่มก้อน พร้อมทั้งเปิดรับมุมมองต่างๆของผู้นคนในชุมชนและพร้อมที่จะพัฒนาไปพร้อมกับทุกคน ซึ่งจากสี่เสาหลักในชุมชนดังได้กล่าวมานี้มีการสอดประสานกันในการทำงาน รับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายมีการพูดคุยและวางแผนการทำงานเพื่อชุมชนด้วยกัน จะส่งผลให้สิ่งต่างๆที่จะเกิดขึ้นในชุมชนเกิดจากความต้องการที่แท้จริงของทุกฝ่ายในชุมชน มีการพัฒนาและการแก้ปัญหาอย่างเข้าถึงและทั่วถึงทุกคนได้อย่างตรงจุด ส่งผลให้สภาวะการณ์เด็กและเยาวชนนอกระบบในพื้นที่มีภาพรวมด้านต่างๆจึงออกมาดีด้วยอีกทั้งโอกาสในพื้นที่ทั้งพื้นที่สร้างสรรค์ หรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆในชุมชนยังมีพร้อมให้ศึกษาและเยาวชนมีส่วนร่วมได้อย่างทั่วถึง
- 2) **พื้นที่สภาวะการณ์สีเหลือง** (20 หมู่บ้าน) เป็นพื้นที่ที่โครงสร้างของหมู่บ้านแข็งแรงในระดับหนึ่ง กล่าวคือกลไกของหมู่บ้านในบางกลไกจากสี่เสาหลักในชุมชนอาจไม่เข้มแข็งและไม่ได้เข้ามามีบทบาทในชุมชนในการพัฒนาหรือแก้ปัญหาในชุมชนเช่น หมู่บ้านมีผู้นำหมู่บ้านผู้นำท้องถิ่นที่เข้มแข็ง และผู้นำทางศาสนาเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนตามหลักศาสนา แต่ไม่สามารถชักจูงให้เกิดการประพฤติตนตามหลักศาสนาให้กับผู้นคนในชุมชน หรือไม่สามารถจูงใจให้ผู้นคนในชุมชนเข้าศาสนสถานเพื่อประกิจทางศาสนาได้ นอกจากนี้ยังมีปัญหาการมีส่วนร่วมของเยาวชนในพื้นที่ในกิจกรรมต่างๆของหมู่บ้านอีกด้วย เนื่องจากในหมู่บ้านไม่มีผู้นำหรือแกนนำเยาวชนที่เข้มแข็งที่จะชักชวนและรวมกลุ่มเยาวชนให้มาเป็นมาเป็นพลังให้กับชุมชนได้นอกจากนี้ในส่วนของพื้นที่สร้างสรรค์และแหล่งเรียนรู้ในชุมชนอาจพอมืออยู่บ้าง แต่อาจไม่ค่อยได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ หรือเยาวชนเข้าถึงไม่ถึงสิ่งต่างๆเหล่านี้ ภาพรวมดังที่ได้กล่าวไปส่งผลให้สภาวะการณ์เด็กและเยาวชนนอกระบบหมู่บ้านเหล่านี้ค่อนข้างน่าเป็นห่วง
- 3) **พื้นที่สภาวะการณ์สีแดง** (16 หมู่บ้าน) เป็นพื้นที่ที่สภาวะการณ์เด็กและเยาวชนนอกระบบในหมู่บ้านอยู่ในขั้นวิกฤติ กล่าวคือ มีปัญหาเรื่องยาเสพติดและเด็กออกกลางคันอย่างมาก การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆในชุมชนไม่มี เด็กๆเริ่มห่างจากศาสนา ไม่มีรุ่นพี่ที่เป็นแบบอย่างที่ดี อีกทั้งในชุมชนยังไม่มีแหล่งเรียนรู้ หรือมีอยู่น้อยนอกจากนี้ในเรื่องของโครงสร้างหมู่บ้าน กลไกของสี่เสาหลักมักจะโดดเดี่ยว เช่น ครอบครัวไม่ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษา และเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีในด้านการบริโภค ส่งผลให้เด็กและเยาวชนพบเห็นการเสพยาเสพติด เหล้า และบุหรี่ในครัวเรือน ซึ่งมีผลสำคัญต่อความสุขในการมีชีวิตอยู่ในครอบครัวหรือชุมชนของเด็ก การมีผู้นำหมู่บ้านเข้มแข็งแต่ขาดการสนับสนุนจากผู้นำท้องถิ่น ไม่มีการทำงานร่วมกับกลุ่มเยาวชนในหมู่บ้าน อีกทั้งผู้นำศาสนายังไม่

สามารถเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจให้กับคนในหมู่บ้าน เลยยิ่งส่งผลให้การดำเนินการต่างๆในชุมชนยิ่งทำได้ยากมากยิ่งขึ้นเมื่อสิ่งต่างๆที่กล่าวมาเกิดขึ้นทำให้สภากรณ์เด็กและเยาวชนนอกระบบในหมู่บ้านอยู่ในขั้นวิกฤติ

3 การพัฒนาและส่งเสริมตามศักยภาพของพื้นที่

ชุมชนหรือหมู่บ้านแต่ละแห่งมีข้อมูลสภากรณ์ จุดแข็ง จุดอ่อน และข้อค้นพบของพื้นที่ที่แตกต่างกันออกไป โดยเกิดขึ้นจากหลากหลายปัจจัยสาเหตุดังที่ได้กล่าวมา ดังนั้นการพัฒนาและส่งเสริมหมู่บ้านแต่ละแห่งจึงมีจุดที่ต้องคำนึงถึง และจุดจัดการที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้จากการศึกษาสภากรณ์ และการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในชุมชนโดยการประสานสี่เสาหลักของชุมชนอันประกอบไปด้วย ผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำทางศาสนา และผู้นำเยาวชน เข้าร่วมพูดคุยและแลกเปลี่ยนมุมมองของแต่ละฝ่าย และเปิดโอกาสให้เด็กที่หลุดออกนอกระบบการศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพูดคุย และนำเสนอแนวทางการจัดการชุมชนผ่านการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเยาวชนที่ตอบโจทย์ความต้องการของตัวเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา เกิดเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับแต่ละพื้นที่ รายละเอียดดังตาราง

ลำดับ	กิจกรรม	รายชื่อชุมชน
พื้นที่สภากรณ์ <u>สี่เขี้ยว</u>	- ส่งเสริมต่อยอดอาชีพชุมชน 9 ชุมชน (มอบทุนการประกอบอาชีพ 15,000บ.) จำนวนเยาวชนรวม 135 คน	1.ชุมชนบ้านป่าหลวง หมู่ที่ 3 ตำบลยามู อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี 2.ชุมชนบ้านท่าแรด หมู่ที่ 2 ตำบลป่าไร่ อำเภอมะนัง จังหวัดปัตตานี 3.ชุมชนบางมะรวด หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านกลาง อำเภอยะนิง จังหวัดปัตตานี 4.ชุมชนบ้านบาลูกา หมู่ที่ 4 ตำบลกะลุวอ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี 5.ชุมชนบ้านกูแบบาเดาะ หมู่ที่ 4 ตำบลสะแก อำเภอยะนิง จังหวัดปัตตานี 6.ชุมชนบ้านสามแยกบาโงย ตำบลสะเตง อำเภอมือฉาง จังหวัดยะลา 7.ชุมชนบ้านน้ำใส ตำบลน้ำใส อำเภอสือคริน จังหวัดนราธิวาส 8.ชุมชนบ้านพะปงเงาะ ตำบลกะรอ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา 9.ชุมชนบ้านเกาะสาม หมู่ 10 ตำบลลำไพล อำเภอยะนิง จังหวัดสงขลา
พื้นที่สภากรณ์ <u>สี่เหลี่ยม</u>	-พัฒนา/ต่อยอดอาชีพชุมชน 20 ชุมชน (มอบทุนการประกอบอาชีพ 15,000บ.พร้อม ทั้งให้ความรู้การจัดการกลุ่มและการตลาด) จำนวนเยาวชนรวม 300 คน	1.ชุมชนบ้านเจาะกือแล หมู่ที่ 4 ตำบลปลูตากง อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี 2.ชุมชนบ้านสะมือลา หมู่ที่ 2 ตำบลคลองมานิง อำเภอมือฉาง จังหวัดปัตตานี 3.ชุมชนบ้านกือลอแตยอ หมู่ที่ 6 ตำบลม่วงเตี้ย อำเภอมือฉาง จังหวัดปัตตานี 4.ชุมชนบ้านปายอกะลุวอ หมู่ที่ 5 ตำบลวัด อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี 5.ชุมชนบ้านบิลยาติมอ หมู่ที่ 3 เทศบาลตำบลยะรัง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

ลำดับ	กิจกรรม	รายชื่อชุมชน
		<p>6.ชุมชนบ้านศาลาใหม่ ตำบลศาลาใหม่ อำเภอตากใบจังหวัดนราธิวาส</p> <p>7.ชุมชนบ้านมูติง หมู่ที่ 3 ตำบลกอตอดีอระ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา</p> <p>8.ชุมชนบ้านทรายแก้ว ตำบลตะลิ่งชัน อำเภอบาบังสตา จังหวัดยะลา</p> <p>9.ชุมชนบ้านทะเลียน ตำบลทะเลียน อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส</p> <p>10.ชุมชนบ้านบอเกาะ ตำบลบอเกาะ อำเภอสุไหงปาตี จังหวัดนราธิวาส</p> <p>11.ชุมชนบ้านบูเกะ ตำบลบาตง อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส</p> <p>12.ชุมชนบ้านคูกู ตำบลบาเจาะ อำเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส</p> <p>13.ชุมชนบ้านกระเซะ ตำบลบ้านโหนด อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา</p> <p>14.ชุมชนบ้านท่า หมู่ที่ 1 ตำบลเปียน อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา</p> <p>15.ชุมชนบ้านคลองช้าง หมู่ที่ 7 ตำบลนาเกต อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี</p> <p>16.ชุมชนบ้านศาลาสอง หมู่ที่ 4 ตำบลสะดาว อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี</p> <p>17.ชุมชนบ้านท่ายามู หมู่ที่ 3 ตำบลท่ากำชำ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี</p> <p>18.ชุมชนบ้านฮูแตบองอ หมู่ที่ 6 ตำบลปูโละปูโย อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี</p> <p>19.ชุมชนบ้านตุตง ตำบลบาราเฮาะ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี</p> <p>20.ชุมชนบ้านแม่ตง ตำบลแม่ตง อำเภอแว้งจังหวัดนราธิวาส</p>
พื้นที่สภาวการณ์ <u>สีแดง</u>	<p>- ศึกษาดูงาน 16 ชุมชน จำนวนเยาวชนรวม 240 คน (กลุ่มเป้าหมายที่ไปศึกษาดูงานจำนวน 90 คน)</p> <p>สถานที่ศึกษาดูงาน</p> <p>-กลุ่มอาชีพเข้มแข็ง บ้านป่าหลวง จังหวัดปัตตานี</p> <p>-กลุ่มองค์กรเข้มแข็ง ที่เกาะสาม จังหวัดสงขลา</p> <p>-การบริหารจัดการชุมชนท่าแพ จังหวัดสตูล (พาไปศึกษาการจัดการกลุ่มพร้อมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้อาชีพและความรู้การจัดการตลาด)</p>	<p>1.ชุมชนบ้านช่องแมว ตำบลละหาร อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี</p> <p>2.ชุมชนบ้านหินสูง ตำบลเราวัน อำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส</p> <p>3.ชุมชนบ้านน้ำเค็ม ม.2 ต.บ้านนา อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา</p> <p>4.ชุมชนบ้านแคร์ ตำบลบ้านแคร์ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา</p> <p>5.ชุมชนบ้านอาเนาะรู ตำบลอาเนาะรู อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี</p> <p>6.ชุมชนบ้านตลาดใหม่ ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา</p> <p>7.ชุมชนบ้านปือแนบารู หมู่ที่ 2 ตำบลเปาะเซง อำเภอเมืองจังหวัดยะลา</p> <p>8.ชุมชนบ้านกาโต๊ะ ตำบลปะแต อำเภอยะหา จังหวัดยะลา</p> <p>9.ชุมชนบ้านสี่สิบ ตำบลกาบัง อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา</p> <p>10.ชุมชนบ้านฮูแตบือราแม ตำบลตะโละดีอราแม อำเภอกะพ้อ จังหวัดปัตตานี</p>

ลำดับ	กิจกรรม	รายชื่อชุมชน
		11.ชุมชนบ้านปือแรงออก ตำบลสุโข-ลก อำเภอสุโข-ลก จังหวัดนราธิวาส 12.ชุมชนบ้านจาเราะสือโต ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอสุโข-ลก จังหวัดนราธิวาส 13.ชุมชนบ้านจูโ๊ะ ตำบลมะรือโบออก อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส 14.ชุมชนบ้านทอนอามาน ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัด นราธิวาส 15.ชุมชนบ้านเขานา อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา 16.ชุมชนบ้านบาโงยอีรา ตำบลสะอะ อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา

4 ข้อเสนอต่อการดำเนินงานพัฒนาเด็กเยาวชนนอกระบบพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้...อยู่ระหว่างการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

อย่างไรก็ตามภายใต้การดำเนินงานของโครงการดังกล่าวนอกจากจะได้มาซึ่งผลการศึกษาที่น่าเสนอไปเบื้องต้นแล้ว ยังได้มาซึ่งกิจกรรมสร้างสรรค์ซึ่งเป็นการต้องการของเยาวชนในพื้นที่ นำสู่การเขียนโครงการโดยกลุ่มเยาวชนนอกระบบเพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนจาก ศอ.บต. จำนวน 45 โครงการ งบประมาณโครงการละไม่เกิน 15,000 บาท ซึ่ง ณ ขณะนี้ ศอ.บต.รับโครงการทั้งหมดเข้าสู่กระบวนการพิจารณาความเป็นไปได้ เพื่อสนับสนุนงบประมาณต่อไป ซึ่งในส่วนนี้ทางโครงการฯก็จำเป็นต้องนำข้อมูลมาใส่ไว้ในรายงานเช่นกัน

ณ ขณะนี้โครงการฯ กำลังอยู่ระหว่างการปรับแก้ไขรายงานฉบับสมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทางกอ.รมน. อาทิ 1) ภายใต้การดำเนินงานโครงการมีข้อมูลจำนวนมาก หลายส่วนอาจไม่ได้มีการวิเคราะห์เชิงลึก ดังนั้นหากทางกอ.รมน. มีความสนใจและหรือต้องการใช้ข้อมูลในส่วนใด สามารถประสานขอข้อมูลดิบมาทำการวิเคราะห์เพิ่มเติมได้ 2) ข้อวิเคราะห์เกี่ยวกับพื้นที่เขี้ยวเหลือง แดง ควรเพิ่มเติมรายละเอียดให้เห็นว่าสอดคล้องกับพื้นที่เขี้ยว เหลือง แดง ซึ่งทางทหารระบุไว้หรือไม่อย่างไร เป็นต้น นอกจากนี้มีประเด็นซึ่งทางกอ.รมน. ฝากให้ทางโครงการดำเนินการ อาทิ 1) ควรปรับรายละเอียดข้อเสนอในบทที่ 5 โดยแยกเป็นข้อเสนอแนะสำหรับแต่ละหน่วยงานและหรือมีการระบุว่ามีข้อเสนอแนะแต่ละหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ หรือรับผิดชอบในส่วนไหนอย่างไร ที่สำคัญควรมีการระบุแนวทางเพื่อดำเนินการด้วย อาทิ ข้อเสนอเรื่องการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ ควรมีแนวทางหรือออกแบบการจัดการศึกษาในพื้นที่ที่ตรงกับความต้องการของเยาวชน ฯลฯ 2) ควรมีรายละเอียดเกี่ยวกับข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์อื่นๆเพิ่มเติม อาทิ ข้อมูลเกี่ยวกับแกนนำ/ผู้นำชุมชนต้นแบบ ชุมชนต้นแบบ กติกาสังคม ตลอดจนความเหมาะสมในการลงปฏิบัติงานในแต่ละพื้นที่ ว่าควรลงช่วงไหน อย่างไร ผ่านใคร เหล่านี้เป็นต้น 3) ภาพลักษณ์ของทหารที่ลงปฏิบัติงานในพื้นที่ ในมุมมองของเยาวชน เหล่านี้เป็นต้น

๒ โครงการ “การออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้านพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้”

ที่มาของโครงการ

สืบเนื่องจากการที่ กอ.รมน. ภาค 4 สน. ได้ดำเนินการสำรวจความต้องการของประชาชนในพื้นที่ นำมาซึ่งแผนงาน/โครงการเพื่อแก้ปัญหาตามศักยภาพของพื้นที่ทั้งในระดับจุลภาคและมหภาค (คำภีร์ 8 เล่ม) เพื่อให้การดำเนินการจัดเก็บข้อมูลซึ่งเป็นภารกิจที่ต้องดำเนินการทุกปีมีระบบการจัดเก็บที่มีประสิทธิภาพตลอดจนมีระบบที่สามารถวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อการแก้ปัญหา/พัฒนาที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น หน่วยพันธกิจจึงได้พัฒนาและสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินงานโครงการ “การออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้าน ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้” ขึ้นโดยใช้คำภีร์ 8 เล่ม ซึ่งทางกอ.รมน. จัดทำไว้เป็นฐานข้อมูลสำคัญที่จะนำไปสู่การออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศที่สามารถช่วยในการวิเคราะห์แผนงานโครงการ งบประมาณ ฯลฯ ถือเป็นโครงการซึ่งบูรณาการการทำงานร่วมกันกับฝ่ายแผนของ กอ.รมน.ภาค 4 สน. และ ศอ.บต โดยมี ศ.ดร.บัญชา สมบูรณ์สุข สังกัดคณะทรัพยากรธรรมชาติ เป็นหัวหน้าโครงการ โดยการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ผ่านโครงการ “ยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้แบบมีส่วนร่วม” จำนวน 300,000 บาท

มีวัตถุประสงค์เพื่อ

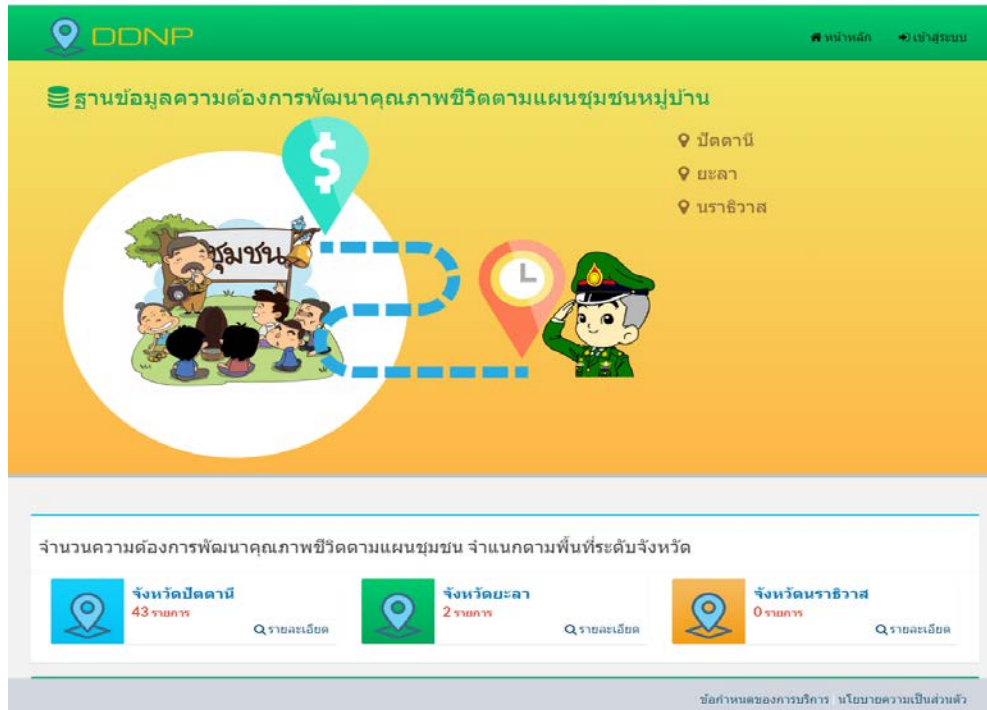
- 1) รวบรวม และจำแนกสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่และคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้าน ปีงบประมาณ 2558 พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้
- 2) ออกแบบระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่และคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้าน ปีงบประมาณ 2558 พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้
- 3) พัฒนาระบบการจัดการสารสนเทศและเว็บไซต์ระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่และคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้าน ปีงบประมาณ 2558 พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้
- 4) เสนอแนะแนวทางการบริหารและจัดการระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่และคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้าน ปีงบประมาณ 2558 พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้

ระยะเวลาการดำเนินงาน

1 ปี (15 ธันวาคม 2558 – 14 ธันวาคม 2559)

ผลการดำเนินงาน

ขณะนี้โครงการอยู่ระหว่างการดำเนินการ ทั้งนี้เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2559 ทางหน่วยพันธกิจฯ ได้จัดประชุมนำเสนอรายงานความก้าวหน้าขึ้น โดยขอความอนุเคราะห์ใช้ห้องประชุมของทางกอ.รมน.ภาค 4 ส่วนหน้า ค่ายศิรินคร จ.ปัตตานี ผลการดำเนินงานเบื้องต้นทางโครงการได้ดำเนินการสำรวจความต้องการของผู้ใช้ (กอ.รมน.) นำสู่การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดเก็บฐานข้อมูลข้อมูลความต้องการ การวิเคราะห์ข้อมูล และการพัฒนาเว็บไซต์ (รายละเอียดดังภาพ) ซึ่งสามารถเข้าถึงได้โดยใช้ Domain Name ชั่วคราวคือ <http://ddnp.watdevops.net>

ทั้งนี้ระบบที่พัฒนาขึ้นสามารถรองรับเว็บเบราว์เซอร์บนอุปกรณ์ Smart Phone โดยสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อใช้กับเว็บเบราว์เซอร์ดังนี้

- Chrome Version 14+
- Internet Explorer Version 10+
- Firefox Version 5+
- Opera Version 11+

ผลการดำเนินงานในระยะ 6 เดือนมีความก้าวหน้าและมีผลการดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจ แต่อย่างไรก็ตามเพื่อให้ระบบมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ที่ประชุมมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับแก้ไขระบบ ดังนี้

- 1) ควรพัฒนาระบบให้สามารถรองรับ การกรอกข้อมูลความต้องการที่ละเอียดถึงระดับครัวเรือน ด้วยทางกอร.รมน. ได้สำรวจข้อมูลเพิ่มเติม ภายใต “แผนงานความต้องการเพื่อตอบสนองโครงการประชารัฐร่วมใจสร้างอำเภอสันติสุข” พ.ศ. 2559 ซึ่ง ณ ขณะนั้นแล้วเสร็จแล้วประมาณ 80-90%
- 2) ควรพัฒนาระบบการรายงานที่มีประสิทธิภาพ ในด้านต่างๆ อาทิ จำนวนงบประมาณในแต่ละพื้นที่ สถานะการดำเนินงานโครงการของแต่ละหมู่บ้านว่าอยู่ในระหว่างดำเนินการหรืออยู่ในขั้นตอนการดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว เป็นต้น
- 3) เพื่อป้องกันไม่ให้เกิด “การตาย” ของการใช้งานควรสร้างให้ admin & ผู้ใช้งาน มีปฏิสัมพันธ์กันได้ เช่น สามารถส่งข้อมูล ตั้งคำถาม ตอบคำถาม หรือพูดคุยโต้ตอบกันได้
- 4) ควรเพิ่มสถิติการเข้าชม และปรับภาพที่ใช้ให้เหมาะสม โดยสื่อให้เห็นถึงความหลากหลาย (พหุวัฒนธรรม) ของพื้นที่
- 5) สิทธิในการแก้ไข/เพิ่มเติมข้อมูล แผนงาน/โครงการระดับจุลภาค ควรให้สิทธิถึงระดับชุมชน ส่วนแผนงาน/โครงการระดับมหภาค ควรให้สิทธิแค่ระดับกระทรวง
- 6) รายละเอียด/ความชัดเจนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ KM

คณะวิจัยรับข้อเสนอดังกล่าวไปดำเนินการ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการปรับปรุงแก้ไขระบบตามข้อเสนอแนะ จากนั้นทางโครงการจะดำเนินการจัดอบรมการใช้ระบบแก่ Admin และ User ต่อไป

๓ โครงการ “การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาพลวงชมพู (ปลากือเลาะห์)”

ที่มาของโครงการ

สืบเนื่องจากความพยายามของ กอ.รมน.ภาค 4 สน. และ ศอบต. ในการแก้ไขปัญหาตามข้อเสนอของสมาคมอนุรักษ์กลุ่มน้ำสายบุรีที่ต้องการสร้างอาชีพให้แก่เยาวชนบ้านบุง ตำบลช้างเผือก อำเภอจะนะ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งมีความต้องการสร้างอาชีพเพื่อให้มีรายได้เสริมรวมทั้งยังเป็นการอนุรักษ์กลุ่มน้ำสายบุรีเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ซึ่งเดิมทางสมาคมฯ แจ้งว่าเยาวชนต้องการพัฒนาอาชีพด้านการท่องเที่ยว (ล่องแก่ง) ในลำน้ำสายบุรี คณะทำงานขับเคลื่อนนำโดยตัวแทนจาก ศอ.บต. กอ.รมน. ภาค 4 สน. และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้ลงพื้นที่และจัดเวทีหารือเพื่อทบทวนความต้องการของเยาวชนในพื้นที่จำนวน 3 ครั้ง พบว่า ความต้องการที่แท้จริงของเยาวชน คือ การมีอาชีพเสริม ประกอบกับศักยภาพของพื้นที่บ้านบุง มีการเพาะเลี้ยงปลาพลวงชมพู ซึ่งเป็นปลาพื้นเมืองที่มีราคาสูง แต่การเพาะเลี้ยงยังไม่รองรับการจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ กล่าวคือ ไม่สามารถขยายพันธุ์ได้มากพอ เป็นเพียงการจับลูกปลาจากแหล่งน้ำธรรมชาติเลี้ยง เมื่อได้ขนาดตามต้องการก็นำไปจำหน่าย (ราคากิโลกรัมละ 800 บาท) อีกทั้งเพื่อเป็นการเชื่อมโยงไปยังโครงการวิจัยเดิมของสมาคมอนุรักษ์กลุ่มน้ำสายบุรีที่ต้องการส่งเสริมประชาชนให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์กลุ่มน้ำสายบุรี ทางคณะทำงานฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าหากเยาวชนสามารถเพาะเลี้ยงปลาพลวงชมพูหรือปลากือเลาะห์ได้จะเป็นประโยชน์อย่างมากทั้งต่อเยาวชนบ้านบุง และเยาวชนกลุ่มอื่นๆ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการสร้างอาชีพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้แก่ประชาชนในพื้นที่รวมทั้งยังเป็นการสนองพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ ที่พระราชทานไว้เมื่อปี พ.ศ. 2542 ที่ทรงเน้นย้ำให้มีการอนุรักษ์และขยายพันธุ์ปลาพลวงชมพู

จึงเป็นที่มาของการสนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัย โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) จำนวน 620,000 บาท ผ่านโครงการ “ยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้แบบมีส่วนร่วม” ซึ่งมี ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจินจันทร์ เป็นผู้ดูแล แก่ **ผศ.ดร.ศราวุธ เจ๊ะโล๊ะ สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี**

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1) เพื่อพัฒนาเทคนิคการรวบรวมลูกพันธุ์ปลาพลวงชมพูและค้นหาเทคนิคที่เหมาะสมในการพัฒนาเทคนิคเพาะพันธุ์ การอนุบาลลูกปลา และการจัดการอาหารลูกปลาวัยอ่อน
- 2) เพื่อพัฒนาเทคนิครูปแบบการจัดการเลี้ยงปลาพลวงชมพู และการตลาดเป็นระบบในเชิงพาณิชย์ ที่เหมาะสมสำหรับการสร้างอาชีพเพาะเลี้ยงปลาพลวงชมพูในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
- 3) เพื่อค้นหาและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผลิตพันธุ์วางไข่ของปลาพลวงชมพู
- 4) เพื่อเป็นแนวทาง หรือรูปแบบเพื่อจะส่งเสริมการเพาะเลี้ยงปลาพันธุ์นี้ให้ประชาชนในพื้นที่กลุ่มน้ำสายบุรี ซึ่งจะเป็นการสร้างอาชีพใหม่ พร้อมกับการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ปลาพันธุ์นี้ให้คงอยู่ตามพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ระยะเวลาการดำเนินงาน

2 ปี (1 กุมภาพันธ์ 2559 – 31 มกราคม 2561)

ผลการดำเนินงานในระยะที่ผ่านมา

คณะวิจัยได้ดำเนินการรวบรวมปลาพลวงชมพู ทั้งในส่วนของปลาขนาดเล็ก และปลาขนาดวัยเจริญพันธุ์ จากแหล่งน้ำธรรมชาติ คือ ป่าต้นน้ำบารา-ฮาลาผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ (ป่าบาราฮาลาเป็นเขตหวงห้าม การจะเข้าไปต้องได้รับการอนุญาตและได้รับ

การคุ้มครองจากเจ้าหน้าที่) โดยใช้ “แห” เป็นเครื่องมือหลักในการจับปลา ได้ปลาทั้งสิ้นประมาณ 35 ตัว ซึ่งกระบวนการในการจับปลาต้องใช้ความระมัดระวังค่อนข้างสูงเพื่อไม่ให้ปลาได้รับบาดเจ็บหรือเกิดบาดแผล การลำเลียงปลาก็เป็นขั้นตอนที่สำคัญเนื่องจากระยะทางจากต้นทาง (จุดที่เรือไม่สามารถเข้าถึง) ถึงจุดที่เป็นแหล่งอาศัยของปลามีระยะทางกว่า 6 กิโลเมตร คณะวิจัยต้องใช้วิธีการเดินเท้า และต้องนอนพักแรมในป่า ส่วนการลำเลียงปลานั้นใช้วิธีการนำปลาใส่ถุงพลาสติกแล้วปล่อยให้ลอยมาตามกระแสน้ำ ดังภาพ

จากนั้นคณะวิจัยจะนำปลาที่จับได้มาทำการจำแนกลักษณะทางอนุกรมวิธาน อาทิ เพศ แล้วชั่งน้ำหนัก วัดความยาว จากนั้นนำปลาที่ได้ไปศึกษาต่อตามขั้นตอนและวิธีการศึกษาซึ่งระบุไว้ในสัญญาฯ รับทุน อาทิ ศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศ (เพศเมียครึ่งจะสั้นกว่าเพศผู้) ประเมินช่วงเวลาการวางไข่ของปลา ศึกษาความตกไข่และความสัมพันธ์ระหว่างความตกไข่ ต่อน้ำหนักและความยาวตัว เหล่านี้เป็นต้น

สำหรับการเพาะเลี้ยงเพื่อขยายพันธุ์นั้น เบื้องต้นทางคณะวิจัยได้นำปลาที่รวบรวมได้ทั้งหมดไปเพาะเลี้ยงที่บ่อของ ประมงธารโต เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีความเหมาะสม กล่าวคือ มีระบบน้ำไหล และสามารถควบคุมอุณหภูมิของน้ำให้คงที่ได้ (ไม่ควรเกิน 25°C) ลำดับต่อไปคือการกระตุ้นให้เกิดการวางไข่ ซึ่งคณะวิจัยแจ้งว่าเทคนิคคือ ต้องจำลองสถานการณ์ให้เสมือนว่ามีฝนตก อย่างไรก็ตาม ณ ขณะนี้ในส่วนของกระบวนการเพาะเลี้ยงถือว่าประสบความสำเร็จไประดับหนึ่ง เนื่องจากสามารถเพาะพันธุ์ปลารุ่นแรกได้สำเร็จ นำสู่การแจกจ่ายลูกปลาแก่ประชาชนและหน่วยงาน (ศอ.บต.) เพื่อใช้ประโยชน์ ทั้งนี้ในระยะต่อไปคณะวิจัยยังคงต้องดำเนินกิจกรรมตามแผนงานที่วางไว้ เพื่อนำไปสู่แนวทาง/รูปแบบการเพาะเลี้ยงที่เหมาะสม เพื่อขยายพันธุ์เพิ่มจำนวน เพื่อส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสู่เยาวชนและเกษตรกรในพื้นที่ ตลอดจนการขยายผลสู่เชิงพาณิชย์ต่อไป

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

๔ โครงการ “แนวทางการดำรงชีพของครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนยางภายใต้ระบบเกษตรสวนยางพาราใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส)”

ที่มาของโครงการ

สืบเนื่องจากการจัดเวที Forum “การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาภัยพาราจังหวัดชายแดนใต้” ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มงานด้านมิติเศรษฐกิจ เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2558 ณ ห้องประชุม 210 สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นำมาซึ่งข้อสรุปด้านการวิจัยและพัฒนา ที่ว่า “มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ควรเพิ่มการสนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาด้านยางพาราให้ครบวงจร” ซึ่งสถาบันวิจัยและพัฒนานวัตกรรมยางพารา รับเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการพัฒนาและสร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์ยางพารา การถ่ายทอดเทคโนโลยียางพาราจากงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ การพัฒนาผู้ประกอบการแปรรูปยางพาราเพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนใต้ ด้วยเป็นหน่วยงานที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลเพื่อแก้ปัญหาวิกฤติการณ์ยางพารา ปีละกว่า 50 ล้านบาท ในส่วนของหน่วยพันธกิจฯ นอกเหนือจากการจัดเวที Forum ก็ได้พยายามมองหาประเด็นที่ยังมีช่องว่างหรือจำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติม

เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2558 หน่วยพันธกิจฯ ได้จัดประชุมเพื่อติดตามผลการดำเนินงานในแต่ละมิติร่วมกัน ระหว่างหน่วยพันธกิจมหาวิทยาลัยกับสังคม กร.อมน.ภาค 4 สน. และศอ.บต. สำหรับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับมิติเศรษฐกิจ (ยางพารา) นั้นมีข้อสรุปร่วมกันว่ายังมีช่องว่างหรือคำถามที่จำเป็นต้องอาศัยคำตอบจากการวิจัย คือ “ภายใต้สถานการณ์ราคายางพาราตกต่ำ เกษตรกรรายย่อยควรปรับตัวอย่างไร” ที่ประชุมจึงมีมติเห็นควรสนับสนุนงานวิจัยในประเด็น **การส่งเสริมระบบการเกษตรแบบครบวงจร** เพื่อให้เกษตรกรปรับรูปแบบการจัดการสวน เช่น การปลูกพืชแซมในสวนยางพารา การใช้ปุ๋ยสั่งตัด ทั้งนี้อาจดำเนินการในลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ที่เน้นเรื่องของการสร้างเครือข่ายการจัดการสวนแบบวนเกษตร เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยมีเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จและมีแปลงสาธิตคอยเป็นที่เลี้ยง เนื่องจากการจัดการ

สวนแบบวนเกษตรมี impact ค่อนข้างสูงในด้านเศรษฐกิจ จึงเป็นที่มาของการพัฒนาข้อเสนอโครงการเพื่อสนับสนุนงบประมาณสำหรับทำวิจัย ภายใต้ชื่อโครงการ “การดำรงชีพของครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนยางพารา ภายใต้ระบบเกษตรสวนยางพาราในจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมี รศ.ดร.บัญชา สมบูรณ์สุข สังกัดภาควิชาพัฒนาการเกษตร คณะทรัพยากรธรรมชาติ เป็นหัวหน้าโครงการ

วัตถุประสงค์

- 1) ศึกษาระบบเกษตร การจัดการผลิต และการใช้เทคโนโลยีภายใต้ระบบการทำสวนยางพาราร่วมกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่นๆ ของเกษตรกรสวนยางพาราขนาดเล็กในพื้นที่ศึกษา
- 2) ศึกษาระบบการดำรงชีพ ความอ่อนไหว และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความอ่อนไหวของระบบการดำรงชีพของครัวเรือนเกษตรกรสวนยางพาราขนาดเล็กในพื้นที่ศึกษา
- 3) ศึกษาเศรษฐศาสตร์เทคนิค (technico-economics) ของระบบเกษตรสวนยางพาราร่วมกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่นๆ ของเกษตรกรสวนยางพาราขนาดเล็กในพื้นที่ศึกษา
- 4) สังเคราะห์รูปแบบการจัดการผลิตและการดำรงชีพของครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนยางพารา ภายใต้ระบบการทำสวนยางพาราร่วมกับกิจกรรมทางการเกษตรอื่นๆ

ระยะเวลาการดำเนินงาน

1 ปี (15 เมษายน 2559 - 14 เมษายน 2560)

ผลการดำเนินงาน

อยู่ระหว่างดำเนินการวิจัย ทั้งนี้ทางหน่วยฯจะจัดประชุมเพื่อนำเสนอรายงานความก้าวหน้า และนำเสนอผลให้ทราบในโอกาสต่อไป

รายงานการประชุม
คณะกรรมการขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจสังคม
และทรัพยากรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

วันเสาร์ ที่ ๒๗ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๓.๐๐ น.
ณ ห้องประชุมเลิศพัฒน์ สำนักวิจัยและพัฒนา อาคารศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ ชั้น ๑๒
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา

ผู้มาร่วมประชุม

๑. นายศุภานัฐ	สิรินทวิเนติ	รองเลขาธิการ ศอ.บต.	ประธานคณะกรรมการ
๒. ดร.สีลาภรณ์	บัวสาย	รองผอ.สกว.	รองหัวหน้าคณะกรรมการ
๓. พ.อ.ฐกร	เนียมรินทร์	รองลธ.รมน. ภาค ๔ สน.	คณะกรรมการ
๔. พ.อ.ยศกร	บุญบวรพงศ์	ผอ.สนผ.กองรมน.ภาค ๔ สน.	คณะกรรมการ
๕. พ.ท.โสธร	รักษาทรัพย์	ผอ.สขว.กอ.รมน.ภาค ๔ สน.	คณะกรรมการ
๖. พ.อ.เพชรวัฒน์	ธนพรานสิงห์	ทน.ศปม.กอ.รมน.ภาค ๔ สน.	คณะกรรมการ
๗. นายโยธิน	เดือนจำรูญ	(แทน) ผอ.สำนักประสานงาน เครือข่ายภาคประชาสังคม ศอ.บต.	คณะกรรมการ
๘. นางสาวเบญจมาศ	ติระมาศวณิช	ผู้ทรงคุณวุฒิ สกว.	คณะกรรมการ
๙. ดร.กิตติ	สัจจาวัฒนา	ผอ.หน่วยบูรณาการและ ความร่วมมือเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่	คณะกรรมการและเลขานุการ
๑๐. ผศ.ดร.ไชยวรรณ	วัฒนจันทร์	รองผอ.สำนักวิจัยและพัฒนา ฝ่ายวิจัยอุตสาหกรรมและชุมชน	คณะกรรมการและผู้ช่วย เลขานุการร่วม
๑๑. นายชนธัญ	แสงพุ่ม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ ศอ.บต.	คณะกรรมการและผู้ช่วย เลขานุการ
๑๒. พ.อ.สุธรรม	กั้งแย	ผอ.สพน.กอ.รมน.ภาค ๔ สน.	คณะกรรมการและเลขานุการ
๑๓. รศ.อิมจิต	เลิศพงษ์สมบัติ	รองอธิการบดีวิทยาเขตปัตตานี	ผู้เข้าร่วมประชุม
๑๔. ผศ.พัชรียา	ไชยลังกา	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ ม.อ.	ผู้เข้าร่วมประชุม
๑๕. น.อ.หญิง ศรีนทร	สุวรรณพงศ์	ศูนย์สันติวิธี	ผู้เข้าร่วมประชุม
๑๖. น.ส.ดวงพร	ปานอุทัย	เจ้าหน้าที่บริหารโครงการ สกว.	ผู้เข้าร่วมประชุม
๑๗. น.ส.ดวงพร	รักษพันธ์	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สำนักวิจัยและพัฒนา ม.อ.	ผู้เข้าร่วมประชุม
๑๘. น.ส.อัญชลี	ทองช่วย	เจ้าหน้าที่บริหารโครงการ สำนักวิจัยและพัฒนา ม.อ.	ผู้เข้าร่วมประชุม
๑๙. น.ส.กรกมล	ขุนเพชร	เจ้าหน้าที่สื่อสารมวลชน สำนักวิจัยและพัฒนา ม.อ.	ผู้เข้าร่วมประชุม
๒๐. ศ.ดร.ปัญญา	สมบูรณ์สุข	คณะทรัพยากรธรรมชาติ ม.อ.	นักวิจัย
๒๑. นายธวัช	วราไชย	คณะวิทยาศาสตร์ ม.อ.	นักวิจัย
๒๒. น.ส.สุศุคารา	คล้ายมณี	คณะทรัพยากรธรรมชาติ ม.อ.	นักวิจัย

เริ่มประชุมเวลา ๙.๔๕ น.

ประธานฯ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่าสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดระยะเวลา ๑๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๔๗ – พ.ศ. ๒๕๕๙) นอกจากจะสร้างความเสียหายต่อทรัพยากรแล้ว ยังทำลายโอกาสของประชาชนในพื้นที่อีกด้วย อย่างไรก็ตามเชื่อมั่นว่าการที่ทาง กอ.รมน.ภาค ๔ สน. แต่งตั้ง คณะทำงานชุดนี้ขึ้นมา ก็เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ปัญหาแบบประชารัฐ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของ ศอ.บต. คือ “อำเภอสันติสุข” ซึ่งให้ความสำคัญกับปัญหาความต้องการและการดูแลประชาชนรายครัวเรือน จากนั้นประธานฯ ได้ขอให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านแนะนำตัว และดำเนินการตามวาระประชุม ดังนี้

วาระที่ ๑ รับรองรายงานการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหา และพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและทรัพยากรในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ ในฐานะ ผช.เลขานุการคณะทำงานฯ ได้ขอให้ที่ประชุมพิจารณา รายงานการประชุมของปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งจัดขึ้นจำนวน ๒ ครั้ง คือ

๑.๑ รายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ รายละเอียดตาม

เอกสารแนบหมายเลข ๑

๑.๒ รายงานการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘ รายละเอียดตาม

เอกสารแนบหมายเลข ๒

ฝ่ายเลขานุการที่ประชุมฯ ขอให้ผู้เข้าร่วมประชุมฯ ทุกท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของรายงานการประชุมฯ หากมีประเด็น/ข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากผลการประชุมฯ ที่ผ่านมา ขอให้ดำเนินการแจ้งข้อมูลที่ถูกต้อง ไปที่ฝ่ายเลขานุการฯ ต่อไป แต่ในขั้นนี้ ที่ประชุมฯ พิจารณาเห็นชอบเป็นหลักการไว้ก่อน

อนึ่ง ก่อนเข้าสู่วาระต่อไป ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ ขออนุญาตประธานฯ เพื่อให้ ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย ในฐานะรองหัวหน้าคณะทำงานฯ ได้นำเสนอถึงความเป็นมาของการตั้งคณะทำงานชุดนี้ และแนวทางการขับเคลื่อนงานร่วมกันระหว่าง กอ.รมน. ภาค ๔ ศอ.บต. ม.อ. และ สกว. มีรายละเอียดโดยสังเขปดังนี้

ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย ได้ให้ข้อมูลที่มาจากคณะทำงานฯ ชุดนี้ ว่าเมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๗ รองประธานคณะทำงานฯ ได้มีโอกาสเข้าพบหารือกับ แม่ทัพภาค ๔ พลโท ปราการ ชลยุทธ (ในสมัยนั้น) และมีความเห็นร่วมกันว่า พื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่พิเศษที่ควรนำงานวิจัยมาสนับสนุนให้เกิดการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยท่านแม่ทัพภาคที่ ๔ เห็นชอบ และได้สั่งการให้มีการแต่งตั้ง คณะทำงานชุดแรกขึ้น โดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการทำงาน คือ ความพยายามที่จะทำให้งานด้านการจัดการความรู้เชื่อมต่อการแก้ปัญหาของพื้นที่ ภายใต้โจทย์ ๓ ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านทรัพยากร โดยงานที่จะเข้าไปสนับสนุนไม่ใช่งานวิจัยเพียงอย่างเดียวแต่เป็นงานจัดการความรู้หรือจัดการข้อมูลที่มีอยู่ไปสู่การตัดสินใจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจาก กอ.รมน. ภาค ๔ สน. ได้สำรวจปัญหาความต้องการของประชาชน (คัมภีร์ ๘ เล่ม) และมีแผนงานโครงการไว้ระดับหนึ่งแล้ว จึงเลือกนำข้อมูลบางส่วนมาทำการวิเคราะห์เพื่อกำหนดจุดเน้นของงานในแต่ละมิติ คือ มิติทรัพยากร เน้นเรื่องการบริหารจัดการน้ำ โดยใช้ฐานการทำงานโครงการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรลุ่มน้ำสาบุนรี ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสกว. มาเป็นประเด็นเร่งด่วนในการพิจารณา มิติด้านเศรษฐกิจ เน้นเรื่องยางพารา เพราะมีฐานงานเดิมของสกว. และ ม.อ. ซึ่งมีทั้งนวัตกรรมและเครือข่ายนักวิจัยที่สามารถเชื่อมโยงงานความรู้และเครือข่ายวิชาการในการขับเคลื่อนการแก้ปัญหาได้ ส่วนมิติสังคม เน้นไปในเรื่องของเยาวชนนอกระบบ โดยใช้ฐานการทำงานของสถาบันรามจิตติกับเครือข่ายเยาวชน (ชุมชนศรีทธา) เพื่อศึกษาข้อมูลสถานการณ์/ความต้องการและข้อเสนอในการพัฒนาเด็กนอกระบบ ทั้งนี้เพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงเด็กกลุ่มดังกล่าวแก่หน่วยงานภาครัฐ จึงเป็นที่มาของ

การกำหนดโจทย์การดำเนินงานในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีเป้าหมายของการทำงาน หรือ **Output** ที่ต้องการให้เกิดคือ ๑) เกิดเวที (Forum) เพื่อตรวจสอบและเชื่อมต่อกับความรู้สู่การพัฒนา ๒) ฐานข้อมูลงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ขับเคลื่อนการพัฒนา ๓) งานวิจัยที่เกิดจากการสร้างโจทย์ใหม่ ๔) เกิดเครือข่ายที่ฝ่ายความมั่นคงสามารถนำไปขับเคลื่อน/บริหารงานต่อได้ ผลลัพธ์ หรือ **Outcome** คือ ผลผลิตที่ได้จะนำไปสู่การตัดสินใจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ปัญหา/พัฒนาพื้นที่ ผลกระทบ หรือ **impact** คือ ปัญหาต่างๆในพื้นที่ได้รับการคลี่คลาย อย่างไรก็ตามในระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการจัดเวที และขับเคลื่อนการทำงานในประเด็นต่างๆเป็นระยะๆ ตลอดระยะเวลา ๑ ปีที่ผ่านมา แต่เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย ได้ขอให้ ดร.ชนัญญา แสงพุ่ม ผ.ช.เลขานุการคณะทำงานฯ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการนำฐานข้อมูลความรู้ และเครือข่าย ตลอดจนประเด็นที่ได้การจัดเวที Forum ไปสานต่อหรือขับเคลื่อนงานในระยะเวลาที่ผ่านมา

ดร.ชนัญญา แสงพุ่ม ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงแนวทางในการสนับสนุนของ ศอ.บต. ซึ่งดำเนินการโดยการนำข้อเสนอด้านอาชีพของโครงการ “การศึกษาสภาวะการณ์เด็กนอกระบบในจังหวัดชายแดนภาคใต้” ไปส่งต่อให้หน่วยที่รับผิดชอบหลักพิจารณาทางงบประมาณสนับสนุน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน ศอ.บต. ได้จัดตั้งกลุ่มอาชีพขึ้นในพื้นที่ จำนวน 8 กลุ่ม โดยขณะนี้อยู่ระหว่างการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย โดยกำหนดว่าจะสร้างให้ชุมชนดังกล่าวเป็นศูนย์เรียนรู้สำหรับกลุ่มเยาวชนนอกระบบต่อไป สำหรับประเด็นการบริหารจัดการน้ำ ศอ.บต. ได้ดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่นชลประทานจังหวัด สำนักงานจังหวัด กอ.รมน. ภาค 4 สน. เพื่อเร่งรัดการดำเนินการแก้ไขปัญหาของราษฎร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการตรวจสอบสถานะโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำลำพะยาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งปัจจุบันมีข้อสรุปออกมาแล้วว่า จะดำเนินการก่อสร้าง แต่จะลดขนาดของพื้นที่ลงจากเดิม 4,500 ไร่ เหลือเพียง 1,000 ไร่ อย่างไรก็ตามกรมชลประทาน ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักได้บรรจุแผนงานก่อสร้างเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณซึ่งคาดว่าจะสามารถดำเนินการได้ในปี พ.ศ. 2561

ในส่วนของการจัดการน้ำด้านอื่นๆ พอ.ฐกร เนียมรินทร์ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า แม้ว่าการดำเนินการอาจจะล่าช้าแต่มีการตรวจสอบข้อมูล จัดทำแผนงานและแผนเงินเพื่อเสนอของบประมาณผ่าน กอ.รมน. ภาค 4 สน. ส่วนเรื่องการเพาะพันธุ์ปลวงชมพู (ปลากือเลาะห์) ซึ่งเป็นปลาน้ำจืดที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ ทรงมีพระราชเสาวนีย์ว่าให้มีการอนุรักษ์และขยายพันธุ์ไว้เมื่อครั้งที่เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยือน บางกลาง ซึ่ง ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ ผ.ช.เลขานุการคณะทำงานฯ ให้ข้อมูลว่า ได้จัดสรรงบประมาณของ สกว. เพื่อสนับสนุนการทำวิจัยแล้ว โดยจะนำเสนอรายละเอียดให้ทราบในวาระที่ 2.2 ต่อไป

ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ ๒ เรื่องแจ้งเพื่อทราบ ประกอบด้วย

๒.๑ คำสั่งกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า ที่ ๑๕๔๕/๕๘ เรื่องการแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและทรัพยากรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ แจ้งให้ที่ประชุมทราบเกี่ยวกับรายชื่อคณะทำงานฯ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ รายละเอียดดังเอกสารแนบหมายเลข ๓

ที่ประชุมรับทราบ

๒.๒ รายงานผลการดำเนินการ “โครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้แบบมีส่วนร่วม” ในรอบ ๑ ปี (๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ – ๓๑ มกราคม ๒๕๕๙)

ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ นำเสนอผลการดำเนินงานของหน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาภายใต้ “โครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้แบบมีส่วนร่วม” ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างสรรค์/พัฒนา และจัดการงานวิจัยหรือนวัตกรรมที่สามารถตอบโจทย์ปัญหาและความต้องการเพื่อการพัฒนาพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา ใน 3 มิติ คือ มิติสังคม มิติเศรษฐกิจ และมิติทรัพยากร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(1) มิติสังคม

จากการวิเคราะห์แผนความต้องการพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่ (แคมป์ 8 เล่ม) ในมิติสังคม พบว่า ส่วนหนึ่งให้ความสำคัญกับเรื่องของเยาวชน เพื่อให้เยาวชนมีทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต เพื่อให้เยาวชนมีทางเลือกในการประกอบอาชีพ เพื่อสร้างสำนึกรักบ้านเกิด เหล่านี้เป็นต้น ประกอบกับทางสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) มีเครือข่ายที่ทำงานเกี่ยวกับกลุ่มเยาวชนนอกระบบ โดยเฉพาะในส่วนของสถาบันรามจิตติ ซึ่งดำเนินงานวิจัยด้านเด็กเยาวชนและการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มาอย่างต่อเนื่องกว่า 10 ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545) ซึ่งจากการดำเนินงานพบข้อมูลภาพรวมที่สำคัญเกี่ยวกับเด็ก 2 ประการคือ เด็กมี IQ ลดลง และเส้นทางชีวิตของเด็กหลุดออกจากระบบการศึกษาไปเรื่อยๆ และในบางพื้นที่พบว่า เด็กชายหายไประหว่างหมู่บ้าน ในระยะที่ผ่านมาสถาบันรามจิตติได้ใช้แนวคิดและฐานการทำงาน “โครงการชุมชนศรัทธา” เพื่อค้นหา และดึงเด็กที่หายไปกลับมาส่งผลให้ในขณะนี้เครือข่ายแกนนำเด็กและเยาวชนในพื้นที่ทั้งที่เป็นเยาวชนในระบบและเยาวชนนอกระบบกว่า 300 คน อย่างไรก็ตามเพื่อให้เครือข่ายและทุนซึ่งมีอยู่แล้วในพื้นที่สามารถขับเคลื่อนต่อไปได้ โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน หน่วยพันธกิจฯ จึงได้หยิบยกประเด็นดังกล่าวมาสานต่อภายใต้โครงการ “ยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้แบบมีส่วนร่วม” โดยในปีแรกนี้ กำหนดเป้าหมายและขอบเขตการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ในมิติสังคมไว้ดังนี้

- เป้าหมายการพัฒนา คือ การสร้างโอกาส ทางเลือกให้กับเยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้
- ขอบเขตการดำเนินงาน คือ การแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบ
- ผลการขับเคลื่อนในระยะที่ผ่านมาหน่วยพันธกิจฯ ได้พัฒนาและสนับสนุนงานวิจัย จำนวน 1 โครงการ คือ “โครงการศึกษาสภาวะการณ์และแนวทางการพัฒนาเด็กนอกระบบในจังหวัดชายแดนภาคใต้” ซึ่งมีนายจรัสศักดิ์ อุดหนุน สังกัดสถาบันรามจิตติ เป็นหัวหน้าโครงการ ระยะเวลาดำเนินงาน 1 ปี (1 มิถุนายน 2558 - 31 พฤษภาคม 2559) โดยมีวัตถุประสงค์ (1) ศึกษาสภาวะการณ์ด้านเด็กเยาวชน (อายุ 12-25 ปี) นอกระบบการศึกษาในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (2) สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของเด็กเยาวชนนอกระบบในการเสนอปัญหาและความต้องการเพื่อการพัฒนาพื้นที่ที่สร้างสรรค์ (3) วิเคราะห์สังเคราะห์แนวทางการพัฒนาเด็กเยาวชนนอกระบบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (4) ให้ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานพัฒนาเด็กเยาวชนนอกระบบที่สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายและบริบทพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงานจำนวน 45 หมู่บ้าน แบ่งเป็น จังหวัดยะลา 9 หมู่บ้าน จังหวัดปัตตานี 18 หมู่บ้าน จังหวัดนราธิวาส 12 หมู่บ้าน และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา 6 หมู่บ้าน โดยโครงการนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก 2 ส่วน คือ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ผ่านโครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้แบบมีส่วนร่วม จำนวน 2,214,000 บาท และ งบประมาณจากศอ.บต. เพื่อสนับสนุนการจัดเวทีให้เยาวชนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นตามกรอบการดำเนินงาน จำนวน 15 เวที เป็นเงินประมาณ 540,000 บาท ทั้งนี้ทาง ศอ.บต. จะสนับสนุนงบประมาณเป็นรายกิจกรรม

ซึ่งจะจ่ายตามจริง ณ หน่วยงาน อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2559 ที่ผ่านมาหน่วย พันธกิจฯ ได้จัดเวทีเพื่อนำเสนอผลการดำเนินงาน ระยะ 6 เดือน ของโครงการดังกล่าว พบว่า ผลการดำเนินงานโดยภาพรวมเป็นไปตามแผนที่วางไว้ อย่างไรก็ตามเมื่อการดำเนินงาน โครงการเสร็จสิ้นจะให้นักวิจัยมานำเสนอ เพื่อคืนข้อมูลให้กับพื้นที่และเพื่อให้เกิดการนำไปใช้ ประโยชน์ต่อไป

(2) มิติเศรษฐกิจ

เนื่องจากคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้ฯ มีเป้าหมายที่จะสร้างทางเลือกด้านอาชีพ และยกระดับรายได้ของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายภาคใต้ให้สูงขึ้น โดยเน้นประเด็นเร่งด่วนที่มีฐานความรู้และเครือข่ายในการจัดการความรู้เพื่อขับเคลื่อนการแก้ปัญหาที่เป็นรูปธรรม ควบคู่กับการทำงานข้อมูลเชิงระบบในการสนับสนุนการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพและโอกาสของพื้นที่ ซึ่งการดำเนินงานในส่วนของประเด็นเร่งด่วนคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้ฯ เห็นควรให้มุ่งเน้นการแก้ปัญหาราคายางพาราตกต่ำ ซึ่งเป็นประเด็นที่แม่ทัพภาค 4 (พล.ท.ปราการ ชลยุทธ) และทาง กอ.รมน.ภาค 4 สน.ให้ความสำคัญ และอยู่ระหว่างบูรณาการการทำแผนพัฒนาและส่งเสริมยางพาราในพื้นที่

สำหรับผลการขับเคลื่อนของหน่วยพันธกิจฯ ได้จัดเวที Forum เรื่องการขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหายางพาราจังหวัดชายแดนใต้ เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2558 ณ ห้องประชุม 210 สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยเชิญหน่วยงาน นักวิจัย เครือข่ายประชาชน ตลอดจนจมนี่มวชนและผู้ทรงคุณวุฒิ ของ สกว. คือ อ.วราภรณ์ ขจรไชยกูล ร่วมแลกเปลี่ยนและวางแผนการทำงานร่วมกัน ผลการประชุมได้มาซึ่งทิศทางการทำงานและ หน่วยงานที่รับเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงาน คือ สถาบันวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ยางพารา ม.สงขลานครินทร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการพัฒนาและสร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ยางพารา การถ่ายทอดเทคโนโลยียางพาราจากงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ การพัฒนา ผู้ประกอบการแปรรูปยางพาราเพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนใต้ เป็นต้น เพราะ เป็นหน่วยงานที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลเพื่อแก้ปัญหาวิกฤติการณ์ยางพารา ปีละกว่า 50 ล้านบาท อย่างไรก็ตามเกี่ยวกับประเด็นนี้ยังมีช่องว่างหรือคำถามที่จำเป็นต้อง ศึกษาวิจัยเพิ่มเติม กล่าวคือ “ภายใต้ภาวะราคายางพาราตกต่ำ เกษตรกรรายย่อยจะอยู่ อย่างไร” จึงเป็นที่มาของการพัฒนาข้อเสนอโครงการเพื่อสนับสนุนงบประมาณสำหรับทำวิจัย ภายใต้ชื่อโครงการ “การดำรงชีพของครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนยางพารา ภายใต้ระบบเกษตร สวนยางพาราในจังหวัดชายแดนภาคใต้” โดยมี รศ.ดร.ปัญญา สมบูรณ์สุข สังกัด ภาควิชา พัฒนาการเกษตร คณะทรัพยากรธรรมชาติ เป็นหัวหน้าโครงการ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการขอ ความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ

นอกจากนี้ในระยะที่ผ่านมาหน่วยพันธกิจฯ ได้พัฒนาและสนับสนุนโครงการวิจัย จำนวน 1 โครงการ คือ โครงการรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสงขลาเพื่อความยั่งยืน โดยมี ผศ.ปรีดี พรหมมี สังกัดคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระยะเวลาดำเนินงาน 1 ปี (15 พฤษภาคม 2558 - 14 พฤษภาคม 2559) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาโครงสร้าง เศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลา ในระยะ 10 ปี ตลอดจน ความสอดคล้องระหว่างแผนพัฒนากับการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติ (2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ การเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลา (3) ศึกษาความสมดุลของการ

พัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสงขลาในด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนที่มาของความสมดุลหรือไม่สมดุล (4) พัฒนาตัวชี้วัดการพัฒนา ตามแนวคิด 3G¹ และเกณฑ์มาตรฐานการชี้วัดในเชิงประจักษ์สำหรับผู้ปฏิบัติงาน โดยการสนับสนุนงบประมาณจาก 2 ส่วน คือ สกว. ผ่านโครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้แบบมีส่วนร่วม จำนวน 989,000 บาท และงบประมาณจากกองทุนวิจัย ม.สงขลานครินทร์ จำนวน 1,000,000 บาท ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการวิจัย อย่างไรก็ตามทางหน่วยพันธกิจมีแนวคิดขยายพื้นที่ศึกษาไปยัง 3 จังหวัดชายแดนใต้ต่อไป

(3) มิติทรัพยากร

จากการประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้ครั้งที่ 2/2558 เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่ง ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากคัมภีร์ ๘ เล่มของ กอ.รมน. ภาค ๔ พบว่าปัญหาเรื่องน้ำเป็นปัญหาที่มีความสำคัญและควรได้รับการพิจารณาแก้ไข ที่ประชุมจึงมีมติเลือกประเด็นการบริหารจัดการน้ำเป็นประเด็นปัญหาสำคัญเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ โดยกำหนดเป้าหมายและขอบเขตการดำเนินงานเกี่ยวกับมิตินี้ ดังนี้

- **เป้าหมายการพัฒนา** คือ ประชาชนในพื้นที่ที่มีปัจจัยการผลิต (มีน้ำเพียงพอ) สามารถทำเกษตรกรรมในพื้นที่ และมีรายได้เพียงพอ
- **ขอบเขตการดำเนินงาน** คือ การแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำ
- **ผลการขับเคลื่อน** ในระยะที่ผ่านมา หน่วยพันธกิจได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสรุปการแก้ปัญหการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ และได้จัด Forum เรื่องการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2558 ณ ห้องประชุมโครงการชลประทานปัตตานี สำนักงานชลประทานที่ 17 อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี เพื่อหารือร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมี ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติด้านการปกครองท้องถิ่น/รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เป็นประธาน มีผู้เข้าร่วมประชุมกว่า 50 คน ประกอบด้วย ตัวแทนจากสำนักงานชลประทานจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส นักวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิในโครงการวิจัยลุ่มน้ำสายบุรีฯ ภาคประชาสังคม ตลอดจนเครือข่ายภาคประชาชนผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ร่วมแลกเปลี่ยนเพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน ทั้งนี้จากการระดมความคิดเห็น พบประเด็นที่ควรดำเนินการเร่งด่วน คือ การดำเนินการแก้ไขปัญหการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เร่งด่วน 8 พื้นที่ ซึ่งเป็นข้อสรุปส่วนหนึ่งจากงานวิจัย “โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการลุ่มน้ำสายบุรี” โดยทาง กอ.รมน.ภาค 4 ส่วนหน้า และ ศอ.บต. รับผิดชอบดำเนินการ/ตรวจสอบข้อมูล เพื่อเร่งรัดผลักดันการแก้ไขปัญหา ผ่านการจัดเวทีพูดคุย การลงพื้นที่สำรวจสภาพปัญหาพร้อมกับเครือข่ายชุมชนซึ่งเป็นผู้เสนอโครงการและหน่วยงานในพื้นที่ พบว่ามีทั้งงานที่สามารถประสานทรัพยากรในการสนับสนุนเพื่อแก้ไขปัญหาได้เลยเนื่องจากมีความพร้อมของอุปกรณ์และแผนงานของหน่วยงาน งานบางส่วนจำเป็นต้องรอการประสานกับหน่วยงานซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบหลัก และบางส่วนมีการปรับเปลี่ยนแผนงานหรือโครงการอันเนื่องจากเงื่อนไขพื้นที่ไม่มีความพร้อม รายละเอียดจะนำเสนอในวาระต่อไป

ที่ประชุมรับทราบ

¹Competitive growth, Green Growth, Inclusive Growth

๒.๓ รายงานผลการติดตาม“การดำเนินการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เร่งด่วน 8 พื้นที่” ตามข้อเสนอของสมาคมลุ่มน้ำสายบุรี

ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า จากการลงพื้นที่ 8 แห่ง เพื่อสำรวจสภาพปัญหาเกี่ยวกับการจัดการน้ำในพื้นที่ตามข้อเสนอของสมาคมลุ่มน้ำสายบุรี ระหว่างวันที่ 17-20 กันยายน 2558 เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ หน่วยพันธกิจฯ ร่วมกับ กอ.รมน.ภาค 4 สน. และ ศอ.บต. จึงได้ประชุมเพื่อหาข้อสรุปในการดำเนินการ เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2558 และวันที่ 25 พฤศจิกายน 2558 โดยผลการประชุมมีข้อสรุปดังนี้

1. จังหวัดนราธิวาส

1.1 บ้านมะยง ตำบลปะลุกาสาเมาะ อำเภอบาเจาะ

สมาคมฯและภาคประชาชนนำเสนอประเด็นปัญหามาทั้งหมด 4 ประเด็น ซึ่งคณะทำงานฯ มีความเห็นว่า

- กรณีการเพิ่มสันฝาย ให้ทางสมาคมฯร่วมกับชาวบ้านทำเอกสารหลักการและเหตุผลยื่นเพื่อขออนุญาตปรับปรุงและของบประมาณสนับสนุนผ่านช่องทาง กปร. ทั้งนี้ล่าสุดทาง ศอ.บต. โดย ดร.ชนธิญ์ แสงพุ่ม ได้ประสานกับสำนักงาน กปร. แล้ว โดยสำนักงาน กปร. ให้มีความเห็นว่าเรื่องดังกล่าว ประชาชน และหรือหน่วยงานในพื้นที่สามารถประสานงานกับชลประทานจังหวัดนราธิวาส ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบในพื้นที่ เพื่อพิจารณาหาแนวทางในการแก้ปัญหาได้เลย ไม่จำเป็นต้องขออนุญาตจากทางสำนักงาน กปร. เนื่องจากเป็นเรื่องของชลประทานที่จะต้องรับผิดชอบและเมื่อชลประทานนราธิวาสดำเนินการแล้วเสร็จก็จะส่งเรื่องให้กรมชลประทานส่วนกลางทราบและรวบรวมเสนอสำนักงาน กปร. ต่อไป
- กรณีการขุดลอกคูระบายน้ำโดยใช้แรงงานคนมีความเห็นว่าควรมอบให้ กอ.รมน.จังหวัด หรือ ผก.จังหวัด เข้ามาดำเนินการร่วมกับ อบต. และภาคประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างทหารและประชาชนซึ่ง ดร.ชนธิญ์ แสงพุ่ม ร่วมกับ น.อ.หญิง ศรีนทร สุวรรณพงศ์ ได้ประสานงานกับหน่วยทหารพัฒนาเพื่อดำเนินการต่อไป
- กรณีของการปรับปรุงสระน้ำ มีความเห็นว่าควรเป็นบทบาทของอบต.ผ่านงบประมาณปกติ
- กรณีการสร้างบ่อพักน้ำ ขนาด 20*20 เมตรพร้อมฝายปิด และท่อส่งน้ำ เห็นควรดำเนินการโดยหาหน่วยงานหลักเพื่อรับผิดชอบ ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำและเพื่อทดแทนบ่อเก็บน้ำเดิมที่สร้างไว้แต่ไม่เกิดการใช้ประโยชน์

1.2 บ้านบุง ตำบลช้างเผือก อำเภोजะแนะ

สำหรับพื้นที่นี้ทางสมาคมฯ เสนอประเด็นการสนับสนุนการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชน (ล่องแก่ง) ซึ่งเดิมทาง กอ.รมน. โดย พ.อ.ฐกร เนียมรินทร์ แจ้งว่ายินดีให้การสนับสนุน โดยจะจัดสรรงบประมาณเพื่อซื้อเรือและอุปกรณ์ที่จำเป็นแก่เยาวชนกลุ่มนี้ แต่อย่างไรก็ตามจากการลงพื้นที่และการจัดเวทีพูดคุยกับเยาวชนในพื้นที่ พบว่า

(1) สภาพพื้นที่ของตำบล ตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกล ยากแก่การเข้าถึงของนักท่องเที่ยว (ห่างจากตัวเมืองประมาณ 20 กิโลเมตร) ประกอบกับลักษณะทางกายภาพ ถนนหนทางและจุดพักผ่อนไม่มีความเหมาะสมเป็นอย่างมาก (ถนนชำรุดและโดยมากเป็นดินลูกรัง เนื่องจากจังหวัดนราธิวาสขาดการพัฒนามานานกว่า 5 ปี ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว) ประกอบกับจากการสอบถามข้อมูลไปยังท่องเที่ยวจังหวัดนราธิวาส พบว่าไม่มีแผนงานโครงการที่จะพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว ด้วยมีสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น อีกทั้งพื้นที่อื่นๆที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว

รูปแบบใกล้เคียงกับข้อเสนอ ได้ทยอยปิดตัวลงไปจำนวนมาก เนื่องจากไม่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่

(2) ศักยภาพของกลุ่มเยาวชน ส่วนใหญ่ร้อยละ 80 ไม่ได้รับการศึกษา เป็นเยาวชนที่มีงานหลักทำร่วมกับครอบครัวและไม่มีประสบการณ์การบริหารการท่องเที่ยวมาก่อน ดังนั้น จึงยังไม่มี ความเชี่ยวชาญที่จะดำเนินการ โดยเฉพาะการบริหารจัดการ ซึ่งจำเป็นจะต้องมีการเตรียมความพร้อมของบุคลากรก่อนเป็นลำดับแรก

(3) ข้อเท็จจริงสำคัญเมื่อมีการจัดประชุมฯ ร่วมกับเยาวชนและชุมชนบ้านบุง พบข้อเสนอ อื่นๆ โดยเฉพาะประเด็นความต้องการอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เยาวชนในพื้นที่ที่ไม่จำกัด เฉพาะการจัดการท่องเที่ยว (ล่องแก่ง) เท่านั้น ทั้งนี้จากการวิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน พบข้อสรุป เกี่ยวกับอาชีพที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่ที่สามารถช่วยให้เยาวชนมีรายได้เสริมภายใต้ข้อจำกัดความรู้และ ศักยภาพของประชาชนและเยาวชนในพื้นที่ รวมถึงยังเป็นการอนุรักษ์ลุ่มน้ำสายบุรีไปพร้อมกันคือ การเพาะเลี้ยงปลาพลวงชมพู (ปลากือเลาะห์) เนื่องจากเป็นปลาที่มีถิ่นกำเนิดในพื้นที่และทุกปีช่วง เดือน มกราคม ถึง มีนาคม จะเป็นช่วงเวลาที่ปลาดังกล่าว กลับมาวางไข่ในพื้นที่ต้นน้ำของหมู่บ้าน ประชาชนจะจับลูกปลามาเพาะเลี้ยงให้มีขนาดใหญ่ จากนั้นส่งขายไปยังตลาดมาเลเซียและจีน โดยเฉลี่ยราคาขายกิโลกรัมละ 800 บาท ซึ่งรายได้ที่สูงนี้เอง นำไปสู่การจับลูกปลาที่ไม่เหมาะสม เช่น การใช้ระเบิดปลา และการใช้ไฟฟ้า เป็นต้น จึงเห็นควรมีการส่งเสริมการเลี้ยงปลาพลวงชมพู เพื่อ สร้างรายได้ให้กับเยาวชน ร่วมกับอาชีพอื่นๆ ที่เหมาะสม ซึ่งในส่วนของจัดหาอาชีพเพิ่มเติม นั้น ศอ.บต. ได้ประสานงานเพื่อเตรียมความพร้อมในการสร้างความรู้และสำรวจทรัพยากรที่จะมา เป็น ต้นทุนการทำอาชีพเสริมแล้ว เบื้องต้น ได้อาชีพเสริมเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ การเลี้ยงแพะเนื้อ การเลี้ยง โคขุน การเลี้ยงไก่และการเลี้ยงปลา ซึ่งจะมีสมาชิกในแต่ละกลุ่มประมาณ 8-10 คน ทั้งนี้ศอ.บต. ได้นำเยาวชนไปศึกษาเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมในการเลี้ยงสัตว์ตามข้อเสนอและตามศักยภาพ ของกลุ่มแล้ว เช่น วิสาหกิจโคขุนตำบลทรายขาว อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ศูนย์ศึกษาการ พัฒนาพิภพทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฟาร์มตัวอย่างไอร์บือแต และการบริหารงานรูปแบบ กองทุนวิสาหกิจชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้คาดว่าจะสามารถดำเนินการสร้างงาน สร้างอาชีพ ได้ประมาณ เดือนมกราคม 2559

สำหรับการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงปลานั้นด้วยปลาพลวงชมพูเป็นปลาที่มีความสำคัญและมี มูลค่าทางเศรษฐกิจ การจะสนับสนุนให้เยาวชนเลี้ยงนั้นยังจำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติม จึงเป็น ที่มาของการสนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัยภายใต้ชื่อ “โครงการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยง และขยายพันธุ์ปลาพลวงชมพู (ปลากือเลาะห์) ราชอาณาจักรแม่ น้ำสายบุรีเพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่ จังหวัดชายแดนใต้” ซึ่งมี ผศ.ดร.ศราวุธ เจ๊ะโสภา อาจารย์จากคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นหัวหน้าโครงการ อย่างไรก็ตามสำนักงานกองทุน สนับสนุนการวิจัยในฐานะแหล่งทุน ตระหนักดีว่าการทำงานวิจัยนั้นต้องใช้ระยะเวลา ในขณะที่ ปัญหาของเยาวชนที่ต้องการรายได้เสริมก็เป็นปัญหาเร่งด่วนที่จะต้องได้รับการแก้ไข ประเด็นนี้ ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ ได้ประสานไปยังสมาคมฯ โดยเสนอให้มีการพัฒนาข้อเสนอโครงการที่ เน้น “การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของเยาวชนเพื่ออนุรักษ์ลุ่มน้ำสายบุรี” ซึ่งจะทำงานควบคู่ ไปกับโครงการของ ผศ.ดร.ศราวุธ เจ๊ะโสภา ซึ่งภายใต้โครงการที่จะพัฒนาขึ้น สกว. มองว่าจะช่วยให้ เยาวชนมีค่าตอบแทนจากการเข้าร่วมเป็นคณะวิจัยหรือผู้ช่วยวิจัยฯ

1.3 บ้านตลิ่งชัน ตำบลสุโงปาดิ อำเภอสุนทรราช

ปัญหาของพื้นที่นี้ คือฝายกั้นน้ำ/อ่างเก็บน้ำ/ท่อส่งน้ำชำรุด และขาดแคลนน้ำในช่วงหน้าแล้ง จึงมีความเห็นว่าควรหาแนวทางสนับสนุนเพื่อซ่อมแซมระบบประปาภูเขาทั้งระบบ โดยมีหน่วยงานที่ร่วมรับผิดชอบคือ ชลประทานจังหวัด กอ.รมน.จังหวัด หรือ ฉก.จังหวัด และอบต.อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการดำเนินการใดๆในพื้นที่

2. จังหวัดปัตตานี

2.1 ตำบลทรายขาว อำเภอโคกโพธิ์ (พื้นที่นี้ไม่อยู่ในงานวิจัยของ ดร.เพิ่มศักดิ์ และคณะ)

ปัญหาของพื้นที่ คือ ฝายทุ่งต้นแสะชำรุด พื้นที่นาอยู่สูงกว่าคูส่งน้ำ ส่งผลให้มีปัญหาเรื่องนาร้างและขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง จึงมีความเห็นโดยรวมดังนี้

- กรณีฝายทุ่งต้นแสะชำรุด จากการประสานงานกับ ผอ.โครงการชลประทานปัตตานี (นายพรเทพ บุญยะผลึก) ทราบว่าเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทางชลประทานฯได้ตั้งงบประมาณเพื่อซ่อมแซมฝายให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ ผ่านช่องทางของ กอ.รมน.ภาค 4 สน. (พลโทอุดมวิทย์ อโนวัลย์) และกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น
- ขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง จัดเป็นปัญหาเรื่องการจัดสรรหรือวางแผนทางการใช้น้ำของราษฎรทั้งระบบ ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ จึงเสนอให้ทางสมาคมฯ ทำการวิจัยเพื่อหาแนวทางในการบริหารและจัดการน้ำอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งผลงานนี้จะช่วยให้ทุกภาคส่วนเข้าใจปัญหา และมีข้อมูลมาประกอบการวางแผนการใช้น้ำ รวมทั้ง อบต.จะมีข้อมูลสำหรับนำไปกำหนดเป็นนโยบาย และวางแผนงบประมาณ แต่ยังไม่เห็นข้อเสนอจากทางสมาคมฯ

2.2 บ้านกลาง อำเภอปะนาเระ

มีความเห็นว่าการปรับคันดินให้แข็งแรงเพื่อให้สามารถกั้นน้ำเค็มและสามารถกักเก็บน้ำจืดน่าจะเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่ดี จึงเสนอให้ดำเนินการผ่าน กอ.รมน.จว. หรือ ฉก.จังหวัดร่วมกับอบต. และชลประทานในพื้นที่แต่ปัจจุบันยังไม่มีการดำเนินการใดๆ

2.3 ตำบลไม้แก่น อำเภอไม้แก่น

ปัญหาในพื้นที่นี้เกิดการสร้างประตุน้ำของชลประทาน ซึ่งส่งผลต่อการระบายน้ำเข้าออกจากพาราเจาะ และการรักษาสมดุลทางนิเวศของป่าพรุ อนึ่งผลจากการมีประตุน้ำทำให้เกิดผู้มีส่วนได้เสีย 2 กลุ่ม คือ ผู้มีส่วนได้เสียต้นน้ำและปลายน้ำ ดังนั้นการจัดการเปิด-ปิดประตูระบายน้ำเพื่อแก้ปัญหาให้ราษฎรกลุ่มหนึ่งจะมีผลกระทบต่อราษฎรอีกกลุ่มหนึ่ง แม้ว่าจะมีผู้เสนอให้เปิดประตูระบายน้ำ 10 ซม. ตลอดปีก็ตาม แต่ด้วยขาดข้อมูลทางวิชาการสนับสนุนการตัดสินใจในเรื่องนี้ ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ จึงเสนอให้มีการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางในการบริหารจัดการน้ำที่เหมาะสม ซึ่งสมาคมลุ่มน้ำสายบุรีให้ความสนใจที่จะดำเนินการ

3. จังหวัดยะลา

3.1 พูลานควาย ตำบลท่าธง อำเภอรามัน

ปัญหาของพื้นที่นี้ คือ มีการใช้ประโยชน์จากพื้นที่พรุอย่างไม่เหมาะสม ทำให้เกิดน้ำท่วมขังน้ำเสีย และน้ำแล้ง ซึ่งหากชุมชนเข้ามามีส่วนในการสร้างกติกาก และวางแผนการมีส่วนร่วมก็จะสามารถใช้ประโยชน์พรุได้อย่างยั่งยืน ดังนั้น กอ.รมน.และศอ.บต. ควรดำเนินการจัดให้มีกระบวนการพูดคุยเพื่อกำหนดกติกาการใช้ประโยชน์จากพรุและทรัพยากรในพรุที่เหมาะสมสอดคล้องกับระบบนิเวศและวัฒนธรรมท้องถิ่น

3.2 บ้านลำพะยา ตำบลลำพะยา อำเภอเมือง

ปัญหาของพื้นที่นี้เกิดจาก “โครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำในพระราชดำริ” ซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของชลประทาน ที่มองว่าหากมีการสร้างอ่างเก็บน้ำลำพะยา จะมีชาวบ้านไม่ต่ำกว่า 74 ครอบครัว ซึ่งหากินอยู่ในพื้นที่เก่าแก่กว่า 800 ไร่ ได้รับผลกระทบเป็นที่มาของการถวายฎีกาเพื่อขอให้ระงับการก่อสร้าง ซึ่งฎีกาดังกล่าวได้รับการพิจารณา และให้ความเห็นโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2551 ว่าไม่ควรสร้างเนื่องจากมีผู้เดือดร้อน (ด้วยเป็นโครงการในพระราชดำริ แม้มีผู้เดือดร้อนเพียงคนเดียวก็ไม่สามารถดำเนินการได้) อย่างไรก็ตามอีกฝั่งหนึ่งซึ่งนำโดย พลโทอุตมวิทย์ อโนวัลย์ และชลประทานจังหวัดยะลาได้จัดให้มีการพูดคุย นำมาซึ่งข้อสรุปว่า ควรมีการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนโดยเฉพาะเรื่องการขาดแคลนน้ำ และได้ตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการก่อสร้าง ซึ่งมองว่า ณ ขณะนี้เกิดการตีความซึ่งขัดแย้งกับการตีความของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2551 จึงควรจะต้องหารือในรายละเอียดเพิ่มเติม อย่างไรก็ตามเกี่ยวกับประเด็นนี้ทาง พ.อ.ฐกร เนียมรินทร์ รับไปดำเนินการติดตามและหาทางออกที่เหมาะสมต่อไป (โดยขอรับเอกสารจาก ศอ.บต.)

ล่าสุดเกี่ยวกับประเด็นนี้ ศอ.บต. ได้ดำเนินการประสานไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อขอความร่วมมือตรวจสอบสถานะโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำลำพะยาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งมีข้อสรุปจากสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (อ้างถึงหนังสือเลขที่ กร 0005/530 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2559) ออกมาแล้วว่าจะมีการก่อสร้างโดยลดขนาดของพื้นที่ลงจากเดิม 4,500 ไร่ เหลือเพียง 1,000 ไร่ ซึ่งคาดว่าจะสามารถดำเนินการก่อสร้างได้ในปี พ.ศ. 2561

ที่ประชุมรับทราบ อย่างไรก็ตามมีข้อเสนอให้หน่วยพันธกิจฯปรับรูปแบบการนำเสนอโดยแยกประเด็นปัญหาของทั้ง 8 พื้นที่ ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) ข้อเสนอที่สามารถดำเนินการได้ทันทีผ่านหน่วยงาน/งบประมาณปกติ 2) ข้อเสนอที่ต้องรอการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (เจ้าภาพหลัก) 3) ข้อเสนอที่ไม่สามารถดำเนินการได้จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนงาน/โครงการให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่ หรือจำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติม ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ รับไปดำเนินการ

2.4 รายงานผลการให้ทุนวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้านในพื้นที่ 3 จว.ชต. ตามความต้องการของ กอ.รมน. ภาค 4 สน.

ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ในระยะที่ผ่านมานอกจากการสนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ 3 มิติดังกล่าวข้างต้นแล้ว หน่วยพันธกิจฯได้พัฒนาและสนับสนุน “โครงการการออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้านในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ ตามความต้องการของ กอ.รมน. ภาค 4 สน.” ซึ่งมี ศ.ดร.บัญชา สมบูรณ์สุข สังกัดคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นหัวหน้าโครงการระยะเวลาดำเนินงาน 1 ปี (15 ธันวาคม 2558 - 14 ธันวาคม 2559) เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) รวบรวม และจำแนกสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่และคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้าน ปีงบประมาณ 2558 พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ (2) ออกแบบระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่และคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้าน ปีงบประมาณ 2558 พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ (3) พัฒนาระบบการจัดการสารสนเทศและเว็บไซต์ระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่และคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้าน ปีงบประมาณ 2558 พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ และ (4) เสนอแนะแนวทางการบริหารและ

จัดการระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่และคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้านในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สกว. ผ่านโครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้แบบมีส่วนร่วม จำนวน 300,000 บาท ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการวิจัย

เนื่องจากผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงานฯ ได้เรียนเชิญ ศ.ดร.บัญชา สมบูรณ์สุข และคณะ มานำเสนอ ข้อมูลผลการดำเนินงานในระยะ 2 เดือน ประธานฯ จึงขอให้ ศ.ดร.บัญชา สมบูรณ์สุข รายงานผลการ ดำเนินการในระยะเวลา 2 เดือน ดังนี้ นักวิจัยได้ออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศฯ โดยยึดกรอบความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์หลัก คือ กอ.รมน. ภาค 4 สน. เป็นอันดับแรก ในส่วนของรายละเอียดของระบบ สารสนเทศฯ นายธวัช วราไชย นักวิจัยร่วม ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ในระยะที่ผ่านมาได้มีการปรับปรุงและ พัฒนาระบบเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้แล้วระดับหนึ่ง อาทิ การปรับระบบการเชื่อมโยงข้อมูล ให้เป็นแบบ Many to Many (1 ความต้องการ สามารถตอบโต้ภัยภารกิจได้มากกว่า 1 ภารกิจ) การปรับระบบ ให้สามารถเพิ่ม ลบ แก้ไขข้อมูลได้ นอกจากนี้ได้มีการประสานกับทางกอ.รมน. เพื่อนำโปรแกรมไปติดตั้งและ ใช้งานเบื้องต้น อย่างไรก็ตามเนื่องจากทาง กอ.รมน. มีข้อมูลความต้องการในปีพ.ศ. 2559 แล้วส่วนหนึ่งจึง ประสงค์ที่จะนำข้อมูลดังกล่าวเข้าสู่ระบบเพื่อที่เมื่อระบบเสร็จสมบูรณ์จะสามารถใช้งานต่อเนื่องได้ทันที ใน การนี้นักวิจัยได้เปิดระบบที่พัฒนาขึ้นให้ผู้เข้าร่วมประชุมดู พร้อมทั้งแจ้งให้ทราบว่าขณะนี้ระบบดังกล่าวยังไม่ เสร็จสมบูรณ์

ที่ประชุมรับทราบ โดยมีข้อเสนอแนะต่างๆ ดังนี้

1. หากนักวิจัยสามารถดำเนินการให้ประชาชนผู้เสนอข้อมูลสามารถเห็นได้ว่า ข้อเสนอที่ตนเองเสนอไป มีหน่วยงานไหนสนับสนุนหรือรับผิดชอบ ได้รับงบประมาณเท่าไร โคนตัดไปเท่าไร จะเป็น ประโยชน์มาก และถือเป็นมิติใหม่ของงานพัฒนา
2. ควรนำข้อมูลงบประมาณจังหวัดที่มีการเผยแพร่โดยสำนักงบประมาณมาวิเคราะห์เพื่อชี้ให้เห็นความ สอดคล้องระหว่างแผนงานที่เสนอกับการจัดสรรงบประมาณจริง ด้วยมองว่าระบบงบประมาณใน พื้นที่ 3 จังหวัด ไม่ควรมีเฉพาะรูปแบบของงบประมาณปกติ ในส่วนนี้ที่นักวิจัยอาจจะต้องมีการสร้าง พิวส์เพื่อรองรับไว้ อย่างไรก็ตามอยากให้คณะวิจัยเข้าไปศึกษาข้อมูลของสำนักประมาณฯ ทั้งนี้หาก พบความผิดปกติหรือข้อสังเกตบางประการก็นำมาคุยกับ User เพื่อหาแนวทางปรับปรุงระบบให้ สามารถรองรับปัญหาดังกล่าว อาทิเช่น ปัญหาความซ้ำซ้อนของงบประมาณ กล่าวคือ อยู่กาฬสินธุ์ แต่มีงบพัฒนา 3 จังหวัด หมายความว่าอย่างไร เหล่านี้เป็นต้น

2.5 ความก้าวหน้าเรื่องยางพารา

ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ ได้นำเสนอข้อมูลว่า สืบเนื่องจากการจัดประชุมแลกเปลี่ยน “การ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การแก้ปัญหายางพาราจังหวัดชายแดนใต้” เมื่อ 22 สิงหาคม 2558 มีข้อเสนอจาก พล.ท.ยอดชัย ยิ่งยืน ให้คณะทำงานฯ จัดเวทีพูดคุยเพื่อขับเคลื่อนงานด้านยางพาราเป็นระยะ แต่เนื่องจาก ระยะเวลาที่จำกัด จึงยังไม่ได้ดำเนินการใดๆ แต่ในเรื่องการวิจัยและพัฒนาด้านยางพารา สถาบันวิจัยและ พัฒนานวัตกรรมยางพาราได้รับงบประมาณมาจัดทำกรอบวิจัยและสนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัย (รายละเอียดตามเอกสารแนบ) จึงขอให้ที่ประชุมนำเอกสารดังกล่าวกลับไปพิจารณา อย่างไรก็ตามขอแจ้งให้ ที่ประชุมทราบว่าได้มีการนำเสนอข้อมูลเหล่านี้ให้ท่านนายกรัฐมนตรีทราบเมื่อคราวที่ท่านลงมาตรวจงาน ณ จังหวัดสงขลา สำหรับการจัดเวทีพูดคุยเพื่อติดตามความก้าวหน้าของงานจะพยายามดำเนินการต่อไป

ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ 3 เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

3.1 ทิศทางการดำเนินงาน “โครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้แบบมีส่วนร่วม” ในปี พ.ศ. 2559

ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ รายงานต่อที่ประชุมว่า ในปี พ.ศ. 2558 “โครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้แบบมีส่วนร่วม” ได้ดำเนินการพัฒนาและสนับสนุนการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากร ดังรายละเอียดที่นำเสนอในวาระที่ 2 ข้อ 2.2 โดยใช้เวที Forum เป็นเครื่องมือในการดำเนินการเพื่อรับทราบปัญหา/ความต้องการ สังเคราะห์ปัญหา/ความต้องการ เพื่อเชื่อมโยงผู้รู้และความรู้ที่มีอยู่แล้วในการจัดการขับเคลื่อนการแก้ปัญหา/พัฒนาพื้นที่ ทั้งนี้กรณีไม่มีข้อมูล/ความรู้ในเรื่องใดก็จะดำเนินการพัฒนาเป็นกรอบโจทย์วิจัยเพื่อประกาศรับข้อเสนอโครงการและให้ทุนสนับสนุนเพื่อทำวิจัย ภายใต้การทำงานร่วมกับคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรในพื้นที่ กอ.รมน.ภาค 4 สน. และศอ.บต. ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่อง หน่วยพันธกิจฯ จึงวางแนวทางการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2559 ไว้ 2 ลักษณะ ดังนี้

(1) สานต่อการขับเคลื่อนงานเชิงประเด็นที่ต่อเนื่องจากปี พ.ศ. 2558 ได้แก่

(ก) มิติสังคม จำนวน 1 เรื่อง

- ติดตามผลการดำเนินงานโครงการ “ศึกษาสถาบันการณ์และแนวทางการพัฒนาเด็กนอกระบบในจังหวัดชายแดนภาคใต้”

(ข) มิติเศรษฐกิจ มี 2 เรื่อง

- ติดตามผลการดำเนินงานโครงการ “รูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสงขลาเพื่อความยั่งยืน” ซึ่งเป็นโครงการร่วมทุน (MOU) ระหว่าง สกว. กับ ม.อ. ทั้งนี้ในปี พ.ศ. 2559 ม.อ. ได้ขอให้คณะวิจัยขยายขอบเขตการวิจัยให้ครอบคลุมเรื่องการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษของจังหวัดสงขลา โดยสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมอีกประมาณ 150,000.- บาท
- พัฒนาและสนับสนุนโครงการวิจัยเพื่อหารูปแบบการดำรงชีพของครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนยางพารา ภายใต้ระบบเกษตรสวนยางพาราในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(ค) มิติทรัพยากร มี 2 เรื่อง

- ติดตามผลการดำเนินงานโครงการ “การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาลวงชมพู (ปลากือเลาะห์) ราชาน้ำใสสายบุรีเพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้”
- ติดตามการดำเนินการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เร่งด่วน 8 พื้นที่ ตามข้อเสนอของสมาคมลุ่มน้ำสายบุรี

(ง) การจัดการข้อมูลเชิงพื้นที่ มี 1 เรื่อง

- ติดตามผลการดำเนินงานโครงการ “การออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้านในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้”

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบ

(2) การขับเคลื่อนงานใหม่

สำหรับการขับเคลื่อนงานใหม่จะยังคงเน้นการจัดการความรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ ใน 3 มิติ คือ มิติสังคม มิติเศรษฐกิจ และมิติทรัพยากร โดยมีประเด็นงานใหม่ที่น่าเสนอ คือ

- (ก) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเยาวชน : การวิจัยเพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของเยาวชนในกลุ่มน้ำสายบุรีเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ปลาพลวงชมพูอย่างยั่งยืน
- (ข) ด้านการฟื้นฟูการพัฒนาอัตลักษณ์และวิถีวัฒนธรรมพื้นบ้าน : การรื้อฟื้นสัมพันธภาพที่ดั่งามเพื่อชำระไว้ซึ่งสังคมพหุวัฒนธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้
- (ค) ด้านเศรษฐกิจ : การวิจัยเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบ และมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. มิติสังคม

โจทย์หลักของพื้นที่ คือ การศึกษา ดังนั้นควรขับเคลื่อนงานเชิงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ “การจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างยั่งยืน” เพื่อให้ได้มาซึ่งกลไก และข้อมูล ที่จะนำไปสู่การวางโครงสร้างการทำงานเพื่อการจัดการศึกษาในพื้นที่ร่วมกัน โดยมีแนวทางการดำเนินงาน คือ

- 1) จัดทำฐานข้อมูลงานด้านการศึกษาในพื้นที่ ทั้งในส่วนที่เป็นงานของสกว. ที่ทำร่วมกับกระทรวงศึกษา ซึ่งมีทั้งข้อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ อีกทั้งมีตัวอย่างงาน Area Base Education ในพื้นที่จังหวัดยะลาซึ่งประสบความสำเร็จภายใต้โจทย์ “อ่านออก เขียนได้” ที่สามารถนำมาเป็นกรณีศึกษาได้ รวมถึงงานวิจัยของมหาวิทยาลัยในพื้นที่ อาทิ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งสำนักวิทยบริการ วิทยาเขตปัตตานี ได้มีการจัดทำฐานข้อมูลงานวิจัยทั้งที่เป็นงานของอาจารย์และนักศึกษา ที่สามารถเข้าถึงผ่านทางเว็บไซต์ soreda.oas.psu.ac.th โดยมีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 358 เรื่อง แยกเป็น งานด้านนโยบายการศึกษา จำนวน 57 เรื่อง การจัดการศึกษา จำนวน 170 เรื่อง บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 95 เรื่อง และปัญหาทางการศึกษา จำนวน 36 เรื่อง
- 2) ส่งเคราะห์งานวิจัย (Document Research) เพื่อให้ได้มาซึ่งผลงานวิจัยเด่น และผู้รู้ที่สามารถตอบโจทย์หรือแก้ปัญหาการจัดการศึกษาในพื้นที่ อย่างไรก็ตามในส่วนของการสังเคราะห์ข้อมูล รศ.อัมจิต เลิศพงษ์สมบัติ รองอธิการบดีวิทยาเขตปัตตานี เสนอว่าควรให้คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี รับไปดำเนินการ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสรุปเบื้องต้นที่จะเป็นประโยชน์ในการจัดเวที forum ต่อไป
- 3) จัดเวที Forum 1-2 ครั้ง เพื่อตรวจสอบและหรือให้ได้มาซึ่งข้อเสนอว่า **“ควรจัดโครงสร้างและนโยบายการศึกษา ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างไร”** โดยเชิญผู้เกี่ยวข้อง (นักวิจัยซึ่งมีฐานงานเดิมซึ่งเป็นงานเด่นในพื้นที่ ผู้ทรงคุณวุฒิ หน่วยงาน สถานประกอบการ ผู้ปกครอง นักเรียน ฯลฯ) มาร่วมแลกเปลี่ยนและให้ความเห็น

2. มิติเศรษฐกิจ

ประเด็นการท่องเที่ยวในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ประชุมเห็นชอบตามข้อเสนอของ ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองหัวหน้าคณะทำงานฯ ว่าควรเป็นการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับศาสนา วัฒนธรรม และความเชื่อ ด้วยพื้นที่ 3 จังหวัดมีความได้เปรียบในเรื่องของประวัติศาสตร์ อีกทั้งควร

เชื่อมโยงกับการฟื้นฟูและพัฒนาอัตลักษณ์ การสืบค้นความหมายของสถานที่ เพื่อสร้างเรื่องราวของแหล่งท่องเที่ยวออกมา

นอกจากนี้ ดร.ชนธัญ แสงพุ่ม ผช.เลขาธิการฯ มีข้อเสนอ ให้ใช้ประเด็นเรื่องปลาถิ่นที่มีโอกาสทางเศรษฐกิจ (ขณะนี้ประเด็นปลากือเลาะห์ และอาจจะมีปลาอื่นเพิ่มเติม อาทิ ปลามังกร-เบตง ปลาก้างพระลวด) ทั้งเรื่องการเพาะเลี้ยงเพื่อขยายพันธุ์ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การตลาด ประกอบกับการสืบค้นเรื่องราวของปลาถิ่นเพื่อใช้ในการสร้างคุณค่าให้กับสินค้าในอนาคต ซึ่งอาจจะต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป แต่ในส่วนของปลากือเลาะห์ มองว่าในช่วงระยะเวลา 1 ปีแรก ยังไม่เหมาะแก่การพัฒนาไปสู่เรื่องของการท่องเที่ยว แต่ควรมีการประชาสัมพันธ์หรือนำเสนอในช่วงที่มีการเฉลิมฉลอง เพื่อเป็นจุดขายและดึงดูดผู้ที่สนใจให้เข้ามาในพื้นที่ ด้วยมีข้อมูลระดับหนึ่งที่สามารถบอกได้ว่าจะเลี้ยงอย่างไร (กรณีเลี้ยงเป็นปลาสวยงาม) ในส่วนของผู้ที่สั่งซื้อก็เสมือนได้ร่วมเฉลิมฉลองได้ทำบุญ และได้ช่วยเหลือเกษตรกรในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ไปพร้อมกัน

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบ

วาระที่ 4 เรื่องอื่นๆ

ที่ประชุมมีความเห็นร่วมกันในประเด็นอื่นๆ ซึ่งเกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1) การสนับสนุนงบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กอ.รมน./ ศอ.บต.) ควรเป็นรูปแบบของการสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดเวที Forum
- 2) ควรเพิ่มเติมผู้แทนจากมหาวิทยาลัยทั้งหมดในพื้นที่เข้าร่วมการประชุมคณะทำงานฯ หรือเป็นคณะทำงาน เพื่อช่วยในการขับเคลื่อนและประสานทรัพยากรในการสนับสนุนการทำงานร่วมกัน
- 3) ภายใต้คณะทำงานชุดนี้ ควรมีการติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นระยะ ทั้งในส่วน of สถาบันวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการยางพารา สถาบันฮาลาล ด้วยมองว่าควรมีการจัดเวที Forum เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นฮาลาล ได้มีโอกาสพูดคุย แลกเปลี่ยนเช่นเดียวกับเวทียางพารา
- 4) การสนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัยในระยะต่อไปไม่ควรจะจำกัดเฉพาะกลุ่มนักวิจัยของ ม.สงขลานครินทร์เท่านั้น แต่ควรจะบูรณาการนักวิชาการจากหน่วยงานต่างๆ เข้าร่วม
- 5) ประเด็นเรื่องการศึกษา ควรให้ความสำคัญกับนักวิจัยที่จะเข้ามาช่วยสังเคราะห์ข้อมูล ทั้งนี้ควรเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ และเป็นที่น่าเชื่อถือ อาทิ ศ.ดร.กนก วงตระหง่าน
- 6) ในส่วนการพัฒนากลุ่มอาชีพเยาวชน ประธานฯ ได้มอบหมายให้ ดร.ชนธัญ แสงพุ่ม ไปดำเนินการจัดตั้งกลุ่มอาชีพให้กับเยาวชนกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัย ให้เป็นผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม และเป็นพี่เลี้ยงสนับสนุนการพัฒนากลุ่มเยาวชนเพื่อให้สามารถดูแลและบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มที่จัดตั้งให้สามารถช่วยเหลือตนเอง ครอบครั้ว ชุมชนและสังคมต่อไปได้

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบ

เลิกประชุมเวลา 13.00 น.

กำหนดการ

การประชุมระดมความคิดเห็นต่อแผนงานการพัฒนาเมืองต้นแบบพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้
วันที่ 21 พฤศจิกายน 2559 ณ ห้องประชุมมหาราชเทศบาลสุโขทัย โกล-ลก
อำเภอสุโขทัย โกล-ลก จังหวัดนราธิวาส

08.00 – 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 – 10.00 น.	ผู้บริหาร ศอ.บต. กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุม และบรรยายพิเศษ นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ โครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”
10.00 – 10.30 น.	อนาคตภาพเมืองสุโขทัย-โกล-ลก “สิงคโปร์เมืองไทย” โดย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ
10.30 – 12.00 น.	ระดมความเห็นเพื่อสร้างเป้าหมายร่วมของการพัฒนาเมืองต้นแบบพื้นที่ อ.สุโขทัย โกล-ลก (Card Technique)
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 13.45 น.	ระดมความเห็นเพื่อให้ได้โจทย์วิจัย (Card Technique)
13.45 – 14.30 น.	ภาพรวมแนวทางการขับเคลื่อนในระยะต่อไป
โดย ผู้บริหาร ศอ.บต.
14.30 – 15.30 น.	สรุปความเห็นและเสนอแนวทางการทำงานในระยะต่อไป
โดย ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

หมายเหตุ : กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

กำหนดการ

การประชุมระดมความคิดเห็นต่อแผนงานการพัฒนาเมืองต้นแบบพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้
วันที่ 22 พฤศจิกายน 2559 ณ วิทยาลัยการอาชีพ อำเภอบางขัน จังหวัดยะลา

08.00 – 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 – 10.00 น.	ผู้บริหาร ศอ.บต. กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุม และบรรยายพิเศษ นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ โครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”
10.00 – 10.30 น.	อนาคตภาพเมืองเบตง โดย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ
10.30 – 12.00 น.	ระดมความเห็นเพื่อสร้างเป้าหมายร่วมของการพัฒนาเมืองต้นแบบพื้นที่อ.เบตง (Card Technique)
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 13.45 น.	ระดมความเห็นเพื่อให้ได้โจทย์วิจัย (Card Technique)
13.45 – 14.30 น.	ภาพรวมแนวทางการขับเคลื่อนในระยะต่อไป
โดย ผู้บริหาร ศอ.บต.
14.30 – 15.30 น.	สรุปความเห็นและเสนอแนวทางการทำงานในระยะต่อไป
โดย ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย รองผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

หมายเหตุ : กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

กำหนดการ

ประชุมหารือแนวทางการผลักดันเมืองหนองจิกให้เป็นเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าผสมผสาน
วันอังคาร ที่ 6 ธันวาคม 2559 ณ ห้องประชุม 1 ชั้น 2 อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

08.00 – 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 – 09.15 น.	ชี้แจงกำหนดการประชุม และที่มาของการประชุม
(รายงานผลการประชุมฯที่ผ่านมา)
09.15 – 10.00 น.	ผู้บริหาร คอ.บต. กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุม พร้อมชี้แจงแนวทงนโยบายใน
การขับเคลื่อนโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”
10.00 – 12.00 น.	ประชุมหารือ/เสนอความเห็น เพื่อผลักดันเมืองหนองจิกให้เป็นเกษตรอุตสาหกรรม
ก้าวหน้าผสมผสานโดยมีประเด็นการหารือ 5 ประเด็น ดังนี้
- แนวทางของเกษตรอุตสาหกรรมปาล์ม
- พืชเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่จะพัฒนาร่วมกันทั้งที่เป็นแปลงย่อยและแปลงใหญ่
- ภาครัฐ รายย่อย/รายใหญ่
- งานวิชาการ/งานวิจัย เพื่อการสนับสนุน
- อื่น ๆ
12.00 – 12.30 น.	สรุปประเด็น พร้อมกล่าวปิดการประชุม
12.30 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน และเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

หมายเหตุ : กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

ประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเมืองต้นแบบการพัฒนาเศรษฐกิจ

“สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

ภายใต้แผนงานการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Research Area : SRA)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

1. หลักการและเหตุผล

ในวาระการปฏิรูปประเทศไทยไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและพ้นจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางนั้น ทิศทางหนึ่งที่สำคัญและเป็นทางออกให้กับประเทศได้แก่ การพัฒนาเชิงพื้นที่ (Area based approach) เพื่อลดช่องว่าง แก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำและสร้างผลของการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมให้เกิดขึ้นในพื้นที่ กลไกการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่ประกอบด้วยภาคส่วนที่สำคัญได้แก่ กลไกภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาชน และภาควิชาการ ความเติบโตก้าวหน้าของพื้นที่จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงของศักยภาพ ปัญหา ความต้องการ โอกาสการพัฒนาของพื้นที่จำนวนมาก

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้พัฒนารูปแบบการวิจัยเพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่เป็นเวลากว่า 10 ปี ใช้ชื่อว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ หรือ Area-Based Collaborative Research-ABC โดยมีจุดเน้นของการสนับสนุนการวิจัย ได้แก่ 1) ใช้ “พื้นที่” เป็นตัวร่วม โดยการสนับสนุนการวิจัยจะดำเนินการในระดับ “จังหวัด” เพราะมีกลไกการบริหารที่ชัดเจนทั้งด้านกำลังคนและงบประมาณ การสนับสนุนการวิจัยจะเข้าไปหนุนเสริมกลไกการจัดการของภาคีจังหวัด ซึ่งหมายรวมถึงภาครัฐ เอกชน ภาคธุรกิจ ประชาสังคม สถาบันการศึกษาในพื้นที่ด้านวิชาการ²⁾ โจทย์วิจัยเป็นปัญหาของจังหวัด หมายถึงเป็นเรื่องที่ทุกคนเห็นว่าเรื่องนี้ควรจะทำ อาจจะเป็นโจทย์ปัญหาหรือประเด็นการพัฒนาจังหวัดตามศักยภาพและโอกาส โดยต้องเป็นโจทย์วิจัยที่มีผลกระทบต่อประชาชนจำนวนมาก³⁾ กลไกจังหวัดเป็นผู้ร่วมกำหนดโจทย์ และร่วมกำกับการทำวิจัยด้วยกระบวนการทำงาน ABC จึงเป็นการพัฒนาบนฐานข้อเท็จจริง ข้อมูล ความรู้ และการมีส่วนร่วม (Collaboration) ตั้งแต่ต้น เน้นการใช้แนวคิดเรื่องของ “ความร่วมมือ” “การเรียนรู้ร่วมกัน” และ “การทำงานแบบเสริมแรงกัน” ระหว่างคนที่มีจุดแข็งแตกต่างกัน (ชาวบ้าน ราชการ อปท. ภาคเอกชน วิชาการ)⁴⁾ ABC ทำงานบนฐานข้อมูล และข้อเท็จจริง เป็นการนำ “วัฒนธรรมข้อมูล” เข้ามาใช้ในการวิเคราะห์และพยากรณ์ปัญหา ในการบริหารจัดการการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ (ABC) นี้ จำเป็นต้องมีการกำหนดตำแหน่งของงานวิจัยโดยต้องออกแบบให้ความรู้ที่ได้จากการวิจัยไปเชื่อมโยงกับกลไกพัฒนาจังหวัดซึ่งประกอบด้วยหลายภาคส่วนได้

ในปี 2557-ปัจจุบันสกว. ได้พัฒนาแผนงานเพื่อการสนับสนุนการวิจัยขึ้นใหม่ เรียกว่า แผนงานการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Research Area : SRA) โดยมีเป้าหมายการใช้วิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาพื้นที่นำร่องแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Growth Area) มีพื้นที่

เป้าหมาย 2 พื้นที่ ได้แก่ จังหวัดน่านและ 3 จังหวัดชายแดนใต้ โดยปรับกลยุทธ์การทำงานที่ต้องมีการสร้างกลไกความร่วมมือระดับพื้นที่ พัฒนาโจทย์วิจัยมุ่งเป้า สนับสนุนทุนวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ และจัดการงานวิจัยทั้งระบบโดยหน่วยจัดการงานวิจัยในพื้นที่

สำหรับการขับเคลื่อนแผนงานการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Research Area : SRA) ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น สกว.ได้ทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยหน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ม.อ.) ให้เป็นหน่วยงานจัดการงานวิจัยในพื้นที่ในการประสานงานและพัฒนาโครงการวิจัยตามแผนการสนับสนุนการวิจัยดังกล่าว โดยในปี 2557 สกว. โดยหน่วยบูรณาการงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ (Area-Based Collaborative Research Unit: ABC Unit) ได้ร่วมกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค 4 สน.) และศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) และหน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ม.อ.) สร้างกลไกการทำงานเพื่อการพัฒนาพื้นที่ใช้ชื่อว่า **คณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรในพื้นที่** โดยมีวัตถุประสงค์หลักอยู่ที่การนำความรู้และข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ไปเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาในพื้นที่ ซึ่งผลจากการทำงานร่วมกันดังกล่าว ทำให้งานสร้างความรู้และข้อมูลใกล้ชิดกับงานพัฒนามากขึ้น และเกิดความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนการทำงานให้เห็นเป็นรูปธรรม ทั้งในรูปแบบการจัดการความรู้ไปสู่การใช้ประโยชน์และการพัฒนาโครงการวิจัยตอบเป้าหมายการพัฒนา โดยการสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อการพัฒนาพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้น กรอบโจทย์วิจัยในแต่ละประเด็นมีที่มาจากการใช้เวที ABC-Forum ความรู้เพื่อสาธารณะซึ่งใช้กระบวนการระดมสมอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากภาคีพัฒนาในภาคส่วนต่างๆ ของท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องและหรือการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์จังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง **โครงการเมืองต้นแบบการพัฒนาเศรษฐกิจ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”** ซึ่งที่ประชุมคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการให้ดำเนินการเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2559 เพื่อหาช่องว่างความรู้ นำสู่การสนับสนุนทุนวิจัย

โจทย์วิจัยชุดโครงการเมืองต้นแบบการพัฒนาเศรษฐกิจ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประกอบด้วยจังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลาและอีก 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพอย่างสูงต่อการลงทุนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย เนื่องจากความสมบูรณ์พร้อมของปัจจัยการผลิตในทุกด้าน ได้แก่ 1) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความอุดมสมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย 2) ทรัพยากรมนุษย์มีต้นทุนที่ดีทางศาสนาและวัฒนธรรม 3) ลักษณะภูมิประเทศมีอาณาเขตชายแดนติดต่อกับประเทศที่มีศักยภาพต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย และ 4) ความพร้อมของสถาบันการศึกษาในพื้นที่ แต่เป็นที่น่าเสียดายว่า การพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผ่านมา ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ตามโอกาสและศักยภาพของพื้นที่ที่มีอยู่ อันเนื่องจากปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เกิดขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ซึ่งผลที่ตามมาไม่ใช่เพียงการอุดรู้งโอกาสการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่และประเทศไทยเท่านั้น ยังหมายรวมถึงผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนทุกระดับ

รัฐบาลชุดปัจจุบันเล็งเห็นถึงความเร่งด่วนในการพัฒนาพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ จึงได้เกิด “การประชุมแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจังหวัดชายแดนใต้” โดยคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ (กรอ.) ณ จังหวัดนราธิวาส เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ.2559 และ ครม.ได้มีมติรับทราบผลการประชุมเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ.2559 และได้มอบหมายสำนักงานคณะกรรมการพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนใต้ (ศอบต.)หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและในพื้นที่จัดทำรายละเอียดโครงการ จนเกิดเป็นโครงการ “การพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนใต้เพื่อสนับสนุนเมืองต้นแบบตามนโยบายรัฐบาล” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเมืองต้นแบบการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการสร้างฐานเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ในพื้นที่ที่สำคัญของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้โมเดล “สามเหลี่ยมการพัฒนาอย่างยั่งยืน” อันประกอบด้วย 3 พื้นที่ คือ (1) อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี : เมืองต้นแบบเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้า (2) อำเภอสุโหงโกลก จังหวัดนราธิวาส : เมืองต้นแบบการค้าชายแดนระหว่างประเทศ และ(3) อำเภอเบตง จังหวัดยะลา : เมืองต้นแบบการพัฒนาที่พึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

การขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่เมืองต้นแบบดังกล่าวนี้ ต้องได้รับการยอมรับจากคนในพื้นที่และสามารถนำไปสู่การขับเคลื่อนได้จริง จึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลความรู้และมีกระบวนการที่ให้ผู้ที่มีส่วนได้เสียเข้ามามีรับรู้รับทราบและยอมรับเป็นส่วนรวม การขับเคลื่อนงานต่อจากนี้จึงจำเป็นต้องมีข้อมูลและความรู้เพื่อประกอบการตัดสินใจ รวมถึงต้องมีกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ ให้เกิดการยอมรับและเกิดความร่วมมือจากประชาชนคนในพื้นที่โดยรวม ด้วยเหตุนี้ ศอ.บต. และ สกว. จึงร่วมมือกันจัด “การประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นต่อแผนงานการพัฒนาเมืองต้นแบบพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้” โดยมีหน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม ม.อ. เป็นหน่วยงานสนับสนุน เพื่อระดมความคิดเห็นของคนในพื้นที่ต่อแผนงานการพัฒนาเมืองต้นแบบ การประชุมดังกล่าวสามารถระดมความคิดเห็นถึงเป้าหมายร่วมของพื้นที่และปัญหาสำคัญตามศักยภาพพื้นที่ของทั้ง 3 เมืองต้นแบบ นำมาสู่กรอบการวิจัยในครั้งนี้

ในการนี้ หน่วยบูรณาการงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ (Area-Based Collaborative Research Unit: ABC Unit) สกว.จึงจัดทำ **ประกาศทุนวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนา 3 เมืองต้นแบบ**ซึ่งประกอบด้วย 1) อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี : เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมเกษตร 2) อำเภอสุโหงโกลก จังหวัดนราธิวาส : เมืองต้นแบบการค้าชายแดนระหว่างประเทศ และ 3) อำเภอเบตง จังหวัดยะลา : เมืองต้นแบบการพัฒนาที่พึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน โดยมีรายละเอียดกรอบโจทย์แต่ละเมืองจากการระดมความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียสำคัญและข้อมูลบริบทในพื้นที่ ดังนี้

อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี : เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมเกษตร

สนับสนุนทุนวิจัยในโจทย์วิจัยตามกรอบและประเด็นวิจัยสำคัญดังต่อไปนี้

กรอบการวิจัย

การวิจัยและพัฒนารูปแบบการเกษตรเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและรองรับการพัฒนาการเกษตรแบบอุตสาหกรรม

เป้าหมาย

เพื่อพัฒนารูปแบบ กลไก และกระบวนการที่สนับสนุนการพัฒนาเมืองหนองจิกใน 2 ด้าน ได้แก่ 1) การวิจัยและพัฒนารูปแบบการเกษตรที่ยั่งยืนเพื่อเศรษฐกิจฐานรากตามศักยภาพของพื้นที่ และ 2) การวิจัยและพัฒนารูปแบบการเกษตรเพื่อรองรับการเกษตรแบบอุตสาหกรรมในพื้นที่แบบครบวงจร

ประเด็นวิจัยในหัวข้อที่ 1) การวิจัยและพัฒนาารูปแบบการเกษตรที่ยั่งยืนเพื่อเศรษฐกิจฐานรากตามศักยภาพของพื้นที่

- (1) การวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับการเพาะเลี้ยงและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้าน
- (2) รูปแบบการจัดการปศุสัตว์แบบผสมผสาน
- (3) การวิจัยเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ของเกษตรกรในการพัฒนาการเกษตรเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต

ประเด็นวิจัยในหัวข้อที่ 2) การวิจัยและพัฒนาารูปแบบการเกษตรเพื่อรองรับการเกษตรแบบอุตสาหกรรมในพื้นที่แบบครบวงจร

- (1) การพัฒนาการเกษตรอุตสาหกรรมโดยกลไกภาครัฐเพื่อรองรับนโยบายภาครัฐแบบยั่งยืน การวิจัยเพื่อให้ได้ ห่วงโซ่คุณค่าครบวงจร (Network Value Chain) ของการเกษตรอุตสาหกรรมเป้าหมาย (ปาล์มและการประมง) และสร้างกลไกความร่วมมือแบบภาครัฐ เชื่อมโยงฐานการผลิตไปสู่การตลาดโดยมีการวางโครงสร้างการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม (Fair Trade)

อำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนราธิวาส : เมืองต้นแบบการค้าชายแดนระหว่างประเทศ

สนับสนุนทุนวิจัยในโจทย์วิจัยตามกรอบและประเด็นวิจัยสำคัญดังต่อไปนี้

กรอบการวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนาเมืองรองรับการค้าชายแดนครบวงจร

เป้าหมาย

เพื่อพัฒนารูปแบบ กลไก และกระบวนการในการพัฒนาเมืองในทุกมิติเพื่อรองรับเมืองการค้าชายแดนครบวงจร สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันและการค้าที่เป็นธรรมจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ประเด็นการวิจัย

- (1) การวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการอำนวยความสะดวกในการทำธุรกิจชายแดนและ OSS (One Stop Service) อาทิ 1) ระบบ IT ของด่าน2) การออกเอกสาร3) กฎระเบียบต่างๆ และ 4) ช่องทางผ่านแดน
- (2) รูปแบบการพัฒนาเมืองสุโขทัย-ลกให้เป็นเมืองปลอดภาษี
- (3) ระบบ Supply Chain และช่องทางตลาดสินค้าเกษตร ที่สอดคล้องกับโอกาสจากการพัฒนาของประเทศมาเลเซีย
- (4) การพัฒนาทรัพยากรบุคคลและแรงงานข้ามแดนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- (5) รูปแบบการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายพื้นที่การพัฒนาเพื่อบรรจบกับตัวเมื่อนราธิวาสในระยะกลาง และขยายการพัฒนาตลอดแนวชายแดนของจังหวัดนราธิวาสในระยะยาว

อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

สนับสนุนทุนวิจัยในโจทย์วิจัยตามกรอบและประเด็นวิจัยสำคัญดังต่อไปนี้

กรอบการวิจัย

การพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเต็มรูปแบบโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

เป้าหมาย

การวิจัยเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและสร้างกลไกการพัฒนาเมืองในทุกมิติ เพื่อรองรับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเต็มรูปแบบ ได้แก่ มิติการพัฒนาเมือง (ผังเมือง ระบบการจัดการและระเบียบต่างๆ) มิติพลังงาน มิติการเกษตร เป็นต้น

ประเด็นการวิจัย

- (1) การพัฒนาขีดความสามารถของเมืองเบตงในการจัดการตัวเองแบบครบวงจรและทันสมัย โดยคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของพื้นที่และสามารถรองรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
- (2) การสร้างตัวแบบของความมั่นคงทางพลังงานเพื่อรองรับการขยายตัวของพัฒนาเมืองเบตง
- (3) การพัฒนารูปแบบการเกษตรเป้าหมาย (ไก่และพืชสำคัญ) และการสร้างความมั่นคงทางอาหารเพื่อรองรับการพัฒนาเมืองเบตงอย่างเต็มรูปแบบและยั่งยืน

2. หลักเกณฑ์การพิจารณาให้ทุนสนับสนุน

❶ รูปแบบของข้อเสนอโครงการ ผู้ที่สนใจสามารถนำเสนอในรูปแบบต่อไปนี้

- 1) ชุดโครงการวิจัยที่สอดคล้องกับกรอบวิจัยที่ประกาศและมีพื้นที่วิจัยอยู่ใน 3 เมือง ได้แก่ (1) อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี (2) อำเภอสุโหงโกลก จังหวัดนราธิวาส และ (3) อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
- 2) โครงการวิจัยที่เน้นการดำเนินงานบนแนวคิดและหลักการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ของ สกว. ทั้งนี้ ชุดโครงการ/โครงการที่นำเสนอต้องเป็นการดำเนินการที่ไม่ซ้ำซ้อนกับโครงการของหน่วยงานอื่น ๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่ แต่สามารถดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมกันได้ โดยมีเอกสารหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน

❷ ระยะเวลาการดำเนินโครงการวิจัยไม่เกิน 18 เดือน

❸ คุณสมบัติผู้ขอรับทุน

- 1) เป็นอาจารย์ในสถาบันการศึกษา เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน หรือนักวิชาการอิสระ
- 2) ไม่เคยเป็นผู้ถูกระงับโครงการวิจัยจากแหล่งทุนต่างๆ อันเนื่องจากการละทิ้งโครงการ
- 3) ผู้ขอรับทุนต้องไม่ใช่ผู้ติดค้างการส่งรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์กับ สกว.

งบประมาณโครงการ

สนับสนุนชุดโครงการละไม่เกิน 5,000,000 บาทในแต่ละพื้นที่ รวมไม่เกิน 15,000,000 บาท

□ **เกณฑ์ในการพิจารณาข้อเสนอโครงการ**

- 1) ความครบถ้วนของข้อเสนอโครงการตามกรอบการประกาศรับข้อเสนอโครงการ
- 2) เป้าหมายชัดเจน สอดคล้องกับความมุ่งหมายของกรอบการวิจัยแต่ละด้าน ขอบเขตเนื้อหา พร้อมแผนงาน ผลผลิต ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ และตัวชี้วัดมีความชัดเจน วัดผลการเปลี่ยนแปลงได้จริง
- 3) มีทุนการทำงานเดิมในการทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาการพัฒนาสังคม พื้นที่และชุมชนท้องถิ่น และ/หรือนโยบายในการขับเคลื่อนการทำงานในลักษณะนี้ (จะได้รับพิจารณาเป็นพิเศษ)

๗ **ปฏิทินการดำเนินงาน**

วัน/เดือน/ปี	กระบวนการ
21 ธันวาคม 2559	จัดประชุมเพื่อประชาสัมพันธ์การสนับสนุนทุนวิจัย
1 – 16 มกราคม 2560	เปิดรับข้อเสนอเชิงหลักการ
20 มกราคม 2560	พิจารณาคัดเลือกข้อเสนอเชิงหลักการ
25 มกราคม 2560	ประกาศผลการพิจารณาการคัดเลือกข้อเสนอเชิงหลักการ
31 มกราคม 2560	จัดเวทีนำเสนอข้อเสนอเชิงหลักการ

หมายเหตุ : กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

๘ **รายละเอียดการติดต่อส่งข้อเสนอโครงการ**

ผู้สนใจสามารถส่งเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper) ที่มีข้อมูลดังต่อไปนี้

- 1) ชื่อโครงการ/หัวข้อการวิจัย
 - 2) ชื่อหัวหน้าโครงการและทีมงาน
 - 3) สถานที่ติดต่อทางจดหมาย โทรศัพท์ โทรสาร และ E-mail address
 - 4) ที่มา/ความสำคัญของปัญหาการวิจัย ประกอบด้วย
 - ข้อวิเคราะห์โจทย์ปัญหาความต้องการของพื้นที่ (Situation Review)
 - ทุนเดิมของคณะผู้วิจัยในการทำงานร่วมกับหน่วยงาน/ภาคีในพื้นที่ และความพร้อมของคณะผู้วิจัยที่เชื่อมโยงกับการตอบโจทย์ของพื้นที่ที่เลือก
 - 5) วัตถุประสงค์
 - 6) แนวคิด/ระเบียบวิธีวิจัย/แนวทางการดำเนินงาน
 - 7) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
 - 8) งบประมาณโครงการ
 - 9) ประวัติคณะผู้วิจัย การศึกษา การทำงาน ประสบการณ์ในการวิจัยและผลงานวิชาการ
- การส่งเอกสารเชิงหลักการ (Concept Paper)

- 1) ผู้สนใจสามารถส่งเอกสารเชิงหลักการ ที่มีรายละเอียดตามข้อมูลข้างต้น โดยสำเนาชุดโครงการ/โครงการละ 3 ชุด ถึง สกว. ตามที่อยู่ด้านล่าง ในเวลาราชการ ภายในวันที่ 16 มกราคม 2560
- 2) การส่งเอกสาร กรณีมีการส่งด้วยตนเองให้ส่งภายในเวลา 16.30 น. ของวันที่ 16 มกราคม 2560 ณ หน่วยบูรณาการวิจัยและความร่วมมือเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ (หน่วย ABC) สกว. และหากส่งทางไปรษณีย์ จะต้องประทับตราไปรษณีย์ หรือผู้ให้บริการในลักษณะไปรษณีย์ ภายในวันที่ 16 มกราคม 2560
- 3) เอกสารต้นฉบับที่นำส่งมีรายละเอียดครบถ้วนตามเงื่อนไข แต่หากพ้นกำหนดจะถือว่าเป็นโมฆะ
- 4) ขอสงวนสิทธิ์ ไม่ส่งข้อค้นข้อเสนอโครงการวิจัยของผู้ที่ไม่ได้รับทุน โดยจะดำเนินการทำลายข้อเสนอโครงการวิจัยดังกล่าว
- 5) การจำหน่ายของ

เรียน รองผู้อำนวยการหน่วยบูรณาการวิจัยและความร่วมมือเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ (หน่วย ABC)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

เลขที่ 979/17-21 ชั้น 14 อาคาร เอสเอ็มทาวเวอร์

ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

(โครงการวิจัยตามประกาศรับข้อเสนอโครงการ 3 เมืองต้นแบบ)

สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ทางโทรศัพท์หมายเลข 02-278-8237

นางสาวเบญญาภา มารินทร์

E-mail :benyapa@trf.or.th

****ทั้งนี้สกว. ขอสงวนสิทธิ์ไม่รับพิจารณาเอกสารเชิงหลักการที่มีรายละเอียดข้างต้นไม่ครบถ้วนและการพิจารณาของ สกว. ถือเป็นที่สุด****

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุทธิพันธ์ จิตพิมลมาศ)

ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

..... ธันวาคม 2559

สรุปผลการประชุมระดมความคิดเห็นต่อแผนงานการพัฒนาเมืองต้นแบบ
พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้
ระหว่างวันที่ 21-22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559
และ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2559

โดย

ไชยวรรณวัฒนจันทร์
อัญชลี ทองช่วย
ดวงพร รักขพันธ์
กรกมล ชุนเพชร

หน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม
สำนักวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
พ.ศ. 2559

สรุปผลการประชุมระดมความคิดเห็นต่อแผนงานการพัฒนาเมืองต้นแบบ พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้

ระหว่างวันที่ 21-22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 และ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2559

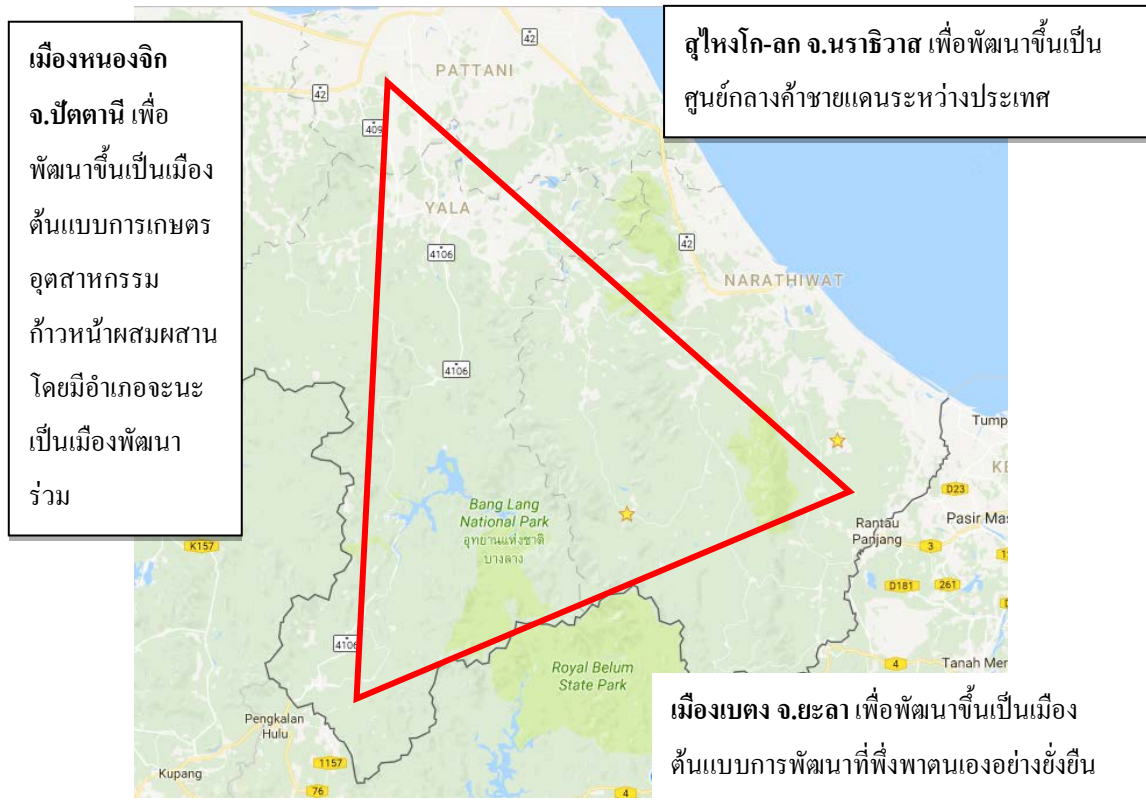
ที่มาของการดำเนินการประชุม

จากปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ที่ดำเนินมาตั้งแต่ปี 2547 ส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนคนในพื้นที่ ทั้งมิตินความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและทรัพยากร รวมทั้งสูญเสียโอกาสในการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะในพื้นที่ดังกล่าว ดังนั้นรัฐบาลไทยในทุกยุคทุกสมัยจึงได้พยายามเข้าไปแก้ไขปัญหาของพื้นที่นี้ โดยการสร้างกลไกการทำงานและจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาในพื้นที่โดยตรง อย่างไรก็ตาม เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นผลที่เกิดจากปัจจัยหลายสาเหตุ หลายมิติ ทั้งด้านความเหลื่อมล้ำทางสังคม สภาพเศรษฐกิจและการพัฒนาในพื้นที่ ทำให้เกิดผลสืบเนื่องไปสู่การเกิดความรุนแรงและการก่อความไม่สงบเป็นระยะ

ในการบริหารงานของรัฐบาลชุดปัจจุบันได้พยายามที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ทั้งการจัดตั้งกลไกการทำงานเพื่อให้งานเกิดความต่อเนื่องและมีเข้าภาพหลักของการทำงานในพื้นที่ รวมถึงการขับเคลื่อนงานด้านการพัฒนาควบคู่ไปกับงานด้านความมั่นคง จนเกิดผลสืบเนื่องไปสู่แนวโน้มที่ดีขึ้นทั้งเรื่องจำนวนความรุนแรงของการก่อความไม่สงบที่ลดลงและผลของการพัฒนาในพื้นที่ที่ชัดเจนขึ้น อย่างไรก็ตามเพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีเอกภาพในการสั่งการมากขึ้น ในวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2559 ฯพณฯ พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้ลงนามในคำสั่งหัวหน้า คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เลขที่ 57/2559 ในการปรับปรุงการบริหารเพื่อแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้ชื่อว่า “ผู้แทนพิเศษของรัฐบาล” โดยมีภารกิจทำหน้าที่ประสานงานระหว่างหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และสื่อสารโดยตรงกับนายกรัฐมนตรีเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานแก้ไขปัญหาที่ล่าช้า

นอกจากนี้ รัฐบาลชุดปัจจุบันยังได้เล็งเห็นถึงความเร่งด่วนในการพัฒนาพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ จึงได้เกิด “การประชุมแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจังหวัดชายแดนใต้” โดยคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ (กรอ.) ณ จังหวัดนราธิวาส เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ.2559 และ กรม. ได้มีมติรับทราบผลการประชุมเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ.2559 และได้มอบหมายสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนใต้ (ศอบต.) หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและในพื้นที่จัดทำรายละเอียดโครงการ จนเกิดเป็นโครงการ “การพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนใต้เพื่อสนับสนุนเมืองต้นแบบตามนโยบายรัฐบาล” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนา เมืองต้นแบบการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการสร้างฐานเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ในพื้นที่สำคัญของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้โมเดล “สามเหลี่ยมการ

พัฒนาอย่างยั่งยืน”อันประกอบด้วย 3 พื้นที่ คือ (1) อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี : เมืองต้นแบบเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้า (2) อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส : เมืองต้นแบบการค้าชายแดนระหว่างประเทศ และ (3) อำเภอเบตง จังหวัดยะลา : เมืองต้นแบบการพัฒนาที่พึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โมเดลการพัฒนาสามเหลี่ยมเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนใต้เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

อนึ่ง ในปี พ.ศ.2557 หน่วยบูรณาการงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ (Area-Based Collaborative Research Unit: ABC Unit) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ได้ร่วมกับ กอ.รมน.ภาค 4 ส่วนหน้า ศอ.บต. และหน่วยพันธกิจมหาวิทยาลัยกับสังคม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (ม.อ.) สร้างกลไกการทำงานเพื่อการพัฒนาพื้นที่ใช้ชื่อว่า คณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรในพื้นที่ โดยมีวัตถุประสงค์หลักอยู่ที่การนำความรู้และข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ไปเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาในพื้นที่ ซึ่งผลจากการทำงานร่วมกันดังกล่าว ทำให้งานสร้างความรู้และข้อมูลใกล้ชิดกับงานพัฒนามากขึ้น และเกิดความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนการทำงานให้เห็นเป็นรูปธรรมทั้งในรูปแบบการจัดการความรู้ไปสู่การใช้ประโยชน์และการพัฒนาโครงการวิจัยตอบเป้าหมายการพัฒนา

จากการทำงานทั้งหมดที่กล่าวข้างต้น รวมถึงแผนงานการพัฒนาเมืองต้นแบบที่เกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลจึงอาจกล่าวได้ว่า “ความเร่งด่วนของการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่คือ การสร้างผลงานอย่างเป็นรูปธรรม จำต้องได้โดยเร็วที่สุด” ซึ่งโดยนโยบายของรัฐบาล คือ ภายในเวลา 3-6 เดือนแรกของการทำงานจะต้องมีความก้าวหน้าในเชิงประจักษ์ ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาได้ตั้ง

แผนงานการทำงานเพื่อตอบสนองโครงการเมืองต้นแบบดังกล่าวอย่างเร่งด่วน แต่อย่างไรก็ตาม การขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่เมืองต้นแบบดังกล่าวนี้ จำเป็นต้องได้รับการยอมรับและสามารถนำไปสู่การขับเคลื่อนได้จริง จึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลความรู้และมีกระบวนการที่ให้ผู้ที่มีส่วนได้เสียเข้ามารับรู้ รับทราบและยอมรับเป็นส่วนรวม การขับเคลื่อนงานต่อจากนี้จึงจำเป็นต้องมีข้อมูลและความรู้เพื่อประกอบการตัดสินใจ รวมถึงต้องมีกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ให้เกิดการยอมรับ และเกิดความร่วมมือจากประชาชนคนในพื้นที่โดยรวม ด้วยเหตุนี้ สอ.บต. และ สกว. จึงร่วมมือกันจัด**“การประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นต่อแผนงานการพัฒนาเมืองต้นแบบพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้”** โดยมีหน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม ม.อ. เป็นหน่วยงานสนับสนุน เพื่อระดมความคิดเห็นของคนในพื้นที่ต่อแผนงานการพัฒนาเมืองต้นแบบ เพื่อขับเคลื่อนโครงการฯ ให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันอังคารที่ 4 ตุลาคม พ.ศ.2559ที่ได้อนุมัติหลักการโครงการเมืองต้นแบบการพัฒนาเศรษฐกิจ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” จังหวัดชายแดนภาคใต้และเพื่อให้ได้ข้อมูลและความรู้หนุนเสริมการพัฒนาเมืองต้นแบบในการพัฒนาพื้นที่อย่างตรงเป้าและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการจัดการประชุม

- 1.เพื่อระดมความคิดเห็นต่อแผนงานการพัฒนาเมืองต้นแบบในพื้นที่อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาสอำเภอเบตง จังหวัดยะลา และอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี
- 2.เพื่อให้ได้กรอบการวิจัยในการหนุนเสริมการจัดทำแผนงานการพัฒนาเมืองต้นแบบ

สถานที่ในการดำเนินการ

1. สุไหงโก-ลก ดำเนินการในวันอังคาร ที่ 22 พฤศจิกายนพ.ศ. 2559 เวลา 09.00-15.00 น. ณ ห้องประชุมมหาราช เทศบาลเมืองสุไหงโก-ลก อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส
2. เบตง ดำเนินการในวันพุธ ที่ 23 พฤศจิกายน 2559 เวลา 09.00-15.00 น. ณ ห้องประชุมเบตง-ไฮแลนด์วิทยาลัยกาญจนาภิเษกเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
3. หนองจิก ดำเนินการในวันอังคารที่ 6 ธันวาคม พ.ศ. 2559 เวลา 09.00-15.00 น. ณ ห้องประชุมอำเภอหนองจิก

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เข้าร่วมประชุมในแต่ละพื้นที่มีจำนวน ประมาณ 60-80คนประกอบไปด้วยผู้มีส่วนได้เสียในภาคส่วนต่างๆ ได้แก่

1. ภาคประชาสังคม ได้แก่ ผู้นำศาสนา สถาบันภาคประชาสังคมในพื้นที่
2. ภาคเอกชน ได้แก่ หอการค้า สภาอุตสาหกรรม ภาคธุรกิจต่างๆ และวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่
3. ภาควิชาการ ได้แก่ มหาวิทยาลัยส่วนกลาง มหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาในพื้นที่ และสถาบันวิชาการที่มีทุนเดิมในพื้นที่
4. ภาครัฐ ได้แก่ หน่วยงานของภาครัฐในพื้นที่ ทั้ง และหน่วยงานจากส่วนกลาง

ข้อมูลประกอบการประชุม

แนวคิดในการพัฒนาพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ (จชต.) ของรัฐบาล

ในการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้นี้ รัฐบาลมุ่งสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่เป็นสำคัญ โดยการนำจุดแข็งของพื้นที่มาประกอบสร้างฐานการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่สำคัญของพื้นที่ให้เป็น ศูนย์กลางการพัฒนาเศรษฐกิจด้วยรูปแบบ “เกษตรอุตสาหกรรม” เพื่อเป็นต้นทุนการผลิตอาหารสุขภาพและอาหารฮาลาลเนื่องจากสอดคล้องกับลักษณะทางกายภาพและศักยภาพของพื้นที่ทั้งในด้านทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรมนุษย์มีขอบเขตการทำงานที่สำคัญดังนี้

- ก. พัฒนาระบบอุตสาหกรรมเกษตรแนวใหม่ที่สำคัญกับการผลิตทางการเกษตรทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพภายใต้กรอบการประกันราคาตามพันธะเกษตรสัญญาที่เป็นมิตรร่วมภาคธุรกิจเอกชนหรือ Friendly Contract Farming มีประเภทเกษตรอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ในลักษณะของการเป็นต้นทุนการผลิตอาหารเพื่อสุขภาพและอาหารฮาลาล เพื่อการส่งจำหน่ายเวทีฮาลาลโลกเช่น อุตสาหกรรมปศุสัตว์อุตสาหกรรมพืชเศรษฐกิจและพืชพลังงานและอุตสาหกรรมประมงนอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมฮาลาลอุตสาหกรรมยางพาราอุตสาหกรรมพลังงานเพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนผ่านโรงงานแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรอย่างครบวงจร การจัดทำตลาดกลางสินค้าทางการเกษตรและการตลาดอิเล็กทรอนิกส์ ที่เชื่อมโยงการพัฒนาในทุกมิติเกี่ยวเนื่อง ทั้งนี้ ข้อมูลสำคัญในปัจจุบันระบุว่า “อุตสาหกรรมอาหารฮาลาล” มีการเจริญเติบโตก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงหลายปีที่ผ่านมา เนื่องจากการบริโภคของประชากรมุสลิม ซึ่งมีจำนวนประมาณ 1.6 พันล้านคน หรือ คิดเป็น ร้อยละ 23 ของจำนวนประชากรโลกทั้งหมด และในอนาคตมีการคาดการณ์ว่าอีก 15 ปีข้างหน้า หรือ ประมาณ ค.ศ. 2030 สัดส่วนประชากรที่นับถือศาสนาอิสลามทั่วโลก (ทั้งในทวีปยุโรป อเมริกา แอฟริกาและเอเชีย) เป็น 2.2 พันล้านคน หรือ คิดเป็น ร้อยละ 26.4 ของจำนวนประชากรโลก จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นเป็นนัยได้ว่า แผนการพัฒนานี้จะสามารถเชื่อมโยงให้เกิดวงจร การพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนภาคใต้และของประเทศไทยได้เป็นอย่างดี

ดังนั้น เพื่อเป็นรองรับทิศทางการขยายตัวของความต้องการอาหารฮาลาลของประชากรมุสลิมในปี ค.ศ. 2030 ประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งรัดกำหนดให้พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่หลักรองรับยุทธศาสตร์ของประเทศไทยเพื่อมุ่งความเป็น “ครัวอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของโลก”ซึ่งเป็น โอกาสสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเศรษฐกิจของประเทศ เกิดผลต่อเนื่องไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนในพื้นที่ตามนโยบายการทำงานเพื่อมุ่งเป้าหมายการสร้างโอกาส การเข้าถึงโอกาสให้กับประชาชนในพื้นที่อย่างเท่าเทียมกัน การยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ สังคมและการศึกษา

นัยของการดำเนินงานฯ ในเรื่องนี้ จึงเป็นกลยุทธ์สำคัญที่มุ่งไปสู่การแก้ไขปัญหาในมิติ ด้านความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “มั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน” สอดคล้องและเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติข้างต้น

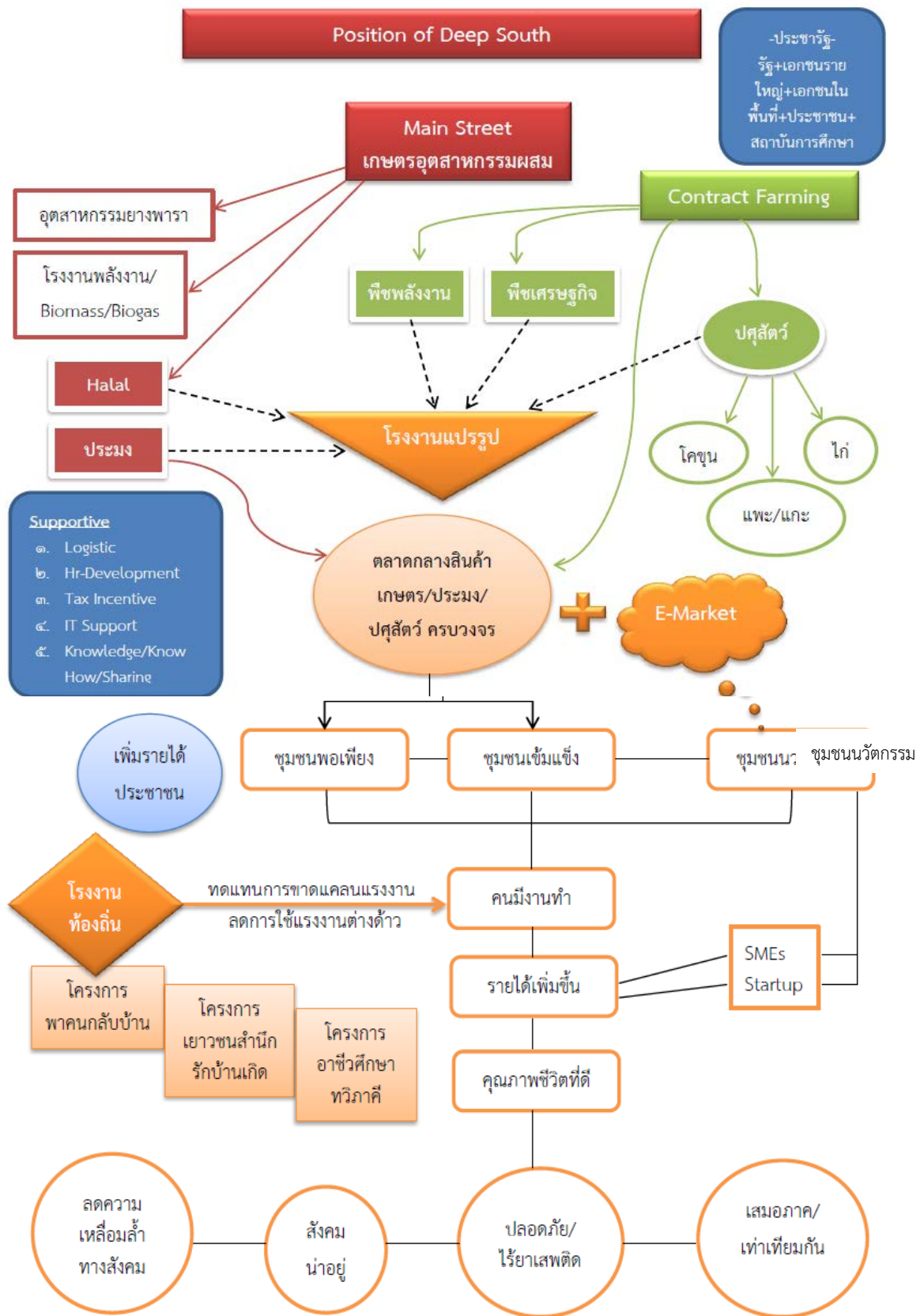
- ข. วางระบบสนับสนุนการทำงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ระบบการขนส่งที่เชื่อมโยงทั้งการขนส่งทางบก ทางน้ำและทางอากาศการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเจริญเติบโตทางอุตสาหกรรม ทั้งระบบรวมถึงการค้าและการพาณิชย์เป็นต้นการพิจารณาให้การสนับสนุนมาตรการจูงใจเพื่อนำไปสู่การลงทุนของภาคธุรกิจขนาดใหญ่ทั้งในประเทศและต่างประเทศการสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศและการสร้างองค์ความรู้และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ของทรัพยากรมนุษย์ทุกแขนงงานเพื่อเชื่อมโยงมิติความสัมพันธ์ของประชาชนทั้ง-นอกพื้นที่ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การเปิดโลกทัศน์เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้และอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขต่อไป
- ค. เชื่อมโยงการพัฒนานี้ไปยังเศรษฐกิจฐานรากเพื่อนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมการสร้างสังคมน่าอยู่ปลอดภัยจากยาเสพติดความเสมอภาคและเท่าเทียมกันนำไปสู่การสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนผ่านการมีงานทำมีรายได้เหมาะสมตามอัตภาพโดยสร้างความ เป็นชุมชนพอเพียงชุมชนเข้มแข็งและชุมชนนวัตกรรมให้เกิดขึ้นเพื่อให้เกิดการขยายผลไปตาม สัดส่วนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจต่อไปเช่น การพัฒนาผู้ประกอบการรายใหญ่ รายกลาง รายย่อย และกลุ่ม Start Up เป้าหมายการทำงานข้างต้นเชื่อมโยงมิติความมั่นคงและการพัฒนา ผ่านกระบวนการสร้างแรงงานท้องถิ่นที่เชื่อมโยงกับโครงการหลักในพื้นที่อย่างน้อย 4 โครงการ ได้แก่โครงการพาคนกลับบ้าน โครงการเยาวชนสำนึกที่รักบ้านเกิด โครงการ อาชีวศึกษาทวิภาคีและโครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริรวมทั้งโครงการ การพัฒนาอื่นๆที่มีรากฐานการทำงานเชื่อมโยง ไปถึงประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง

สำหรับของการดำเนินงานตามข้อ ก ข และ ค นั้น ได้แสดงไว้ในภาพ 23 และ 4

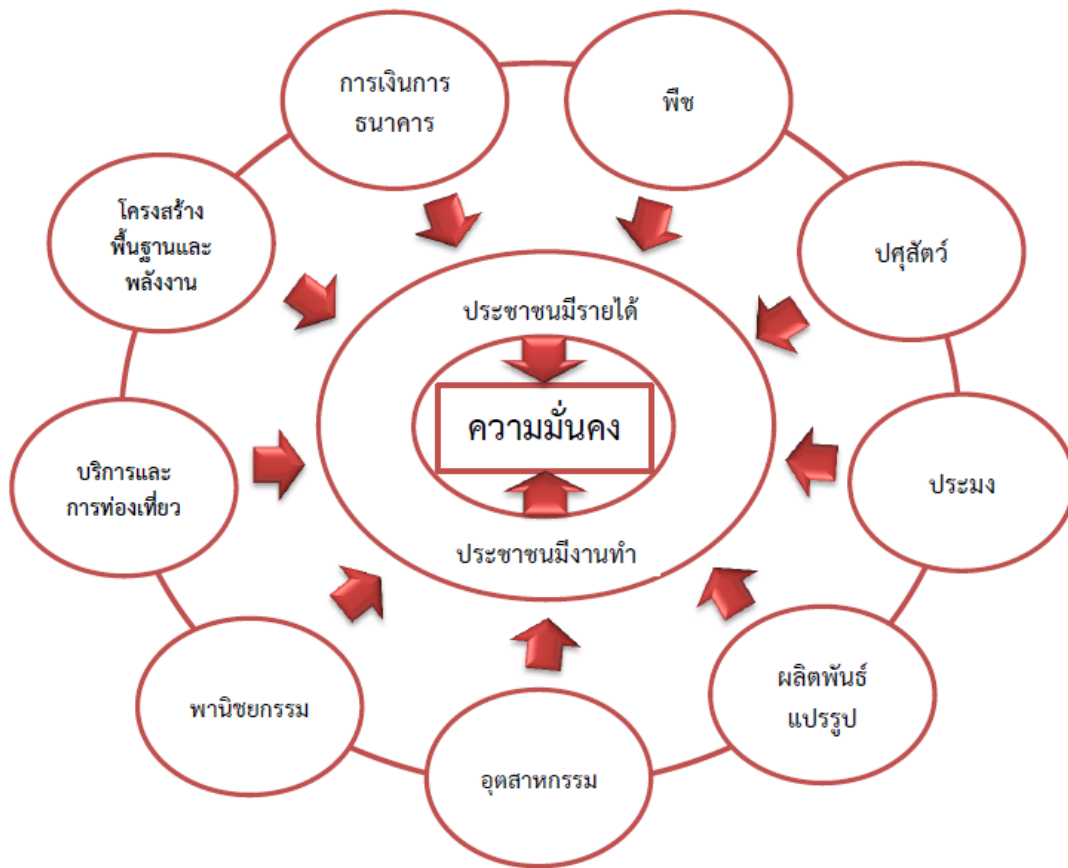

ภาพที่ 2 กรอบการพัฒนาเศรษฐกิจ

ที่มา : ศอ.บต. (2559)

ภาพที่ 3 ความเชื่อมโยงระหว่างกรอบการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ จชต. ไปสู่การพัฒนาฐานราก
ที่มา : ศอ.บต. (2559)

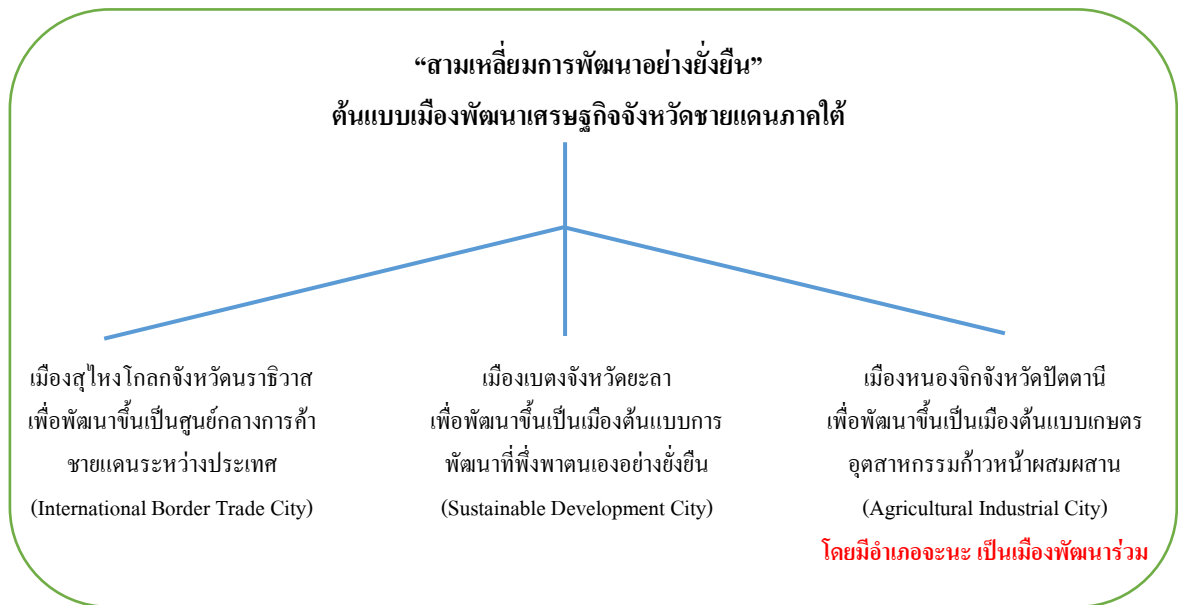
ภาพที่ 4 เป้าหมายสูงสุดของการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ จชต. คือ การสร้างงาน สร้างอาชีพที่มั่นคง และยั่งยืน
ที่มา : ศอ.บต. (2559)

แนวทางการขับเคลื่อนของรัฐบาล

อนึ่ง เพื่อเป็นการเลือกลงทุนโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดไปในกิจกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์ที่สุดซึ่งจะเป็นแรงผลักดันและชักจูงให้กิจกรรมอื่นๆตามมาโดยไม่จำเป็นต้องลงทุนไปในกิจกรรมทุกๆ ด้านพร้อมๆกันต้องเปรียบเทียบว่าจะลงทุนในอุตสาหกรรมหลักชนิดใดแล้วก่อให้เกิดผลเชื่อมโยงมากที่สุด ทั้งนี้ อุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าขั้นกลางสินค้าทุนหรือปัจจัยการผลิตเช่นอุตสาหกรรมเหล็กและแร่เหล็กจะมีความเชื่อมโยงมากที่สุดทั้งนี้เมื่อกิจกรรมสาขาหลัก (leading sector) เกิดขึ้นก็จะเป็นแรงผลักดันให้เกิดกิจกรรมอย่างอื่นตามมาคือเกิดผลเชื่อมโยงไปข้างหน้า (forward - linkage effects) และเกิดผลเชื่อมโยงไปข้างหลัง (backward - linkage effects)

ในการดำเนินการขับเคลื่อนการทำงานตามแนวคิดข้างต้น รัฐบาล โดย ศอ.บต. จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนผ่านการสร้างเมืองเข้มแข็ง เพื่อสร้างความเป็นต้นแบบของการพัฒนาเมืองสำคัญให้เป็น “เมืองต้นแบบการพัฒนาอย่างยั่งยืน” หรือ Smart Green Cities ในพื้นที่สำคัญของจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีความน่าสนใจทั้งในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติฐานการลงทุนและศักยภาพเดิมของพื้นที่

ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทรัพยากรมนุษย์และแรงจูงใจในการลงทุนสำหรับธุรกิจเอกชนทั้งภายในและภายนอกประเทศดังแสดงในภาพที่ 5

ภาพที่ 5 “สามเหลี่ยมการพัฒนาอย่างยั่งยืน”ต้นแบบเมืองพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้
ที่มา : ศอ.บต. (2559)

สำหรับในขั้นตอนการดำเนินการทั้ง 3+1 เมืองให้มีความพร้อมในการพัฒนาเพื่อเป็นเมืองต้นแบบตามข้อเสนอข้างต้นแล้วนั้นรัฐบาลจึงได้จัดให้มีการเจรจาการลงทุนของธุรกิจขนาดใหญ่ผ่านช่องทางการเสนอมาตรการจูงใจการค้าและการลงทุนที่เป็นไปได้เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนฯ

ในการพัฒนาอย่างมั่นคงตามกรอบการพัฒนาฯ ข้างต้น จำเป็นอย่างสูงที่ต้องอาศัย “แนวทางการขยายพื้นที่การพัฒนาเข้าบรรจบกัน” อันหมายถึง การขยาย “พื้นที่การพัฒนาที่ได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด” (Accommodated Development Areas) ที่กระจายตัวอยู่ให้เข้าบรรจบกับการขยายพื้นที่การพัฒนาหลัก (Connecting to Main Development Expansion) ซึ่งในกรณีของจังหวัดชายแดนภาคใต้จะมีการวางแผนการพัฒนาระยะยาว (Development Roadmap) ภายใต้วงรอบเวลา 4 ปีดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 สามเหลี่ยมการพัฒนาในพื้นที่ที่ต้องการดูแลอย่างใกล้ชิด (The “Triangle of Accommodated Development Areas, TADA) บนฐานการพัฒนาพื้นที่เหล่านี้ ควรได้รับการสนับสนุนสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนเพิ่มเติมเป็นพิเศษ ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

1.1 พื้นที่การพัฒนาหลัก รอยต่อจังหวัดสงขลา-จังหวัดปัตตานี (อำเภอเทพา-อำเภอจะนะ-อำเภอหนองจิก-อำเภอโคกโพธิ์) เป็นจุดเชื่อมต่อที่เข้มแข็งสู่สามเหลี่ยม TADA (Permanent TADA Connecting Point) เป็นพื้นที่ตั้งเขตพัฒนาต่างๆ ได้แก่ (1) อุตสาหกรรม (2) ธุรกิจ (3) การพัฒนาบุคลากรสายอาชีพ (4) การศึกษา และ (5) การสาธารณสุข

ทั้งนี้ เพื่อเป็นหนึ่งในจุดสำคัญที่สร้างกำลังซื้อ รองรับ productivity ที่เกิดขึ้นจากพื้นที่สามเหลี่ยมเป้าหมาย เป็นปากทางเชื่อมต่อสู่อำเภอหาดใหญ่ อำเภอนาทวี ฦ ด่านสะเดา และพื้นที่อื่นๆ

1.2 พื้นที่ยอดสามเหลี่ยม อำเภอหนองจิก-อำเภอเมืองปัตตานี โดยมุ่งเน้นการพัฒนา การค้าขาย วิสาหกิจชุมชน การเกษตร และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและความมั่นคงทางพลังงาน นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างชุมชนที่ประกอบอาชีพสนับสนุนพื้นที่การพัฒนาหลัก (Connecting Point) ทั้งนี้ ในระยะนี้ อาจจะมีการศึกษาความเป็นไปได้ในการขยายท่าเรือปัตตานี เพื่อรองรับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก ตลอดจนการเดินทางเรือชายฝั่ง

1.3 พื้นที่ดินสามเหลี่ยมตะวันตก อำเภอเบตง จังหวัดยะลา โดยมุ่งเน้นการพัฒนา การค้าขาย วิสาหกิจชุมชน การเกษตร ตลอดจน การท่องเที่ยวในพื้นที่ ที่เกี่ยวข้องกับการพึ่งพาตนเอง และการค้าชายแดนข้ามแดนประเทศมาเลเซียสู่เมืองปีนังและเมืองเปรัก (ภาพที่ 6) รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องและการสร้างต้นแบบของความมั่นคงทางพลังงาน เพื่อรองรับการขยายพื้นที่การพัฒนา การคมนาคม ทั้งทางบกและทางอากาศ เพื่อบรรจบกับตัวเมืองยะลาในระยะกลาง และขยายการพัฒนาตลอดแนวชายแดนของจังหวัดยะลาในระยะยาว

1.4 พื้นที่ดินสามเหลี่ยมตะวันออก อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส ซึ่งเป็นด้านชายแดนที่มีการค้าชายแดนและข้ามแดนอยู่แล้ว จะมุ่งเน้นการพัฒนา การค้าขายข้ามแดนประเทศมาเลเซีย และวิสาหกิจชุมชนที่เกี่ยวข้อง รวมถึง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและความมั่นคงทางพลังงานทางเลือกอื่นๆ เพื่อรองรับการขยายพื้นที่การพัฒนาเพื่อบรรจบกับตัวเมืองนราธิวาสในระยะกลาง และขยายการพัฒนาตลอดแนวชายแดนของจังหวัดนราธิวาสในระยะยาวซึ่งจะทำให้การพัฒนาพื้นที่นี้คู่ขนานไปกับการพัฒนาพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกของประเทศมาเลเซีย ดังแสดงในภาพ 6 และภาพที่ 7 และตารางที่ 1

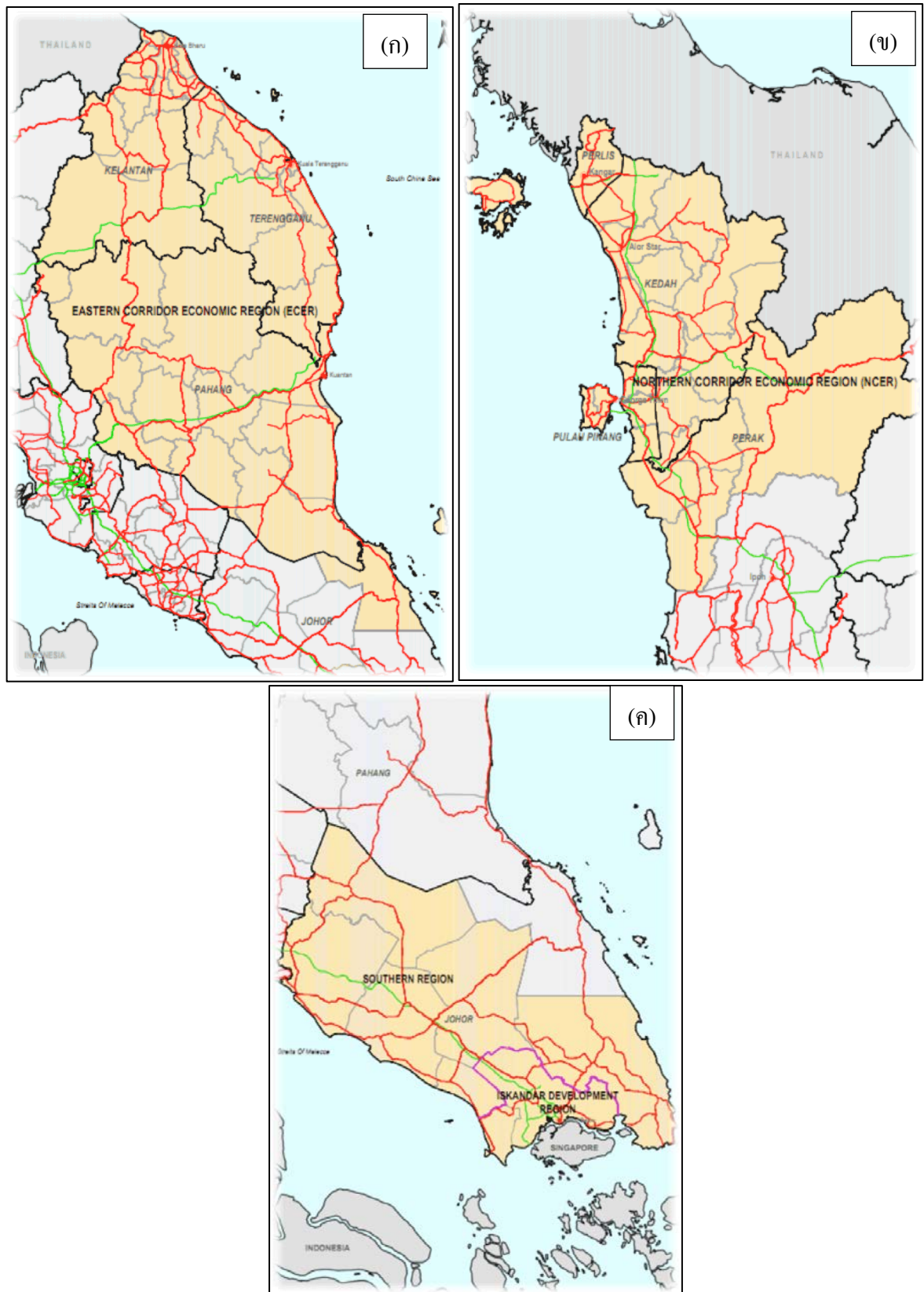
ภาพที่ 7 แสดงเส้นทางรถไฟของมาเลเซีย ซึ่งเชื่อมภาคเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ เข้าด้วยกัน ซึ่งถ้าหากเส้นทางนี้เชื่อมต่อกับสถานีสุโหงโกลก ก็ช่วยเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของ จชต. ด้วย
ที่มา : ดัดแปลงจาก <https://mizamphd.blogspot.com/2008/11/role-of-urban-governance-in-corridor.html>

ตารางที่ 1 แผนการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซีย

Regional Plan	States Involved	Development Plan	Location Plan
East Coast Economic Region	<ul style="list-style-type: none"> • Pahang • Terengganu • Kelantan • The district of Mersing in Johor 	<ul style="list-style-type: none"> • The construction of the main trunkroad of SimpangPulai-GuaMusang-Kuala Terengganu. • A new University in Kelantan and Terengganu. • Upgrading of Kuala Terengganu Airport. • A food manufacturing Park project, oil palm based industries and an integrated Halal Hub in Pahang. 	แสดงในภาพที่ 8ก
Northern Corridor Economic Region	<ul style="list-style-type: none"> • Perlis • Kedah • Pulau Pinang • Northern Perak 	<ul style="list-style-type: none"> • Trans-Eastern Kedah Hinterland Highway project in Kedah. • Extension of the existing Kulim High Technology Park in Kedah. • The construction of the Outer Ring Road and the Second Bridge in Pulau Pinang. • An integrated Halal Hub and Food Manufacturing Park in Kedah. 	แสดงในภาพที่ 8ข

Regional Plan	States Involved	Development Plan	Location Plan
		<ul style="list-style-type: none"> • An integrated Halal Hub in Perlis. • The construction of a National Food Terminal Complex in Ipoh, Perak. 	
Iskandar Malaysia	<ul style="list-style-type: none"> • Southern part of Johor - from the Mukim of Serkat in the west, to PasirGudang in the east, from Kulai in the north to Johor Bahru in the south. 	<ul style="list-style-type: none"> • The development of Nusajaya Township as the new administrative center of Johor. • The development of an education hub, a center for creative industry and several tourist attractions. • The development of the Johor Logistics Hub, consisting of 2 major international-class ports in Tg. Pelepas and PasirGudang and an international airport in Senai. • Extension to the existing runway at Senai International Airport , making Senai an integrated logistic hub. 	แสดงในภาพที่ 8ค

ที่มา : http://www.mlit.go.jp/kokudokeikaku/international/spw/general/malaysia/index_e.html

ภาพที่ 8 แผนที่แสดงการพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออก (ก) ภาคเหนือ (ข) และภาคใต้ (ค) ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซีย

ที่มา : http://www.mlit.go.jp/kokudokeikaku/international/spw/general/malaysia/index_e.html

ระยะที่ 2 ระยะเส้นขอบการพัฒนาพื้นที่พรมแดน ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

2.1 พรมแดนตะวันตก ตั้งแต่ อำเภอนาทวี ถึง อำเภอธารโต จนบรรจบอำเภอเบตง มุ่งเน้นด้านสวัสดิภาพ การศึกษา สาธารณสุขและโครงสร้างพื้นฐาน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนในภาพรวมทุกมิติการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการพัฒนาตามความเหมาะสม ในระยะสั้นไม่จำเป็นต้องพัฒนาพื้นที่ทั้งหมดอำเภอเป้าหมายเหล่านี้ และยังไม่มีความจำเป็นในการเปิดเส้นทางการค้าเพิ่มเติม

2.2 พรมแดนใต้สุด ตั้งแต่ จากอำเภอสุโงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส จนบรรจบอำเภอเบตง จังหวัดยะลา มุ่งเน้นด้านสวัสดิภาพ การศึกษา สาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐาน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน ทั้งนี้ อาจมีการพัฒนาเส้นทางการค้าเพิ่มเติม ในระยะสั้นไม่จำเป็นต้องพัฒนาพื้นที่ทั้งหมดอำเภอเป้าหมายเหล่านี้

ระยะที่ 3 เส้นทางบรรจบยะลา-เบตง (ทางหลวง 4106) ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

3.1 พื้นที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ทั้งหมด มุ่งเน้นด้านสวัสดิภาพ วัฒนธรรม การศึกษา สาธารณสุข คมนาคม โครงสร้างพื้นฐาน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน เพื่อให้เกิดความมั่งคั่ง มั่นคง ยั่งยืน

3.2 พื้นที่อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ทั้งหมด มุ่งเน้นด้านสวัสดิภาพ วัฒนธรรม การศึกษา คมนาคม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน ซึ่งเป็นการพัฒนาที่มุ่งเน้นเป็นพิเศษด้านการคมนาคมขนส่ง เพื่อให้เกิดความมั่งคั่ง มั่นคง ยั่งยืน อำเภอบันนังสตา พื้นที่ติดพรมแดนประเทศมาเลเซียเชื่อมต่อเมืองยะลา สู่อำเภอเบตง มีศักยภาพในการเข้าถึงพื้นที่เป้าหมายการพัฒนาในระยะยาวในจังหวัดนราธิวาส

ระยะที่ 4 การเชื่อมต่อจากจังหวัดปัตตานี ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

4.1 พื้นที่รอยต่ออำเภอเมืองปัตตานี สู่อำเภอเมืองยะลา (อำเภอหนองจิก อำเภอยะรัง และอำเภอแม่ลาน) มุ่งเน้นด้านสวัสดิภาพ วัฒนธรรม การสร้างรายได้ การศึกษา สาธารณสุข การคมนาคม และการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน เพื่อให้เกิดความมั่งคั่ง มั่นคง ยั่งยืน

4.2 พื้นที่รอยต่ออำเภอเมืองปัตตานีสู่อำเภอเมืองนราธิวาส (อำเภอยะหริ่ง อำเภอปะนาเระ อำเภอสาบური อำเภอไม้แก่น และบางส่วนของอำเภอบาเจาะ) มุ่งเน้นด้านสวัสดิภาพ วัฒนธรรม การสร้างรายได้ การศึกษา สาธารณสุข การคมนาคมทั้งทางบกและชายฝั่ง และการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน เพื่อให้เกิดความมั่งคั่ง มั่นคง ยั่งยืน

ระยะที่ 5 สามเหลี่ยมสามอำเภอเมือง (อำเภอเมืองปัตตานี-อำเภอเมืองยะลา-อำเภอเมืองนราธิวาส) ซึ่งมีองค์ประกอบได้แก่ การเป็นพื้นที่อำเภอรอยต่อระหว่างอำเภอเมืองปัตตานี อำเภอเมืองยะลา และอำเภอเมืองนราธิวาสทั้งหมด มุ่งเน้นด้านสวัสดิภาพ วัฒนธรรม การสร้างรายได้ การศึกษา สาธารณสุข การคมนาคม และการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน เพื่อให้เกิดความมั่งคั่ง มั่นคง ยั่งยืน

ระยะที่ 6 สามเหลี่ยมสามอำเภอเมือง (ปัตตานี-ยะลา-นราธิวาส) ซึ่งมีองค์ประกอบของพื้นที่ที่เหลือทั้งหมด พัฒนาโดยมุ่งเน้นการลดความเหลื่อมล้ำทั้งหมดพร้อมไปกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน เพื่อให้เกิดความมั่งคั่ง มั่นคง ยั่งยืน ตามวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ประเทศไทย

ข้อมูลโดยสังเขปของแต่ละเมือง

- สุไหงโก-ลกจังหวัดนราธิวาส

สุไหงโก-ลกมีอาณาเขตทิศเหนือติดต่อกับอำเภอสุไหงปาดีและอำเภอตากใบจังหวัดนราธิวาส ทิศตะวันออก ติดต่อกับรัฐกลันตัน ทิศใต้ ติดต่อกับรัฐกลันตัน (ประเทศมาเลเซีย) และอำเภอแว้ง และทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอสุไหงปาดีมีประชากรประมาณ 77,137 คน

ภาพที่ 9 แสดงที่ตั้งของอำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส
ที่มา : คัดแปลงจาก <https://th.wikipedia.org/wiki/อำเภอเบตง>

จุดเด่นของสุไหงโก-ลก คือ เป็นเมืองที่มีความพร้อมของหน่วยงานราชการ และเส้นทางคมนาคม เพราะมีสถานีรถไฟซึ่งมีความพร้อมในการยกระดับไปเป็นสถานีรถไฟระหว่างประเทศ มีสถานีขนส่ง โรงพยาบาล สถานศึกษา โรงแรม และตลาดการค้าชายระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ผลจากสถานการณ์ความไม่สงบในภาคใต้ตอนล่างก็มิได้ทำให้สภาพเศรษฐกิจของสุไหงโก-ลกอยู่ในสภาพถดถอย มีการส่งออกสินค้าลดลงอย่างต่อเนื่อง (ดังแสดงในตารางที่ 2) แต่เนื่องจากนโยบายในการพัฒนาพื้นที่ฝั่งตะวันออกของประเทศมาเลเซีย (ตารางที่ 1 และภาพที่ 8) ทำให้สุไหงโก-ลกมีโอกาสที่จะพัฒนาตัวเองคู่ขนานเป็นกับการพัฒนาของประเทศมาเลเซีย ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงมีความมุ่งหวังที่จะพัฒนาสุไหงโก-ลกให้เป็นเมืองสำคัญทางการค้าระหว่างประเทศหรือ International Border Trade City ที่เชื่อมโยงการค้าของไทยสู่พื้นที่ฝั่งตะวันออก (กลันตัน ตรังกานูและปาหัง) ฝั่งตะวันตก (เคดาห์เปอริส และปีนัง) และภาคกลาง (เปร์ล) ของประเทศมาเลเซีย (ภาพที่ 6,7 และ 8) รวมทั้งยกระดับสุไหงโก-ลกให้เป็นศูนย์กลางการค้าและ

นันทนาการ ศูนย์การประชุม ศูนย์กระจายสินค้าแห่งใหม่ โดยเน้นการพัฒนาอย่างสมดุลสร้างความเจริญให้แก่พื้นที่ ผ่านรูปแบบการลงทุนเขตการค้าพิเศษ (ทั้งขนาดเล็ก กลาง และใหญ่) และพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ควบคู่ไปกับการคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของคนในพื้นที่ซึ่งประกอบด้วยคนเชื้อสายมลายูไทย และจีน ที่อยู่รวมกันอย่างสันติสุขมานานกว่าร้อยปี

ตารางที่ 2 แสดงมูลค่าการค้าชายแดนระหว่างไทยกับมาเลเซียระหว่างปี พ.ศ. 2257-2559 (ล้านบาท)

ด้าน	2557				2558				2559 (ม.ค.-ก.พ.)					
	รวม	ส่งออก	นำเข้า	ดุลการค้า	รวม	ส่งออก	นำเข้า	ดุลการค้า	รวม	ส่งออก	Δ %	นำเข้า	Δ %	ดุลการค้า
ด้านสะดา	348,776.89	156,064.95	192,711.94	-36,646.99	324,934.02	143,474.24	181,459.78	-37,985.54	56,021.46	23,299.02	6.63	32,722.44	11.10	-9,423.42
ด้านปดังเบซาร์	151,933.54	114,331.43	37,602.10	76,729.32	154,617.66	102,763.62	51,854.04	50,909.58	22,759.30	14,430.16	-10.47	8,329.14	-2.08	6,101.02
ด้านตูลอง โก-ลก	2,773.13	743.51	2,029.62	-1,286.11	2,890.79	790.98	2,099.81	-1,308.83	676.35	114.36	-10.36	561.99	72.45	-447.63
ด้านเบตง	3,533.69	3,356.42	177.27	3,179.14	2,642.26	2,535.92	106.34	2,429.58	380.68	363.76	-11.23	16.92	-22.63	346.84
ด้านตากใบ	333.02	325.82	7.19	318.63	358.62	335.62	23.00	312.62	53.03	48.39	-28.11	4.64	700.00	43.75
ด้านสตูล	133.42	94.42	39.00	55.43	199.40	148.46	50.94	97.52	36.26	26.30	47.26	9.96	12.04	16.34
ด้านวังประจัน	96.68	0.63	96.05	-95.42	113.61	0.26	113.35	-113.09	30.05	0.31	N/A	29.74	298.13	-29.43
ด้านปัตตานี	0.54	0.45	0.09	0.36	2.60	0.00	2.60	-2.60	0.97	0.00	N/A	0.97	9,600.00	-0.97
ด้านส่วนกลาง	74.55	74.55	0.00	74.55	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	N/A	0.00	N/A	0.00
รวม	507,655.46	274,992.19	232,663.27	42,328.92	485,758.96	250,049.09	235,709.87	14,339.22	79,958.09	38,282.30	-0.80	41,675.79	8.75	-3,393.49

ที่มา : ดัดแปลงจาก กรมการค้าต่างประเทศ (2559)

http://bts.dft.go.th/btsc/files/Border_crossing/Border_Book_Feb_59.pdf

■ เบตงจังหวัดยะลา

เบตง ตั้งอยู่ในแนวเทือกเขาสนนการาศิริ มีเนื้อที่ประมาณ 1,328 ตารางกิโลเมตร ห่างจากตัวเมืองยะลาประมาณ 140 กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 1,220 กิโลเมตรเบตงเป็นเมืองชายแดนของภาคใต้เมืองเดียวที่มีตำแหน่งยื่นเข้าไปในดินแดนของประเทศมาเลเซียมากที่สุดทำให้พื้นที่ของเบตงทางทิศตะวันออก ติดต่ออำเภอจะนะ และรัฐเปรัก ทิศตะวันตก และทิศใต้ติดต่อกับรัฐเปรักมีเพียงทิศเหนือที่มีพรมแดนติดต่อกับดินแดนของประเทศไทย คือ อำเภอธารโต จังหวัดยะลา ดังแสดงในภาพที่ 10

ภาพที่ 10 แสดงที่ตั้งของอำเภอเบตง จังหวัดยะลา

ที่มา : ดัดแปลงจาก <http://www.yala.go.th/webyala/SiteMap/Map.html>

เบตง มีประชากรประมาณ 61,794 คนเป็นเมืองที่มีอัตลักษณ์พิเศษแตกต่างจากอำเภออื่นๆ ของจังหวัดยะลา ตรงที่เป็นเมืองที่ผสมผสานประเพณีและวัฒนธรรมของคนไทยหลายเชื้อชาติและศาสนา ซึ่งแตกต่างจากพื้นที่อื่น และได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับเมืองสุโขทัย-ลพบุรีและหนองจิก

สำหรับสภาพเศรษฐกิจของเบตงขึ้นอยู่กับภาคการเกษตรเป็นสำคัญ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ ประมาณร้อยละ 80 ประกอบอาชีพทางการเกษตร โดยเฉพาะการทำสวนยางพารา และสวนผลไม้ อีกร้อยละ 18 อยู่ในสาขาการค้าและการท่องเที่ยว และที่เหลือร้อยละ 2 ประกอบอาชีพในสาขาอื่นๆ หากพิจารณาถึงมูลค่าการค้าขายแดนนั้น ในช่วงปีพ.ศ.2557 และ 2558มีมูลค่าการค้าเท่ากับ 3,179.14 และ 2,429.58ล้านบาท โดยสินค้าที่ส่งออกส่วนใหญ่เป็นยางพารา ผลิตภัณฑ์ยางอื่น ๆ ไม้แปรรูป และผลิตภัณฑ์เหล็กหรือเหล็กกล้า และสินค้านำเข้าส่วนใหญ่จะเป็นเครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมและส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์โลหะทำด้วยเหล็ก เคมีภัณฑ์อินทรีย์

เนื่องจากเบตงเป็นเมืองที่อยู่ห่างไกลสุดด้ามขวาน ดังนั้น รัฐบาลจึงมุ่งเน้นที่จะพัฒนาให้เป็นเมืองต้นแบบการพัฒนาแบบพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน หรือ Sustainable Development Cityที่มีความมั่นคงด้านพลังงาน และอาหาร มีความสามารถในการจัดการตัวอย่างแบบครบวงจรและทันสมัย แต่ยังคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของความเป็นเบตงอย่างยั่งยืน สามารถรองรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นประตูเชื่อมโยงการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศไทยสู่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

- หนองจิกจังหวัดปัตตานี

ที่ตั้ง ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอไทยทิศตะวันออกเฉียงใต้ ติดต่อกับอำเภอเมืองปัตตานีและอำเภอยะรังทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอยะรัง อำเภอแม่ลาน และอำเภอโคกโพธิ์และทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอ

เทพา (จังหวัดสงขลา) ดังแสดงในภาพที่ 11 หนองจิก มีประชากรประมาณ 76,630 คน และประชากรประมาณร้อยละ 89 นับถือศาสนาอิสลาม ซึ่งแตกต่างจากเมืองสุไหงโก-ลก และเบตง

ภาพที่ 11 แสดงที่ตั้งของอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

ที่มา : ดัดแปลงจาก <http://pattani.cad.go.th/main.php?filename=index>

อำเภอหนองจิก ถือได้ว่าเป็นเมืองหน้าด่านสำคัญของจังหวัดปัตตานี และเส้นทางสามเหลี่ยมเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนใต้ ทั้งนี้เพราะเป็นจุดกลางของเส้นทางที่เชื่อมไปยังปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ปัจจุบันหนองจิก ถือได้ว่าเป็นเมืองสำคัญด้านปาล์มน้ำมัน เพราะมีการลงทุนปลูกปาล์มน้ำมันมากกว่า 6 หมื่นไร่ และมีการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มที่สามารถรองรับพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันกว่า หนึ่งแสนสองหมื่นไร่ พื้นที่นี้จึงได้รับความสนใจในการลงทุนด้านเกษตรกรรม เช่น โรงงานแปรรูปอาหาร โรงงานไฟฟ้าชีวมวล โรงงานพัฒนาปุ๋ยจากเศษวัสดุของเหลือจากอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อนึ่ง นอกจากพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันแล้ว หนองจิกยังเป็นพื้นที่ที่มีการปลูกข้าวอินทรีย์ตามโครงการนาแปลงใหญ่ของกรมชลประทาน

ดังนั้น รัฐบาลจึงให้ความสนใจที่จะพัฒนาพื้นที่นี้ให้เป็นพื้นที่ผลิตวัตถุดิบทางการเกษตร เพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม และอุตสาหกรรมอาหาร (ฮาลาล) ของภาคใต้ตอนล่าง โดยยกระดับความสามารถของเกษตรกรในพื้นที่ผ่านกระบวนการจัดการอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกษตรกรรายย่อยสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางการเทคโนโลยีการผลิต และเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกมิติที่เกี่ยวข้อง

การประชุมระดมความคิดเห็นผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ต่อการพัฒนา 3 เมืองต้นแบบ

การเปิดเวทีแสดงความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียสำคัญในพื้นที่ 3 อำเภอต้นแบบต่อแผนงานการขับเคลื่อนเมืองต้นแบบ และระดมความคิดเห็นมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเป้าหมายร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ โดยวิธีการระดมความคิดเห็นใช้เทคนิคการเขียนลงในกระดาษแล้วนำไปจัดกระบวนการทางความคิด (Card Technique) มีประเด็นคำถาม 2 ข้อคือ 1) ท่านอยากเห็นเมืองของท่านเป็นแบบไหนในอีก 3 ปีข้างหน้า (Target-based) 2) ท่านคิดว่ามีปัญหาหรือความไม่พร้อมอะไรที่ทำให้เมืองของท่านไปไม่ถึงเป้าหมาย ซึ่งจากการระดมความคิดเห็นสามารถสรุปประเด็นของแต่ละพื้นที่ได้ดังนี้(Problem-based)

เป้าและปัญหาจากการระดมความคิดเห็น(เวทีสุโขทัย-ลก จ.นราธิวาส)

เป้าของการพัฒนา แบ่งเป็น 2 ประเด็นหลักคือ

- 1) ด้านเศรษฐกิจ: เป็นเมืองที่สงบ เศรษฐกิจดี ประชาชนมีรายได้และมีการทำ
- 2) ด้านความมั่นคง: เป็นเมืองต้นแบบสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติด โดยเน้นการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว โลจิสติกส์ และการค้าชายแดน

การท่องเที่ยว	โลจิสติกส์	การค้าชายแดน
<ul style="list-style-type: none"> เมืองท่องเที่ยว เป็นศูนย์กลางการค้า แลกเปลี่ยนที่พัฒนาฐานรากขึ้นไป เป็นศูนย์ประชุมสัมมนาของภาครัฐ การลงทุนของภาครัฐด้านสาธารณูปโภค และจ้างงานที่สนับสนุนการท่องเที่ยว เป็นศูนย์กลางที่มีห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่เพื่อดึงนักท่องเที่ยวมาเลเซียมาใช้จ่ายเงินในพื้นที่สุโขทัย มีจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่นอกเหนือจากสถานบันเทิง เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วัฒนธรรม อาหารที่ขึ้นชื่อ ถนนสายวัฒนธรรม มีนักท่องเที่ยวในและต่างประเทศเข้าสุโขทัยเหมือนสมัย 20 ปีที่แล้ว อยากให้เป็นเมืองบริการทางด้านการท่องเที่ยวบริการแบบครบวงจร 	<ul style="list-style-type: none"> เส้นทางคมนาคม (ถนนวงแหวนรอบเมือง/ ถนนเส้นสุโขทัย-สุโขทัย/ ถนนสำหรับแข่งจักรยาน/ ถนนเชื่อม โยงจากอ.จะนะ อ.ศรีสาคร ไปบดง) ระบบขนส่งมวลชนที่มีมาตรฐานและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีระบบขนส่งคน + สินค้า ที่สะดวกมากขึ้น มีการกำหนดทิศทางการพัฒนาระบบขนส่งต่างๆของสุโขทัย-สุโขทัย ทั้งระบบ ถนน ระบบราง การบิน ท่าเรือ เป็นศูนย์กลางการคมนาคม เป็นเมืองท่า แหล่งพักสินค้า เป็นเมืองเชื่อมโยงชายแดนไทย-มาเลเซีย 	<ul style="list-style-type: none"> เป็นเมืองปลอดภาษีทั้งเมือง ลดหย่อนภาษีนำเข้าสินค้าต่างประเทศ เป็นพื้นที่การค้าทางทะเลระหว่างชายแดน เป็นศูนย์รวมการค้าชายแดนภาคใต้และระหว่างประเทศที่ครบวงจร เป็นครัวชายแดน (เพาะเลี้ยงตัว ฟาร์มไก่ ฟาร์มโค)/ ส่งเสริมประชาชนนอกเขตสุโขทัย-สุโขทัยเพิ่มจำนวน ผลผลิตทางการเกษตรเข้าสู่ศูนย์กระจายสินค้า เป็นศูนย์กระจายสินค้า (ผัก ผลไม้) ความสะดวกในการเอกสารนำเข้า-ส่งออก กระตุ้นให้นักลงทุนในพื้นที่เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนการลงทุน เป็นเมืองเปิดในด้านธุรกิจต่างๆ เช่น สถานบันเทิง การเลี้ยงโชคอย่างถูกกฎหมายจะทำให้ดึงดูดนักท่องเที่ยวเงินมาเลเซีย

ปัญหาหรือความไม่พร้อมของพื้นที่ แบ่งออกเป็น 6 ด้านคือ

- 1) ด้านความมั่นคง 2) ด้านนโยบาย/หน่วยงาน 3) ด้านการค้าต่างประเทศ 4) ด้านระบบสาธารณูปโภค
- 5) ด้านทรัพยากร/ทรัพยากรมนุษย์ และ 6) ด้านการสื่อสาร

ความมั่นคง	นโยบาย/หน่วยงาน	การค้าต่างประเทศ	ระบบสาธารณูปโภค	ทรัพยากร	ทรัพยากรมนุษย์	การสื่อสาร
1.ความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 2.ไม่อยากให้มีแรงงานต่างด้าว 3.ด้านขยะ	1.การพัฒนาเมืองสู่โลกไกลในแผนแม่บทพัฒนาในโรดแมปพัฒนาในตัวเมือง จะกระจายงบประมาณไปยังพื้นที่อื่นอย่างไร 2.นโยบายไม่ต่อเนื่อง 3.ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการประยุกต์ใช้นวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม 4.ระบบราชการ/หน่วยงานไม่พร้อมรับงานยุทธศาสตร์เพื่อความสำเร็จ 5.ความจริงใจของภาครัฐ 6.ระบบ/ระเบียบ/ข้อกำหนดไม่เอื้อต่อการเข้ามาท่องเที่ยวของชาวต่างชาติ 7.การขับเคลื่อนของหน่วยงานไม่เป็นเอกภาพ	1.ขาดความรู้ว่าประเทศมาเลเซียจะพัฒนาไปในทิศทางใด และจะร่วมมือกับเราหรือไม่ 2.ขั้นตอนเอกสารและกฎหมายรองรับในเรื่องเอกสารข้อมูลของผู้ส่งออก 3.ข้อกำหนดระหว่างประเทศที่ไม่เอื้ออำนวย 3.การข้ามแดนไม่สะดวก 4.การจัดอำนวยความสะดวกธุรกิจชายแดน 5.การแก้ไขกฎหมายแรงงานต่างด้าว 6.ปัญหาทางกฎหมายในการค้าชายแดน	1.ระบบสื่อสาร โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตไม่ทั่วถึงและไม่เสถียร 2.ระบบถนนในเมือง การเติบโตแบบกระจุกตัว ทำให้ไม่ดึงดูดการเดินทางและการลงทุน 3.ด่านตรวจคนเข้าเมือง 4.ระบบคอมพิวเตอร์ต่างๆ 5.พื้นที่สำหรับพัฒนาเพื่อรองรับการลงทุนไม่เพียงพอ 6.One Stop Service Center เพื่อขอเอกสารทางการค้าระหว่างประเทศที่เอื้อต่อพ่อค้าคนกลาง	1.วัดดูดิบ 2.อุตสาหกรรมท้องถิ่น 3.ความสอดคล้องกับ Thailand 4.0 4.วัฒนธรรม/ประเพณีของพื้นที่	1.การว่างงาน ค่าแรง(ต่ำ) 2.ขาดแรงงานทักษะที่ตรงตามความต้องการของตลาด 3.ขาดผู้มีความรู้เรื่องการนำเข้า-ส่งออก (ทั้งเอกสาร/ขั้นตอน/ภาษา) 4.ผู้ประกอบการขาดทักษะการค้าระหว่างประเทศ 5.ประชาชนในพื้นที่ไปทำงานที่มาเลเซียจำนวนมาก 6.คนในพื้นที่ยังขาดความรู้ในด้านต่างๆที่จำเป็น (IT/ภาษา) 7.ขาดปัจจัย (ทุน)	1.ขาดการนำเสนอข่าวเชิงบวกในพื้นที่จากสื่อมวลชน 2.ภาพลักษณ์ของเมืองในสายตาของคนนอกพื้นที่

เป้าและปัญหาจากการระดมความคิดเห็น(เวทีเบตง จ.ยะลา)

เป้าหมาย คือ “ประชาชนมีความสุข ชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน” โดยมีประเด็นที่น่าสนใจ แบ่งเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. การศึกษา : เป็นศูนย์กลางการศึกษานานาชาติ ไทย-จีน-มาเลเซีย
2. การท่องเที่ยว : การพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวแบบครบวงจร
3. การเกษตร : มีความมั่นคงทางอาหาร มีพื้นที่เกษตรหลากหลาย
4. Logistic : ปรับปรุงระบบการจราจรให้มีความสะดวก ปลอดภัย เพื่อรองรับ นักท่องเที่ยว
5. ความมั่นคง : มีความมั่นคงและปลอดภัย
6. อนุรักษ์พัฒนาเมือง : บริหารจัดการเมืองในรูปแบบเมืองพิเศษ มีกฎหมายพิเศษ

การศึกษา	การท่องเที่ยว	การเกษตร	logistic	ความมั่นคง	อนุรักษ์พัฒนาเมือง
- เปิด หลักสูตรสาย ปฏิบัติการ ด้านอาชีพ อาทิ ด้าน โรงแรม ด้าน อาหาร - เป็น ศูนย์กลาง การศึกษา นานาชาติ ไทย-จีน- มาเลเซีย	1) การจัดการท่องเที่ยว - การคมนาคมสะดวก/มีจุด พักรถ - ความพร้อมในการต้อนรับ นักท่องเที่ยว - บริหารจัดการผู้ประกอบการ ด้านอาหาร - นำอาหารท้องถิ่นมาจำหน่าย ในร้านอาหาร - คงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ท้องถิ่น - จัดโซนพื้นที่ - มีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย 2) การพัฒนารูปแบบการ ท่องเที่ยว 2.1 การท่องเที่ยวแบบครบ วงจร 2.2 การท่องเที่ยวเชิงเกษตร 2.3 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 3) ผลักดันการท่องเที่ยว - กิจกรรมที่ช่วยสร้าง ประสบการณ์ขั้นสูง	- มีความมั่นคงทาง อาหาร - มีพื้นที่เกษตร หลากหลาย (พัฒนานาร้าง ปลูก ผัก ส่งเสริมการ ปลูกกาแฟ ฯลฯ) - คนเบตงมีความรู้ ความสามารถด้าน วิชาการเกษตรมาก ขึ้น	- ปรับปรุงระบบ การจราจรให้มี ความปลอดภัย เพื่อรองรับการ ท่องเที่ยว - สะดวก ปลอดภัย - เพิ่มระบบรถ ประจำทาง - พัฒนาระบบ การสื่อสาร - พัฒนาดน/ เจาะอุโมงค์เพื่อ ลดระยะเวลาใน การเดินทาง - ระบบรองรับ นักท่องเที่ยว	- ปลอดภัย - มีที่อยู่ อาศัยเป็น ของตนเอง - ความ มั่นคงด้าน อาหาร (เบตง food city)	- พัฒนาสู่เมือง ธรรมชาตินิเวศน์ - มีป่าที่สมบูรณ์ - รักษาสิ่งแวดล้อม - มีความมั่นคงใน อัตลักษณ์พหุ วัฒนธรรม - เป็นศูนย์กลาง ศูนย์รวมของ ศาสนา - มีบ่อน้ำบาดาล เพื่อป้องกันน้ำเสีย ไหลลง เบตง - การบริหารจัดการ เมืองในรูปแบบ เมืองพิเศษ มี กฎหมายพิเศษ - มีโรงพยาบาลที่มี ความพร้อมและทันสมัย ในทุกๆด้าน

ปัญหา/ความไม่พร้อมของพื้นที่ มี 6 ประเด็นคือ

1. นโยบายรัฐ/หน่วยงาน : นโยบายขาดความต่อเนื่อง เจ้าหน้าที่รัฐขาดเสถียรภาพ ขาดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการของหน่วยงานรัฐ
2. การมีส่วนร่วม : ขาดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน/เอกชน
3. ศักยภาพคน : ขาดผู้มีความรู้ความสามารถ ประชาชนยังไม่พร้อมเกี่ยวกับการบริหารการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์
4. Logistic : การคมนาคมไม่สะดวก สถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวมีไม่เพียงพอ
5. ความมั่นคง : มีเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
6. สิ่งแวดล้อม : ระบบสาธารณูปโภคในพื้นที่ไม่พร้อม (ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์) ประชาชนขาดความตระหนักในการรักษาสิ่งแวดล้อม

นโยบายรัฐ/หน่วยงาน	การมีส่วนร่วม	ศักยภาพคน	logistic	ความมั่นคง	สิ่งแวดล้อม
<ul style="list-style-type: none"> - งบประมาณสนับสนุน (จำกัด ไม่ต่อเนื่อง ไม่เพียงพอ) - รัฐไม่กระจายอำนาจการบริหารเพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน - รัฐไม่จริงจังในการแก้ปัญหา (โครงการเพื่อฝัน) - นโยบายขาดความต่อเนื่อง - เจ้าหน้าที่รัฐขัดแย้งกันเอง - เจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการ (บางหน่วยงาน) ขาดความร่วมมือในการพัฒนาตามนโยบายรัฐ - พรบ.ผังเมืองมีข้อจำกัดด้านการพัฒนาเมือง - ขาดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการของหน่วยงานรัฐ - การแข่งขันของหน่วยงานเพื่อช่วงชิงงบประมาณ - ไม่มียุทธศาสตร์ที่เหมาะสมและครอบคลุม 	<ul style="list-style-type: none"> - การออกแบบอนาคตของเขตเป็นความต้องการของส่วนราชการมากกว่าประชาชน - ขาดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน/เอกชน - ประชาชนไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องชัดเจน (การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง) - ความสามัคคีของคนในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดผู้มีความรู้ความสามารถ - ประชาชนยังไม่พร้อมเกี่ยวกับการบริหารการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ - ความมีระเบียบวินัยในการขับเคลื่อนในตัวเมือง - ประชาชนไม่มีความพร้อมในการพัฒนาสินค้าเกษตรให้มีความหลากหลายและเพียงพอตามความต้องการ 	<ul style="list-style-type: none"> - การคมนาคมไม่สะดวก - ป้ายแสดงสถานที่ต่างๆ ระบุไม่ชัดเจน - เส้นทางสาย 401 คดเคี้ยว - สถานที่จอดรถของนักท่องเที่ยวมีไม่เพียงพอ - พัฒนาระบบขนส่ง 	<ul style="list-style-type: none"> - เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ - ขาดความมั่นคงทางอาหาร (หมู่บ้านไก่) 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีโรงงานกำจัดขยะ - ขาดความตระหนักในการรักษาสิ่งแวดล้อม - ระบบสาธารณสุขไปไกลในพื้นที่ไม่พร้อม (ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์)

เป้าและปัญหาจากการระดมความคิดเห็น (เวทีหนองจิก จ.ปัตตานี)

เป้าหมายของการพัฒนา มุ่งเน้นเป็นเมืองเกษตร/เกษตรอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังมีประเด็นอื่น เช่น โลจิสติกส์ การท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อม สังคม ความมั่นคง สาธารณูปโภค เป็นต้น

เกษตร						อาชีพ
เกษตรผสมผสาน	งานส่งเสริมเกษตรกร	เกษตรอุตสาหกรรม/ ตลาดกลาง	ประมงและสัตว์น้ำ	ปศุสัตว์	Smart Farm	
- เกษตรกรรมแบบผสมผสานอย่างยั่งยืน	- มีสวนปาล์ม น้ำมันเต็มพื้นที่ (เกษตรกรรม) รายได้จากการทำสวน และ หรือการทำงานในโรงงาน)	- เป็นเมืองแห่งการทำเกษตรแปลงใหญ่แบบผสมผสาน และมีร้านค้าจำหน่ายผลผลิต	- การจัดทำรูปแบบการเลี้ยงปลากระชังให้ถูกกฎหมาย	- การผลิตโคเนื้อที่มีคุณภาพ	- อยากให้มี smart farm อย่างเป็นทางการ	- การพัฒนาระบบการศึกษาในพื้นที่เพื่อกระจายรายได้
- การทำไร่นาสวนผสมเพื่อให้เกษตรกรมีรายได้	- มีระบบชลประทานรองรับการเกษตรและป้องกันน้ำท่วม	- เป็นเมืองเกษตรต้นแบบ	- เป็นตลาดสินค้าแปรรูปสัตว์น้ำ	- แพะนมมีปริมาณน้ำนมมากๆ	- การจ้างงานในพื้นที่เพิ่มขึ้น	- อารชีพที่มั่นคง
- อย่างสม่ำเสมอทุกเดือน	- มีความรู้ในการดูแลจัดการสวนปาล์มน้ำมันให้มีประสิทธิภาพ	- เกษตรอุตสาหกรรมที่สร้างความเข้มแข็งตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ	- สามารถส่งออกสู่ตลาดต่างประเทศ	- มีพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ที่ดี	- อารชีพที่มั่นคง	- มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
	- นโยบายที่มาจากฐานราก	- ศูนย์รวมตลาดส่งออก+นำเข้า	- เป็นตลาดสัตว์น้ำอินทรีย์		- ประชาชนมีส่วนร่วมกับการกำหนดอาชีพ	
	- มีอาชีพ มีรายได้พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน	- เป็นเมืองต้นแบบการเกษตรโดยมีโรงงานอุตสาหกรรมรองรับที่หลากหลาย				
		- อุตสาหกรรมเกษตรที่ไม่ทำลายธรรมชาติและวิถีชีวิตดั้งเดิม				

โลจิสติกส์	ท่องเที่ยว	สิ่งแวดล้อม	สังคม	ความมั่นคง	สาธารณูปโภค	หน่วยงาน
- มีระบบขนส่งที่หลากหลายสามารถลดต้นทุนในการแข่งขันทางธุรกิจ	- เมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์โดยพัฒนาชายหาดและรักษาป่าชายเลน	- อุตสาหกรรมที่เป็นมิตรและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม	- ไม่มีปัญหายาเสพติด	- ความสงบสุข ความปลอดภัยจากสถานการณ์/เหตุก่อการร้าย	- พัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน	- ลดปัญหาคอร์รัปชัน
- เมืองศูนย์กลางและต้นแบบการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับ 2 เมือง	- สถานที่ท่องเที่ยวแบบสถาปัตยกรรมใหม่ๆ คล้ายมัสยิดสีชมพูของมาเลเซีย	- เครื่องมือคิดกฎหมายในการจับสัตว์น้ำต้องหมดไปจาก อ.หนองจิก	- ลดความเหลื่อมล้ำ	- เมืองหน้าด่านที่มีความปลอดภัยและสามารถสร้างความเชื่อมั่นแก่คนนอกพื้นที่	- ให้มี Sport complex รองรับกีฬาระดับนานาชาติ	
- สร้างสนามบินพาณิชย์			- ประชาชนพึงพาตนเองได้	- เป็นเมืองเศรษฐกิจพอเพียง	- One stop service	
- เป็นเมืองหน้าด่านของความมั่นคง			- ประชาชนมีรายได้เพียงพอ	- ใช้พื้นที่อย่างเต็มศักยภาพ		

ปัญหาหรือความไม่พร้อมของพื้นที่ แบ่งออกเป็น 8 ประเด็น คือ

- 1) การมีส่วนร่วม 2) นโยบาย 3) ที่ดิน 4) ความมั่นคง 5) โครงสร้างพื้นฐาน/งบประมาณ 6) ผู้ประกอบการ 7) เกษตรกร และ 8) อื่นๆ

การมีส่วนร่วม	นโยบาย	ที่ดิน	ความมั่นคง	โครงสร้างพื้นฐาน/งบประมาณ	ผู้ประกอบการ	เกษตรกร	อื่นๆ
- ขาดการบูรณาการของทุกภาคส่วน - ขาดความร่วมมือในการแก้ปัญหา - หน่วยงานรัฐไม่เอาใจจริง - ประชาชนในพื้นที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย - โครงการไม่ตรงตามความต้องการของประชาชน	- นโยบายไม่ต่อเนื่อง - ขาดความจริงใจของภาครัฐ - มีความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานของหน่วยงาน - ภาครัฐขาดความจริงจัง - นโยบายกับแนวทางการดำเนินงานไม่สอดคล้องกัน	- เกษตรกรไม่มีความพร้อมเรื่องที่ดินทำกิน - ที่ดินบางส่วนเป็นของนายทุน - ที่ดินส่วนมากเป็นพื้นที่ รก - ไร่อยู่ริมทาง - หลวง	- เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ - ความยากจน - นักลงทุนไม่เชื่อมั่น - ขาดการรวมกลุ่มที่ชัดเจนและขาดความยั่งยืน - ความไม่พร้อมของเกษตรกรในพื้นที่	- ขาดโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ - ขาดงบประมาณ - คมพร้อมของพื้นที่	- ขาดความรู้ด้านการประกอบการ	- ขาดความรู้ด้านการเกษตร - ขาดความรู้เรื่องอุตสาหกรรมเกษตร - ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารจัดการ การดูแลสวนปาล์ม - ขาดบุคลากรที่มีความรู้	- ความไม่แน่นอนของราคาผลผลิต

สรุปผลการประชุม

เป้าหมายหลักของการพัฒนาเมืองต้นแบบการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจังหวัดแดนภาคใต้ ตามโครงการสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน คือ “เป็นเมืองที่มีความสงบ ประชาชนมีงานทำ เศรษฐกิจดี” โดยมีประเด็นรอบโจทย์สำหรับการวิจัยเพื่อพัฒนา 3 เมืองต้นแบบดังนี้

กรณีเมืองสุไหงโก-ลก

1. เพื่อพัฒนาระบบการอำนวยความสะดวกในการทำธุรกิจชายแดนและ OSS (One Stop Service) อาทิ 1) ระบบ IT ของด่าน 2) การออกเอกสาร 3) กฎระเบียบต่างๆ และ 4) ช่องทางผ่านแดน
2. รูปแบบการพัฒนาเมืองสุไหงโก-ลกให้เป็นเมืองปลอดภัย
3. ระบบ Supply Chain และช่องทางตลาดสินค้าเกษตร ที่สอดคล้องกับโอกาสจากการพัฒนาของมาเลเซีย
4. การพัฒนาทรัพยากรบุคคล และแรงงานข้ามแดนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขัน
5. รูปแบบการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายพื้นที่การพัฒนาเพื่อบรรจบกับตัวเมืองนราธิวาสในระยะกลาง และขยายการพัฒนาตลอดแนวชายแดนของจังหวัดนราธิวาสในระยะยาว

กรณีเมืองเบตง

1. การพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการตัวเองแบบครบวงจรและทันสมัย โดยคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ ที่สามารถรองรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
2. การสร้างตัวแบบของความมั่นคงทางพลังงาน เพื่อรองรับการขยายพื้นที่การพัฒนาการคมนาคมทั้งทางบกและทางอากาศ

กรณีเมืองหนองจิก

1. การสร้างกลไกและ พัฒนารูปแบบของเกษตรกรรมให้มีความยั่งยืนตามบริบทของพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานราก
2. การพัฒนาเกษตรอุตสาหกรรมเพื่อรองรับนโยบายภาครัฐแบบยั่งยืน
3. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้าน
4. รูปแบบการจัดการปศุสัตว์แบบผสมผสาน

ข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเมืองต้นแบบการพัฒนาเศรษฐกิจ
“สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”
ภายใต้แผนงานการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Research Area : SRA)
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ข้อเสนอโครงการวิจัยที่ได้รับทั้งสิ้น 29 โครงการ แบ่งเป็น

- ชุดโครงการวิจัย 13 ชุดโครงการ ภายใต้ชุดโครงการมีโครงการวิจัยย่อยจำนวน 54 โครงการ
- โครงการวิจัยเดี่ยว 16 โครงการ

มหาวิทยาลัย/สถาบันที่ส่งข้อเสนอโครงการวิจัยทั้งสิ้น 10 แห่ง ได้แก่

1. ม.ฟาฏอนี เสนอ ชุดโครงการวิจัย 1 ชุดโครงการ โครงการวิจัยเดี่ยว 1 โครงการ
2. มรภ.ยะลา เสนอ ชุดโครงการวิจัย 6 ชุดโครงการ โครงการวิจัยเดี่ยว 3 โครงการ
3. ม.สงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี เสนอ ชุดโครงการวิจัย 2 ชุดโครงการ โครงการวิจัยเดี่ยว 5 โครงการ
วิทยาเขตหาดใหญ่ เสนอ โครงการวิจัยเดี่ยว 2 โครงการ
4. ม.หาดใหญ่ เสนอ ชุดโครงการวิจัย 1 ชุดโครงการ โครงการวิจัยเดี่ยว 1 โครงการ
5. ม.สวนดุสิต เสนอ โครงการวิจัยเดี่ยว 1 โครงการ
6. สถาบันคีนัน แห่งเอเชีย เสนอ โครงการวิจัยเดี่ยว 1 โครงการ
7. ม.ทักษิณ เสนอ ชุดโครงการวิจัย 2 ชุดโครงการ
8. สมาคมมิตรภาพไทย-อินโดนีเซีย เสนอ โครงการวิจัยเดี่ยว 1 โครงการ
9. ม.นราธิวาสราชนครินทร์ เสนอ ชุดโครงการวิจัย 1 ชุดโครงการ
10. สมาคมพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เสนอ โครงการวิจัยเดี่ยว 1 โครงการ
มหาวิทยาลัยที่ศึกษาวิจัยร่วมในโครงการย่อย เช่น มรภ.สงขลา และ ม.เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เป็นต้น

ข้อเสนอโครงการวิจัย แบ่งตามพื้นที่เป้าหมาย

1. ศึกษาวิจัยในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) จำนวน 2 โครงการ แบ่งเป็น
 - ชุดโครงการวิจัย 1 ชุดโครงการ
 - โครงการวิจัยเดี่ยว 1 โครงการ

ประเด็นที่ศึกษาวิจัย

 - การพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคม
 - ยกระดับด้านการเกษตร ปศุสัตว์ ประมง
 - เพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยว
2. ศึกษาวิจัยที่ อ.หนองจิก จ.ปัตตานี และ อ.เบตง จ.ยะลา จำนวน 2 โครงการ แบ่งเป็น
 - ชุดโครงการวิจัย 1 ชุดโครงการ
 - โครงการวิจัยเดี่ยว 1 โครงการ

ประเด็นที่ศึกษาวิจัย

 - เกษตรกรรม
3. ศึกษาวิจัยที่ อ.เบตง จ.ยะลา จำนวน 14 โครงการ แบ่งเป็น
 - ชุดโครงการวิจัย 7 ชุดโครงการ
 - โครงการวิจัยเดี่ยว 7 โครงการ

ประเด็นที่ศึกษาวิจัย

 - การท่องเที่ยว
 - ความมั่นคงทางอาหาร

- ความมั่นคงทางพลังงาน
- เกษตรกรรม
- การจัดการชุมชนอย่างยั่งยืน
- การจัดการสิ่งแวดล้อม
- การพัฒนาเศรษฐกิจพื้นฐานอย่างยั่งยืน

4. **ศึกษาวิจัยที่ อ.หนองจิก จ.ปัตตานี จำนวน 6 โครงการ แบ่งเป็น**

- ชุดโครงการวิจัย 2 ชุดโครงการ
- โครงการวิจัยเดี่ยว 4 โครงการ

ประเด็นที่ศึกษาวิจัย

- เกษตรกรรม
- การพัฒนาระบบโลจิสติกส์
- การพัฒนาฐานข้อมูลและสารสนเทศ

5. **ศึกษาวิจัยที่ อ.สุไหงโกลก จ.นราธิวาส จำนวน 2 โครงการ แบ่งเป็น**

- ชุดโครงการวิจัย 2 ชุดโครงการ
- โครงการวิจัยเดี่ยว 0 โครงการ

ประเด็นที่ศึกษาวิจัย

- การพัฒนาเมืองต้นแบบการค้าชายแดนระหว่างประเทศ

6. **ไม่ได้ระบุพื้นที่เป้าหมายของการวิจัย/ไม่ใช้พื้นที่ตามกรอบการวิจัย จำนวน 3 โครงการ แบ่งเป็น**

- ชุดโครงการวิจัย 0 ชุดโครงการ
- โครงการวิจัยเดี่ยว 3 โครงการ

ประเด็นที่ศึกษาวิจัย

- เกษตรกรรม/ประมง

หมายเหตุ: การตั้งรหัสโครงการวิจัย

ตัวอักษรภาษาอังกฤษ = พื้นที่วิจัย/พื้นที่เป้าหมาย

Y = ยะลา

P = ปัตตานี

N = นราธิวาส

A = พื้นที่ไม่ตรงตามกรอบการวิจัย/ระบุพื้นที่ไม่ชัดเจน

ตัวเลข = ลำดับโครงการวิจัย

1 = เป็นโครงการวิจัยลำดับที่ 1

2 = เป็นโครงการวิจัยลำดับที่ 2 เป็นต้น

ข้อเสนอโครงการวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเมืองต้นแบบการพัฒนาเศรษฐกิจ
 “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”
 ภายใต้แผนงานการวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Research Area : SRA)
 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

1. ศึกษาวิจัยในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) จำนวน 2 โครงการ

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่นำเสนอ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
1	ชุดโครงการวิจัย "พัฒนาระบบ เศรษฐกิจและสังคม สำหรับชุมชนจังหวัด ชายแดนภาคใต้สู่ ชุมชนเกษตรบันดา ตุนต้อยยะตุน (ชุมชนอุดมสมบูรณ์ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน) ด้วยหลักพื้นฐานทาง ชาริอะห์ 6 ประการ"	YPN1	ประกอบด้วย 6 โครงการวิจัยย่อย	ผศ.ดร.จาร์วัง สองเมือง	คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ฟาฏอนี	ผู้ช่วยศาสตรา จารย์	อำเภอในเขต พัฒนา เศรษฐกิจเมือง ต้นแบบและ อำเภอบริวาร 3 จังหวัด ชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส	การพัฒนาระบบเศรษฐกิจและ สังคม - ยกระดับด้าน เกษตรกรรม ปศุสัตว์ และ ประมง - เพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยว - การศึกษา	4,998,675	18 เดือน
			โครงการย่อยที่ 1 "การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนกลุ่ม ผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านในอำเภอ หนองจิกอย่างครบวงจรด้วยกลไก ฟารอด (ความรับผิดชอบ) และ อัตลิวลิฮซาน (คุณภาพ)"	นายซากี นิเซ็ง	คณะ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ม.ฟาฏอนี	อาจารย์	เน้นชุมชนพื้นที่ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	พัฒนากลุ่มเกษตรกรและกลุ่ม ผลิตภัณฑ์ประมงพื้นบ้านอย่าง ครบวงจร -สร้างวิสาหกิจชุมชนและพัฒนา ผลิตภัณฑ์	470,000	ไม่ระบุใน concept paper
			โครงการย่อยที่ 2 "การบริหารจัดการฐานข้อมูลและธุรกิจ ปศุสัตว์ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดน ภาคใต้ ด้วยกลไก อูมมะห์ (การทำงาน ร่วมกันของสังคม) และซูรอ (การเพิ่ม ขีดความสามารถ)"	ผศ.อนุวัตร วอลี	คณะ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ม.ฟาฏอนี	อาจารย์	เน้นชุมชนพื้นที่ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	การพัฒนาด้านปศุสัตว์	650,000	ไม่ระบุใน concept paper

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่น่าสนใจ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
			โครงการย่อยที่ 3 "การขับเคลื่อนชุมชนเส้นทาง 410 ยะลา เบตง สู่อการเป็นแหล่ง ท่องเที่ยวโดยชุมชน"	อาจารย์สุวิทย์ หมาดอะดำ	คณะศิลป ศาสตร์และ สังคมศาสตร์ ม.ฟาฏอนี	อาจารย์	ชุมชนที่ตั้งอยู่ และเชื่อมกับ ถนนสายหลัก ยะลา-เบตง เส้น 410	การท่องเที่ยว	693,250	ไม่ระบุใน concept paper
			โครงการย่อยที่ 4 "การพัฒนารูปแบบโฮมสเตย์ (พุนโด้ก) เพื่อการท่องเที่ยวและการพักผ่อนระยะ ยาวในอำเภอเบตงสำหรับนักท่องเที่ยว ต่างประเทศกลุ่มผู้สูงอายุ"	นายอิลฟาน ต่อแลมา	สมาคมจันทร์ เสี้ยว การแพทย์และ สาธารณสุข	-	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การท่องเที่ยว	566,000	ไม่ระบุใน concept paper
			โครงการย่อยที่ 5 "การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหาร จัดการภัยพิบัติเพื่อยกระดับคุณภาพ ชีวิตของคนในชุมชน"	นางสาวรอซี คหะห์ หนะนะ กาแม	คณะอิสลาม ศึกษาและ นิติศาสตร์ ม.ฟาฏอนี	อาจารย์	ชุมชนตำบล ยะรม อ.เบตง จ.ยะลา ชุมชน ตำบลคอลล ตันหยง อ.หนองจิก จ.ปัตตานี ชุมชนตำบล มูโนะ อ.สุไหง โก-ลก จ.นราธิวาส	การยกระดับคุณภาพชีวิตของคน ในชุมชน	618,700	ไม่ระบุใน concept paper

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่น่าสนใจ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
			โครงการย่อยที่ 6 "การพัฒนาอาชีพศึกษานานาชาติเพื่อ สร้างนวัตกรรมทางเกษตรด้วย หลักการอิสลามญาเฟียะ"	ดร.อิสมาอีล ราโอบ	ม.ฟาฏอนี	ผอ. สำนักวิจัย และพัฒนา	-วิทยาลัยการ อาชีพเบตง จ.ยะลา -วิทยาลัยเทค นิกาอุณา ภิเชกปัตตานี อ.หนองจิก จ.ปัตตานี -วิทยาลัยการ อาชีพสุโหงโกล ลก อ.สุโหงโกล- ลก จ.นราธิวาส	พัฒนาระบบการศึกษา	600,000	ไม่ระบุใน concept paper
2	โครงการ ปัญหา ความมั่นคงของชน กลุ่มน้อย กรณีความ เคลื่อนไหวทาง การเมืองชาวมุสลิมใน สามจังหวัดชายแดน ใต้	YPN2	-	ดร.วันฮารังค์ บินอิสริส	คณะ มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ หลักสูตร สังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา มรภ.ยะลา	อาจารย์	สามจังหวัด ชายแดนใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส)	ด้านความมั่นคง (ปัญหาความ มั่นคงของชนกลุ่มน้อย)	225,500	1 ปี (1 ตุลาคม 2559- กันยายน 2560)

2. ศึกษาวิจัยที่ อ.หนองจิก จ.ปัตตานี และ อ.เบตง จ.ยะลา จำนวน 2 โครงการ

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่น่าสนใจ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
1	ชุดโครงการ "การพัฒนาการจัดการสวนปาล์ม น้ำมันอย่างยั่งยืน สนับสนุนการพัฒนา เมืองต้นแบบ สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน"	PY1	ประกอบด้วย 4 โครงการวิจัยย่อย	ผศ.ดร. อิสริยาภรณ์ ดำรงรักษ์	หลักสูตร เกษตรศาสตร์ คณะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การเกษตร มรภ.ยะลา	อาจารย์	อ.หนองจิก จ.ปัตตานี และ อ.เบตง จ.ยะลา	เกษตรกรรม (พัฒนารูปแบบ การเกษตรผสมผสาน)	4,938,720	18 เดือน
			โครงการวิจัยย่อยที่ 1 การพัฒนาการปลูกพืชร่วมปาล์มน้ำมัน เพื่อเพิ่มรายได้และสร้างความมั่นคง ทางอาหาร	นายสมทบ เวทโอสถ	หลักสูตร เกษตรศาสตร์ คณะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การเกษตร มรภ.ยะลา	อาจารย์	ไม่ระบุ	เกษตรกรรม (พัฒนารูปแบบ การเกษตรผสมผสาน)	780,560	18 เดือน
			โครงการวิจัยย่อยที่ 2 การพัฒนาการ เลี้ยงแพะแกะในสวนปาล์มน้ำมันเพื่อ เพิ่มรายได้และลดปัจจัยการผลิตของ ปาล์มน้ำมัน	นายบุคอรี มะตูแก	ภาควิชา เทคโนโลยี การเกษตร คณะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การเกษตร มรภ.ยะลา	อาจารย์	อำเภอเมือง จังหวัดยะลา	เกษตรกรรม (พัฒนารูปแบบ การเกษตรผสมผสาน)	855,140	18 เดือน

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่น่าสนใจ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
			โครงการวิจัยย่อยที่ 3 การจัดการธาตุอาหารพืชในสวนปาล์มน้ำมันที่ปรับเปลี่ยนจากพื้นที่นาหรือพื้นที่ลุ่มรกร้าง	ผศ.ดร. อิสริยาภรณ์ ดำรงรักษ์	หลักสูตร เกษตรศาสตร์ คณะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การเกษตร มรภ.ยะลา	อาจารย์	ไม่ระบุ	เกษตรกรรม (พัฒนารูปแบบการเกษตรผสมผสาน)	1,809,060	18 เดือน
			โครงการวิจัยย่อยที่ 4 ส่งเสริมการออมและการจัดทำบัญชีครัวเรือนสำหรับเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันสนับสนุนการเป็น Smart farmer	วิไลวัลย์ แก้วตาพิพย์	ภาควิชา เทคโนโลยี การเกษตร คณะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การเกษตร มรภ.ยะลา	อาจารย์	อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	เกษตรกรรม (พัฒนารูปแบบการเกษตรผสมผสาน)	795,960	18 เดือน
2	โครงการ การศึกษารูปแบบการผลิตปศุสัตว์ให้เหมาะสมกับความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่อำเภอหนองจิกจังหวัดปัตตานี และอำเภอเบตง จังหวัดยะลา	PY2	-	ดร.อารยา เจียรมาศ	ภาควิชา เทคโนโลยี และการ อุตสาหกรรม คณะ วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี ม.สงขลา นครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี	อาจารย์	อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี และ อำเภอ เบตง จังหวัด ยะลา	เกษตรกรรม/ปศุสัตว์	6,450,000	ไม่ระบุใน concept paper

3. ศึกษาวิจัยที่ อ.เบตง จ.ยะลา จำนวน 13 โครงการ

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่น่าสนใจ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
1	ชุดโครงการวิจัย "การพัฒนารูปแบบ การท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมเชิงอนุรักษ์ และความมั่นคงทาง อาหาร เพื่อการ พึ่งตนเองอย่างยั่งยืน ในพื้นที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา"	Y1	ประกอบด้วย 3 โครงการวิจัยย่อย	ผศ. ดร.ชัยรัตน์ จუსปาโล	คณะ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย หาดใหญ่	ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายวิจัย	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การท่องเที่ยว และความมั่นคง ทางอาหาร	5,000,000	1 ปี 5 เดือน (วันที่ 1 มีนาคม 2560 ถึง วันที่ 30 ตุลาคม 2561)
			โครงการวิจัยย่อยที่ 1 แนวทางการ พัฒนาศักยภาพแหล่งเที่ยวเชิง วัฒนธรรมและเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	ผศ. ดร.ชัยรัตน์ จუსปาโล	คณะ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย หาดใหญ่	ผู้ช่วยอธิการบดี ฝ่ายวิจัย	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การพัฒนาศักยภาพแหล่งเที่ยว เชิงวัฒนธรรมและเชิงอนุรักษ์	1,100,400	1 ปี (วันที่ 1 มีนาคม 2560 ถึง วันที่ 30 ตุลาคม 2561)
			โครงการวิจัยย่อยที่ 2 การพัฒนา รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมและเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ยะลา	ผศ. สุจิตรา ภรณ์ จุสปาโล	คณะ บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย หาดใหญ่	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิง อนุรักษ์	1,098,460	1 ปี (วันที่ 1 มีนาคม 2560 ถึง วันที่ 30 ตุลาคม 2561)
			โครงการวิจัยย่อยที่ 3 การพึ่งพา ตนเองด้านความมั่นคงทางอาหารและ แบบจำลองไปเบตงเพื่อความมั่นคงทาง อาหารอย่างยั่งยืน อำเภอเบตง จังหวัด ยะลา	ดร.มงคล เทพรัตน์	คณะ เทคโนโลยี การเกษตร มหาวิทยาลัย ราชภัฏ สงขลา	อาจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	ความมั่นคงทางอาหาร	1,839,410	1 ปี

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่นำเสนอ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
2	โครงการ "การพัฒนา ขีดความสามารถการ บริหารจัดการทุนทาง สังคมในการเชื่อมโยง สู่การพัฒนา อุตสาหกรรมการ ท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมและการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ของอำเภอเบตง จังหวัดยะลา"	Y2	-	ผศ.ว่าที่ ร.ต. จตุพล ดวงจิตร์	คณะ มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย สวนดุสิต	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การพัฒนาอุตสาหกรรมการ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ	3,283,500	18 เดือน
3	โครงการ "การศึกษา และพัฒนาวิธีการ ผลิตเห็ดหลินจือสาย พันธุ์ท้องถิ่นเบตง เพื่อการค้าและการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกษตร"	Y3	-	ผศ.ดร. นริศ ท้าวจันทร์	คณะ ทรัพยากร ธรรมชาติ ม.สงขลา นครินทร์	หัวหน้าภาควิชา การจัดการ ศัตรูพืช	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การค้าและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกษตร	1,706,870	6 เดือน
4	โครงการ "โครงการ ตัวแบบความมั่นคง ทางพลังงานจาก ชีวมวลไม้ยางพารา ในพื้นที่ อ.เบตง. ยะลา"	Y4	-	ผศ.ดร.เกื้อ อนันต์ เตชะโต	คณะการ จัดการ สิ่งแวดล้อม ม.สงขลา นครินทร์	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	ความมั่นคงทางพลังงาน	4,900,000	ไม่ระบุใน concept paper

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่นำเสนอ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
5	ชุดโครงการ "การศึกษาและ พัฒนา "กล้วยหิน" สู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่ม ภายใต้นโยบายเมือง ต้นแบบการท่องเที่ยว ตนเองอย่างยั่งยืน"	Y5	ประกอบด้วย 6 โครงการวิจัยย่อย	ผศ.จริยา สุขจันทร์ธา	คณะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การเกษตร มรภ.ยะลา	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	จังหวัดยะลา	เกษตรกรรม (สภาพการณ์กล้วย หินในจังหวัดยะลาและการพัฒนา ผลิตภัณฑ์จากกล้วยหิน)	4,985,500	ไม่ระบุใน concept paper
			โครงการวิจัยย่อยที่1 สภาพการณ์กล้วยหินในจังหวัดยะลา	ผศ.ดร.วิไลวัลย์ แก้วดาทิพย์	คณะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การเกษตร มรภ.ยะลา	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	จังหวัดยะลา	เกษตรกรรม (สภาพการณ์กล้วย หินในจังหวัดยะลา)	824,000	ไม่ระบุใน concept paper
			โครงการวิจัยย่อยที่2 การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพ และเคมีตามระยะการสุกของกล้วยหิน	อาจารย์ ดร. ภัทรวดี เอียด เต็ม	คณะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การเกษตร มรภ.ยะลา	อาจารย์	จังหวัดยะลา	เกษตรกรรม (การเปลี่ยนแปลง ลักษณะทางกายภาพและเคมีตาม ระยะการสุกของกล้วยหิน)	902,700	ไม่ระบุใน concept paper
			โครงการวิจัยย่อยที่3 คุณสมบัติของแป้งกล้วยหิน	อาจารย์ ดร. กุรอชียะห์ ยะรูเต็ง	คณะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การเกษตร มรภ.ยะลา	อาจารย์	จังหวัดยะลา	เกษตรกรรม (คุณสมบัติของแป้ง กล้วยหิน)	909,300	ไม่ระบุใน concept paper
			โครงการวิจัยย่อยที่4 การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากกล้วยหินเพื่อ สร้างมูลค่าเพิ่ม	อาจารย์กมล ทิพย์ กรร ไพเราะ	คณะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การเกษตร มรภ.ยะลา	อาจารย์	จังหวัดยะลา	เกษตรกรรม (การพัฒนา ผลิตภัณฑ์จากกล้วยหินเพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่ม)	979,500	ไม่ระบุใน concept paper

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่น่าสนใจ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
			โครงการวิจัยย่อยที่5 การพัฒนา ตำรับอาหารจากกล้วยหินต้ม	อาจารย์สุธีรา ศรีสุข	คณะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การเกษตร มรภ.ยะลา	อาจารย์	จังหวัดยะลา	เกษตรกรรม (การพัฒนาตำรับ อาหารจากกล้วยหินต้ม)	490,000	ไม่ระบุใน concept paper
			โครงการวิจัยย่อยที่6 การจัดทำสื่อเผยแพร่ อัตลักษณ์กล้วยหิน	ไม่ระบุ	คณะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การเกษตร มรภ.ยะลา	ไม่ระบุ	จังหวัดยะลา	เกษตรกรรม (การจัดทำสื่อ เผยแพร่อัตลักษณ์กล้วยหิน)	880,000	ไม่ระบุใน concept paper
6	ชุดโครงการ "การพัฒนาเส้นทาง การท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมและการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่สามเหลี่ยม เศรษฐกิจ: เบตง จ.ยะลา"	Y6	ประกอบด้วย 3 โครงการวิจัยย่อย	ผศ.ดร. นันทรัตน์ นามบุรี	คณะ วิทยาการ จัดการ มรภ. ยะลา	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	4,122,612	1 ปี 6 เดือน
			โครงการวิจัยย่อยที่1 ศักยภาพการ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ: เบตง จ.ยะลา"	ดร.ชินีเพ็ญ ศรีชัย	คณะ วิทยาการ จัดการ มรภ. ยะลา	อาจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	460,000	1 ปี 6 เดือน
			โครงการวิจัยย่อยที่2 รูปแบบการ จัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่ สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ: เบตง จ.ยะลา"	ผศ.ดร. นันทรัตน์ นามบุรี	คณะ วิทยาการ จัดการ มรภ. ยะลา	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	1,241,900	1 ปี 6 เดือน

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่นำเสนอ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
			โครงการวิจัยย่อยที่3 การพัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวและเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ อำเภอเบตง ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ	อาจารย์ ธีรยุทธ มูเล็ง	คณะ วิทยาการ จัดการ มรภ. ยะลา	อาจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การพัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อ การท่องเที่ยวและเส้นทางการ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิง อนุรักษ์	1,127,400	1 ปี 6 เดือน
7	โครงการวิจัยเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเมืองต้นแบบการพัฒนาเศรษฐกิจ"สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน: กรณีศึกษา"การพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา"	Y7	-	คุณสุฤกษ์ สงวนวงศ์	สถาบันคินัน แห่งเอเชีย	-	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การพัฒนาศักยภาพด้านการ ท่องเที่ยว	5,000,000	ไม่ระบุใน concept paper
8	ชุดโครงการ "แนวทางการพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการตนเองของชุมชนอย่างยั่งยืนโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม อำเภอเบตง จังหวัดยะลา"	Y8	ประกอบด้วย 4 โครงการวิจัยย่อย	นายชูลพีทอร์ มาโซ	คณะ มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ มรภ.ยะลา	อาจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	แนวทางการพัฒนาขีด ความสามารถในการจัดการตนเอง ของชุมชนอย่างยั่งยืนโดยใช้ กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน	4,700,000	12 เดือน
			โครงการวิจัยย่อยที่1 การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มกาแพโบราณ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	นางสุพิทรา รุ่งรัตน์	คณะ มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ มรภ.ยะลา	อาจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	แนวทางการสร้างความเข้มแข็ง ของกลุ่มอาชีพผลิตกาแพโบราณ	1,000,000	12 เดือน

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่นำเสนอ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
			โครงการวิจัยย่อยที่2 บทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนการสร้างเสริมความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชน กิจกรรมการส่งเสริมอาชีพกแพโบราณ และการจัดการขยะอย่างยั่งยืน	รศ.ดร.วันชัย ธรรมสังการ	คณะศิลป ศาสตร์ ม. วิทยาลัย สงขลา นครินทร์	อาจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	บทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนการสร้างเสริมความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชน	1,000,000	12 เดือน
			โครงการวิจัยย่อยที่3 การเสริมสร้างศักยภาพแกนนำเครือข่ายองค์กรทางเงินภาคประชาชนเพื่อการพัฒนาทุนและสวัสดิการชุมชนเบตงอย่างยั่งยืน	ว่าที่ร้อยตรีอัคร ลักษณะ ราชพล สิทธิ์	โรงเรียนบ้าน โนสวน (ศูนย์ การจัด การศึกษา ทางเลือก เพื่อการ ส่งเสริมอาชีพ การพัฒนา องค์กรและ ชุมชนอย่าง ยั่งยืน)	-	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การเสริมสร้างศักยภาพแกนนำเครือข่ายองค์กรทางเงินภาคประชาชน	1,000,000	12 เดือน
			โครงการวิจัยย่อยที่4 แนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดการมูลฝอยชุมชนอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาอำเภอเบตงจังหวัดยะลา	นายนิธิ พลไชย	คณะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การเกษตร มรภ.ยะลา	อาจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การจัดการมูลฝอยชุมชนอย่างยั่งยืน	1,000,000	12 เดือน

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่นำเสนอ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
9	โครงการ "แนวทางการพัฒนา ศักยภาพ อัตลักษณ์ ของแหล่งท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ใน อำเภอเบตง จังหวัด ยะลา"	Y9	-	นายจิรวัฒน์ นนทิกการ	สำนักวิจัย และพัฒนา ม.หาดใหญ่	อาจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	654,670	1 ปี
10	โครงการ"การส่งเสริม การเพาะเลี้ยงไก่เบตง โดยใช้วิถีเกษตร พอเพียงสู่พลังงาน และอาหารในการ พัฒนาชุมชนและ โรงเรียนพระราชรัฐ อย่างยั่งยืนใน อำเภอเบตง จังหวัด ยะลา"	Y10	-	นายอดุลย์ สมาน สุขแก้ว	คณะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การเกษตร มรภ.ยะลา	อาจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	เกษตรกรรม (ปศุสัตว์)	3,099,230	ไม่ระบุใน concept paper
11	ชุดโครงการ "แนวทางการพัฒนา เมืองเบตงแบบมีส่วนร่วม อย่างยั่งยืนเพื่อ รองรับการท่องเที่ยว เต็มรูปแบบ"	Y11	ประกอบด้วย 3 โครงการวิจัยย่อย	รศ.ดร.จอมภ พแวศักดิ์	ศูนย์วิจัย พลังงานและ สิ่งแวดล้อม ม.ทักษิณ	อาจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การท่องเที่ยวครบวงจร	5,000,000	1 ปี
			โครงการวิจัยย่อยที่ 1 แนวทางการ พัฒนาขีดความสามารถของเมืองเบตง ในการจัดการตัวเองแบบครบวงจรและ ทันสมัยโดยคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ และรองรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และเชิงอนุรักษ์	ผศ.ดร.อภิวัฒน์ สมาธิ	วิทยาลัยการ จัดการเพื่อ การพัฒนา ม.ทักษิณ	อาจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และเชิงอนุรักษ์	1,100,000	1 ปี

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่นำเสนอ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
			โครงการวิจัยย่อยที่ 2 ตัวแบบความมั่นคงทางพลังงานเพื่อ รองรับการขยายตัวและการพัฒนา เมืองเบตงอย่างยั่งยืน	รศ.ดร.จอมภพ แววศักดิ์	ศูนย์วิจัย พลังงานและ สิ่งแวดล้อม ม.ทักษิณ	อาจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	ความมั่นคงทางพลังงาน	1,500,000	1 ปี
			โครงการวิจัยย่อยที่ 3 รูปแบบ การเกษตรและการสร้างความมั่นคง ทางอาหารเพื่อรองรับการพัฒนา เมืองเบตงอย่างเต็มรูปแบบและยั่งยืน	ผศ.ดร.อุไร วรรณ ทองแกม แก้ว	คณะ เทคโนโลยี และการ พัฒนาชุมชน ม.ทักษิณ	อาจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	เกษตรกรรมและความมั่นคงทาง อาหาร	950,000	1 ปี
12	ชุดโครงการ "การพัฒนาความ ร่วมมือขององค์กร และเครือข่ายในการ พัฒนาศักยภาพการ ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยประยุกต์ใช้แนว ทางการบริหาร จัดการโซ่อุปทาน: ศึกษารณี เมือง เบตง"	Y12	ประกอบด้วย 4 โครงการวิจัยย่อย	ผศ.ดร.ศิริ ลักษณ์ คัมภีรา นนท์	คณะ มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ มรภ.ยะลา	อาจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน	933,000	ไม่ระบุใน concept paper
			โครงการวิจัยย่อยที่ 1 การประเมิน ศักยภาพของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ในการบริหารจัดการโซ่อุปทานการ ท่องเที่ยวของเมืองเบตง	ไม่ระบุ	ไม่ระบุ	ไม่ระบุ	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน (การบริหารจัดการโซ่ อุปทานการท่องเที่ยว)	150,000	ไม่ระบุใน concept paper
			โครงการวิจัยย่อยที่ 2 ความต้องการ ด้านอุปสงค์และแรงจูงใจด้านการ ท่องเที่ยวและบริการเพื่อสนับสนุนการ แข่งขันทางเศรษฐกิจแบบยั่งยืนของ เมืองเบตง	ไม่ระบุ	ไม่ระบุ	ไม่ระบุ	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน (ความต้องการด้าน อุปสงค์และแรงจูงใจด้านการ ท่องเที่ยวและบริการ)	180,00	ไม่ระบุใน concept paper

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่นำเสนอ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
			โครงการวิจัยย่อยที่ 3 สร้างกลยุทธ์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ของแต่ละรูปแบบการท่องเที่ยวอย่าง ยั่งยืนตามแนวทางการบริหารจัดการใช้ อุทยาน ศึกษากรณี เมืองเบตง	ไม่ระบุ	ไม่ระบุ	ไม่ระบุ	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน (การสร้างกลยุทธ์เพื่อ เพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขันของแต่ละรูปแบบการ ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน)	445,000	ไม่ระบุใน concept paper
			โครงการวิจัยย่อยที่ 4 พัฒนาข้อเสนอ เชิงนโยบายแบบบูรณาการจากความ ร่วมมือขององค์กรและเครือข่ายในการ พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว ศึกษ ากรณี เมืองเบตง	ไม่ระบุ	ไม่ระบุ	ไม่ระบุ	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน (การพัฒนาข้อเสนอ เชิงนโยบาย)	158,000	ไม่ระบุใน concept paper
13	ชุดโครงการ "การจัดการ สิ่งแวดล้อมเพื่อการ ท่องเที่ยวอำเภอเบตง อย่างยั่งยืน"	Y13	ประกอบด้วย 2 โครงการวิจัยย่อย	ผศ.ดร.มนทิรา ลีลาเกรียงศักดิ์	ภาควิชา วิทยาศาสตร์ คณะ วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี ม.สงขลา นครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การจัดการสิ่งแวดล้อม	3,000,000	1 ปี

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่นำเสนอ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
			โครงการวิจัยย่อยที่ 1 การจัดการขยะ ในเทศบาลเมืองเบตงเพื่อการท่องเที่ยว อย่างยั่งยืน	ดร.ปรีชา กสิกรรมไพบูลย์	ภาควิชา วิทยาศาสตร์ คณะ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ม.สงขลา นครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี	อาจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การจัดการขยะ	1,500,000	1 ปี
			โครงการวิจัยย่อยที่ 2 การจัดการน้ำ และน้ำเสียในเทศบาลเมืองเบตง เพื่อ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	ดร.ธนกร จันทสุบรรณ	ภาควิชา วิทยาศาสตร์ คณะ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ม.สงขลา นครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี	อาจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การจัดการน้ำและน้ำเสีย	1,500,000	1 ปี
14	โครงการส่งเสริมและ พัฒนาเมืองต้นแบบ เพื่อการพัฒนา เศรษฐกิจพื้นฐาน อย่างยั่งยืน กรณีศึกษา เมืองเบตง จังหวัดยะลา	Y14	-	ดร.น.สพ. มีขวาท สุวรรณเรือง	สมาคม พัฒนาสังคม สถาบัน บัณฑิตพัฒน บริหาร ศาสตร์ (นิด้า)	อาจารย์	อำเภอเบตง จังหวัดยะลา	การพัฒนาเศรษฐกิจพื้นฐานอย่าง ยั่งยืน -พัฒนาหมู่บ้านต้นแบบทั้งด้าน การท่องเที่ยวชุมชนและการ พัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจฐานราก -พัฒนาตลาดกลางสินค้าชุมชน	15,000,000 (สิบล้าน)	1 ปี (กุมภาพันธ์ 2560- กุมภาพันธ์ 2561)

4. ศึกษาวิจัยที่ อ.หนองจิก จ.ปัตตานี จำนวน 6 โครงการ

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่น่าสนใจ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
1	โครงการ "การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนพื้นที่อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ด้วยการผลิตก๊าซชีวภาพ ปลูกผักไร้ดิน และการเพาะเห็ด ในระดับครัวเรือน"	P1	-	ผศ.ยะโก๊ะ ชาเร็มดาเบะ	คณะ วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยีฯ ม.ฟาฏอนี	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	เกษตรกรรม (การผลิตก๊าซชีวภาพ ปลูกผักไร้ดิน และการเพาะเห็ด ในระดับครัวเรือน)	1,300,000	12 เดือน
2	โครงการ "การบูรณาการการเลี้ยงแพะและผลิตภัณฑ์ฮาลาลแบบครบวงจรในจังหวัดปัตตานี"	P2	-	ผศ.ดร.พายัพ มาศนิยม	สถาบันฮาลาล มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	จังหวัดปัตตานี	เกษตรกรรม/ปศุสัตว์ (การบูรณาการการเลี้ยงแพะและผลิตภัณฑ์ฮาลาลแบบครบวงจร)	732,000	18 เดือน
3	โครงการ "แนวทางการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานของฟาร์มแพะนมฮาลาลที่ยั่งยืนตามศักยภาพพื้นที่อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี (รวมถึงพื้นที่ใกล้เคียง)"	P3	-	อาจารย์ ธีรยุทธ มุเล็ง	คณะ วิทยาการ จัดการ มรภ. ยะลา	อาจารย์	อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี (รวมถึงพื้นที่ ใกล้เคียง)	การพัฒนาาระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน	1,206,300	1 ปี 6 เดือน

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่น่าสนใจ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
4	ชุดโครงการ"การเพิ่ม ผลผลิตและคุณภาพ ของปาล์มน้ำมัน สำหรับโรงงาน ต้นแบบเพื่อการแปร รูปผลปาล์มเชิง พาณิชย์ในพื้นที่ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี"	P4	ประกอบด้วย 6 โครงการวิจัยย่อย	ดร.อิสมะแอ เจ๊ะหลง	คณะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การเกษตร มรภ.ยะลา	อาจารย์	อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	เกษตรกรรม (การเพิ่มผลผลิต และคุณภาพของปาล์มน้ำมัน)	4,271,000	ไม่ระบุใน concept paper
			โครงการวิจัยย่อยที่1การศึกษา แนวโน้มสภาพอากาศที่มีผลต่อปาล์ม น้ำมันในเขตพื้นที่อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	นายอดุลย์ สมาน สุขแก้ว	คณะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การเกษตร มรภ.ยะลา	อาจารย์	อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	เกษตรกรรม (แนวโน้มสภาพ อากาศที่มีผลต่อปาล์มน้ำมัน)	762,000	ไม่ระบุใน concept paper
			โครงการวิจัยย่อยที่2 การชักนำให้เกิดการกลายพันธุ์ในปาล์ม น้ำมันโดยการฉายรังสีแกมมา	นายไมมูน อิน ตัน	คณะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การเกษตร มรภ.ยะลา	อาจารย์	อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	เกษตรกรรม (ชักนำให้เกิดการ กลายพันธุ์ในปาล์มน้ำมัน)	500,000	ไม่ระบุใน concept paper
			โครงการวิจัยย่อยที่3 การวิเคราะห์ความหลากหลายทาง พันธุกรรมของประชากรปาล์มน้ำมันที่ ปลูกกระจายอยู่ในพื้นที่สามจังหวัด ชายแดนใต้ด้วยเทคนิคเครื่องหมาย DNA	นายจาร์ นิคม	คณะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การเกษตร มรภ.ยะลา	อาจารย์	อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	เกษตรกรรม (วิเคราะห์ความ หลากหลายทางพันธุกรรมของ ประชากรปาล์มน้ำมัน)	445,000	ไม่ระบุใน concept paper

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่น่าสนใจ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
			โครงการวิจัยย่อยที่4 การศึกษาชีววิทยาของปาล์มน้ำมันและการประยุกต์ใช้ฝักรงกายเรณูเพื่อเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน	ดร.อิสมะแอ เจ๊ะหลง	คณะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การเกษตร มรภ.ยะลา	อาจารย์	อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	เกษตรกรรม (ศึกษาชีววิทยาของปาล์มน้ำมันและการประยุกต์ใช้ฝักรงกายเรณูเพื่อเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน)	600,000	ไม่ระบุใน concept paper
			โครงการวิจัยย่อยที่5 การศึกษาสมบัติทางกายภาพและทางเคมีของปาล์มน้ำมันสู่การแปรรูปน้ำมันปาล์มเชิงพาณิชย์	ดร.ฮาซัน ดอปอ	คณะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การเกษตร มรภ.ยะลา	อาจารย์	อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	เกษตรกรรม (ศึกษาสมบัติทางกายภาพและทางเคมีของปาล์มน้ำมันสู่การแปรรูปน้ำมันปาล์มเชิงพาณิชย์)	800,000	ไม่ระบุใน concept paper
			โครงการวิจัยย่อยที่6 โรงงานต้นแบบการผลิตไบโอดีเซลเศษน้ำมันปาล์มจากโรงงานผลิตน้ำมันปาล์มเพื่อการบริโภค	นายอัชมาน อาแด	คณะ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ การเกษตร มรภ.ยะลา	อาจารย์	อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	เกษตรกรรม (โรงงานต้นแบบการผลิตไบโอดีเซลเศษน้ำมันปาล์ม)	1,164,000	ไม่ระบุใน concept paper

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่นำเสนอ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
5	ชุดโครงการ "ระบบฐานข้อมูลและ สารสนเทศเพื่อ สนับสนุนการ ตัดสินใจการพัฒนา พื้นที่สามเหลี่ยม เศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน"	P5	ประกอบด้วย 4 โครงการวิจัยย่อย	ดร.สันธนา ชัยมนตรี	คณะ วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี ม.สงขลา นครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี	อาจารย์	อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี และพื้นที่ลุ่มน้ำ ปัตตานี	ระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ	5,027,000	18 เดือน (ตั้งแต่ตุลาคม 2560-มีนาคม 2562)
			โครงการวิจัยย่อยที่1 ระบบ สารสนเทศการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land-use) ในอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	ดร.มายีนิงอิส	คณะ วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี ม.สงขลา นครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี	อาจารย์	อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	ระบบสารสนเทศการใช้ประโยชน์ ที่ดิน (Land-use)	1,250,000	18 เดือน (ตั้งแต่ตุลาคม 2560-มีนาคม 2562)
			โครงการวิจัยย่อยที่2 ฐานข้อมูลและ สารสนเทศเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่อำเภอ หนองจิก จังหวัดปัตตานี	ดร.สันธนา ชัยมนตรี	คณะ วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี ม.สงขลา นครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี	อาจารย์	อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	ฐานข้อมูลและสารสนเทศ เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคม	1,000,000	18 เดือน (ตั้งแต่ตุลาคม 2560-มีนาคม 2562)

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่น่าสนใจ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
			โครงการวิจัยย่อยที่3 แบบจำลองพื้นที่ เสี่ยงอุทกภัยและการรुक้าของน้ำเค็ม เพื่อการบริหารจัดการเมืองต้นแบบใน อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	ดร.สมพร ช่วยอารีย์	คณะ วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี ม.สงขลา นครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี	อาจารย์	อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	แบบจำลองพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย และการรुक้าของน้ำเค็มเพื่อการ บริหารจัดการเมืองต้นแบบ	1,000,000	18 เดือน (ตั้งแต่ตุลาคม 2560-มีนาคม 2562)
			โครงการวิจัยย่อยที่4 ระบบ สารสนเทศพืชและสัตว์เศรษฐกิจ จังหวัดชายแดนใต้เพื่อการสนับสนุน การตัดสินใจการพัฒนาพื้นที่	ดร.สล้าง มุสิกสุวรรณ	คณะ วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี ม.สงขลา นครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี	อาจารย์	อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	ระบบสารสนเทศพืชและสัตว์ เศรษฐกิจจังหวัดชายแดนใต้	1,000,000	18 เดือน (ตั้งแต่ตุลาคม 2560-มีนาคม 2562)
6	โครงการ "ไถ่ดวง ต้นแบบการยกระดับ คุณภาพชีวิต"	P6	-	อาจารย์เอก มงคล	สมาคม มิตรภาพ ไทย-อินโดจีน	นักวิจัย	อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี	เกษตรกรรม (ปศุสัตว์)	500,000	1 ปี

5. ศึกษาวิจัยที่ อ.สุโขทัย จ.นราธิวาส จำนวน 2 โครงการ

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่น่าสนใจ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
1	ชุดโครงการ "อำเภอสุโขทัย-โลก จังหวัดนราธิวาส เมืองต้นแบบการค้า ชายแดนระหว่าง ประเทศ"	N1	ประกอบด้วย 4 โครงการวิจัยย่อย	-	-	-	อำเภอสุโขทัย- โลก จังหวัด นราธิวาส	เมืองต้นแบบการค้าชายแดน ระหว่างประเทศ	-	-
โครงการวิจัยย่อยที่1 การพัฒนา ทรัพยากรบุคคลและแรงงานข้ามแดน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการ แข่งขันอย่างยั่งยืนสู่เมืองต้นแบบการค้า ชายแดน อำเภอสุโขทัย-โลก จังหวัด นราธิวาส			อาจารย์รอย ฮาน สะฮารี	คณะ วิทยาการ จัดการ ม.นราธิวาส ราชนครินทร์	อาจารย์	อำเภอสุโขทัย- โลก จังหวัด นราธิวาส	การพัฒนาทรัพยากรบุคคลและ แรงงานข้ามแดน	1,000,450	1 ปี	
โครงการวิจัยย่อยที่2 ระบบโซ่อุปทาน สินค้าเกษตร การค้าชายแดนและ การค้าผ่านแดนด่านสุโขทัย-โลกจังหวัด นราธิวาส			นายหะหมัด หะยีหมัด	วิทยาลัย อิสลามศึกษา มหาวิทยาลัย สงขลา นครินทร์	อาจารย์	อำเภอสุโขทัย- โลก จังหวัด นราธิวาส	ระบบโซ่อุปทานสินค้าเกษตร การค้าชายแดนและการค้าผ่าน แดน	982,080	1 ปี 6 เดือน	
โครงการวิจัยย่อยที่3 รูปแบบการ พัฒนาเมืองสุโขทัย-โลก เป็นเมืองปลอด ภาษี			ดร.ยูโซะ ตาละ	วิทยาลัย อิสลามศึกษา มหาวิทยาลัย สงขลา นครินทร์	อาจารย์	อำเภอสุโขทัย- โลก จังหวัด นราธิวาส	การพัฒนาเมืองสุโขทัย-โลก เป็นเมืองปลอดภาษี	1,000,000	1 ปี	
โครงการวิจัยย่อยที่4 รูปแบบการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระยะกลางและ ยาวเพื่อรองรับเมืองการค้าชายแดน จังหวัดนราธิวาส			ผศ.ดร.อัปดุล รอซะ วรรณ อาลี	คณะ มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ มรภ.ยะลา	ผู้ช่วย ศาสตราจารย์	จังหวัด นราธิวาส	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อ รองรับเมืองการค้าชายแดน	2,250,000	1 ปี	

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่น่าสนใจ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
2	ชุดโครงการ "สู่ไท โก-ลก" เมืองต้นแบบ การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมจังหวัด ชายแดนใต้สู่การค้า ชายแดนระหว่าง ประเทศ	N2	ประกอบด้วย 5 โครงการย่อย	ดร.ทวนธง ครุฑจ๋อน	คณะ มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ ม.ทักษิณ	อาจารย์	อำเภอสุไหงโก ลก จ.นราธิวาส	การพัฒนาเมืองต้นแบบการค้า ชายแดนระหว่างประเทศ	4,989,000	ไม่ระบุใน concept paper
			โครงการวิจัยย่อยที่ 1 การพัฒนารูปแบบของระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนเมืองต้นแบบศูนย์กลางการค้าชายแดนระหว่างประเทศอำเภอสุไหงโกลก จ.นราธิวาส	อ.ทรงศักดิ์ ชยานุเคราะห์	ม.สวนดุสิต ศูนย์ การศึกษา นอกที่ตั้ง จ.ตรัง	อาจารย์	อำเภอสุไหงโก ลก จ.นราธิวาส	การพัฒนารูปแบบของระบบ สารสนเทศเพื่อสนับสนุนเมือง ต้นแบบศูนย์กลางการค้าชายแดน ระหว่างประเทศ	1,000,000	ไม่ระบุใน concept paper
			โครงการวิจัยย่อยที่ 2 สู่ไหงโกลกเมืองชายแดนปลอดภัย ต้นแบบ	ดร.อรพรรณ จันทร์อินทร์	คณะ บริหารธุรกิจ ม.เทคโนโลยี ราชมงคลศรี วิชัย สงขลา	อาจารย์	อำเภอสุไหงโก ลก จ.นราธิวาส	เมืองชายแดนปลอดภัยต้นแบบ	996,000	ไม่ระบุใน concept paper
			โครงการวิจัยย่อยที่ 3 ระบบ supply chain และช่องทางเพิ่มโอกาสด้านอาชีพและเศรษฐกิจการค้าโคเนื้อของคนท้องถิ่นชายแดนใต้ที่สอดคล้องกับโอกาสจากการพัฒนาของประเทศมาเลเซีย	ดร.พินิจ ดวงจินดา	คณะ เศรษฐศาสตร์ และบริหาร ธุรกิจ ม.ทักษิณ	อาจารย์	อำเภอสุไหงโก ลก จ.นราธิวาส	ระบบ supply chain และ ช่องทางเพิ่มโอกาสด้านอาชีพและ เศรษฐกิจ	994,000	ไม่ระบุใน concept paper
			โครงการวิจัยย่อยที่ 4 การพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการ และแรงงานเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในบริบทอาเซียน	นางสาวกิตติยา อินทกาญจน์	คณะ บริหารธุรกิจ ม.เทคโนโลยี ราชมงคลศรี วิชัย สงขลา	อาจารย์	อำเภอสุไหงโก ลก จ.นราธิวาส	การพัฒนาสมรรถนะของ ผู้ประกอบการ และแรงงาน	999,000	ไม่ระบุใน concept paper

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่น่าสนใจ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
			โครงการวิจัยย่อยที่ 5 การพัฒนาเมือง ศูนย์กลางการค้าชายแดนระหว่าง ประเทศ อำเภอสุโขทัย จ.นราธิวาส	ดร.ทวนธง ครุฑจ้อน	คณะ มนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์ ม.ทักษิณ	อาจารย์	อำเภอสุโขทัย จ.นราธิวาส	การพัฒนาเมืองศูนย์กลางการค้า ชายแดนระหว่างประเทศ	1,000,000	ไม่ระบุใน concept paper

6. ไม่ได้ระบุพื้นที่เป้าหมายของการวิจัย/ไม่ใช้พื้นที่ตามกรอบการวิจัย จำนวน 3 โครงการ

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่น่าสนใจ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
1	โครงการ "การเพิ่มประสิทธิภาพการฟักไข่ปลาหลวงชมพูด้วยระบบควบคุมคุณภาพน้ำและระบบแจ้งเตือนอัตโนมัติ"	A1	-	รศ.มิตรชัย จงเชี่ยวชาญ	หน่วยวิจัย เกษตรและ ชีวภาพ อิเล็กทรอนิกส์ ม.สงขลา นครินทร์	อาจารย์	จังหวัดสงขลา	เกษตรกรรม (ประมง)	690,360	1 ปี
2	โครงการ การศึกษา รูปแบบการเพาะเห็ด และการผลิตผักใน ระบบเกษตรอินทรีย์ที่ เหมาะสมเพื่อ ตอบสนองความ ต้องการของชุมชน ชายแดนใต้	A2	-	ดร.พิณทิพย์ จันทร์เทพ	ภาควิชา เทคโนโลยี และการ อุตสาหกรรม คณะ วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี ม.สงขลา นครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี	อาจารย์	ไม่ระบุ	เกษตรกรรม/ศึกษารูปแบบการ เพาะเห็ดและการผลิตผัก	372,416	ไม่ระบุใน concept paper

ลำดับ	ชื่อชุดโครงการ/ โครงการ	รหัส โครงการ	โครงการย่อย	หัวหน้า โครงการ	สังกัด	ตำแหน่ง	พื้นที่เป้าหมาย	ประเด็นที่นำเสนอ	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลา
3	โครงการ ระบบการ ควบคุมออกซิเจนและ อุณหภูมิใน สารละลายธาตุ อาหารสำหรับการ ปลูกแตงเทศโดยไม่ใช้ ดินร่วมกับโซลาร์เซลล์	A3	-	ดร.เอกนรินทร์ เรืองรักษ์	ภาควิชา เทคโนโลยี และการ อุตสาหกรรม คณะ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ม.สงขลา นครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี	อาจารย์	ศูนย์การเรียนรู้ การปลูกพืชไม่ ใช้ดิน คณะ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ม.สงขลา นครินทร์ วิทยา เขตปัตตานี	เกษตรกรรม	209,970	15 เดือน

สรุปกิจกรรม
นำเสนอรายงานความก้าวหน้า
โครงการรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสงขลาเพื่อความยั่งยืน
วันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2559
ณ ห้องประชุมเลิศพัฒน์ ชั้น 12 สำนักวิจัยและพัฒนา อาคารศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ (LRC)
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา

กิจกรรม “นำเสนอรายงานความก้าวหน้า” โครงการรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสงขลาเพื่อความยั่งยืน จัดขึ้นเมื่อ 29 กุมภาพันธ์ 2559 ณ ห้องประชุมเลิศพัฒน์ ชั้น 12 สำนักวิจัยและพัฒนา อาคารศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ (LRC) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา มีผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย คณะวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ประสานงานและเจ้าหน้าที่จากหน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม เริ่มกิจกรรมด้วยการนำเสนอผลการดำเนินงาน โดย ผศ.ปรัดถ พรหมมี ต่อด้วยการให้ความเห็นเพื่อปรับแก้ไขรายงานความก้าวหน้าและเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานในระยะต่อไป ดังนี้

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ

แม้รายงานจะมีความก้าวหน้าและเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพยายามของนักวิจัย แต่อาจยังมีข้อจำกัดในเรื่องของข้อมูล และหรือระยะเวลา ส่งผลให้การวิเคราะห์ข้อมูลบางส่วนไม่สอดคล้องกับบริบทในปัจจุบัน การสัมภาษณ์เชิงลึกยังไม่ครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภาคเศรษฐกิจ ดังนั้นเพื่อให้รายงานความก้าวหน้ามีความครบถ้วน สมบูรณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรให้ความสำคัญกับข้อมูลหตุยภูมิที่จะนำมาใช้ กล่าวคือ ต้องมีความเป็นปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูล GPP ควรเป็นข้อมูลปี 2557 เนื่องจากการใช้โครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่เป็นปัจจุบัน อาจทำให้การวิเคราะห์ผลแตกต่างไปจากความเป็นจริงได้
2. ควรเพิ่มรายละเอียดจากการสัมภาษณ์เชิงลึก และควรเพิ่มเติมกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สภาอุตสาหกรรมจังหวัด สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยว สนง.การค้าภายในจังหวัด สนง.สรรพากรพื้นที่สงขลา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ด้วยในระยะเวลาที่ผ่านมาสภาอุตสาหกรรมมีการจัดประชุมหรือสัมมนาเพื่อวางกรอบแนวทางในการพัฒนาจังหวัดสงขลาอย่างต่อเนื่อง
3. รายงานฉบับนี้ต่อบัณฑิตวุฒิประสงค์ข้อ 1 และ 2 ในขณะที่วัตถุประสงค์ของโครงการมีทั้งหมด 4 ข้อ ดังนั้นในรายงานจึงควรระบุให้ทราบด้วยว่าในส่วนของวัตถุประสงค์ข้อ 3 และ 4 จะปรากฏในรายงานฉบับต่อไป
4. รูปแบบการเขียนรายงานควรกระชับ ตรงประเด็น อาทิ เมื่อพูดถึงบริบททางเศรษฐกิจก็ไม่ควรมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับบริบททางสังคม หรือสิ่งแวดล้อมปรากฏอยู่มากนัก
5. ควรตรวจสอบคำผิด ตรวจสอบข้อมูล รวมถึงรูปแบบการเขียนรายงาน อาทิ
 - 5.1 ปรับแก้คำผิด ในสารบัญข้อ 5.1
 - 5.2 ปรับรูปแบบการเขียนข้อมูลในตาราง อาทิ ตารางที่ 2.4 รายชื่อมหาวิทยาลัยต่างๆควรปรับเป็นข้อ 5.1 5.2 ตามลำดับ

5.3 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เช่น

- หน้า 15 ที่ระบุว่า “จังหวัดสงขลามีสถานบริการสาธารณสุขที่ทั่วถึงและพอเพียง” จริงหรือไม่
- หน้า 2 “ภาครัฐไม่ค่อยส่งเสริมพลังงานทดแทนจากพืชพลังงาน...ในขณะที่จังหวัดสงขลามีแหล่งขุดเจาะปิโตรเลียม โรงแยกก๊าซ...แต่กลับไม่มีข้อมูลชัดเจนปรากฏใน GPP จังหวัด” ซึ่งมองว่ามีรายละเอียดระบุใน GPP ในสาขาเหมืองแร่ของภาคอุตสาหกรรม
- ข้อมูลหน้า 46 49 54 63 หลายรายการไม่ได้เป็นตัวชี้วัด
- ข้อมูลที่นำเสนอในหน้า 80 และ 81 ไม่สอดคล้องกัน
- หน้า 91 ตรวจสอบคำอธิบายให้ถูกต้อง “มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ไม่ใช่มูลค่าเพิ่ม”

5.4 ข้อมูลวิสัยทัศน์จังหวัดสงขลา (หน้าที่ 21) ควรประมวลไว้เป็นเอกสารแนบท้าย โดยในรายงานอธิบายเพียงว่าใช้เป็นกรอบในการคิด มิฉะนั้นผู้อ่านอาจเข้าใจว่างานวิจัยฉบับนี้ตอบพันธกิจทั้ง 4 ด้าน

5.5 การวิเคราะห์ GPP ใช้ราคาประจำปี แต่การวัด Growth ต้องใช้ Constant Price

5.6 ประเด็นเรื่อง Green Growth ควรเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพน้ำ

6. จากการดำเนินการในระยะที่ผ่านมาพบว่าการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) มีผู้เข้าร่วมประชุมต่ำกว่าเป้าหมาย ดังนั้นควรวิเคราะห์สาเหตุและนำมาปรับรูปแบบ/วิธีการการดำเนินงานในระยะต่อไป
7. การใช้ SWOT มีข้อจำกัดและอาจนำมาซึ่งความผิดพลาดได้ ดังนั้นควรใช้ความระมัดระวังและควรนำข้อมูลจากแหล่งอื่นๆซึ่งเก็บรวบรวมไว้แล้วมาประกอบร่วมด้วย นอกจากนี้ควรมีการตรวจสอบ เนื่องจากมีหลายตัวเป็นจุดอ่อนไม่ใช่อุปสรรค (จัดกลุ่มผิด)
8. การพัฒนาตัวชี้วัด จากแนวคิด 3G ต้องเข้าใจข้อจำกัดในการใช้ และต้องครอบคลุมทุกด้านมากที่สุด
9. ควรมีการนำเครื่องมือ BCG มาใช้ เพื่อให้รู้ว่าแต่ละ sector มีส่วนไหนที่สำคัญและจะต้องคงอยู่
10. ควรสะท้อนให้เห็นว่า อนาคตสงขลาจะยั่งยืนในหมวด 3G อย่างไร / เอกชนควรปรับตัวอย่างไร/ สาขาใดควรส่งเสริม เป็นต้น
11. ควรให้ความสำคัญหรือให้น้ำหนักกับงานด้านสังคม เพราะเป็นเรื่องสำคัญที่จะนำไปสู่ความยั่งยืนได้ ทั้งนี้เนื่องจากหากคนไม่มีคุณภาพ ทำอย่างไรก็ไม่อาจเกิดความยั่งยืนได้
12. ควรมีรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับครัวเรือนยากจนในจังหวัดสงขลา จากสนง.พัฒนาชุมชนจังหวัดสงขลา เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้ครัวเรือนมีความยากจน และควรนำเรื่องการกระจายรายได้มาประกอบการพิจารณา
13. ควรนำข้อมูลแผนพัฒนาชาติ ของสภาพัฒน์ ฉบับที่ 12 ซึ่งยกร่างและนำเสนอเพื่อฟังความคิดเห็นไปเป็นที่เรียบร้อยแล้วมาประกอบการวิเคราะห์
14. ควรเพิ่มบริบทการเปลี่ยนแปลงในอนาคต อาทิ สังคมสูงอายุ โลกร้อน การก่อการร้าย หรือบริบทอื่นๆซึ่งเป็นบริบทใหม่ทางเศรษฐกิจ (New normal) เช่น climate change

15. ควรเพิ่มเติมเรื่องของ productivity และ innovation

อัญชลี ทองช่วย
เจ้าหน้าที่บริหารโครงการ
โครงการ “การจัดการความรู้และการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้
(ผู้บันทึก)

📷 ภาพกิจกรรม

สรุปกิจกรรม

พัฒนาข้อเสนอโครงการ “แนวทางการดำรงชีพของครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนยางพาราภายใต้ระบบเกษตรสวนยางพาราในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประเทศไทย”

วันที่ 22 มีนาคม 2559

ณ ห้องประชุมเลิศพัฒน์ ชั้น 12 สำนักวิจัยและพัฒนา อาคารศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ (LRC) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา

.....

ข้อเสนอโครงการวิจัยนี้เป็นข้อเสนอที่ดี หากผลของการวิจัยสามารถเชื่อมโยงในมิติเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา วัฒนธรรม และความมั่นคงซึ่งเป็นประเด็นที่มีลักษณะพิเศษและจำเพาะในพื้นที่ได้ งานวิจัยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ และจะเกิด Impact ต่อการแก้ปัญหาความยากจนได้ แต่อย่างไรก็ตามงานนี้ยังขาดกระบวนการมีส่วนร่วม ดังนั้นเพื่อให้ข้อเสนอโครงการมีความครบถ้วนสมบูรณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติม ดังนี้

1. ชื่อโครงการ

- ควรปรับเป็น “แนวทางหรือรูปแบบการดำรงชีพของครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนยางพาราภายใต้ระบบเกษตรสวนยางพาราที่เหมาะสมในจังหวัดชายแดนภาคใต้/หรือ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส)” ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของผู้ให้ทุน

2. หลักการและเหตุผล

- ควรปรับปรุงหลักการและเหตุผล เพราะหลักการและเหตุผลในข้อเสนอยังไม่สามารถชี้ให้เห็นชัดเจนพอว่า “การดำรงชีพของเกษตรกรชาวสวนยาง” จะนำไปสู่ผลอะไร ทำให้ไม่เชื่อมต่อกับเหตุผลที่ต้องทำการศึกษา
- ควรให้ความสำคัญและเชื่อมโยงในมิติเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา วัฒนธรรม และความมั่นคง เนื่องจากประเด็นดังกล่าวจะมีผลต่อการดำรงชีวิต ระบบการผลิต และมีผลต่อปัญหาความยากจน
- ควรปรับคำถามการวิจัย ให้สอดคล้องกับบริบทหรือข้อจำกัดของพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของปัญหาความมั่นคง อันจะนำมาซึ่งกระบวนการวิจัยที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นๆ
- คำถามการวิจัยข้อ 2 เรื่องความอ่อนไหว จะประเมินอย่างไร มีตัวชี้วัดอะไร

3. การทบทวนเอกสาร

- หากสามารถเพิ่มรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด/ทฤษฎี เศรษฐศาสตร์เทคนิค (technico-economics) ก็จะทำให้ข้อเสนอมีความสมบูรณ์มากขึ้น
- ควรเพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับแนวคิด หรือหลักเกณฑ์พิจารณาความอ่อนไหว ที่จะมีผลต่อการดำรงชีวิต หรือกระทบต่อระบบสวนยางพารา

4. วัตถุประสงค์

- วัตถุประสงค์ข้อ 1 และข้อ 3 ซ้อนกันอยู่ กล่าวคือ วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เป็น subset หรือเป็น Metrology ของวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

5. ระเบียบวิธีการวิจัย

- ควรระบุพื้นที่ที่จะศึกษาให้ชัดเจน และควรให้รายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกพื้นที่ และหรือการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย อย่างไรก็ตามการเลือกกลุ่มตัวอย่างสามารถใช้หลายๆเทคนิค ร่วมกันได้
- พื้นที่ศึกษา : ควรเน้นเฉพาะพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส) ทั้งนี้ในส่วน ของจังหวัดปัตตานี เสนอว่าควรทำการศึกษาและวิจัยในพื้นที่ ม.2 ต.ท่าเรือ และ ม.9 ต.โคกโพธิ์ อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี
- ควรเริ่มต้นกระบวนการทำงานด้วยการลงไปทำความรู้จัก ทำความเข้าใจกับพื้นที่ และควรเน้น กระบวนการมีส่วนร่วมแบบพหุภาคีร่วม (Partnership) ของทุกภาคส่วนในการกำหนดความต้องการ เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์จริง ทั้งนี้หากนักวิจัยสามารถดึงกลุ่มเกษตรกร และผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ เข้ามามีส่วนในกระบวนการวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นย่อมจะส่งผลให้เกิดการยอมรับในผลงานสูง
- จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะนำเข้าสู่การวิเคราะห์ในโปรแกรม OLYMPE ซึ่งกำหนดไว้เพียง 8 ตัวอย่าง จาก 500 observation นั้น น่าจะน้อยเกินไปหรือไม่
- ควรอธิบายให้เห็นว่าจะมีวิธีออกแบบการจัดการผลิต และการดำรงชีพอย่างไร
- ควรให้รายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบในกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี และกรอบการวิเคราะห์
- กระบวนการวิจัยควรมียึดหลักการของ Area-based collaborative research and development (ABC R&D) ของ สกว. ที่เน้นกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วม และมุ่งหวังว่าผลงานวิจัยที่ได้จะก่อให้เกิด รูปแบบในการบริหารจัดการสวนยางพาราของเกษตรกรในพื้นที่ที่เหมาะสม และจะส่งผลกระทบต่อ สังคมที่ประเมินได้ (measurable social impact)

6. คณะวิจัย

- ควรเพิ่มนักวิจัยหรือเพิ่ม Mentor ที่มีความรู้หรือเข้าใจบริบทพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อ กำหนดกรอบการศึกษาให้สอดคล้องกับพื้นที่มากยิ่งขึ้น อีกทั้งจะทำให้งานวิจัยมีการบูรณาการ เพื่อ ตอบโจทย์ความจำเพาะเจาะจงของพื้นที่ที่มีลักษณะของความหลากหลายในบริบทเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม อาทิ คุณสุขทัศน์ ต่างวิริยกุล ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำ สวนยาง จังหวัดปัตตานี

7. งบประมาณ

- ควรปรับตามที่เสนอ (รายละเอียดจะแจ้งให้ทราบอีกครั้ง)

8. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- ควรทำการศึกษาและวิจัยในพื้นที่ระบบเกษตรแปลงใหญ่ในแต่ละจังหวัด เนื่องจากเป็นนโยบายของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงาน
- ก่อนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง นักวิจัยควรค้นคว้าข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาว่า อยู่ภายใต้ระบบเกษตร (สวนยางพารา) แบบใด มิติทางสังคมเป็นอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นก่อน ทำการศึกษา และเพื่อให้ได้มาซึ่งรูปแบบที่เหมาะสมที่สุด
- Output ของงานนี้ คือ 1. รูปแบบที่เหมาะสมของครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนยาง 2. เกษตรกรเกิดการปรับตัวจากสิ่งที่ได้เรียนรู้ 3. ควรได้กลุ่มตัวอย่าง 3-5 กลุ่ม เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ หรือเป็น prototype ให้เห็นว่า “ประสบความสำเร็จ” (Best Practice) ที่บูรณาการได้ และถอดปัจจัยแห่ง

ความสำเร็จรวมถึงข้อเสนอเชิงขยายผล ทั้งนี้หากการถอดปัจจัยนี้เชื่อมโยงไปกับนโยบายของรัฐได้ก็
จะยิ่งเห็นภาพชัดเจน

- จากการ Review จะเห็นถึงงานเดิมที่นักวิจัยได้ลงมือทำไปแล้ว เช่น รายได้จากการทำสวนยาง
ร่วมกับการเกษตรอื่นๆ จึงอยากให้มองเป้าใหญ่ เช่น ข้อเสนอเชิงนโยบายแก่ภาครัฐว่าจะช่วยเหลือ
เกษตรกรรายย่อยสวนยางได้อย่างไร ตรงไหน ทำแบบใด อาทิ หากลงทุนด้านนั้นๆ จะส่งผลถึงรายได้
ของเกษตรกรอย่างไร เป็นต้น
- ขอบเขตเนื้อหาได้ระบุไว้แล้วว่าจะศึกษาถึงปัจจัยและเชื่อมโยงการทำสวนยางใน 4 ระบบหลัก จึง
อยากให้ระบุเพิ่มถึงเป้าที่คาดว่าจะได้รับ เพื่อให้เห็นภาพเชิงกว้าง (perspective view) เช่น ออกมา
เป็น Value Chain, ปฏิทินชีวิต, Cropping system ที่เชื่อมโยงกับรายได้ที่เกษตรกรได้รับ เป็นต้น
และภาพเชิงสังคม เช่น ภาพการรวมกลุ่ม การปรับตัวในสภาวะแบบนี้ เป็นต้น

อัญชลี ทองช่วย
เจ้าหน้าที่บริหารโครงการ
โครงการ “การจัดการความรู้และการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้
(ผู้บันทึก)

📷 ภาพกิจกรรม

สรุปกิจกรรม
นำเสนอรายงานความก้าวหน้า
โครงการวิจัยออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่เพื่อพัฒนา
คุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้าน ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้
วันที่ 12 กรกฎาคม 2559
ณ ห้องประชุมกอ.รมน.ภาค4 ส่วนหน้า ค่ายศิรินธร จ.ปัตตานี

.....

กิจกรรม “นำเสนอรายงานความก้าวหน้า” โครงการวิจัยออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้าน ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้จัดขึ้นเมื่อ 12 กรกฎาคม 2559 ณ ห้องประชุมกอ.รมน.ภาค4 ส่วนหน้า ค่ายศิรินธร จ.ปัตตานี มีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย คณะวิจัย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ประสานงานและเจ้าหน้าที่จากหน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม เริ่มกิจกรรมด้วยการนำเสนอผลการดำเนินงาน โดย ศ.ดร.บัญชา สมบูรณ์สุข หัวหน้าโครงการ ต่อด้วยการให้ความเห็นเพื่อปรับแก้ไขรายงานความก้าวหน้าและเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานในระยะต่อไป ดังนี้

ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ

แม้รายงานจะมีความก้าวหน้าและเป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความพยายามและความตั้งใจของคณะวิจัย แต่เพื่อให้รายงานความก้าวหน้า และระบบที่พัฒนาขึ้นมีความครบถ้วน สมบูรณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อปรับแก้ไขรายงาน

- เนื้อหาในรายงานยังไม่มีมีการปรับแก้ไขตามที่เคยให้ข้อคิดเห็น เช่น หลักการเหตุผล ยังขาดการเชื่อมโยงนำมาสู่โครงการวิจัย การทบทวนเอกสารวิจัยฯ ที่ควรเพิ่มเติมเรื่องการนำระบบสารสนเทศไปใช้พัฒนางานด้านต่างๆซึ่งจะเป็นข้อมูลสนับสนุนการออกแบบและการพัฒนาระบบ (รายละเอียดดั่งเอกสารแนบ 1)
- ควรปรับเนื้อหาในบทที่ 3 เนื่องจากรายละเอียดข้อ 3.1 และ 3.4 ซ้ำกัน
- บทที่ 4 หน้า 14 ควรปรับลำดับข้อให้ถูกต้อง ที่สำคัญไม่ควรนำรายงานการประชุม/รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมดมาใส่ในรายงาน ควรสรุปและนำเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับงานมาใส่ ส่วนรายละเอียดอื่นหากต้องการใส่ควรนำไปใส่ไว้ในภาคผนวก
- บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผล ควรสรุปว่าโครงการนี้ทำอะไร ได้อะไร ค้นพบอะไร และมีข้อเสนอแนะต่อไปอย่างไร
- การจัดทำรายงานโครงการ ควรเพิ่มเติมสาระทางวิชาการที่มีความสัมพันธ์กับโครงการให้มากขึ้น
- ควรแสดงรายละเอียดของข้อมูลที่ป้อนเข้าสู่ระบบ อาทิ เป็นข้อมูลปีไหน มีการกรอกข้อมูลย้อนหลังหรือไม่ หากมีควรระบุจำนวนปีที่ย้อนหลัง
- ควรเพิ่มเติมรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับ KM เนื่องจากยังไม่เห็นเด่นชัดว่ามีกิจกรรมอะไรบ้าง และมีผลการดำเนินงานอย่างไร
- การจัดทำคู่มือฯ และทดสอบคู่มือ ควรคำนึงถึงความง่ายต่อการใช้งาน
- ควรเพิ่มเติมรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ใช้งานระบบฐานข้อมูล อาทิ ผู้ใช้งานคือใคร จะมีการ update ข้อมูลอย่างไร โดยใครเพื่อให้สามารถใช้งานระบบฐานข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อปรับแก้ไข/เพิ่มเติมระบบสารสนเทศ

- ควรพัฒนาระบบให้สามารถรองรับ การกรอกข้อมูลความต้องการที่ละเอียดถึงระดับครัวเรือน ด้วยทางกอ.รมน. ได้สำรวจข้อมูลเพิ่มเติม ภายใต้ “แผนงานความต้องการเพื่อตอบสนองโครงการประชารัฐร่วมใจสร้างอำเภอสันติสุข” พ.ศ. 2559 ซึ่งแล้วเสร็จแล้ว ประมาณ 80-90%
- การวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากมีข้อมูลดิบอยู่ในระบบทั้งหมดแล้ว จะมีลักษณะ MIS เพื่อการบริหารจัดการของผู้บริหารหรือไม่ อย่างไร
- หากสามารถมีระบบรายงานที่มีประสิทธิภาพ ทางด้านต่างๆ เช่น จำนวนงบประมาณในแต่ละพื้นที่ หรือรายงานผลการดำเนินงาน การพัฒนาคุณภาพชีวิตของแต่ละหมู่บ้านว่าอยู่ในระหว่างดำเนินการหรืออยู่ในขั้นตอนการดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว เป็นต้น
- เพื่อป้องกันไม่ให้เกิด “การตาย” ของการใช้งานควรสร้างให้ admin & ผู้ใช้งาน มีปฏิสัมพันธ์กันได้ เช่น สามารถส่งข้อมูล ตั้งคำถาม ตอบคำถาม หรือพูดคุยโต้ตอบกันได้
- ขอให้เพิ่มพื้นที่ในระบบอีก 1 จังหวัด (4 อำเภอ ของจังหวัดสงขลา) เนื่องจากมีข้อมูลพร้อมอยู่แล้ว และเป็นพื้นที่ซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของกอ.รมน.
- เพิ่มสถิติการเข้าชม และปรับภาพที่ใช้ให้เหมาะสม โดยสื่อให้เห็นถึงความหลากหลาย (พหุวัฒนธรรม) ของพื้นที่
- สิทธิในการแก้ไข/เพิ่มเติมข้อมูล แผนงาน/โครงการระดับจุลภาค ควรให้สิทธิ์ถึงระดับชุมชน ส่วนแผนงาน/โครงการระดับมหภาค ควรให้สิทธิ์แค่ระดับกระทรวง
- เพิ่มรายละเอียด/ความชัดเจนในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ KM

อัญชลี ทองช่วย
เจ้าหน้าที่บริหารโครงการ
โครงการ “การจัดการความรู้และการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้
(ผู้บันทึก)

☞ ภาพกิจกรรม

สรุปกิจกรรม

พัฒนาข้อเสนอโครงการ “การฟื้นฟูผ้าปลางจิ้งร้อยปีสืบทอดชาติของชาวอำเภอรามัน จังหวัดยะลา”

วันที่ 15 กันยายน 2559

ณ ห้องประชุมเลิศพัฒน์ ชั้น 12 สำนักวิจัยและพัฒนา อาคารศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้ (LRC)

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา

.....

จากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิต่อโครงการการฟื้นฟูผ้าปลางจิ้งร้อยปีสืบทอดชาติของชาวอำเภอรามัน จังหวัดยะลา ซึ่งมี รศ.ดร.นราวดี โลหะจินดา เป็นหัวหน้าโครงการ โดยภาพรวมพบว่า เป็นโครงการที่น่าสนใจ เป็นงานที่จะเกิดประโยชน์ต่อชุมชน สังคม ที่ควรได้รับงบประมาณสนับสนุนเพื่อดำเนินการ อย่างไรก็ตามด้วยการศึกษาเรื่องผ้าปลางจิ้งมีประเด็นที่เกี่ยวข้องหลายประเด็น อาทิ 1) การศึกษาประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับผ้าปลางจิ้ง อาทิ ชนชั้น/การใช้ผ้าในอดีต การสืบค้นประวัติศาสตร์เพื่อค้นหาคุณค่า ความหมายของผ้า 2) ลวดลายดั้งเดิมและการให้สี 3) เส้นใย/ชนิดของผ้าที่จะนำมาใช้ 4) เทคนิคการผลิต อาทิ การเย็บเนา การมัด 5) การย้อมสีธรรมชาติ 6) ผู้ผลิต 7) มิติทางเศรษฐศาสตร์ อาทิ การผลิต ต้นทุน ความต้องการของตลาด 8) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ เหล่านี้เป็นต้น

ดังนั้นภายใต้การดำเนินงานจึงควรมีการแบ่งงาน/แบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ และปรับข้อเสนอโครงการส่งมาในรูปแบบของ **“ชุดโครงการ”** โดยในเฟสแรกอาจดำเนินการใน 3 ประเด็น อาทิ 1) การศึกษาประวัติศาสตร์ 2) การศึกษาลวดลาย/เทคนิคการผลิต ซึ่งนักวิจัยมีความชำนาญและหรือมีองค์ความรู้อยู่แล้ว 3) การย้อมสีธรรมชาติ ในส่วนของประเด็นนี้อาจดึงเครือข่ายพื้นที่เข้ามาช่วย แต่อย่างไรก็ตามควรจัดทำ Framework ใหญ่ของงานเพื่อให้เห็นกรอบการดำเนินงานทั้งระบบ ภายใต้กรอบแนวคิด “สร้างคุณค่า สร้างรายได้ สร้างแรงบันดาลใจ โดยใช้ทุนทางศิลปวัฒนธรรมในพื้นที่” และเพื่อให้ข้อเสนอโครงการมีความครบถ้วนสมบูรณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะอื่นๆเพิ่มเติม ดังนี้

1) ชื่อโครงการ

ชื่อโครงการยังไม่สื่อความหมาย ควรเปลี่ยนเป็น “การฟื้นฟูผ้าปลางจิ้งโดยใช้สีย้อมธรรมชาติของชาวรามัน อำเภอรามัน จังหวัดยะลา” A Revival of Pelangi Using National Dyes by Raman Locals, Raman District, Yala Province.

2) หลักการและเหตุผล

- ควรเขียนให้ชัดเจนถึงสาเหตุและความสำคัญของการจัดทำโครงการนี้ โดยเพิ่มข้อมูลจากเอกสารตลอดจนทฤษฎีแนวคิด ที่แสดงให้เห็นองค์ความรู้ในการฟื้นฟู และความสำคัญของวิธีฟื้นฟู และความสำคัญของการรื้อฟื้น หากไม่ดำเนินการจะเป็นอย่างไรเพื่อโยงเข้าสู่ประเด็นวิจัย
- ควรเพิ่มเติมรายละเอียดเกี่ยวกับสถานการณ์การผลิตผ้าปลางจิ้งในพื้นที่ อาทิ รูปแบบการผลิต (เดี่ยว/กลุ่ม) ปัญหาการผลิตในระยะที่ผ่านมา สาเหตุที่ผ้าปลางจิ้งเริ่มหายไป เหล่านี้เป็นต้น เพื่อโยงมาสู่การออกแบบการทำงาน

3) การทบทวนเอกสาร/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- การตรวจสอบเอกสารยังไม่ครอบคลุมงานวิจัย ควรเขียนให้เห็นรายละเอียดของประเด็นต่างๆ ดังนี้ 1) แนวคิดหรือทฤษฎีเรื่องการจัดการองค์ความรู้ 2) องค์ความรู้เกี่ยวกับผ้าปลางิง 3) แนวคิดหรือทฤษฎีเกี่ยวกับทุนทางวัฒนธรรม 4) แนวคิดเรื่องการฟื้นฟู 5) แนวคิดเรื่องเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 6) องค์ความรู้เรื่องสีย้อมธรรมชาติ 7) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องแยกเป็นประเด็นๆ
- ควรมีการตรวจสอบเอกสารเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้ผ้าปลางิงสูญหาย แนวทางในการแก้ไข/ฟื้นฟู แต่ละแนวทางมีผลสำเร็จอย่างไร จะสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยชิ้นนี้ได้อย่างไร การฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่นมีกี่วิธี การสร้างรายได้ให้กับชุมชนมีส่วนในการช่วยฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างไร มีตัวอย่างที่เห็นได้ชัดอย่างไรบ้าง ถ้าชุมชนผลิตได้แล้วและทำต่อเนื่องไปเป็นระยะเวลาเท่าไรหรือใช้กรอบอะไรที่สื่อถึงคำว่าฟื้นฟูก่อน

4) วัตถุประสงค์ : ควรปรับให้มีความชัดเจน และประเมินหรือสะท้อนถึง output ที่จะเกิดขึ้นได้

- วัตถุประสงค์ ข้อ 1 ควรเพิ่มเรื่องการสืบค้นและการจัดการความรู้
- ควรเน้นไปที่การหาเหตุและปัจจัยที่จะทำให้การฟื้นฟูผ้าปลางิงเป็นไปอย่างยั่งยืนหรือไม่สูญหาย ในส่วนของกระบวนการควรเน้นไปที่การหากระบวนการที่ตอบโจทย์วิถีชีวิตชุมชนในปัจจุบันได้จริง ส่วนการทำเพื่อสร้างรายได้นั้นไม่ควรนำมาเป็นจุดประสงค์หลักของโครงการ เนื่องจากหากผลิตมาแล้วขายไม่ได้ราคานั้นจะผิดจุดประสงค์ของโครงการทันที นอกจากนี้ทีมวิจัยยังไม่มีข้อมูลทางการตลาด ซึ่งไม่สามารถเชื่อมโยงความต้องการของผู้บริโภคกับผ้าปลางิงได้

5) ระเบียบวิธีวิจัย ขอบเขตการศึกษา

- ระเบียบวิธีวิจัยควรมีความชัดเจน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ กล่าวคือ เพื่อตอบคำถามหรือวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 จะมีวิธีการอย่างไร กับใคร (ชาวบ้าน/กลุ่ม/หน่วยงาน) ด้วยกระบวนการอะไร
- ควรระบุเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และแนวทางการทำงานร่วมกับภาคีสนับสนุน
- ขอบเขตการศึกษานอกจากด้านเนื้อหาแล้ว ควรเพิ่มในส่วนของการแสวงหาแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าปลางิงย้อมสีธรรมชาติเพื่อเป็นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้กับชุมชน
- Output ต้องชัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเชิงปริมาณควรระบุได้ว่าได้ จะได้ผ้าปลางิงกี่แบบ ในส่วนขององค์ความรู้ ที่ควรได้แน่ๆ คือ การถอดรหัสผ้าปลางิง 1 เล่ม ที่รวบรวมเรื่องราว/ประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

6) คุณวุฒิ/คุณสมบัติ

- ควรดึงนักวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญด้านการย้อมสีธรรมชาติมาร่วมเป็นทีมวิจัย
- การจะสร้างอาชีพและรายได้ให้กับชุมชนอย่างยั่งยืนได้นั้น ควรมีทีมงานด้านการตลาด การออกแบบ และการผลิตที่มีความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ในการทำงานกับท้องถิ่นจริง

7) ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อโครงการ

- งานชิ้นนี้จะเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ ในมิติเรื่องการพัฒนาอาชีพในจังหวัดชายแดนได้อย่างไร โดย
ควรมองในเชิงโอกาส เชิงการพัฒนา/การเพิ่มขีดความสามารถจากสิ่งที่มีอยู่แล้ว สำคัญคือการพัฒนาอาชีพควรดำเนินการผ่านกลุ่มที่มีอยู่

อัญชลี ทองช่วย

เจ้าหน้าที่บริหารโครงการ

โครงการ “การจัดการความรู้และการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

(ผู้บันทึก)

☞ ภาพกิจกรรม

**สรุปผลการจัดประชุมกลุ่มย่อย
แนวทางการดำเนินงานเพื่อทำวิจัยต่อยอด “ประเด็นปลากือเลาะห์”**

.....

กิจกรรมประชุมกลุ่มย่อย แนวทางการดำเนินงานเพื่อทำวิจัยต่อยอด “ประเด็นปลากือเลาะห์” จัดขึ้นเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2560 ณ ห้องประชุมเลิศพัฒน์ สำนักวิจัยและพัฒนา ชั้น 12 ตึก LRC ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อร่วมกำหนดกรอบ/ทิศทางการทำงานร่วมกันในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา/การเพิ่มศักยภาพการเพาะเลี้ยงปลาพลวงชมพู โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 10 คน ประกอบด้วย นายวรรณนัท หิรัญชูพหะ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเขต 12 สงขลา ผศ.ดร.ศราวุธ เจ๊ะโสะ อาจารย์ เศวต ไชยมงคล นายพัน ยี่ลีน ม.สงขลานครินทร์ จากคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาเขตปัตตานี ในฐานะนักวิจัยเดิม อาจารย์มลวดี วงศ์ลาภสุวรรณ จากคณะวิทยาศาสตร์ ม.สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ นายบุรวิชัย ภมรนาค นักศึกษาปริญญาเอก คณะวิศวกรรมศาสตร์ ม.สงขลานครินทร์ ในฐานะนักวิจัยรุ่นใหม่ที่สนใจเข้าร่วมงานโครงการ และเจ้าหน้าที่หน่วยพันธกิจสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำนักวิจัยและพัฒนา โดยมี ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ เป็นประธาน

จากการประชุมครั้งนี้ ทำให้กลุ่มนักวิจัยเห็นภาพการทำงาน และการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปลากือเลาะห์ ที่หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการในระยะที่ผ่านมา (ทั้งในส่วนของกรมประมง และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่สกว. ได้ให้การสนับสนุน) ซึ่งนำมาสู่การวางกรอบ/ประเด็นการดำเนินงานร่วมกันในระยะต่อไป ในรูปแบบของ **ชุดโครงการ** ดังนี้

ประเด็นการดำเนินงาน	งานเดิม		งานใหม่
	กรมประมง	ม.อ. + สกว.	กรมประมง+ม.อ.+สกว.
- การเพาะพันธุ์	✓	✓	✓ - พันธุ์ศาสตร์ (แม่อุ้มบุญ) : อาจารย์มลวดี วงศ์ลาภสุวรรณ - นวัตกรรมส่งเสริมการเพาะเลี้ยง (อุณหภูมิน้ำ) : นายบุรวิชัย ภมรนาค
- การปรับเปลี่ยนอาหาร	✓		✓ - ชนิด/ปริมาณอาหารที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย : ผศ.ดร.ศราวุธ เจ๊ะโสะ และคณะ
- การอนุบาล	✓		
- การเพาะเลี้ยงจากปลา รุ่นเป็นปลาเนื้อ	✓		
- EFA ที่มีผลต่อระบบสืบพันธุ์	✓		
- งานส่งเสริมฯ	✓		
- การต่อยอดงาน เพาะเลี้ยง	✓		

หมายเหตุ : การดำเนินงานต้องคำนึงถึงกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรในพื้นที่

👁️ ภาพกิจกรรม

อัญชลี ทองช่วย
เจ้าหน้าที่บริหารโครงการ
โครงการ “การจัดการความรู้และการวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่
จังหวัดชายแดนใต้
(ผู้บันทึก)

รายงานผลการดำเนินงานฝ่ายประชาสัมพันธ์

ประจำปี 2559

เดือนกุมภาพันธ์ 2559 – สิงหาคม 2560

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ได้มีการเผยแพร่ กิจกรรม ข่าวสาร ผ่านสื่อต่าง ๆ ทั้ง สื่อวิทยุ สิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ เว็บไซต์ เฟสบุค นิทรรศการ รวมถึงการเชิญสื่อมวลชนเข้าร่วมทำข่าวในกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

ชนิดของสื่อ	ผลการดำเนินงาน
<p>1. วิทยุ</p> <ul style="list-style-type: none">- สถานีวิทยุ ม.อ.หาดใหญ่- สถานีวิทยุ ม.อ.ปัตตานี- สถานีวิทยุ สวท.สงขลา	<p>รายการสภากาแฟ สถานีวิทยุ ม.อ.หาดใหญ่</p> <p>7-06-59 // สัมภาษณ์ ผศ.ดร.ศราวุธ เจ๊ะไธ้ และ รศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ โครงการการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาพลวงชมพู</p> <p>23-9-59 // ถ่ายทอดสด เสวนาหาดใหญ่เข้มแข็งสู้ภัยน้ำท่วม ครั้งที่ 7</p> <p>30-11-59 // สัมภาษณ์ รศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ ประเด็นงานวิจัยกับการพัฒนาพื้นที่ชายแดนใต้</p> <p>15-09-59// บันทึกเทปสัมภาษณ์ ดร.จุฬากรณี จากสถาบันรามจิตติ โครงการ “การศึกษาสภาพการณ์และแนวทางการพัฒนาเด็กนอกระบบในจังหวัดชายแดนใต้”</p> <p>รายการแลบ้านแลเมือง</p> <p>23-11-59 // รายงานสดการจัดเวทีเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน</p> <p>รายการจับกาแฟไกลสภา</p> <p>26-11-59 // ออกอากาศเวทีเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน (จากการบันทึกเทปไว้เมื่อ 22-23 พ.ย. 59)</p> <p>รายงานข่าวในสถานีวิทยุ ม.อ.ปัตตานี</p> <p>22-09-59 // ศอ.บต.จับมือ สกว. และ ม.อ.ทำงานร่วมกับท้องถิ่นสานต่อโครงการเมืองต้นแบบเศรษฐกิจ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” (หนองจิก เบตง สุไหงโก-ลก) ใช้แนวทาง “ประชารัฐ” ดึงการมีส่วนร่วมของ ปชช.</p> <p>สวท.สงขลา</p> <p>23-09-59 // รายงานสด ข่าวเสวนาหาดใหญ่เข้มแข็ง สู้ภัยน้ำท่วม ครั้งที่ 7</p>
<p>2. หนังสือพิมพ์</p>	<p>หนังสือพิมพ์โพกัสภาคใต้</p> <p>1.ข่าว “ต่อ ยอดเมืองต้นแบบ รัฐดี ปชช.-นักธุรกิจร่วมพัฒนา จชต.” // ฉบับที่ 971 วันที่ 26 พ.ย. – 2 ธ.ค. 59</p>

	<p>2.ข่าว “เมืองต้นแบบให้คน จชต.ดีขึ้น นายภैयाเห็นผลปี 60-สมคิตจี้ให้ถึงชุมชน” // ฉบับที่ 980 วันที่ 4 ก.พ. – 10 ก.พ. 60</p> <p>3.ข่าว “เพาะปลากือเลาะห์ รับเมืองต้นแบบ” // ฉบับที่ 980 วันที่ 4 ก.พ. – 10 ก.พ. 60</p> <p>หนังสือพิมพ์ข่าวสด</p> <p>1.ข่าว “หวั่นปลาพลวงชมพูแดนใต้สูญพันธุ์ ชี้ราคาแพงที่สุดในอาเซียน” // วันที่ 3 ก.พ. 60</p> <p>หนังสือพิมพ์มติชน</p> <p>1.ข่าว “นักวิชาการชี้ทางออกแก้ปัญหาป่าในเมือง”</p>
<p>3. สื่อมวลชน</p>	<p>เชิญสื่อมวลชนเข้าร่วมทำข่าว ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.การจัดเสวนา หาดใหญ่เข้มแข็ง สู้ภัยน้ำท่วม ครั้งที่ 7 2.การจัดเสวนาการพัฒนาเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน พื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ 3.การจัดงานแถลงข่าวโครงการ การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาพลวงชมพูเพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ สื่อมวลชนที่เข้าร่วม <ol style="list-style-type: none"> 1.หนังสือพิมพ์โพกัสภาคใต้ 2.หนังสือพิมพ์สมิทธาไทมส์ 3.หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ 4.สถานีวิทยุ สวท.สงขลา 5.สถานีวิทยุ City radio 98.5 6.สถานีวิทยุ ม.อ.หาดใหญ่ 7.สถานีวิทยุ ม.อ.ปัตตานี 8.โทรทัศน์ช่อง NBT 9.โทรทัศน์ Hicable 10.Nation TV 11.เว็บไซต์กิมหยงคอตคอม
<p>4. เว็บไซต์</p>	<p>ประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมข่าวสาร ในเว็บไซต์ต่าง ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.เว็บไซต์ RDO PSU 2.เว็บไซต์ Cilo 3.เว็บไซต์กิมหยงคอตคอม 4.เว็บไซต์ในเครือข่ายผู้จัดการ 5.เว็บไซต์ TRF 6.เว็บไซต์คมชัดลึก 7.เว็บไซต์ PSU 8.เว็บไซต์ สวท.สงขลา

	<p>มีกิจกรรมต่างๆ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.การจัดเสวนา หาดใหญ่เข้มแข็ง สู้ภัยน้ำท่วม ครั้งที่ 7 2.การจัดเสวนาการพัฒนาเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน พื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ 3.การจัดงานแถลงข่าวโครงการ การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาพลวงชมพูเพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ 4.ปิดโครงการการศึกษาสภาวะการณ์และแนวทางการพัฒนาเด็กนอกระบบ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้
5. สื่อสิ่งพิมพ์	<p>จดหมายข่าว</p> <p>จดหมายข่าวเป็นอีกสื่อหนึ่งที่เราจัดทำเป็นประจำ ราย 2 เดือน</p> <p>“จดหมายข่าวหน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม สงขลา นครินทร์” โดยปี 2559 จัดทำ 5 ฉบับ คือฉบับที่ 1-5 โดยฉบับสุดท้ายได้ทำรวมเล่มกับฉบับที่ 1 ประจำปี 2560</p> <ul style="list-style-type: none"> - จดหมายข่าว ปีที่ 2 ฉบับที่ 1-5 - จดหมายข่าว ปีที่ 3 ฉบับที่ 1-2
6. เฟสบุค	<p>มีการตั้ง “เฟสบุคหน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม สงขลา นครินทร์” ขึ้นมา เพื่อเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการเผยแพร่ กิจกรรม ข่าวสาร ซึ่งทุกครั้งที่เรามีการจัดกิจกรรม หรือเวทีการประชุม ก็จะมีการโพสต์กิจกรรมลงในเฟสบุคทุกครั้ง</p>
7. โทรทัศน์	<p>มีสถานีโทรทัศน์ที่เป็นภาคีเครือข่าย ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.สถานีโทรทัศน์ NBT 2.สถานีโทรทัศน์ Hi cable 3.สถานีโทรทัศน์ Nation TV 4.สถานีโทรทัศน์ช่อง 3 5.สถานีโทรทัศน์ช่อง 5 6.สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 <p>ซึ่งที่ผ่านมา มีกิจกรรมที่เข้าร่วมดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.การจัดเสวนา หาดใหญ่เข้มแข็ง สู้ภัยน้ำท่วม ครั้งที่ 7 2.การจัดเสวนาการพัฒนาเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน พื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ 3.การจัดงานแถลงข่าวโครงการ การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาพลวงชมพูเพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้
8. วิทยุทัศน์ชุดความรู้	<p>จัดทำวิทยุทัศน์ชุดความรู้ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การดำเนินงาน ABC ที่ผ่านมา 1 เรื่อง 2. โครงการรูปแบบการจัดการความมั่นคงทางอาหารในพื้นที่ชุมชนชายฝั่ง

	<p>ขนาดเล็ก: ทัศนศึกษาชุมชน บุญยตำบลแหลมสน อำเภอละงู จังหวัดสตูล</p> <p>3. โครงการการพัฒนาตัวชี้วัดและเครื่องมือประเมินความมั่นคงทางอาหารระดับครัวเรือนเกษตรกร ทัศนศึกษา อ.รัตภูมิ จ.สงขลา</p> <p>4. ชุดโครงการความมั่นคงทางอาหาร ทัศนศึกษา โครงการแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหารของชุมชนภายใต้วิถีไหนด-นา-เล ในคาบสมุทรสทิงพระ</p> <p>5. โครงการแนวทางการจัดการความมั่นคงทางอาหารเชิงเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนและชุมชนในพื้นที่อำเภอเมืองและอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา</p>
<p>9. นิทรรศการ</p>	<p>เข้าร่วมจัดแสดงนิทรรศการในงานเสวนา “ภาคใต้เข้มแข็ง สู้ภัยน้ำท่วม” ครั้งที่ 1 ณ ม.สงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี โดยเป็นการแสดงนิทรรศการงานวิจัย MOU ม.อ. – สกว.</p>

การดำเนินงานของสำนักประสานงาน ABC ภาคใต้ตอนกลาง

โดย ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ และ น.ส.อัญชลี ทองช่วย

จากการที่ สกว.ได้สนับสนุนงานวิจัยเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ (Area Based Collaborative Research) เพื่อยกระดับการสร้างการแข่งขันของสังคมจากระดับชุมชน (หมู่บ้าน หรือตำบล) มาสู่ระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยมีเป้าหมายที่สำคัญคือการพัฒนาความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจสังคมของพื้นที่ด้วยการพัฒนากลไกการบริหารจัดการของจังหวัดให้มีข้อมูลและความรู้ที่จำเป็นเพื่อกำหนดทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดสำหรับจังหวัดโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือเป็นการเอาใจหทัยคำถามของพื้นที่เป็นตัวตั้งและให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับเจ้าของปัญหาหรือเจ้าของพื้นที่ในการที่จะเป็นผู้ลงมือแก้ปัญหาด้วยตัวเอง เป็นที่มาของการจัดตั้งสำนักประสานงาน ชุดโครงการการวิจัยและพัฒนาเชิงพื้นที่ภาคใต้ตอนกลาง โดยมี รศ.ดร.สมยศ พุ่มหว่า (พ.ศ. 2549 – 2554) และ ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ (พ.ศ. 2555-ปัจจุบัน) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นผู้ประสานงาน เพื่อทำหน้าที่ในการประสานงานและพัฒนาโครงการวิจัยที่ตอบสนองความต้องการในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ตอนกลาง (สตูล สงขลา พัทลุง ตรัง และนครศรีธรรมราช) และตอนล่าง (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส)

การดำเนินงานในระยะแรก (พ.ศ.2549-2554 เน้นการวิจัยใน 5 จังหวัด คือ สงขลา พัทลุง สตูล ตรัง นครศรีธรรมราช) เป็นการนำแนวคิดการทำงาน ABC ไปพัฒนารอบการวิจัยในพื้นที่ภาคใต้ตอนกลาง ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ทำให้เห็นจุดแข็งของพื้นที่ทั้งในด้านฐานการผลิตและทรัพยากรที่ต่างกันอย่างที่สามารถสร้างตลาดภายในของกลุ่มจังหวัด การมีพื้นที่ครอบคลุมสองฝั่งทะเล และระบบ Logistics ที่เอื้อต่อการขนส่งกระจายสินค้าทั้งภายในและภายนอก เช่น ท่าอากาศยาน ท่าเรือ น้ำลึก ด้านการค้าชายแดน ตลอดจนการมีสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษากระจายในทุกจังหวัดที่จะเป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานความรู้เพื่อพัฒนาร่วมกัน ภายใต้กรอบคิดเรื่องความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาชน ในการยกระดับการพัฒนาพื้นที่ 5 จังหวัด (สงขลา พัทลุง สตูล ตรัง นครศรีธรรมราช) ภายใต้แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงใน 3 กลุ่ม คือ **กลุ่มการผลิต** เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างชุมชนกับการผลิตขนาดใหญ่ในพื้นที่ โดยให้การผลิตทั้งสองระดับสามารถสนับสนุนกันและกัน โดยอาศัยความหลากหลายในพื้นที่ให้เกิดเป็นอุปสงค์และอุปทานต่อกัน อันเป็นการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน และลดการพึ่งพาจากภายนอก **กลุ่มการท่องเที่ยว** เพื่อเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจ ชำนาญวัฒนธรรม ระหว่างผู้อยู่ในสังคมเมืองกับชนบท ให้ชุมชนเกิดความภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง อันจะเป็นภูมิคุ้มกันการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก และ**กลุ่มการศึกษา** เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาและภาคธุรกิจในพื้นที่ประสานงานกันเพื่อการผลิตและรักษาบัณฑิตให้อยู่ในพื้นที่ เพื่อยกระดับกิจกรรมเศรษฐกิจให้ตั้งอยู่บนฐานความรู้ และเพื่อให้สถาบันการศึกษาเป็นที่พึ่งทางปัญญาแก่ชุมชนต่อไป นอกจากนี้ยังมีประเด็นหนุนเสริมด้านระบบสนับสนุนการตัดสินใจ และใช้งานด้านการสื่อสารเพื่อการพัฒนาเป็นเครื่องมือขับเคลื่อนผลงานวิจัยไปสู่สาธารณะ

สำหรับผลการดำเนินงานในระยะแรก สำนักประสานงานฯ ได้ให้การสนับสนุนงานวิจัย (1) ด้านการผลิตใน 2 ลักษณะ คือ การวิจัยเชิงปฏิบัติการและการวิจัยเพื่อให้พื้นที่รู้จักตนเอง (2) ด้านระบบสนับสนุนการตัดสินใจ ที่เกี่ยวข้องกับระบบฐานข้อมูลครัวเรือนและชุมชนนำมาสู่การตัดสินใจเพื่อการพัฒนาในพื้นที่ (3) ด้านการศึกษา มีการให้ทุนสนับสนุนผู้บริหารโรงเรียนทำวิจัยและสนับสนุนทุนวิจัยสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทำวิจัยในประเด็น “**ยูวีวิจัยเศรษฐกิจชุมชน**” นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้นักวิจัยในมหาวิทยาลัยที่มีภูมิลำเนาใน 5 จังหวัด ทำวิจัยเพื่อพัฒนาจังหวัดบ้านเกิดของตนเองภายใต้ชื่อโครงการ “**รวมปัญญาพัฒนาบ้านเกิด**” โดยภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ นักวิจัยอิสระ นักวิจัยจาก อบต. เอกชน อาจารย์และนักวิชาการจาก ม.สงขลานครินทร์ ม.วลัยลักษณ์ ม.เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ ตลอดจนครูและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่ภาคใต้ตอนกลาง

สำหรับข้อค้นพบในระยะแรก (1) ได้แนวทางการทำงานร่วมกับอบต.ผ่านงานระบบการจัดการข้อมูลตำบลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ จนเกิดการขยายผลไปยัง อบต. 50 แห่ง และ ศอ.บต. 1 แห่ง (จ.ยะลา) และ (2) ได้ช่องทางการทำงานกับสื่อมวลชนในพื้นที่เพื่อสร้างบรรยากาศทางวิชาการและการรับรู้สู่วงกว้าง

การดำเนินงานในระยะที่ 2 (พ.ศ. 2555-2557 เน้นการวิจัยใน 4 จังหวัด คือ สตูล สงขลา พัทลุง และนครศรีธรรมราช) สำนักประสานงานฯ ได้ยกระดับการทำงานเป็น 2 ระดับ คือ (1) การทำงานเชื่อมโยงกับสำนักงานประสานงานวิจัยอุตสาหกรรมและชุมชน (CILO) สำนักวิจัยและพัฒนา ม.สงขลานครินทร์ และ (2) ให้ความสำคัญด้านการวิจัยเชิงพื้นที่กับมหาวิทยาลัยในพื้นที่ ได้แก่ ม.วลัยลักษณ์ และ ม.สงขลานครินทร์ พร้อมกันนี้สำนักประสานงานฯ ยังได้แสวงหาความร่วมมือด้านการวิจัยเชิงพื้นที่กับมหาวิทยาลัยทักษิณด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ควบคู่ไปกับการปรับระบบการจัดการของมหาวิทยาลัยในรูปแบบของการลงทุนร่วมกัน และวางกลไกการทำงานในมหาวิทยาลัยเพื่อรองรับรูปแบบการทำงานร่วมกับ สกว. เพื่อให้ได้มาซึ่งโจทย์และกระบวนการวิจัย ได้แก่ โครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนางานวิจัยเชิงพื้นที่ระหว่าง ม.วลัยลักษณ์ และ สกว. (MOU มวล. – สกว.) และโครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนางานวิจัยเชิงพื้นที่จังหวัดสงขลาแบบสร้างสรรค์ ระหว่าง ม.สงขลานครินทร์ และ สกว. (MOU ม.อ. – สกว.) จากข้อตกลงความร่วมมือที่จัดทำขึ้น ม.อ. และสกว.ได้ร่วมกันสนับสนุนทุนวิจัยฝ่ายละ 1,000,000 บาท/ปี เป็นระยะเวลา 2 ปี (พ.ศ. 2555 – 2556) โดยกำหนดให้ทั้งสองฝ่ายโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารที่เปิดขึ้นเป็นบัญชีเฉพาะของโครงการ เพื่อพัฒนางานวิจัยและสนับสนุนงานวิจัยเชิงพื้นที่จังหวัดสงขลา ในประเด็น “**การป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่จังหวัดสงขลา**” ซึ่งแบ่งทุนออกเป็น 2 ประเภท คือ (1) ทุนสนับสนุนอาจารย์ทำวิจัย และ (2) ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ โดยมีสำนักประสานงานฯ เป็นพี่เลี้ยงในการทำงานช่วงแรกเริ่มของโครงการ นำมาซึ่งการอนุมัติทุนวิจัยภายใต้โครงการดังกล่าว จำนวนทั้งสิ้น 13 โครงการ ดังนี้

ทุนสนับสนุนอาจารย์ทำวิจัย (ปี พ.ศ. 2555) จำนวน 4 โครงการ

- การประเมินพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มและพัฒนาระบบเตือนภัยพื้นที่จังหวัดสงขลา : รศ.ดร.ธนิต เฉลิมยานนท์ คณะวิศวกรรมศาสตร์
- การพัฒนารูปแบบการป้องกันภาวะวิกฤตสุขภาพจิตและการเยียวยาทางจิตใจของผู้ประสบอุทกภัย อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา : ดร.วินิภาญจน์ คงสุวรรณ คณะพยาบาลศาสตร์

- การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารยังชีพสำหรับช่วยเหลือผู้ประสบภัยในจังหวัดสงขลา : ผศ.ดร.เสาวคนธ์ วัฒนจันทร์ คณะอุตสาหกรรมเกษตร
- ต้นแบบระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการข้อมูลพิบัติภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำอุทตะเกาโดยใช้ Google Map : อาจารย์เทิดทูน ดำรงค์ฤทธิยามาศย์ คณะวิทยาศาสตร์

ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ (ปี พ.ศ. 2555) จำนวน 3 โครงการ

- ผลของโปรแกรมการสนับสนุนและให้ความรู้ในการจัดการภาวะวิกฤตทางจิตใจจากอุทกภัยต่อความรู้ ทักษะและความสามารถในการดูแลตนเองในการจัดการภาวะวิกฤตทางจิตใจจากอุทกภัยของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา : นางสาววิลาวรรณ คริสต์รักษา คณะพยาบาลศาสตร์
- สารสนเทศเชิงพื้นที่เพื่อการจัดการภัยพิบัติธรรมชาติในพื้นที่เมือง กรณีศึกษา ชุมชนจันทร์วีโรจน์ เทศบาลนครหาดใหญ่ : นายดำรง เสียมไหม คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม
- การประเมินพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มจังหวัดสงขลาเพื่อการเตือนภัย : กรณีศึกษา ต.คลองทราย อ.นาทวี : นายธนพจน์ จิรณานูนวงศ์ คณะวิศวกรรมศาสตร์

ทุนสนับสนุนอาจารย์ทำวิจัย (ปี พ.ศ. 2556) จำนวน 4 โครงการ

- ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายผังเมือง : ศึกษากรณีแนวคลองอุทตะเกาในเขตพื้นที่ อำเภอหาดใหญ่ และอำเภอคลองหอยโข่ง : อ.วศิน สุวรรณรัตน์ คณะนิติศาสตร์
- การพัฒนาชุดสื่อสาร WIFI แบบเคลื่อนย้ายได้สำหรับสถานการณ์น้ำท่วมในหาดใหญ่ – สงขลา : อาจารย์รัชชัย เอ็งฉ้วน คณะวิศวกรรมศาสตร์
- การพัฒนาศักยภาพเครือข่ายชุมชนเมืองในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยกลุ่มเปราะบาง : กรณีศึกษาหาดใหญ่ : รศ.ดร.ประณีต ส่งวัฒนา คณะพยาบาลศาสตร์
- แบบจำลองเชิงพื้นที่เพื่อการจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษา ลุ่มน้ำย่อยอำเภอ นาทวี-จะนะ : ดร.สมพร ช่วยอารีย์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ (ปี พ.ศ. 2556) จำนวน 2 โครงการ

- การจำลองแบบและการสร้างภาพนามธรรมของการไหลของแม่น้ำและการกัดเซาะตลิ่ง : นายมะรุขมี আহัง คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ตัวแบบทางคณิตศาสตร์ การจำลองและการสร้างภาพเสมือนดินโคลนถล่ม : นายกันณพนต์ ธรรมหิเวศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

นอกจากนี้ในปี พ.ศ. 2556 สำนักประสานงานฯ ได้ทดลองจัดเวทีสาธารณะผ่านกิจกรรม ABC Forum เพื่อสร้างบรรยากาศทางวิชาการและสร้างกลไกการทำงานในการเชื่อมต่อความรู้ และหรือผลงานวิจัยที่มีอยู่แล้วในมหาวิทยาลัยและเครือข่าย ที่สามารถทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนบนฐานความรู้วิชาการและนำไปสู่การขับเคลื่อนการพัฒนาาร่วมของพื้นที่ได้ โดยใช้สื่อท้องถิ่นเป็นภาคีหลักในการขับเคลื่อน ภายใต้ชื่อโครงการ “ABC-TRF Forum ภาคใต้ : ความรู้เพื่อสาธารณะ” มีการจัดเวทีในประเด็นซึ่งมีความสำคัญต่อการแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ จำนวน 12 ครั้ง อาทิ แนวทางการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ความมั่นคงทางอาหารในพื้นที่จังหวัดสงขลา หาดใหญ่เข้มแข็ง...สู้ภัยน้ำท่วม เหล่านี้เป็นต้น

สำหรับการดำเนินงานในปี 2557 นั้น สำนักประสานงานฯ ได้เริ่มปรับภารกิจหลักจากการพัฒนาขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของจังหวัดสงขลา นครศรีธรรมราช พัทลุง และสตูล และภารกิจรองในฐานะการเป็นพี่เลี้ยงให้แก่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในภารกิจงาน MOU ม.อ. – สกว. เข้าสู่ภารกิจใหม่ คือ การพัฒนากรอบโจทย์วิจัยเพื่อรองรับยุทธศาสตร์พื้นที่โดยเน้นการทำงานในจังหวัดสงขลา ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยดำเนินการจัดประชุมและลงพื้นที่เพื่อติดตามงานโครงการภายใต้การสนับสนุน เพื่อให้ได้โครงการที่มีประสิทธิภาพและผลการดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่ระบุในสัญญา และพัฒนาโครงการวิจัยใหม่ โดยใช้เวที ABC Forum เป็นเครื่องมือให้ได้มาซึ่งกรอบโจทย์วิจัยที่มีความชัดเจน ตรงตามความต้องการของพื้นที่ นำสู่การประกาศโจทย์และการสนับสนุนงบประมาณวิจัยในประเด็น “ความมั่นคงทางอาหาร” จำนวน 5 โครงการ ประเด็น “Engagement” จำนวน 1 โครงการ อีกทั้งยังคงสานต่อความร่วมมือระหว่าง ม.อ. และ สกว. ภายใต้โครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดสงขลาแบบสร้างสรรค์ โดยดำเนินการติดตามโครงการเดิม (ระยะที่ 1) และพัฒนาโครงการใหม่ (ระยะที่ 2) ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ “การพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดสงขลา”

ข้อค้นพบจากการทำงานในระยะที่ 2 ได้แก่ (1) เกิดการสร้างเครือข่ายและแนวทางการผลักดันงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ร่วมกับมหาวิทยาลัยที่มีความพร้อม คือ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (2) ABC Forum เป็นเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับเผยแพร่ความรู้ เชื่อมต่อความรู้ และพัฒนาโจทย์วิจัยจากความต้องการของพื้นที่ อีกทั้งยังเป็นการสร้างบรรยากาศทางวิชาการ และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเครือข่ายการทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างอาจารย์ในมหาวิทยาลัยกับภาคีต่างๆ (3) การสนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัยในประเด็นความมั่นคงทางอาหาร ซึ่งเป็นประเด็นเร่งด่วนและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัดนั้น นอกจากจะช่วยให้งานมีความน่าสนใจแล้ว ยังส่งผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

การดำเนินงานในระยะที่ 3 (พ.ศ. 2558 – ปัจจุบัน เน้นการวิจัยในพื้นที่ 3 จังหวัด คือ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา) สืบเนื่องจากการที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่าย Engagement Thailand (EnT) โดยมี ผศ.ดร.แสงอรุณ อิศระมาลัย รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและสังคมศาสตร์ สำนักวิจัยและพัฒนา เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการอำนวยการ และคณะกรรมการวิชาการ ส่งผลให้เกิดการขับเคลื่อนงานวิชาการเพื่อรับใช้สังคมในระดับนโยบายขึ้นภายในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์อย่างเป็นรูปธรรม นำสู่การจัดตั้งหน่วยงานใหม่ขึ้น ภายใต้ชื่อ “หน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม” (University Social Engagement) สังกัดสำนักวิจัยและพัฒนา โดยมอบหมายให้ ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ เป็นหัวหน้าหน่วยฯ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของสกว. ที่พยายามผลักดันให้เกิดหน่วยจัดการงานวิจัยรับใช้สังคม เพื่อเป็นกลไกการทำงานแก่มหาวิทยาลัย สกว. โดย ดร.สีลาภรณ์ บัวสาย จึงได้หารือกับอธิการบดีและคณะผู้บริหารของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในการพัฒนางานวิจัยและการจัดการความรู้เพื่อการแก้ไขปัญหาของพื้นที่ โดยปรับการทำงานของสำนักประสานงาน ชุดโครงการการวิจัยและพัฒนาเชิงพื้นที่ภาคใต้ตอนกลาง (ABC ใต้กลาง) ให้เข้ามารองรับงาน ผ่านโครงการ “ยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้แบบมีส่วนร่วม” รวมถึงการให้มหาวิทยาลัยรับงานนี้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างการทำงานของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ภายใต้หน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม (University Social Engagement) โดยมีรูปแบบการดำเนินงานดังนี้

- (1) สานต่อการทำงาน ABC ของ สกว. ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างงานวิจัยที่ทำให้ได้ทั้งข้อมูลและกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตัวจริง นำไปสู่การจัดการ/แก้ปัญหา และพัฒนาพื้นที่ทั้ง

ในส่วนองงานวิจัยที่ทางสำนักงานฯสนับสนุนตรง และส่วนที่สนับสนุนผ่านโครงการความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย (MOU ม.อ. – สกว.)

- (2) สนับสนุนการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา ใน 3 มิติ คือ เศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากร โดยการทำงานร่วมกับคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรในพื้นที่ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค 4 สน.) และศอ.บต. โดยใช้เวที Forum เป็นเครื่องมือในการดำเนินการ เพื่อรับทราบปัญหา/ความต้องการ สังเคราะห์ปัญหา/ความต้องการเพื่อเชื่อมโยงผู้รู้ และความรู้ที่มีอยู่แล้วในการจัดการขับเคลื่อนการแก้ปัญหา/พัฒนา ทั้งนี้กรณีไม่มีข้อมูล/ความรู้ในเรื่องใดก็จะดำเนินการพัฒนาเป็นกรอบโจทย์วิจัยเพื่อประกาศรับข้อเสนอโครงการ และให้ทุนสนับสนุนเพื่อทำวิจัยต่อไป
- (3) พัฒนาระบบบริหารจัดการงานวิชาการของมหาวิทยาลัยไปสู่การทำงานร่วม (Engagement) กับภาคีในพื้นที่ในลักษณะเชิงสถาบันที่เป็นหุ้นส่วนอย่างยั่งยืน โดยเริ่มจากการสร้างความเข้าใจเชิงนโยบายร่วมกับผู้บริหารระดับหน่วยงานเพื่อขับเคลื่อนงานพันธกิจมหาวิทยาลัยเพื่อสังคม (University Engagement) ตามหลักการทำงานของ EnT 4 ประการ ได้แก่ (1) ร่วมคิดร่วมทำแบบพันธมิตร และหุ้นส่วน (Partnership) (2) เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (Mutual Benefits) (3) เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และเกิดผลงานวิชาการ (Knowledge Sharing and Scholarship) และ (4) เกิดผลกระทบต่อสังคมที่ประเมินได้ (Measurable Social Impact)

อย่างไรก็ตามในปีแรก (พ.ศ. 2558) ได้กำหนดจุดเน้นของงานในแต่ละมิติ ดังนี้ คือ **มิติเศรษฐกิจ** เน้นเรื่องยารักษา ที่มีฐานการทำงานของ สกว.และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่สามารถเชื่อมโยงงานความรู้และเครือข่ายวิชาการในการขับเคลื่อนการแก้ปัญหาได้ **มิติสังคม** เน้นเรื่องเยาวชนนอกระบบ โดยใช้ฐานการทำงานของสถาบันรามจิตติกับเครือข่ายเยาวชน (ชุมชนศรีทธา) ในการทำงานข้อมูลสภาวการณ์ความต้องการและข้อเสนอในการพัฒนาเด็กนอกระบบจากฐานพื้นที่ อีกทั้งเพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงเด็กกลุ่มดังกล่าวแก่หน่วยงานภาครัฐ **มิติทรัพยากร** เน้นเรื่องการบริหารจัดการน้ำซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของพื้นที่ที่สะท้อนผ่านแผนชุมชนโดยในขั้นต้นได้ใช้ฐานการทำงานโครงการวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากรลุ่มน้ำสายบุรี ที่สกว.ให้การสนับสนุน ซึ่งมีข้อเสนอการแก้ปัญหาในระดับพื้นที่ (8 พื้นที่) และเครือข่ายชุมชนมาขับเคลื่อนการทำงานร่วมกับหน่วยสนับสนุน โดยได้มีการจัดเวทีหารือและขับเคลื่อนการทำงานรายประเด็นเป็นระยะๆ

สำหรับผลการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2558 หน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม ได้ขับเคลื่อนงานบนหลักทางวิชาการ ร่วมกับการมีส่วนร่วมของประชาชน หน่วยงานและเครือข่ายวิชาการ โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- ผลการดำเนินงานที่เกิดจากการขับเคลื่อนงานร่วมกับคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรในพื้นที่ มีการจัดเวที Forum ขึ้น 2 ครั้ง คือ เวที “การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ” ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2558 นำมาซึ่งข้อสรุปเพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เร่งด่วน 8 พื้นที่ตามข้อเสนอของภาคประชาชนและสมาคมลุ่มน้ำสายบุรี และเวที “การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาทางพารา 5 จังหวัดชายแดนใต้” เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2558 ได้มาซึ่งทิศทางการทำงานและหน่วยงานที่รับเป็นกลไกหลักในการสานต่อ ในส่วนของการสนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัย ได้ดำเนินการพัฒนาข้อเสนอโครงการและสนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัยจำนวนทั้งสิ้น 4 โครงการ ได้แก่

- (1) โครงการ “การศึกษาสภาวะการณ์และแนวทางการพัฒนาเด็กนอกระบบในจังหวัดชายแดนภาคใต้” ซึ่งมีนายจรัสศักดิ์ อุดหนุน สังกัดสถาบันรามจิตติ เป็นหัวหน้าโครงการ
- (2) โครงการ “การออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตามแผนชุมชนหมู่บ้านพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้” ซึ่งมี ศ.ดร.บัญชา สมบูรณ์สุข สังกัดคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เป็นหัวหน้าโครงการ
- (3) โครงการ “การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาหลวงชมพู (ปลากือเลาะห์) ราชาแห่งแม่น้ำสายบุรีเพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้” ซึ่งมี ผศ.ดร.ศราวุธ เจ๊ะโสภา สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นหัวหน้าโครงการ
- (4) โครงการ “แนวทางการดำรงชีพของครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนยางภายใต้ระบบเกษตรสวนยางพาราใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) ” ซึ่งมี ศ.ดร.บัญชา สมบูรณ์สุข สังกัดคณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เป็นหัวหน้าโครงการ

- ผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจากการทำงานในภาพของมหาวิทยาลัย ม.อ.ลงขันงบประมาณจำนวน 1 ล้านบาท ร่วมกับสกว.เพื่อพัฒนาข้อเสนอโครงการและสนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัยจำนวน 1 โครงการ คือ โครงการ “รูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดสงขลาเพื่อความยั่งยืน” ซึ่งมี ผศ.ปรัดถ พิรหมณี สังกัดคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เป็นหัวหน้าโครงการ นอกจากนี้ยังสนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัยต่อยอดโครงการวิจัยเด่นของ ABC ได้กลาง สกว.ประจำปี 2558 อีก 1 โครงการ คือ โครงการ “แอปพลิเคชันการท่องเที่ยวแบบมีปฏิสัมพันธ์ กรณีศึกษาเกาะสาหร่าย จังหวัดสตูล” ซึ่งมี ผศ.เกิ่ง วงศ์ศิริโชติ เป็นหัวหน้าโครงการ ในส่วนของการเชื่อมโยงความรู้และเครือข่ายนักวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เพื่อขับเคลื่อนงานในจังหวัดชายแดนใต้นั้น นอกเหนือจากประเด็นเรื่องยางพาราที่มีการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องแล้ว ในประเด็นอื่นๆนั้นจะเป็นการลงไปหนุนเสริมตามวาระที่มีการร้องขอ

ข้อค้นพบจากการทำงานในปี พ.ศ. 2558 คือ (1) การดำเนินงานภายใต้คณะทำงานขับเคลื่อนฯ นอกจากสอดรับกับนโยบายของรัฐบาลในการใช้กลไกประชารัฐเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาแล้วยังเป็นกลไกช่วยนำองค์ความรู้ในพื้นที่ในการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (2) เกิดการสร้างบรรยากาศทางวิชาการผ่านกิจกรรม Forum ที่ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวิชาการและได้ประเด็นปัญหาที่สามารถนำมาใช้เป็นกรอบวิจัยวิจัยเพื่อให้ทุนสนับสนุนต่อไป (3) เกิดเครือข่ายและแนวทางการผลักดันงานวิจัยเพื่อพัฒนาพื้นที่ร่วมกับมหาวิทยาลัยอื่นๆในพื้นที่

สำหรับการดำเนินงานในปี พ.ศ.2559 หน่วยพันธกิจฯ ยังคงสานต่อการดำเนินงานจัดการความรู้สู่การปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาในด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากร ภายใต้การทำงานร่วมกับคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรในพื้นที่ อันเป็นการทำงานเชิงวิชาการบนหลักการพื้นฐาน 4 ประการ คือ (1) ร่วมคิด ร่วมทำแบบพันธมิตรและหุ้นส่วน (Partnership) (2) เกิดประโยชน์ร่วมกันแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย (mutual benefits) (3) เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และเกิดผลงานวิชาการ (knowledge sharing and scholarship) และ (4) เกิดผลกระทบต่อ

สังคมที่ประเมินได้ (measurable social impact) ร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ (กอ.รมน.ภาค 4 สน. และ คอ.บต.) โดยวางแผนทางการดำเนินงานในปี พ.ศ. 2559 ไว้ 2 ลักษณะ ดังนี้

- (1) ประสาน/ติดตามการขับเคลื่อนงานเชิงประเด็นที่ต่อเนื่องจากปี พ.ศ. 2558 ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างงานวิจัยที่ทำให้ได้ทั้งข้อมูลและกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตัวจริง นำไปสู่การแก้ปัญหา และพัฒนาพื้นที่ทั้งในส่วนของงานที่สนับสนุนตรง และส่วนที่สนับสนุนผ่านโครงการความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย (MOU ม.อ. – สกว.)
- (2) การขับเคลื่อนงานใหม่ยังคงเน้นการจัดการความรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติ การพัฒนาและสนับสนุนงานวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาพื้นที่ ใน 3 มิติ คือ มิติสังคม มิติเศรษฐกิจ และมิติทรัพยากร ซึ่งมีจุดเน้นของงานในแต่ละมิติ คือ มิติสังคม เน้นการขับเคลื่อนงานเชิงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ “การจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างยั่งยืน” เพื่อให้ได้มาซึ่งกลไก และข้อมูลที่จะนำไปสู่การวางโครงสร้างการทำงาน/การกำหนดนโยบายเพื่อการจัดการศึกษาในพื้นที่ร่วมกัน มิติเศรษฐกิจ เน้นเรื่องการสร้างรายได้ สร้างอาชีพ แก่ประชาชนในพื้นที่ โดยการพัฒนา รูปแบบเพื่อเป็นทางเลือกแก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา การพัฒนาและสนับสนุนการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับศาสนา วัฒนธรรม ความเชื่อ การฟื้นฟูและพัฒนาอัตลักษณ์ การสืบค้นความหมายของสถานที่ ฯลฯ เพื่อสร้างเรื่องราวของแหล่งท่องเที่ยวที่แตกต่าง มิติทรัพยากร ยังคงเน้นเรื่องการบริหารจัดการน้ำ เพื่อติดตามการแก้ปัญหาในพื้นที่เร่งด่วน ผ่านการจัดเวที Forum การสนับสนุนงานวิจัยเพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของเยาวชนในพื้นที่ลุ่มน้ำสายบุรีเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ปลาพลวงชมพูอย่างยั่งยืน เป็นต้น

กำหนดการ

แถลงข่าวโครงการ “การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาพลวงชมพู (ปลากือเลาะห์) ราชอาณาจักรแม่ น้ำสายบุรี เพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

โดย หน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม

วันอังคาร ที่ 31 มกราคม 2560 เวลา 09.00 – 12.00 น.

ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเขต 12 (สงขลา) อ.คลองหอยโข่ง จ.สงขลา

- 08.30 - 09.00 น. ลงทะเบียนและรับประทานอาหารว่าง
- 09.00 - 09.10 น. กล่าวต้อนรับ และความเป็นมาของโครงการ โดย ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ รักษาการรองผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา ฝ่ายวิจัยอุตสาหกรรมและชุมชน และผู้ประสานงาน สกว.
- 09.10- 09.20 น. กล่าวเปิดงาน โดย รศ.ดร.สุธรรม นียมवास ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา ม.สงขลานครินทร์
- 09.20- 10.20 น. นำเสนอผลการวิจัย บทบาทการสนับสนุนการทำงานในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ และแนวทางการสนับสนุนทุนวิจัยในระยะต่อไป
โดย 1. ทีมวิจัย
2. ผู้แทนจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. ผู้แทนจากกรมประมง
4. ผู้แทนจาก ศอ.บต.
5. ดร.กิตติ สัจจาวัฒนา จาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
- 10.20 – 11.00 น. ชมนิทรรศการ เดินชมบ่อเลี้ยงปลา พร้อมให้สื่อมวลชนได้ซักถาม / สัมภาษณ์
- 10.40 – 11.30 น. รับประทานอาหารในเมนูปลาพลวงชมพู จากเซฟมีอาชีพ เซฟอนุสรณ์ จันทมณี
- 11.30 – 12.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

ดำเนินรายการโดย คุณบัญชา วิเชียรศรี ผู้ช่วยหัวหน้าสถานีวิทยุ ม.อ. FM 88 MHz.

หมายเหตุ : กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

สรุปผลการจัดกิจกรรม

แถลงข่าวโครงการ “การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาหลวงชมพู (ปลากือเลาะห์) ราชอาณาจักรแม่ น้ำสายบุรี เพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้”

กิจกรรมแถลงข่าวโครงการ “การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาหลวงชมพู (ปลากือเลาะห์) ราชอาณาจักรแม่ น้ำสายบุรี เพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้” จัดขึ้นเมื่อวันที่ 31 มกราคม 2560 ณ ห้องประชุมศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเขต 12 (สงขลา) อ.คลองหอยโข่ง จ.สงขลา กิจกรรมดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สาธารณะ โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมกว่า 40 คน ประกอบด้วย ดร.กิตติ สัจจาวัฒนา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ในฐานะแหล่งทุน ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในฐานะผู้ดูแลโครงการฯ นายศุภวิทย์ โกมลมาลย์ กรมประมง ในฐานะหน่วยงานร่วม นายวรรณนัฐ หิรัญชอุหะ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเขต 12 (สงขลา) ในฐานะหน่วยงานร่วม ผศ.ดร.ศราวุธ เจ๊ะโสภา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในฐานะหัวหน้าโครงการ นักวิชาการ และสื่อมวลชนหลากหลายแขนง ฯลฯ

โครงการ “การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเลี้ยงและการขยายพันธุ์ปลาหลวงชมพู (ปลากือเลาะห์) ราชอาณาจักรแม่ น้ำสายบุรี เพื่อสร้างอาชีพใหม่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้” ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ผ่านโครงการยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้แบบมีส่วนร่วม ซึ่งหน่วยพันธกิจสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับสังคม นำโดย ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ เป็นผู้ดูแล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1 ที่มาของโครงการ

สืบเนื่องจากความพยายามของ กอ.รมน.ภาค 4 สน. และ ศอบต. ในการแก้ไขปัญหาตามข้อเสนอของสมาคมอนุรักษ์กลุ่มน้ำสายบุรีที่ต้องการสร้างอาชีพให้แก่เยาวชนบ้านบุง ตำบลช้างเผือก อำเภอจะนะ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งมีความต้องการสร้างอาชีพเพื่อให้มีรายได้เสริมรวมทั้งยังเป็นการอนุรักษ์กลุ่มน้ำสายบุรีเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ซึ่งเดิมทางสมาคมฯแจ้งว่าเยาวชนต้องการพัฒนาอาชีพด้านการท่องเที่ยว (ล่องแก่ง) ในลำน้ำสายบุรี คณะทำงานขับเคลื่อนนำโดยตัวแทนจาก ศอ.บต. กอ.รมน. ภาค 4 สน. และม.อ. ได้ลงพื้นที่และจัดเวทีหารือเพื่อทบทวนความต้องการของเยาวชนในพื้นที่ จำนวน 3 ครั้ง พบว่า ความต้องการที่แท้จริงของเยาวชน คือ การมีอาชีพเสริม ประกอบกับศักยภาพของพื้นที่บ้านบุง มีการเพาะเลี้ยงปลาหลวงชมพู ซึ่งเป็นปลาพื้นเมืองที่มีราคาสูง (2,000 – 3,000 บาท) แต่การเพาะเลี้ยงยังไม่รองรับการจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ กล่าวคือ ไม่สามารถขยายพันธุ์ได้มากพอ เป็นเพียงการจับลูกปลาจากแหล่งน้ำธรรมชาติมาเลี้ยงเมื่อได้ขนาดตามต้องการก็นำไปจำหน่าย อีกทั้งเพื่อเป็นการเชื่อมโยงไปยังโจทย์งานวิจัยเดิมของสมาคมอนุรักษ์กลุ่มน้ำสายบุรีที่ต้องการส่งเสริมประชาชนให้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์กลุ่มน้ำสายบุรี ทางคณะทำงานฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าหากเยาวชนสามารถเพาะเลี้ยงปลาหลวงชมพู หรือปลากือเลาะห์ได้จะเป็นประโยชน์อย่างมากทั้งต่อเยาวชนบ้านบุง และเยาวชนกลุ่มอื่นๆ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการสร้างอาชีพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้แก่ประชาชนในพื้นที่รวมทั้งยังเป็นการสนองพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ ที่พระราชทานไว้เมื่อปี พ.ศ. 2542 ที่ทรงเน้นย้ำให้มีการอนุรักษ์และขยายพันธุ์ปลาหลวงชมพู

อย่างไรก็ตามจากการตรวจสอบเอกสารโดยคณะวิจัยฯ พบว่า ประสิทธิภาพในการเพาะพันธุ์ปลาพลวงชมพูค่อนข้างต่ำ เนื่องจาก (1) ขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการจัดการเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมพ่อแม่พันธุ์ปลาจากปลาป่าไปสู่ปลาที่พร้อมเลี้ยงในระบบฟาร์ม (2) ขาดเทคนิคการจัดการอาหารสำหรับอนุบาลลูกปลาวัยอ่อนให้ได้อัตราการรอดตายสูงจนได้ลูกปลาขนาดนิ้ว (Fingerling) และ (3) ขาดแนวทางหรือรูปแบบการส่งเสริมการเลี้ยงปลาในระดับเกษตรกรรายย่อย จึงเป็นที่มาของการสนับสนุนงบประมาณเพื่อทำวิจัย โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) จำนวน 620,000 บาท ผ่านโครงการ “ยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้แบบมีส่วนร่วม” ซึ่งมี ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันท์ เป็นผู้ดูแล แก่ ผศ.ดร.ศราวุธ เจ๊ะโล๊ะ สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

๒) วัตถุประสงค์การดำเนินงาน

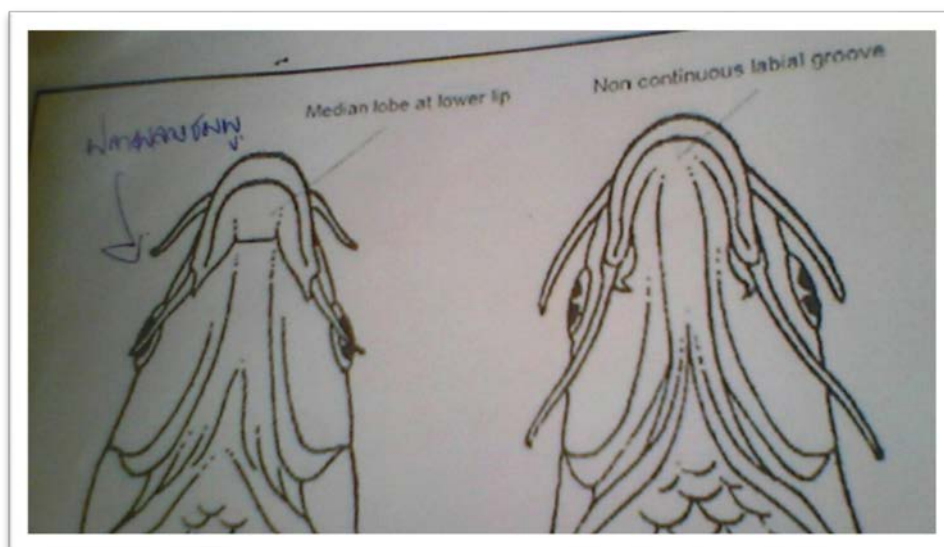
- 1) เพื่อพัฒนาเทคนิคการรวบรวมลูกพันธุ์ปลาพลวงชมพูและค้นหาเทคนิคที่เหมาะสมในการพัฒนาเทคนิคเพาะพันธุ์ การอนุบาลลูกปลา และการจัดการอาหารลูกปลาวัยอ่อน
- 2) เพื่อพัฒนาเทคนิครูปแบบการจัดการเลี้ยงปลาพลวงชมพู และการตลาดเป็นระบบในเชิงพาณิชย์ ที่เหมาะสมสำหรับการสร้างอาชีพเพาะเลี้ยงปลาพลวงชมพูในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
- 3) เพื่อค้นหาและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผสมพันธุ์วางไข่ของปลาพลวงชมพู
- 4) เพื่อเป็นแนวทาง หรือรูปแบบเพื่อจะส่งเสริมการเพาะเลี้ยงปลาพันธุ์นี้ให้ประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำสายบุรี ซึ่งจะเป็นการสร้างอาชีพใหม่ พร้อมกับการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ปลาพันธุ์นี้ให้คงอยู่ตามพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

๓) ระยะเวลาการดำเนินงาน

2 ปี (1 กุมภาพันธ์ 2559 – 31 มกราคม 2561)

๔) ผลการดำเนินงานในระยะที่ผ่านมา (1ปี)

ปลาพลวงชมพู จัดอยู่ในสกุล *Tor douronensis* ลักษณะเด่น คือ เกร็ดแวววาว ท้องสีชมพู ได้คางมีลักษณะเป็นแผ่น Median lobe ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ลักษณะเด่นของปลาพลวงชมพู

ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา คณะวิจัยได้ดำเนินการรวบรวมปลาพลวงชมพู ทั้งในส่วนของปลาขนาดเล็ก และปลาขนาดวัยเจริญพันธุ์ จากแหล่งน้ำธรรมชาติ คือ ป่าต้นน้ำบala-ฮาลาผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของ ประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยใช้ “แห” เป็นเครื่องมือหลักในการจับปลา ซึ่งมีเทคนิคและ การแบ่งหน้าที่กันดำเนินการดังนี้ ทีมประดาน้ำดำลงไปสำรวจหากพบปลาพลวงชมพูก็จะส่งสัญญาณ อีกทีมก็ จะเหวี่ยงแหลงไป (ดังภาพที่ 2) ทั้งนี้กระบวนการในการจับปลาต้องใช้ความระมัดระวังค่อนข้างสูงเพื่อไม่ให้ ปลาได้รับบาดเจ็บหรือเกิดบาดแผล กระบวนการลำเลียงปลาก็เป็นอีกขั้นตอนที่สำคัญเนื่องจากระยะทางจาก ต้นทาง (จุดที่เรือไม่สามารถเข้าถึง) ถึงจุดที่เป็นแหล่งอาศัยของปลามีระยะทางกว่า 6 กิโลเมตร คณะวิจัยต้อง ใช้วิธีการเดินเท้า และต้องนอนพักแรมในป่า การลำเลียงปลาจึงใช้วิธีการนำปลาใส่ถุงพลาสติก อัดออกซิเจน แล้วปล่อยให้ลอยมาตามกระแสน้ำ ให้ทีมงานอีกชุดหนึ่งคอยนำปลาใส่ถังที่เตรียมไว้ (ดังภาพที่ 3) ซึ่งการ ดำเนินการในครั้งนั้นได้ปลามาประมาณ 35 ตัว

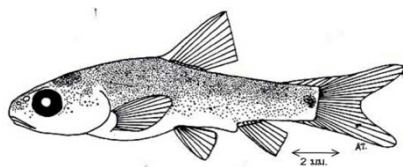
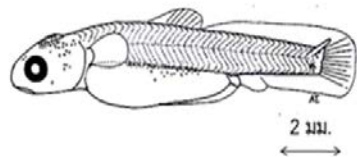
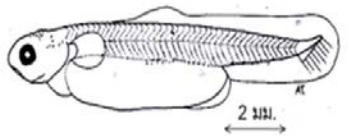
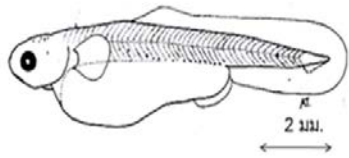
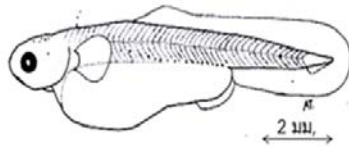
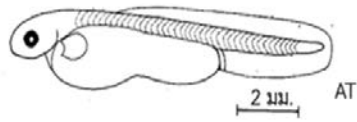
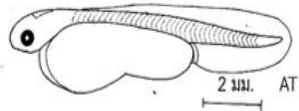
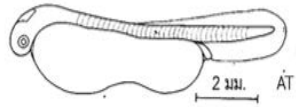
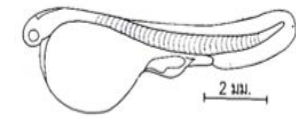

ภาพที่ 2 การใช้แหจับปลา

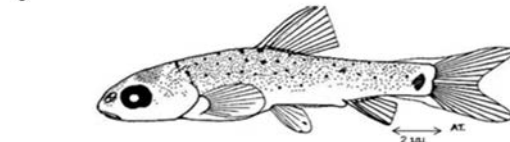
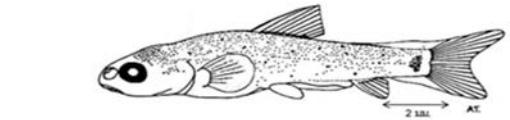
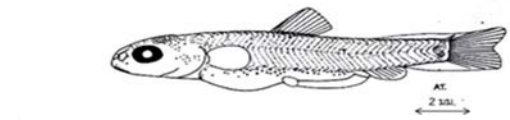

ภาพที่ 3 การลำเลียงปลา

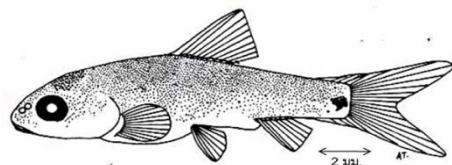
จากนั้นคณะวิจัยจะนำปลาที่จับได้มาทำการจำแนกลักษณะทางอนุกรมวิธาน อาทิ ศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศ ประเมินช่วงเวลาการวางไข่ของปลา ศึกษาความดกไข่และความสัมพันธ์ระหว่างความดกไข่/น้ำหนักและความยาว ชั่งน้ำหนัก วัดความยาว เหล่านี้เป็นต้น ทั้งนี้ในระหว่างการดำเนินการได้มีการวาด ภาพปลาในระยะต่างๆไว้ด้วย ซึ่งมีความสวยงามและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาในระยะต่อไป ดังภาพ ที่ 4

6 hours, 12 hours and 1 day –post feralization larvae

Within 1 week and 19 days of larvae development

27 days and 90 days post-hatch larvae

ภาพที่ 4 การเจริญเติบโตของปลาในแต่ละระยะ

สำหรับการเพาะเลี้ยงเพื่อขยายพันธุ์นั้น เบื้องต้นทางคณะวิจัยได้นำปลาที่รวบรวมได้ทั้งหมดไปเพาะเลี้ยงในบ่อดิน และบ่อระบบน้ำไหล ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดยะลา อ.ธารโต จ.ยะลา และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเขต 12 (สงขลา) อ.คลองหอยโข่ง จ.สงขลา เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีความเหมาะสม กล่าวคือ มีระบบน้ำไหล และสามารถควบคุมอุณหภูมิของน้ำให้คงที่ได้ (ไม่เกิน 25°C) ค่อนข้างดีซึ่งมีผลอย่างยิ่งต่อการกระตุ้นให้ปลาเกิดการวางไข่ ซึ่งเป็นประเด็นที่สำคัญมากที่งานวิจัยชิ้นนี้ต้องไปให้ถึงเพื่อที่จะได้ไม่ต้องจับพ่อ-แม่พันธุ์จากธรรมชาติมาขยายพันธุ์เพียงอย่างเดียว ในส่วนของประเด็นที่คณะวิจัยต้องดำเนินการในระยะต่อไป (ตามที่ระบุไว้ในสัญญาฯ) มีดังนี้

- การพัฒนาเทคนิค/รูปแบบการเลี้ยงปลาพลวงชมพูอย่างเป็นระบบในเชิงพาณิชย์
- การค้นหา และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการผสมพันธุ์วางไข่ของปลาพลวงชมพู
- การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงปลาพลวงชมพูสู่เยาวชนและหรือเกษตรกรที่สนใจในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

แต่อย่างไรก็ตามเพื่อให้งานวิจัยประสบความสำเร็จ สามารถต่อยอดและพัฒนาไปได้อย่างครบวงจร จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากนักวิชาการหลากหลายศาสตร์ จึงเป็นที่มาของความร่วมมือภายในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อขับเคลื่อนงานร่วมกัน ดังนี้

- **คณะวิศวกรรมศาสตร์** มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
ด้วยปลากือเลาะห์ เป็นปลาที่อาศัยในระบบน้ำจืด ที่มีอุณหภูมิไม่เกิน 22-25 องศาเซลเซียส การควบคุมอุณหภูมิจึงถือว่ามีผลสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการเพาะเลี้ยงและการขยายพันธุ์ คณะวิศวกรรมศาสตร์จึงมีแนวคิดในการคิดค้นระบบการควบคุมอุณหภูมิ และระบบการติดตามบ่อเลี้ยง (อุณหภูมิ ค่า pH คุณภาพน้ำ ฯลฯ) ผ่าน application
- **คณะวิทยาศาสตร์** มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
ด้วยคณะวิทยาศาสตร์มีความรู้และความเชี่ยวชาญเรื่องการปลูกถ่ายเซลล์ จึงมีแนวคิดในเรื่องของการปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิดจากปลาพลวงชมพู ไปฝากเลี้ยงในปลาชนิดอื่นที่เจริญเติบโตเร็วกว่า ที่เรียกว่า การอุ้มบุญ เพื่อลดระยะเวลาในการตั้งท้อง โดยในระยะที่ผ่านมาได้ดำเนินการเลือกปลาบ้า มาเป็นแม่อุ้มบุญ แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากปลาบ้าเป็นปลาที่ค่อนข้างเปราะบาง/ตายง่าย ขณะนี้จึงอยู่ระหว่างการทดลองหาชนิดปลาซึ่งเป็นแม่อุ้มบุญที่เหมาะสมต่อไป

การสนับสนุนของสกว.ในระยะต่อไป

งานวิจัยชิ้นนี้ เป็นงานภายใต้โจทย์เศรษฐกิจฐานรากเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน การดำเนินงานในระยะที่ผ่านมา ถือว่าประสบความสำเร็จ จัดเป็นงานวิจัยที่มีคุณค่าใน 2 มิติ คือ (1) มูลค่าทางเศรษฐกิจ (2) การสร้างความตระหนัก/ความหวงแหนต่อทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ จึงจำเป็นต้องสนับสนุนงานวิจัยลักษณะนี้ตั้งแต่งานวิจัยขั้นพื้นฐาน และต่อยอดไปสู่งานวิจัยเพื่อพัฒนาผ่านความร่วมมือจากกลไกในพื้นที่ ทั้งในส่วนของ **ศอ.บต.** ซึ่งมีบทบาทอย่างยิ่งในการพัฒนา ต่อยอด และขยายผล **มหาวิทยาลัย (ม.อ.) และ กรมประมง** ซึ่งมีส่วนช่วยในการสนับสนุน/ส่งเสริมให้นักวิจัยดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ ในส่วนของ **สกว.** นั้นมีแนวคิดสนับสนุนงานชิ้นนี้ต่อไปอย่างแน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการตลาด และการกระจายรายได้สู่ประชาชน ทั้งหมดก็เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่

ในส่วนของแนวทางการสนับสนุนงานวิจัยของสกว. ในระยะต่อไปนั้น มี 2 รูปแบบ คือ

- 1) สนับสนุนทุนวิจัยเพื่อสนับสนุนนโยบาย 3 เมืองต้นแบบของ ศอ.บต.
- 2) สนับสนุนทุนวิจัยผ่านผู้ประสานงานฯ (ผศ.ดร.ไชยวรรณ วัฒนจันทร์ และ ดร.ชนัญญา แสงพุ่ม) เพื่อสนับสนุนงานที่เน้นมิติการสร้างเศรษฐกิจฐานราก การกระจายรายได้สู่ประชาชนในพื้นที่ในทุกระดับ ทั้งในเรื่องของอาชีพ การยกระดับการดำรงชีวิต

ประเด็นที่ควรดำเนินการต่อ

- แนวทางในการส่งเสริมการเลี้ยง ควรมี 2 ส่วน คือ 1) เลี้ยงเพื่อบริโภค 2) เลี้ยงเป็นปลาสวยงาม ซึ่งทั้ง 2 ส่วนนี้ในการขายควรเป็นลักษณะของการขายแบบจำกัดจำนวนเพื่อให้ได้ราคาสูง ที่สำคัญคือ ไม่ควรส่งออกไปขายยังต่างประเทศ หากสนใจต้องเข้ามาซื้อและหรือเข้ามาบริโภคในประเทศไทยเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการกระตุ้นการท่องเที่ยวอีกทางหนึ่ง
- การพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรในพื้นที่ต้นน้ำ (น้ำตก) เพื่อเพาะเลี้ยงปลาพลวงชมพูในแหล่งน้ำธรรมชาติที่เหมาะสมต่อไป
- ส่งเสริม/สนับสนุนให้เยาวชนและหรือประชาชนในพื้นที่เพาะเลี้ยงปลาพลวงชมพู เพื่อเป็นรายได้เสริมแต่ส่วนหนึ่งควรมีการรณรงค์ให้มีการปล่อยปลาคืนสู่ธรรมชาติด้วย
- เมื่อดำเนินการได้สำเร็จควรเร่งตีพิมพ์ และหรือควรเร่งดำเนินการจด GI (ภายใน 1 เดือน)

โดยสรุปเป้าหมายสูงสุดของงานชิ้นนี้คือ ส่งเสริมอาชีพ กระจายรายได้ รักษาธรรมชาติ และร่วมกันถวายงานสมเด็จพระนางเจ้าฯ

นางสาวอัญชลี ทองช่วย ผู้บันทึกผลการจัดกิจกรรม
นายไชยวรรณ วัฒนจันทร์ ผู้ตรวจบันทึกการจัดกิจกรรม